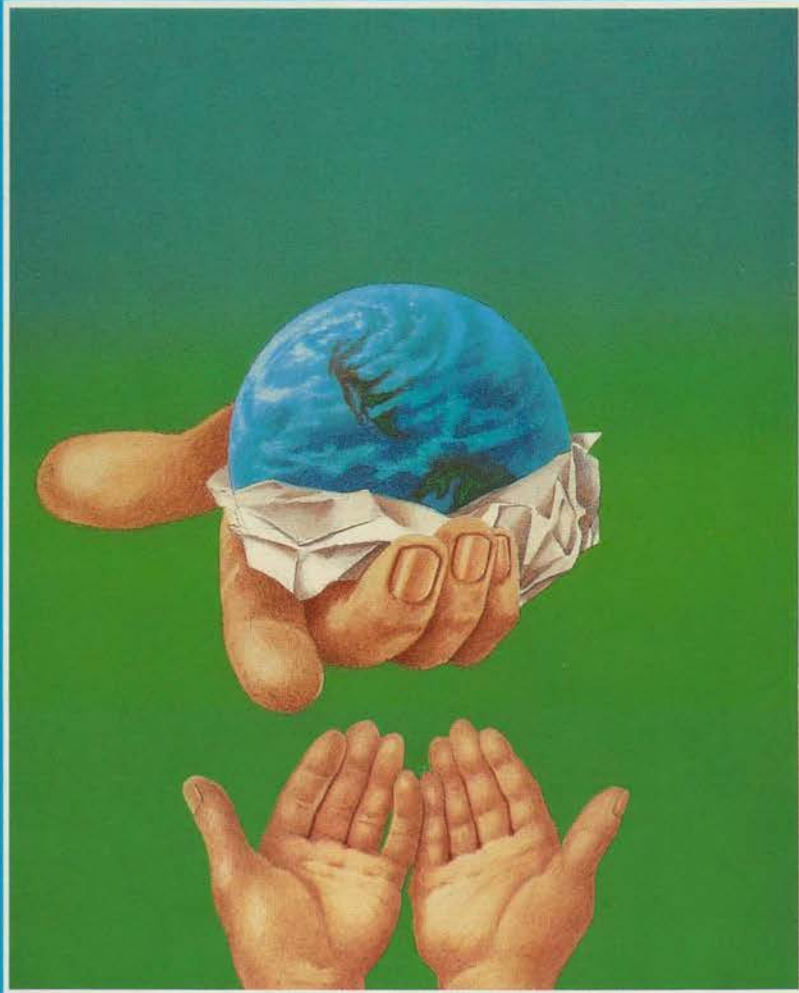

Förordningar till miljöbalken

SLUTBETÄNKANDE AV MILJÖBALKSUTREDNINGEN

SOU 1998:35

Ref KR
Occ 500

70

Statens offentliga utredningar
1998:35
Miljödepartementet

Förordningar till miljöbalken

Slutbetänkande av Miljöbalksutredningen
Stockholm 1998

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress: Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-690 91 91
Ordertel: 08-690 91 90
E-post: fritzes.order@liber.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och Varför. Statsrådsberedningen, 1993.

– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.

Broschyren kan beställas hos:

Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Distributionscentralen
103 33 Stockholm
Fax: 08-405 10 10
Telefon: 08-405 10 25

Till statsrådet och chefen för Miljödepartementet

Regeringen bemyndigade den 7 april 1993 chefen för Miljö- och naturresursdepartementet att tillkalla en särskild utredare med uppgift att utreda organisationsförändringar med anledning av ett tidigare förslag till miljöbalk. Med stöd av bemyndigandet förordnades fr.o.m. den 13 april 1993 hovrättspresidenten Carl Axel Petri som särskild utredare.

Vid regeringssammanträde den 24 november 1994 beslutades att uppdraget även skulle omfatta att lägga fram ett nytt förslag till miljöbalk.

Vi har antagit namnet Miljöbalksutredningen.

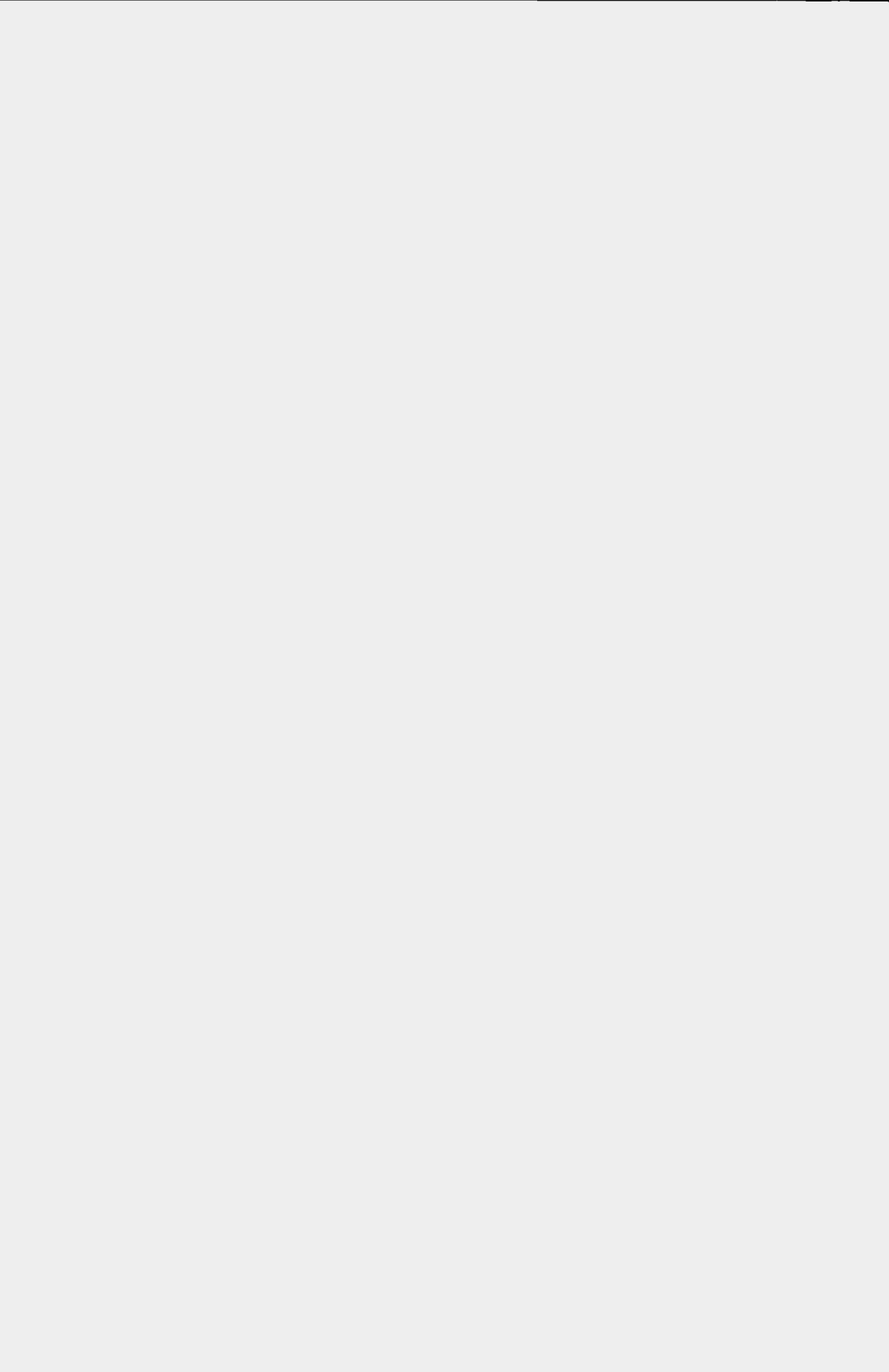
Beträffande sakkunniga, experter och sekreterare hänvisar vi till vårt huvudbetänkande (SOU 1996:103) Miljöbalken - En skärpt och samordnad miljölagstiftning för en hållbar utveckling samt våra delbetänkanden (SOU 1996:147) Övergångsbestämmelser till miljöbalken och (SOU 1997:32) Följdlagstiftning till miljöbalken. Följande ändringar har dock skett. Som experter har förordnats hovrättsassessorerna Sakari Alander, Hjalmar Forsberg och Mats Wiberg (fr.o.m. den 18 juni, 12 november respektive 9 oktober 1997) samt styrelseledamoten i Svenska Naturskyddsföreningen Mikael Karlsson (fr.o.m. den 2 september 1997). Två sakkunniga har entledigats, nämligen Severin Blomstrand och Staffan Westerlund (fr.o.m. den 11 november respektive 17 oktober 1997). Vidare har följande experter entledigats, nämligen Lars-Eric Hult (fr.o.m. den 11 november 1997), Lena Ingvarsson (fr.o.m. den 8 oktober 1997), Christina Jacobsson (fr.o.m. den 1 november 1997), Ulrika Rasmusson (fr.o.m. den 1 september 1997) och Claes Tjäder (fr.o.m. den 17 juni 1997). Som sekreterare har förordnats kammarrättsassessorn Anders Bengtsson (fr.o.m. den 1 september 1997), departementssekreteraren Lena Flodin (fr.o.m. den 15 september 1997) och hovrättsassessorn Liselotte Rågmark (fr.o.m. den 8 september 1997).

Vi får härmed överlämna vårt slutbetänkande Förordningar till miljöbalken. Utredningens arbete är därmed avslutat.

Stockholm i mars 1998

Carl Axel Petri

/Anders Bengtsson
Lena Flodin
Per Lagerud
Björn Persson
Liselotte Rågmark

INNEHÅLL

Sammanfattning	7
Inledning	9
FÖRORDNINGSFÖRSLAG	
1. Förslag till Förordning (1998:000) om hushållning med mark- och vattenresurser m.m.	13
2. Förslag till Förordning (1998:000) om miljökvalitetsnormer	21
3. Förslag till Förordning (1998:000) om miljökonsekvensbeskrivningar	25
4. Förslag till Förordning (1998:000) om skydd av naturen	41
5. Förslag till Förordning (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	81
6. Förslag till Förordning (1998:000) om träskyddsbehandling genom doppning	123
7. Förslag till Förordning (1998:000) om träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering	127
8. Förslag till Förordning (1998:000) om ytbehandling genom järnfosfatering	133
9. Förslag till Förordning (1998:000) om miljöriskområden	137
10. Förslag till Förordning (1998:000) om vattenverksamhet m.m.	145
11. Förslag till Förordning (1998:000) om bygdeavgifter och fiskeavgifter	159
12. Förslag till Förordning (1998:000) om täkter, samråd, miljöhänsyn i jordbruket m.m.	165
13. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1994:901) om genetiskt modifierade organismer	177
14. Förslag till Förordning (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer	191
15. Förslag till Förordning (1998:000) om bekämpningsmedel	207

16. Förslag till Förordning (1998:000) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter	221
17. Förslag till Förordning (1998:000) om bränsle	235
18. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1993:1268) om spillolja	243
19. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1993:1283) om kosmetiska och hygieniska produkter	247
20. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1995:555) om HFC	251
21. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1995:636) om ämnen som bryter ner ozonskiktet	253
22. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1997:645) om batterier	265
23. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1995:701) om gränsöverskridande transporter av avfall	275
24. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1996:971) om farligt avfall	281
25. Förslag till renhållningsförordning (1998:000)	293
26. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1994:1205) om producentansvar för returpapper	329
27. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck	333
28. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1997:185) om producentansvar för förpackningar	335
29. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1997:788) om producentansvar för bilar	345
30. Förslag till Förordning (1998:000) om gatuhållning och skyltning	349
31. Förslag till Förordning (1998:000) om miljöprovning vid länsstyrelser	353
32. Förslag till Förordning (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken	359

33. Förslag till Förordning (1998:000) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken	403
34. Förslag till Förordning (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning enligt lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning	453
35. Förslag till Förordning (1998:000) om miljösanktionsavgifter	457
Ekonomiska konsekvenser och andra konsekvenser av våra förslag	475
Särskilda yttranden	489

1. The first part of the document is a list of items.
 2. The second part is a list of items.
 3. The third part is a list of items.
 4. The fourth part is a list of items.
 5. The fifth part is a list of items.
 6. The sixth part is a list of items.
 7. The seventh part is a list of items.
 8. The eighth part is a list of items.
 9. The ninth part is a list of items.
 10. The tenth part is a list of items.

11. The eleventh part is a list of items.
 12. The twelfth part is a list of items.

13. The thirteenth part is a list of items.

Sammanfattning

Den 4 juli 1996 överlämnade vi till regeringen vårt huvudbetänkande (SOU 1996:103) Miljöbalken – en skärpt och samordnad miljölagstiftning för en hållbar utveckling. Förslaget har remissbehandlats och därefter bearbetats i Regeringskansliet. Sedan lagrådet yttrat sig, beslutade regeringen den 4 december 1997 om proposition om miljöbalk (prop. 1997/98:45). Regeringen har även bearbetat vårt förslag till följdlagstiftning till miljöbalken (SOU 1997:32) och i januari 1998 överlämnat ett förslag i den delen till lagrådet för yttrande.

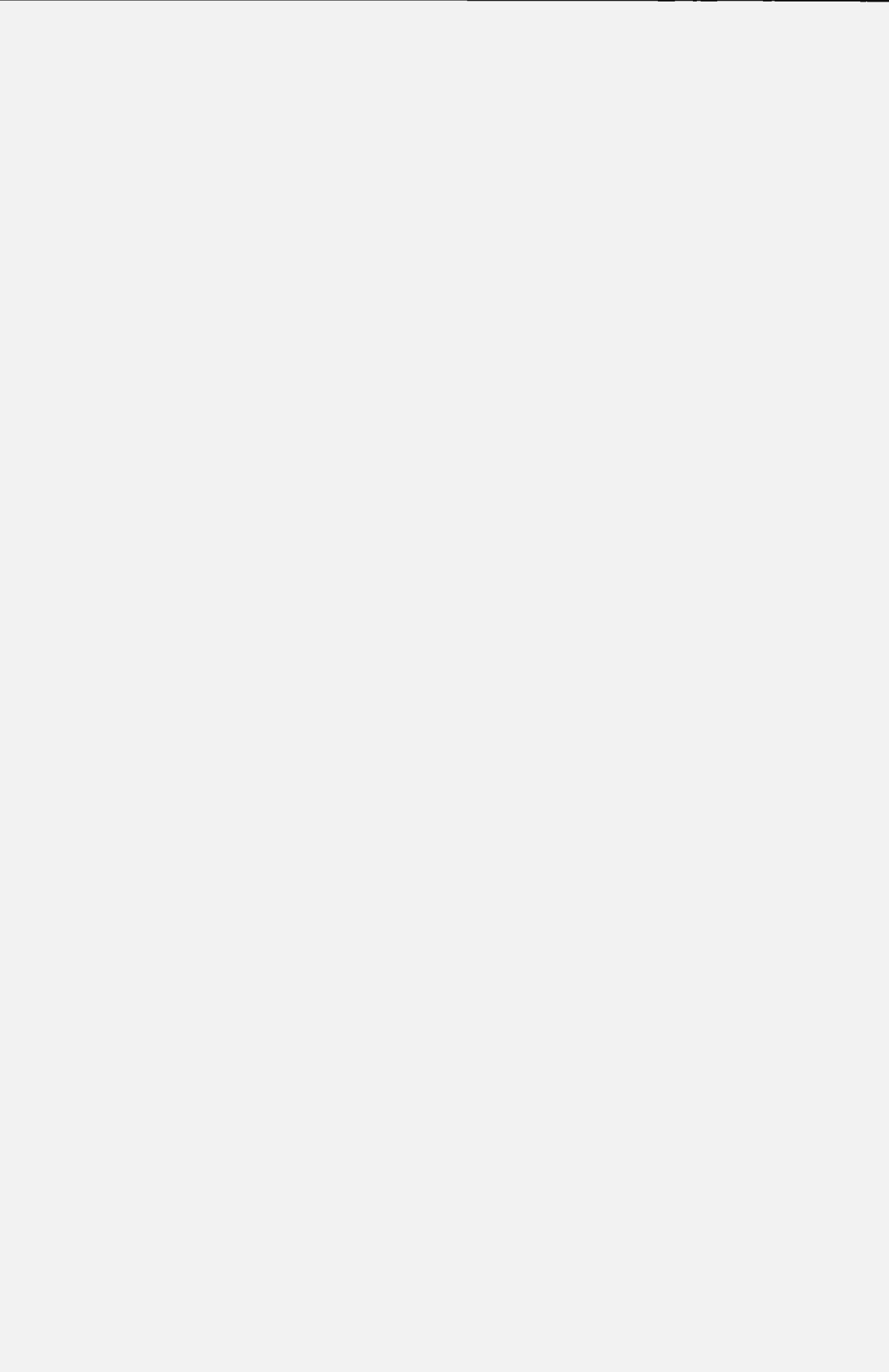
I miljöbalken finns ett stort antal bemyndiganden för regeringen att besluta om föreskrifter i olika avseenden. Även i övrigt behöver miljöbalkens bestämmelser fyllas ut med föreskrifter av regeringen. I detta betänkande lämnar vi förslag på förordningar till miljöbalken, lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet och lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

Förslagen till förordningar behandlar frågor som är helt nya genom miljöbalken men tar även upp sådant som har motsvarighet i nuvarande förordningar.

Vi har koncentrerat vårt arbete till förordningar som har krävt omfattande arbete och genomgripande bearbetning. Sådana förordningar som endast kräver mindre redaktionella ändringar finns inte med i betänkandet.

När det särskilt gäller områden där miljöbalken innebär nyheter eller stora ändringar av gällande rätt har vi haft åtta rapporter från Naturvårdsverket och en rapport från Kemikalieinspektionen som underlag. Rapporterna finns tryckta i en särskild bilaga till betänkandet.

Bland de förslag som finns med i betänkandet kan nämnas förordningar om miljökvalitetsnomer, miljökonsekvensbeskrivningar, naturvård, miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, miljörisikområden, vattenverksamhet, täktverksamhet, genteknik, kemiska produkter och biotekniska organismer, renhållning, tillsyn enligt miljöbalken, avgifter för provning och tillsyn samt miljöstraffsavgifter.

Inledning

Vi överlämnade den 4 juli 1996 till miljöministern vårt förslag till miljöbalk. Förslaget finns redovisat i betänkandet Miljöbalken - En skärpt och samordnad miljölagstiftning för en hållbar utveckling (SOU 1996:103). Förslaget har remissbehandlats och därefter bearbetats i Regeringskansliet. Sedan lagrådet yttrat sig, beslutade regeringen den 4 december 1997 om proposition om miljöbalk (prop. 1997/98:45).

Efter nämnda betänkande arbetade vi med ett förslag om övergångsbestämmelser till miljöbalken (SOU 1996:147). Även detta betänkande omfattas av regeringens proposition.

Enligt regeringens förslag skall bestämmelserna i 15 lagar arbetas samman i en miljöbalk. Lagarna är

- naturvårdslagen (1964:822),
- miljöskyddslagen (1969:387),
- lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten,
- lagen (1976:1054) om svavelhaltigt bränsle,
- lagen (1979:425) om skötsel av jordbruksmark,
- renhållningslagen (1979:596),
- hälsoskyddslagen (1982:1080),
- vattenlagen (1983:291),
- lagen (1983:428) om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark,
- lagen (1985:426) om kemiska produkter,
- miljöskadelagen (1986:225),
- lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m.,
- lagen (1991:639) om förhandsgranskning av biologiska bekämpningsmedel,
- lagen (1994:900) om genetiskt modifierade organismer, och
- lagen (1994:1818) om åtgärder beträffande djur och växter som tillhör skyddade arter.

Utöver dessa lagar finns ett stort antal lagar med miljöanknytning. Alla dessa var inte lämpliga att arbeta in i miljöbalken om denna skulle få ett rimligt omfång. Många av lagarna har dessutom huvudsakligen andra syften än miljöhänsyn. Vi har därför haft regeringens uppdrag att föreslå ändringar i lagarna utanför miljöbalken och överlämnade i juli 1997 betänkandet Följdlagstiftning till miljöbalken (SOU 1997:32). Även detta förslag har remissbehandlats och genom beslut av regeringen den 22 januari 1998 överlämnats till lagrådet för yttrande. Regeringen uttrycker i

propositionen en avsikt är att lämna förslaget om följdlagstiftning till riksdagen under våren 1998.

I propositionen föreslår regeringen att miljöbalken skall träda i kraft den 1 januari 1999. Enligt lagrådsremissen om följdlagstiftning är avsikten att även ändringarna i dessa lagar skall träda i kraft den dagen. Det påpekas dock i propositionen att tidpunkten för ikraftträdandet naturligtvis blir beroende av när förslagen kan komma att antas av riksdagen.

I miljöbalken finns ett stort antal bemyndiganden för regeringen att besluta om föreskrifter i olika avseenden. Även i övrigt behöver miljöbalkens bestämmelser fyllas ut med föreskrifter av regeringen. I detta betänkande lämnar vi därför förslag på förordningar till miljöbalken men även till lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet och lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.

Arbetet utgör den sista delen i Miljöbalksutredningens uppdrag och är därför utredningens slutbetänkande.

Den tid som har stått till buds för vårt arbete med förordningar har varit kort. Vi har av den anledningen tvingats koncentrera arbetet på de större ändringar i gällande rätt som miljöbalken innebär. I betänkandet finns därför förslag på förordningar om exempelvis miljökvalitetsnormer, miljökonsekvensbeskrivningar, miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, generella föreskrifter för miljöstörande verksamheter, miljörisksområden, tillsyn enligt miljöbalken, avgifter för prövning och tillsyn samt miljöstraffavgifter. I dessa delar har vi som underlag haft rapporter från Naturvårdsverket (efter mönster i propositionen använder vi genomgående beteckningen Naturvårdsverket för Statens naturvårdsverk). Rapporterna finns tryckta i en särskild bilaga till betänkandet. Beträffande avgifter har vi fått underlag också från Kemikalieinspektionen. Även denna rapport finns som bilaga.

Miljöbalken innebär nyheter på många områden. Vi föreslår därför förordningar som saknar motsvarighet i gällande rätt. En annan del av vårt arbete har varit att anpassa befintliga förordningar till miljöbalkens bestämmelser. Även här har vi koncentrerat arbetet på de befintliga förordningar som kräver mer genomgripande ändringar. När vi sett över gällande förordningar har vi behandlat endast de delar som bör ändras i sak till följd av förslaget till miljöbalk. Övriga förordningar, som i de flesta fall kräver endast mindre ändringar av redaktionell karaktär, har vi inte bearbetat. Vi har inte heller bearbetat förordningarna som tillhör de lagar som ingår i regeringens lagrådsremiss om följdlagstiftning.

När det gäller arbetet med de befintliga förordningarna har detta i många fall inneburit kraftiga omarbetningar av såväl innehåll som struktur. Inom ett flertal områden föreslår vi t.ex. inte enbart en bearbetning utan

även en sammanslagning av förordningar, exempelvis inom områdena naturvård, miljö- och hälsoskydd, vattenverksamhet, kemikalier och renhållning. Beroende på hur stora ändringar som vi föreslår i gällande rätt har vi valt att beteckna förslagen som nya förordningar respektive ändringar i befintliga förordningar.

Det bör i sammanhanget nämnas att vi har övervägt att föreslå en enda stor förordning till miljöbalken. En sådan skulle bli mycket omfattande och komma att användas av många skilda grupper. Vi har därför funnit det mest ändamålsenligt att bibehålla förordningar för olika sakområden.

Sverige måste givetvis följa sina internationella åtaganden. Under vårt arbete har vi därför så långt möjligt beaktat bl.a. de EG-rättsliga frågorna. Inom Regeringskansliet och Naturvårdsverket pågår ständigt ett arbete med att uppmärksamt följa utvecklingen inom EG-rätten och att anpassa de svenska reglerna till EG:s miljöregler. Arbetet med miljöbalken och därtill hörande följdlagstiftning och förordningar utgör ett väsentligt led i det arbetet men måste självfallet följas upp ytterligare framöver.

Vissa frågor som rör förordningar till miljöbalken bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Detta är fallet exempelvis vad gäller införlivandet av vissa EG-direktiv. Vi lägger inte heller fram några förslag när det gäller miljödomstolar samt miljöskadeförsäkring och saneringsförsäkring. Dessa frågor kommer att behandlas i särskild ordning.

The first step in the analysis is to identify the variables that are likely to influence the dependent variable. In this case, the dependent variable is the number of employees, and the independent variables are the number of firms, the number of employees per firm, and the number of employees per industry. The next step is to estimate the relationship between these variables using a regression model.

The regression model is estimated using the following equation:

$$\ln(N_{it}) = \alpha + \beta_1 \ln(F_{it}) + \beta_2 \ln(E_{it}) + \beta_3 \ln(I_{it}) + \epsilon_{it}$$

where N_{it} is the number of employees, F_{it} is the number of firms, E_{it} is the number of employees per firm, and I_{it} is the number of employees per industry. The error term ϵ_{it} is assumed to be normally distributed with mean zero and constant variance.

The results of the regression analysis are reported in Table 1. The first column shows the estimated coefficients, and the second column shows the standard errors. The third column shows the t-statistics, and the fourth column shows the p-values. The overall fit of the model is indicated by the adjusted R-squared value, which is 0.85. This indicates that the model explains 85% of the variation in the number of employees.

The results show that the number of firms, the number of employees per firm, and the number of employees per industry are all positively related to the number of employees. The coefficient on the number of firms is 0.35, which is statistically significant at the 1% level. The coefficient on the number of employees per firm is 0.25, which is also statistically significant at the 1% level. The coefficient on the number of employees per industry is 0.15, which is statistically significant at the 5% level.

The overall fit of the model is excellent, with an adjusted R-squared value of 0.85. This indicates that the model explains 85% of the variation in the number of employees.

The results of the regression analysis are reported in Table 1. The first column shows the estimated coefficients, and the second column shows the standard errors. The third column shows the t-statistics, and the fourth column shows the p-values. The overall fit of the model is indicated by the adjusted R-squared value, which is 0.85. This indicates that the model explains 85% of the variation in the number of employees.

The results show that the number of firms, the number of employees per firm, and the number of employees per industry are all positively related to the number of employees. The coefficient on the number of firms is 0.35, which is statistically significant at the 1% level. The coefficient on the number of employees per firm is 0.25, which is also statistically significant at the 1% level. The coefficient on the number of employees per industry is 0.15, which is statistically significant at the 5% level.

The overall fit of the model is excellent, with an adjusted R-squared value of 0.85. This indicates that the model explains 85% of the variation in the number of employees.

The results of the regression analysis are reported in Table 1. The first column shows the estimated coefficients, and the second column shows the standard errors. The third column shows the t-statistics, and the fourth column shows the p-values. The overall fit of the model is indicated by the adjusted R-squared value, which is 0.85. This indicates that the model explains 85% of the variation in the number of employees.

1. Förslag till Förordning (1998:000) om hushållning med mark- och vattenresurser m.m.

I miljöbalken har bestämmelserna i 2 och 3 kap. lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m. arbetats in och bildat 3 och 4 kap. i balken. Nedanstående förordning motsvarar med de ändringar som framkommer nedan förordningen (1993:191) om tillämpning av lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m.

Myndigheternas ansvar

Rubriken är ny.

1 § De centrala förvaltningsmyndigheter som inom sina verksamhetsområden har uppsikt över hushållningen med sådana mark- och vattenresurser m.m. som anges i 3 och 4 kap. miljöbalken skall i samverkan med länsstyrelserna följa utvecklingen av frågor om hushållningen med sådana resurser. Myndigheterna skall lägga tyngdpunkten i denna verksamhet på frågor som har stor betydelse i ett nationellt perspektiv eller som Sverige enligt internationella åtaganden skall följa utvecklingen av.

Myndigheterna skall också tillhandahålla länsstyrelserna underlag för tillämpning av bestämmelserna om riksintressen i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Paragrafen motsvarar 1 § förordningen om tillämpning av lagen om hushållning med naturresurser m.m. Begreppet naturresurser har ersatts med en hänvisning till sådana resurser som anges i 3 och 4 kap. miljöbalken. Uttrycket internationellt perspektiv har preciserats till internationella åtaganden. Myndigheternas allmänna ansvar för

uppsikten över hushållningen med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt inom sina verksamhetsområden framgår även av förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken och myndigheternas instruktioner.

Underlag om riksintressen m. m.

2 § Följande centrala förvaltningsmyndigheter skall efter samråd med Boverket och berörda länsstyrelser i skriftlig form lämna uppgifter till länsstyrelserna om områden som myndigheten bedömer vara av riksintresse enligt 3 kap. miljöbalken.

<i>Områden av riksintresse för rennäringen (3 kap. 5 §)</i>	<i>Statens jordbruksverk</i>
<i>Områden av riksintresse för yrkesfisket (3 kap. 5 §)</i>	<i>Fiskeriverket</i>
<i>Områden av riksintresse för naturvården och friluftslivet (3 kap. 6 §)</i>	<i>Naturvårdsverket I frågor om fritidsfiske och vattenområden med skyddsvärda fiskbestånd Naturvårdsverket efter samråd med Fiskeriverket</i>
<i>Områden av riksintresse för kulturmiljö- vården (3 kap. 6 §)</i>	<i>Riksantikvarie- ämbetet</i>
<i>Områden som innehåller fyndigheter av ämnen eller material som är av riksintresse (3 kap. 7 §)</i>	<i>Sveriges geologiska undersökning I frågor om fyndigheter vars nyttjande prövas enligt 12 kap. miljöbalken Sveriges geologiska undersökning i</i>

*Områden av riksintresse för vissa
anläggningar (3 kap. 8 §)*

- *industriell produktion*
- *energiproduktion och energidistribution*
- *slutlig förvaring av använt kärnbränsle
och kärnavfall*

- *kommunikationer*

- *vattenförsörjning, avfallshantering*
*Områden av riksintresse för total-
försvarets anläggningar (3 kap. 9 §)*

*samråd med
Naturvårdsverket*

*Närings- och
teknikutvecklings-
verket*

*Statens energi-
myndighet*

*Statens kärnkraft-
inspektion efter
samråd med*

*Statens strålskydds-
institut och*

Naturvårdsverket

Vägverket

Banverket

Sjöfartsverket

Luftfartsverket

Post- och

telestyrelsen,

i frågor om

kommunikationer

inom respektive

verksamhetsområde

Naturvårdsverket

Försvarsmakten och

Överstyrelsen för

civil beredskap,

i frågor om

anläggningar inom

respektive

myndighets

ansvarsområde

Paragrafen motsvarar i huvudsak 2 § förordningen om tillämpning av lagen om hushållning med naturresurser m.m. I första stycket har Boverket lagts till och i andra stycket Statens energimyndighet. Begreppet kulturminnesvården har ändrats till kulturmiljövården, enligt vad som framkommer i 3 kap. 6 § miljöbalken. Beträffande områden som innehåller fyndigheter av ämnen eller material som är av riksintresse (3 kap. 7 § miljöbalken) har hänvisningen till naturvårdslagen (1964:822) ersatts med 12 kap. miljöbalken. Andra stycket, som stadgade att Boverket hade viss uppsikt, har utgått, vilket beror på att bestämmelser om uppsikt numera finns i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

3 § Länsstyrelserna skall ta de initiativ som behövs för att bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken skall beaktas i arbetet med miljökonsekvensbeskrivningar och i tidiga skeden av planerings- och beslutsprocesserna. Länsstyrelserna skall därvid särskilt verka för att riksintressen tas till vara i kommunala planer enligt plan- och bygglagen (1987:10) samt vid prövning av mål och ärenden enligt de lagar och bestämmelser som anges i 1 kap. 2 § miljöbalken. Detta arbete skall länsstyrelserna grunda på underlag från de centrala förvaltningsmyndigheter som anges i 2 § denna förordning om sådant finns eller i annat fall på det underlag länsstyrelsen bedömer lämpligt.

Paragrafen motsvarar 3 § förordningen om tillämpning av lagen om hushållning med naturresurser m.m. I första meningen har en hänvisning till arbetet med miljökonsekvensbeskrivningar gjorts. I 1 kap. 2 § miljöbalken anges att bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken skall tillämpas vid prövning enligt vissa uppräknade bestämmelser i miljöbalken och enligt vad som är föreskrivet i ett antal lagar, exempelvis väglagen. I förevarande paragrafs andra mening har orden "och bestämmelser" lagts till, vilket syftar på bestämmelserna i miljöbalken.

4 § Länsstyrelserna skall underrätta Boverket och berörda centrala förvaltningsmyndigheter om länsstyrelsen anser att

- 1. ett ytterligare mark- eller vattenområde bör anges som riksintresse enligt 3 kap. miljöbalken eller*
- 2. klassificeringen eller avgränsningen i stort av ett område som riksintresse enligt 3 kap. miljöbalken bör omprövas.*

Paragrafen motsvarar 4 § förordningen om tillämpning av lagen om hushållning med naturresurser m.m.

Regionplan och översiktsplan som bedömningsunderlag m.m.

5 § Den myndighet, som skall tillämpa bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken i mål eller ärende, skall i domen eller beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

Paragrafen motsvarar 5 § förordningen om tillämpning av lagen om hushållning med naturresurser m.m. Vissa språkliga justeringar har skett.

Underrättelse till regeringen i vissa fall

6 § Länsstyrelserna och de centrala förvaltningsmyndigheterna skall vid uppsikten inom sina verksamhetsområden göra regeringen uppmärksam på om urvalet av områden av riksintresse enligt 4 kap. miljöbalken eller formerna för att ta till vara riksintressen enligt 3 och 4 kap. samma balk behöver regleras närmare.

Paragrafen motsvarar 6 § förordningen om tillämpning av lagen om hushållning med naturresurser m.m.

7 § En anmälan som en statlig myndighet lämnar till regeringen enligt 6 kap. 13 § andra stycket miljöbalken skall avse behovet att klarlägga hur kommunen i sin planering enligt plan- och bygglagen (1987:10) avser att skapa förutsättningar för att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken uppfylls eller att ett intresse som rör hushållningen med mark- och vattenresurser m.m. enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses i ett eller flera avseenden som har särskild betydelse från allmän synpunkt. När myndigheten prövar om den skall lämna en anmälan skall den särskilt beakta vilken samverkan som behövs mellan staten och den eller de berörda kommunerna för att tillgodose miljöbalkens mål i angivna avseenden.

Paragrafen motsvarar 8 § förordningen om tillämpning av lagen om hushållning med naturresurser m.m. En komplettering och språklig bearbetning har skett med ledning av vad som framkommer i 6 kap. 13 § miljöbalken.

8 § En underrättelse till regeringen enligt 17 kap. 5 § miljöbalken skall lämnas snarast efter det att en myndighet eller kommun har fått kännedom om att en verksamhet förbereds som inte omfattas av obligatorisk tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. 1 § miljöbalken, men som kan antas uppfylla kraven på tillåtlighetsprövning efter förbehåll enligt 17 kap. 3 § miljöbalken.

Paragrafen motsvarar 7 § förordningen om tillämpning av lagen om hushållning med naturresurser m.m. Uppgiften om vem som skall

lämna underrättelse har ändrats enligt vad som framkommer i 17 kap. 5 § miljöbalken.

9 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

Paragrafen är ny och hänvisar till de samlade bestämmelser rörande tillsyn, inkluderande uppsikt, som finns i miljöbalken och i nämnda förordning.

Övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då förordningen (1993:191) om tillämpning av lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m. skall upphöra att gälla.

2. Förslag till Förordning (1998:000) om miljökvalitetsnormer

I 5 kap. miljöbalken införs bestämmelser om miljökvalitetsnormer. Med sådana normer avses föreskrifter om lägsta godtagbara miljökvalitet i fråga om mark, vatten, luft eller miljön i övrigt för vissa geografiska områden eller för hela landet. Naturvårdsverket har på uppdrag av regeringen utarbetat förslag till miljökvalitetsnormer. I sin Rapport 4793, Miljökvalitetsnormer - ett nytt verktyg i miljöpolitiken, redovisar Naturvårdsverket de miljökvalitetsnormer som verket anser att det för närvarande finns tillräckligt underlag för att meddela. Det gäller halter i utomhusluft av kvävedioxid, svaveldioxid och bly. För luftkvalitet i dessa avseenden finns föreskrifter i EG-direktiv. Dessa är direktiv (85/203/EEG) om luftkvalitetsnormer för kvävedioxid, direktiv (80/779/EEG) om gränsvärden och vägledande värden för luftkvalitet med avseende på svaveldioxid och svävande partiklar, ändrat genom direktiv (89/427/EEG) vad gäller mätmetoder samt direktiv (82/884/EEG) om gränsvärde för bly i luften. De av Naturvårdsverket föreslagna halterna är lägre än de halter som anges i direktiven. Naturvårdsverket har bedömt att det för närvarande inte finns något behov av åtgärdsprogram för att de av verket föreslagna kvalitetskraven skall kunna uppfyllas. Halterna av svaveldioxid och bly i utomhusluft ligger redan i dag på en lägre nivå.

De miljökvalitetsnormer som föreskrivs i denna förordning utgör ett första steg när det gäller införandet av sådana normer. Regeringen har i regleringsbrevet för budgetåret 1998 givit Naturvårdsverket i uppdrag att utarbeta ytterligare miljökvalitetsnormer. Uppdraget skall redovisas till regeringen senast den 30 november 1998.

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning gäller miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken.

2 § Naturvårdsverket får meddela miljökvalitetsnormer som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Miljökvalitetsnormer för luft

Kvävedioxid

3 § Följande halter av kvävedioxid i utomhusluft får inte överskridas efter den 31 december 2005.

Värden för skydd av människors hälsa i orter i hela landet med fler än 200 invånare där avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 m:

Medelvärdestid	Värde	Anmärkning
1 timme	90 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Värdet får inte överskridas mer än 175 timmar per år (98-percentil)
år	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	aritmetiskt medelvärde

Värden för skydd av vegetation utanför orter som avses ovan.

Medelvärdestid	Värde	Anmärkning
år	30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	aritmetiskt medelvärde

Svaveldioxid

4 § Följande halter av svaveldioxid i utomhusluft får inte överskridas.

Värden för skydd av människors hälsa i orter i hela landet med fler än 200 invånare där avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 m:

<i>Medelvärdestid</i>	<i>Värde</i>	<i>Anmärkning</i>
<i>1 timme</i>	<i>200 µg/m³</i>	<i>Värdet får inte överskridas mer än 175 timmar per år (98-percentil)</i>
<i>1 dygn</i>	<i>100 µg/m³</i>	<i>Värdet får inte överskridas mer än 7 dygn per år (98-percentil)</i>
<i>år och vinterhalvår</i>	<i>50 µg/m³</i>	<i>aritmetiskt medelvärde</i>

Värden för skydd av ekosystem utanför orter som avses ovan:

<i>Medelvärdestid</i>	<i>Värde</i>	<i>Anmärkning</i>
<i>år och vinterhalvår</i>	<i>20 µg/m³</i>	<i>aritmetiskt medelvärde</i>

Bly

5 § Följande halter av bly i utomhusluft får inte överskridas.

Värden för skydd av människors hälsa och miljön i hela landet:

<i>Medelvärdestid</i>	<i>Värde</i>	<i>Anmärkning</i>
<i>år</i>	<i>0,5 µg/m³</i>	<i>aritmetiskt medelvärde</i>

Mätning och kontroll

6 § Varje kommun skall kontrollera att miljökvalitetsnormerna i 3-5 §§ uppfylls inom kommunen. Kontrollen skall ske genom mätningar och beräkningar. Mätning skall utföras i tätorter med fler än 250 000 invånare samt i andra områden när det kan antas att en miljökvalitetsnorm kan komma att överskridas. För kvävedioxid gäller härutöver att mätning skall utföras när närmast föregående mätning eller beräkning visar att timmedelvärdet är högre än 60 procent av det i 3 § angivna timmedelvärdet.

7 § När halten av svaveldioxid enligt 4 § överskrider 350 µg/m³ uppmätt som medelvärde under en trettimmarsperiod skall den

kommun i vilken överskridandet sker informera allmänheten och Naturvårdsverket.

8 § Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om mätmetoder, beräkningsmodeller och redovisning av mätresultat.

Åtgärdsprogram

9 § En myndighet eller kommun som har upprättat ett åtgärdsprogram för uppfyllande av en miljökvalitetsnorm skall sända en kopia av programmet till Naturvårdsverket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

3. Förslag till Förordning (1998:000) om miljökonsekvens- beskrivningar

Denna förordning har sin motsvarighet i gällande förordning (1991:738) om miljökonsekvensbeskrivningar. Reglerna har ändrats med hänsyn till de nyheter som införs genom bestämmelserna om miljökonsekvensbeskrivningar i 6 kap. miljöbalken. Genom dessa ändringar sker en anpassning till gällande EG-direktiv (85/337/EEG) om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata objekt, ändrat genom direktiv (97/11/EG). En nyhet är förfarandet med miljökonsekvensbedömning. Efter ett tidigt samråd skall länsstyrelsen genom ett beslut avgöra om den aktuella verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om verksamheten kan antas medföra en sådan påverkan skall ett utökat samråd ske.

Till förevarande förordning hör dels en förteckning som anger vilka verksamheter som vid länsstyrelsens avgörande alltid skall antas medföra en betydande miljöpåverkan (bilaga 1), dels en lista med kriterier som länsstyrelsen skall beakta när den avgör om andra verksamheter eller ändringar av sådana verksamheter som förtecknats i bilaga 1 kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (bilaga 2). Listan med kriterier överensstämmer med motsvarande lista i det aktuella EG-direktivet.

När det gäller miljöpåverkan i annat land har bestämmelserna ändrats till att inte enbart gälla länder som omfattas av Esbokonventionen, utan varje annat land som kan utsättas för sådan påverkan.

I gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar föreskrivs att sådana beskrivningar även skall upprättas vid prövningen av ärenden enligt vissa lagar som inte har sammanförts i miljöbalken. I regeringens lagrådsremiss om följdlagstiftning till miljöbalken föreslås att regler som anger att miljöbalkens bestämmelser om miljökonsekvensbeskrivningar helt eller delvis skall tillämpas, i stället skall införas i respektive lag. Bestämmelser med motsvarande innehåll behövs därför inte i förevarande förordning.

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning gäller miljökonsekvensbeskrivningar enligt 6 kap. miljöbalken.

Paragrafen motsvarar 1 § i gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar.

2 § Skyldigheten enligt 6 kap. 1 § första stycket miljöbalken att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning gäller inte

1. vid en ansökan om tillstånd till en åtgärd som avses i 7 § eller 9 § förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,

2. vid en ansökan om tillstånd till en verksamhet eller åtgärd för vilken tillståndsplikt har föreskrivits med stöd av 34, 35 eller 36 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, samt

3. vid en ansökan om tillstånd till markavvattning enligt 11 kap. 9 och 13 §§ miljöbalken om ansökan avser ett mindre markavvattningsföretag.

Första stycket 3 gäller dock inte vid markavvattning inom områden som avses i 11 kap. 14 § miljöbalken.

I paragrafen görs undantag från skyldigheten att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 1 § första stycket miljöbalken. Undantagen gäller vid tillstånd till åtgärder som generellt sett får antas medföra mindre betydande miljöpåverkan; jfr 6 kap. 1 § sista stycket sista meningen miljöbalken. Det gäller inrättande av anordningar för enskilda avlopp och värmepumpar, vissa åtgärder för vilka tillståndsplikt har föreskrivits med hänsyn till skyddet för människors hälsa och vissa markavvattningsföretag. Den närmare avgränsningen av de aktuella markavvattningsföretagen får göras vid rättstillämpningen.

Beslut om betydande miljöpåverkan

3 § En verksamhet eller åtgärd som anges i bilaga 1 till denna förordning skall vid beslut enligt 6 kap. 4 § tredje stycket miljöbalken alltid antas medföra en betydande miljöpåverkan.

För annan verksamhet eller åtgärd samt vid ändring av sådan verksamhet eller åtgärd som avses i första stycket, skall länsstyrelsen med stöd av de kriterier som anges i bilaga 2 besluta om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken skall ett utökat samråd med miljökonsekvensbedömning genomföras när länsstyrelsen med stöd av 6 kap. 4 § miljöbalken har beslutat att en verksamhet eller en åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I bilaga 1 anges vilka verksamheter och åtgärder som i länsstyrelsens beslut alltid skall antas medföra sådan påverkan på miljön. Förteckningen är utformad på samma sätt som förteckningen över tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. I bilaga 2 anges de kriterier länsstyrelsen skall använda vid sin bedömning av påverkan på miljön när det gäller andra verksamheter och åtgärder samt vid ändring av sådana verksamheter och åtgärder som anges i bilaga 1.

Paragrafer motsvarande 2-8 §§ i gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar, utom såvitt avser kungörelser, behövs inte. Miljöskyddslagen (1969:387), naturvårdslagen (1964:822) och delar av vattenlagen (1983:291) har arbetats in i miljöbalken. Enligt regeringens lagrådsremiss om följdlagstiftning till miljöbalken föreslås att bestämmelser införs i de övriga angivna lagarna, med undantag för lagen om kommunal energiplanering, innebärande att miljöbalkens bestämmelser om miljökonsekvensbeskrivningar i 6 kap. helt eller delvis skall

tillämpas i ärenden enligt dessa lagar. I lagen om kommunal energiplanering ändras enligt regeringens förslag begreppet miljökonsekvensbeskrivning till analys eftersom miljöbalkens regler inte skall tillämpas på de aktuella åtgärderna. Detta innebär inte någon förändring av utredningskravet.

Miljöpåverkan i annat land och tillämpningen av Esbokonventionen

Paragraferna 4-6 har i förhållande till motsvarande bestämmelser i gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar ändrats med hänsyn till att 6 kap. 6 § miljöbalken även gäller miljöpåverkan i andra länder än de som omfattas av Esbokonventionen.

4 § Ansvarig myndighet enligt 6 kap. 6 § miljöbalken och enligt Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang, publicerad i Sveriges internationella överenskommelser (SÖ 1992:1), är Naturvårdsverket om inte regeringen efter anmälan av verket i ett visst ärende beslutar att den ansvariga myndighetens uppgifter skall fullgöras av en annan myndighet.

Paragrafen motsvarar närmast 9 § i gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar. I paragrafen har tillagts att Naturvårdsverket även skall vara ansvarig myndighet enligt 6 kap. 6 § miljöbalken.

5 § Den ansvariga myndigheten enligt 4 § skall lämna och ta emot underrättelser och i övrigt fullgöra de skyldigheter en part har enligt artikel 2 punkt 4-6, artikel 3 punkt 1-3 och 5-8, artikel 4 punkt 2 och artikel 5-7 i Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang. Den ansvariga myndigheten enligt 4 § skall vidare fullgöra de uppgifter i övrigt

som följer av 6 kap. 6 § miljöbalken. Vid behov skall samråd ske med andra berörda myndigheter.

Den ansvariga myndigheten får vid behov kungöra information i Sverige och i annat land som är utsatt part enligt Esbokonventionen. Sådant kungörande i annat land bör ske i samråd med den utsatta partens ansvariga myndighet.

Paragrafen motsvarar närmast 10 § i gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar. I paragrafen har tillagts att den ansvariga myndigheten även skall fullgöra vad som anges i 6 kap. 6 § miljöbalken.

6 § Statliga myndigheter som får kännedom om en verksamhet eller åtgärd som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i ett annat land skall underrätta Naturvårdsverket om detta.

Paragrafen motsvarar närmast 11 § i gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar. I paragrafen har tillagts att bestämmelsen i enlighet med 6 kap. 6 § miljöbalken även gäller för verksamheter. Begränsningen till påverkan i länder som omfattas av Esbokonventionen har tagits bort.

Gemensamma bestämmelser

Paragraf motsvarande 12 § i gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar behövs inte då bestämmelser om förfarandet vid framtagande av en miljökonsekvensbeskrivning och innehållet i en sådan beskrivning finns i 6 kap. miljöbalken.

---

7 § En kungörelse enligt 6 kap. 8 § miljöbalken om att en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats skall, när annat inte har föreskrivits, införas i ortstidning. Vidare skall i kungörelsen anges att skriftliga synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen får lämnas inom den tid som den myndighet som har att pröva beskrivningen har bestämt samt var beskrivningen hålls tillgänglig. Platsen för detta bör bestämmas i samråd med berörd kommun.

Paragrafen motsvarar närmast bestämmelserna om kungörelse i 4, 6-8 och 13 §§ i gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar. Bestämmelsen behövs då motsvarande förfaranderegler i miljöbalken inte alltid är tillämpliga vid prövningen av en miljökonsekvensbeskrivning.

8 § Naturvårdsverket får efter samråd med Boverket, Riksantikvarieämbetet och Socialstyrelsen meddela föreskrifter för verkställigheten av denna förordning.

Paragrafen motsvarar närmast 14 § i gällande förordning om miljökonsekvensbeskrivningar. Paragrafen har ändrats så att Naturvårdsverket får utfärda verkställighetsföreskrifter efter samråd med Boverket, Riksantikvarieämbetet och Socialstyrelsen. Naturvårdsverket är den myndighet som efter samlandet av miljölagstiftningen i miljöbalken får ansvaret för den största delen av de i miljöbalken reglerade verksamheterna. Det är då naturligt att Naturvårdsverket får ett mer samordnande och övergripande ansvar även för arbetet med föreskrifter om miljökonsekvensbeskrivningar.

Övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då förordningen (1991:738) om miljökonsekvensbeskrivningar skall upphöra att gälla.

Bilaga 1

Förteckning enligt 3 § första stycket förordningen 81998:000) om miljökonsekvensbeskrivningar över verksamheter som alltid kan antas medföra betydande miljöpåverkan

I kolumnen Prövningsnivå anges vilken myndighet som prövar en ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till verksamheten. A: miljödomstol, B: länsstyrelse. SNI-kod avser sifferkod enligt Svensk Näringsgrensindelning för respektive verksamhet.

Benämning av verksamhet som skall tillståndsprövas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och som bedömts alltid kunna antas medföra betydande miljöpåverkan	Prövningsnivå	SNI-kod	Regeringsprövning MKB-dir. bil. I MKB-dir. bil. II	
JORDBRUK, M.M.				
Djurhållning				
jordbruk med ladugård, stall eller annan anläggning för djur med utrymme för mer än 200 djurenheter, varvid som en djurenhet avses ett fullvuxet nötkreatur, en häst, två ungnöt, två suggor, tio slaktsvin, tio vuxna får eller getter, fem pålsdjur (avelshonor) eller 100 fjäderfän	B	01-1	p. 17	
stall eller annan anläggning med utrymme för mer än 200 hästar (tävlingsstall eller träningsanläggning för hästsport eller ridskola, uthyrningsstall eller ridklubb eller liknande anläggning)	B	92-1		
VATTENBRUK				
fiskodling för en nettoproduktion av mer än 20 ton fisk per år	B	05.02-1		p. 1f
MALM, MINERAL, KOL, TORV, OLJA, M.M.				
Kol, torv				
utvinning av eller gruvanläggning för brytning av stenkol	B	10.1-1	p. 19	p. 2a, 2b
provbrytning av stenkol	B	10.1-2		
Råpetroleum och naturgas				
anläggning för provboring efter eller utvinning av råolja eller naturgas	B	11.1-1	p. 14	p. 2e
Uran- och toriummalm				
utvinning av eller gruvanläggning för brytning av uran- eller toriummalm eller probrytning av uran- eller toriummalm	A	12.0-1	reg.-prövn. p. 19	p. 2a, 2b
Metallmalmer				
utvinning av eller gruvanläggning för brytning av järnmalm eller anläggning för anrikning eller pelletering av järnmalm	A	13.1-1	p. 19	p. 2a, 2b
provbrytning av järnmalm	B	13.1-2		
utvinning av eller gruvanläggning för brytning av icke-järnmalm med undantag av uran- och toriummalm eller anläggning för anrikning av icke-järnmalm med undantag av uran- och toriummalm	A	13.2-1	p. 19	p. 2a, 2b
provbrytning av icke-järnmalm med undantag av uran- och toriummalm	B	13.2-2		
LIVSMEDEL, DRYCKESVAROR, M.M.				
slakteri för en produktion baserad på mer än 5 000 ton slaktvikt per år	B	15.1-1		p. 7f
charkuteri- eller styckningsanläggning eller anläggning för tillverkning av köttkonserver, för en produktion av mer än 15 000 ton per år	B	15.1-3		p. 7b
anläggning för bearbetning av slaktbiprodukter eller animaliskt avfall för en produktion baserad på mer än 10 000 ton råvara per år	A	15.1-6		
anläggning för bearbetning av slaktbiprodukter eller animaliskt avfall för en produktion baserad på mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton råvara per år	B	15.1-7		
anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl eller fiskpellet för en produktion baserad på mer än 200 ton råvara per år	B	15.2-1		p. 7b, 7f
anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter för en produktion av mer än 1 000 ton per år	B	15.4-1		p. 7a
anläggning för tillverkning av margarin eller andra ätbara beredningar av animaliska eller vegetabiliska oljor eller fetter för en produktion av mer än 1 000 ton per år	B	15.4-3		p. 7c
mejeri eller annan anläggning för tillverkning av mjölkbaserade produkter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 50 000 ton per år	B	15.51-1		p. 7c
anläggning för tillverkning av stärkelse- eller stärkelsederivat	B	15.62-1		p. 7g
anläggning för tillverkning av socker	B	15.83-1		p. 7i

Benämning av verksamhet som skall tillståndsprövas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och som bedömts alltid kunna antas medföra betydande miljöpåverkan	Prövningsnivå	SNI-kod	Regeringsprövning MKB-dir. bil. I MKB-dir. bil. II	
anläggning för tillverkning av choklad eller konfektyr för en produktion av mer än 20 000 ton per år	B	15.84-1		p. 7e
anläggning för tillverkning av jäst	B	15.89-1		p. 7b
anläggning för framställning av andra livsmedelsprodukter än som tidigare har nämnts för en produktion av mer än 15 000 ton per år	B	15.8-1		p. 7b
anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker där destillation förekommer	B	15.9-1		
bryggeri för en produktion av mer än 5 000 kubikmeter maltdryck per år	B	15.96-1		p. 7d
anläggning för framställning av malt	B	15.97-1		p. 7d
TEXTILVAROR				
anläggning för blekning, färgning eller annan beredning av textilmaterial, för en produktion av mer än 200 ton textilier eller garnar per år	B	17-1		p. 8b
PALSSKINN, LÄDER				
anläggning för garvning eller annan beredning av pälskinn för en produktion baserad på mer än 100 ton råvara per år	B	18.3-1		p. 8c
anläggning för garvning eller annan läderberedning för en produktion baserad på mer än 100 ton råvara per år	B	19.1-1		p. 8c
TRÄVAROR				
sågverk eller anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning där mer än 60 000 kubikmeter toppmått volym råvara (rundvirke) eller kubikmeter virke (råvara) förbrukas per år	B	20-1		
tillverkning av träfiberskivor	A	20.203-1		
MASSA-, PAPPERS- OCH PAPPERSVAROR				
anläggning för tillverkning av mekanisk eller kemimekanisk massa eller re- turfibermassa	A	21.111-1	reg.-prövn. p. 18	p. 8a
anläggning för tillverkning av halvchemisk massa	A	21.111-2	reg.-prövn. p. 18	p. 8a
anläggning för tillverkning av sulfatmassa	A	21.112-1	reg.-prövn. p. 18	p. 8a
anläggning för tillverkning av sulfittmassa	A	21.113-1	reg.-prövn. p. 18	p. 8a
anläggning för ointegrerad tillverkning av papper eller kartong	B	21.12-1	reg.-prövn. p. 18	p. 8a
STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER, ANDRA GASFORMIGA BRÄNSLEN SAMT KÄRNBRÄNSLE				
anläggning för tillverkning av koks eller andra produkter ur stenkol	A	23.1-1	p. 1	p. 5a
anläggning för framställning av gasformiga bränslen	B	40.2-1	p. 1	
anläggning för raffinering av mineraloljor	A	23.2-1	reg.-prövn. p. 1	
anläggning för behandling, omhändertagande eller lagring av kärnbränsle	A	23.3-1	reg.-prövn. p. 3	
KEMIKALIER OCH KEMISKA PRODUKTER				
anläggning för framställning av acetylenogas eller lustgas	B	24.11-1	reg.-prövn	
anläggning för tillverkning av färg- eller garvämnen där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	A	24.12-1		p. 6b
anläggning för tillverkning av oorganiska kemiska produkter där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner (dock ej tillverkning av gödselmedel eller oorganiska kväveprodukter)	A	24.13-1	reg.-prövn. p. 6	p. 6a
anläggning för tillverkning av organiska baskemikalier där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	A	24.14-1	reg.-prövn. p. 6	p. 6a
anläggning för tillverkning av gödselmedel eller oorganiska kväveprodukter, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	A	24.15-1	reg.-prövn. p. 6	p. 6a
anläggning för tillverkning av basplastpolymerer med undantag av epoxi- eller polyuretanpolymerer, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	A	24.16-1	reg.-prövn. p. 6	p. 6a
anläggning för tillverkning av basplastpolymerer av epoxi- eller polyuretanpolymerer, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	B	24.16-2	reg.-prövn. p. 6	p. 6a
anläggning för tillverkning av syntetiskt basgummi, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	A	24.17-1		

Benämning av verksamhet som skall tillståndsprövas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och som bedömts alltid kunna antas medföra betydande miljöpåverkan	Prövningsnivå	SNI-kod	Regeringsprövning	
			MKB-dir. bil. I	MKB-dir. bil. II
anläggning för kemisk eller biologisk tillverkning av bekämpningsmedel eller andra lantbruks- eller skogsbrukskemiska produkter	A	24.2-1	p. 6	
anläggning för tillverkning av färg, lack, tryckfärg m.m. för en produktion av mer än 1 000 ton per år	B	24.3-1		p. 6b
anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanter genom kemisk syntes	A	24.41-1	p. 6	
anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanter genom biosyntetiska processer för en produktion baserad på en total reaktorvolym på mer än 10 kubikmeter	A	24.41-2	p. 6	
anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanter genom biosyntetiska processer för en produktion baserad på en total reaktorvolym på högst 10 kubikmeter	B	24.41-3	p. 6	
anläggning för tillverkning av yttaktiva ämnen, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	A	24.5-1	p. 6	
anläggning för tillverkning av krut eller andra sprängämnen, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	A	24.61-1	p. 6	
anläggning för tillverkning av ammunition	B	29.6-1		
anläggning för tillverkning av fotokemikalier, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	A	24.64-1		p. 6a
anläggning för tillverkning av organiska kemiska produkter som inte ingår i någon annan punkt och där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	A	24.66-1		p. 6a
anläggning för tillverkning av regenererad cellulosa	A	24.7-1		p. 8d
ICKE-METALLISKA MINERALISKA PRODUKTER				
anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, där mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per år	B	26.1-1		p. 5d
anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, där mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per år	B	26.1-2		p. 5d
anläggning för tillverkning av mineralull (glasull eller stenull)	B	26-1		p. 5e
anläggning för tillverkning av cement	A	26.51-1	reg.-prövn.	p. 5b
anläggning för tillverkning av asbest eller asbestbaserade produkter	B	26.829-1	p. 5	p. 5c
STÅL OCH METALL				
järn- eller stålverk med masugn, tunnelugn, ljusbågsugn eller AOD-konverter	A	27-1	reg.-prövn.	p. 4a, 4b
järn- eller stålverk med induktionsugnar, ESR-anläggning	B	27-3	reg.-prövn. p. 4	
ferrolegeringsverk	A	27-4	reg.-prövn. p. 4	p. 4d
anläggning för pyro-, elektro- eller hydrometallurgisk framställning av icke-järnmetallprodukter ur malm, anrikad malm, stoft eller koncentrat	A	27.4-1	reg.-prövn. p. 4	
anläggning för smältning eller raffinering av icke-järnmetaller ur annan råvara än malm, anrikad malm, stoft eller koncentrat för en produktion av mer än 20 000 ton per år	A	27.4-2	reg.-prövn. p. 4	p. 4d
anläggning för smältning eller raffinering av icke-järnmetaller ur annan råvara än malm, anrikad malm, stoft eller koncentrat för en produktion av högst 20 000 ton per år	B	27.4-3	reg.-prövn. p. 4	p. 4d
ELEKTRISKA ARTIKLAR				
anläggning för tillverkning av batterier eller ackumulatörer där kadmium, bly eller kvicksilver ingår	A	31.4-1		
anläggning för tillverkning av kol- eller grafitelektroder	A	31.6-1		
PLATTFORMAR				
byggande av plattformar som är avsedda att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden samt annan, än helt tillfällig, ankring eller för-töjning av plattformar för reparation, ombyggnad eller annan anledning	A	35.11-1	reg.-prövn.	
plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd	B	35.11-2		
EL, GAS, VARME OCH KYLA				
kärnkraftverk och andra kärnreaktorer	A	40.1-1	reg.-prövn. p. 2	

Benämning av verksamhet som skall tillståndsprövas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och som bedömts alltid kunna antas medföra betydande miljöpåverkan	Prövnings-nivå	SNI-kod	Regeringsprövning	
			MKB-dir. bil. I	MKB-dir. bil. II
anläggning för förgasning eller förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 200 MW	A	40-1	reg.-prövn. p. 2	p. 3a
anläggning för förgasning eller förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 10 MW men högst 200 MW	B	40-2		p. 3a
gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 200 MW	B	40.1-3		p. 3a
gruppstation med vindkraftverk eller vindkraftverk med enstaka aggregat för en sammanlagd uttagen effekt av mer än 1 MW	B	40.1-4	reg.-prövn.	p. 3i
INFRASTRUKTUR				
hamnar, lastnings- eller lossningskajer som medger trafik med fartyg på mer än 1 350 ton	B	63.22-1	p. 8	p. 10e
civil flygplats med instrumentbana över 1 200 meter	A	63.23-1	reg.-prövn. p. 7	p. 10d
flottiljflygplats med en banlängd av mer än 1 200 m	A	75.224-1	reg.-prövn. p. 7	p. 10d
annan flygplats där mer än 100 flygrörelser per år äger rum med undantag av civil flygplats med instrumentbana över 1 200 meter eller flottiljflygplats med en banlängd av mer än 1 200 meter	B	63.23-2		p. 10d
SKJUTBANOR, SKJUTFALT				
skjutbana, skjutfält samt annan anläggning som disponeras av Försvarsmakten eller Försvarets materielverk och som är stadigvarande inrättad för användning (inklusive destruktion) av skarp ammunition eller sprängämnen utomhus	B	75.225-1		p. 11h
civilt skjutfält som är stadigvarande inrättad för användning (inklusive destruktion) av skarp ammunition eller sprängämnen	B	29.6-2		p. 11h
HALSO- OCH SJUKVÅRD				
akutsjukhus	B	85.11-1		
AVLOPPSRENING				
avloppsanläggning som är dimensionerad för mer än 2 000 personekvivalenter	B	90.001-1	p. 13	p. 11c
SKROT ELLER ANNAT AVFALL AN FARLIGT AVFALL				
anläggning för återvinning av skrot eller avfall genom fragmentering eller annan bearbetning samt skrotupplag, om den hanterade avfallsmängden skrot eller avfall är mer än 10 000 ton per år eller om skrotet innehåller isolerolja (omfattar inte farligt avfall)	B	37-1		
anläggning för sortering eller omlastning av avfall, om den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	B	90.002-1		
anläggning för mellanlagring av avfall, om tillfört avfall lagras kortare tid än ett år och den totala avfallsmängden är mer än 10 000 ton vid något enskilt tillfälle under året (omfattar inte farligt avfall)	B	90.002-3		
anläggning för deponering, förbränning eller annan behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	A	90.004-1	p. 10	
anläggning för deponering, förbränning eller annan behandling än biologisk behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 100 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	B	90.004-2	p. 10	
anläggning för biologisk behandling av avfall om den avfallsmängd som tillförs anläggningen är mer än 200 ton men högst 100 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	B	90.003-1		p. 11b
FARLIGT AVFALL				
anläggning för annan behandling än deponering av sådant farligt avfall som avses i förordningen (1996:971) om farligt avfall och förordningen (1997:645) om batterier, med undantag av förorenade uppgärda massor, om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden är mer än 1 000 ton per år	A	90.006-1	reg.-prövn. (över 10 000 ton/år) p. 9	p. 11b

Benämning av verksamhet som skall tillståndsprövas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och som bedömts alltid kunna antas medföra betydande miljöpåverkan	Prövningsnivå	SNI-kod	Regeringsprövning	
			MKB-dir. bil. I	MKB-dir. bil. II
anläggning för annan behandling än deponering av sådant farligt avfall som avses i förordningen (1996:971) om farligt avfall och förordningen (1997:645) om batterier, med undantag av förorenade uppgrävda massor, om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden är högst 1 000 ton per år	B	90.006-2	p. 9	p. 11b
anläggning för annan behandling än deponering av sådant farligt avfall som avses i förordningen (1996:971) om farligt avfall och förordningen (1997:645) om batterier om avfallet uppkommit i egen anläggning	B	90.006-3	reg.-prövn. p. 9	p. 11b
anläggning för behandling av farligt avfall i form av uppgrävda massor om den tillförda mängden är mer än 20 000 ton per år	A	90.006-4	p. 9	p. 11b
anläggning för behandling av farligt avfall i form av uppgrävda massor om den tillförda mängden är högst 20 000 ton per år	B	90.006-5	p. 9	p. 11b
anläggning för deponering av farligt avfall om den tillförda mängden är mer än 1 000 ton per år	A	90.006-6	reg.-prövn. p. 9	
anläggning för deponering av farligt avfall om den tillförda mängden är högst 1 000 ton per år	B	90.006-7	p. 9	
anläggning för destruktion eller annan bearbetning av kasserade produkter som innehåller fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarbo- ner eller halon	B	90.006-8		

VERKSAMHETER INOM VILKA FÖLJANDE PROCESSER INGÅR

Benämning av miljöfarlig process som skall tillståndsprövas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och som bedömts alltid kunna antas medföra betydande miljöpåverkan	Prövningsnivå	Regeringsprövning, MKB-direktiv
Processer som föranleder miljöprövning (oavsett bransch, klassificeras enligt verksamhetens SNI-kod)		
gjutning för en produktion av mer än 100 ton per år av järn, stål, aluminium eller magnesium (processkod g1)	B	
gjutning för en produktion av mer än 20 000 ton per år av andra metaller än järn, stål, aluminium eller magnesium (processkod g3)	A	
verkstadsindustri med mer än 100 000 kvadratmeter verkstadsyta (exklusive yta för enbart montering) (processkod v1)	A	
verkstadsindustri med mer än 20 000 men högst 100 000 kvadratmeter verkstadsyta (exklusive yta för enbart montering) (processkod v2)	B	
verkstadsindustri med högst 20 000 kvadratmeter verkstadsyta (exklusive yta för enbart montering) där det förekommer metallbearbetning och där antalet maskinbearbetningsplatser är fler än 20 (processkod m1)	B	

VERKSAMHETER INOM VILKA HANTERING AV KEMISKA ÄMNER, M.M. SKER

Benämning av miljöfarlig hantering som skall tillståndsprövas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken och som bedömts alltid kunna medföra betydande miljöpåverkan	Prövningsnivå	Regeringsprövning, MKB-direktiv
Hantering av vissa kemiska ämnen m.m. ska miljöprövas (oavsett bransch, klassificeras enligt verksamhetens SNI-kod)		
förbrukning av mer än 500 ton organiska lösningsmedel per år (dock ej mineralolja eller vegetabilisk olja i ark- och tidningsoffsetfärg) (processkod o1)	A	
hantering av mer än 50 000 ton olja eller andra kemiska produkter per år (processkod k1)	B	MKB bil. I p. 21
lagring av mer än 50 miljoner normal kubikmeter naturgas per år (processkod n1)	B	reg.-prövn.
lagring av timmer på land med begjutning av vatten eller anläggning för lagring av timmer i vatten, om lagerkapaciteten är mer än 10 000 kubikmeter toppmått volym (processkod t1)	B	

VERKSAMHETER SOM SKALL PRÖVAS ENLIGT ANDRA LAGRUM I MILJÖBALKEN ÄN 9 KAP. 6 §

Benämning på verksamhet som skall prövas enligt andra lagrum i miljöbalken än 9 kap. 6 § och som bedömts alltid kunna medföra betydande miljöpåverkan	Tidigare lagstiftning.	Regeringsprövning, MKB-direktiv	Anm
Verksamheter som är prövningspliktiga enligt andra delar av balken			
vattenverk, uttag över 10 miljoner kubikmeter per år	vattenlagen, miljöskyddslagen	MKB bil. 1 p. 11	balken 11 kap. 9 §
vattenkraftverk, inklusive minikraftverk	vattenlagen	MKB bil. 1 p. 12	balken 11 kap. 9 §
vattenreglering avseende vissa stora sjöar	vattenlagen	reg.-prövn.	balken 17 kap.
vattenreglering med vattenmagasin över 100 miljoner kubikmeter per år eller mer än 10 miljoner kubikmeter per vecka	vattenlagen	reg.-prövn. MKB bil. 1 p. 15	balken 17 kap.
vattenreglering i övrigt av sjöar och vattendrag	vattenlagen	MKB bil. 2 p. 10	balken 11 kap. 9 §
vattenöverledning av mer än 10 kubikmeter per sekund	vattenlagen	reg.-prövn. MKB bil. 1 p. 12	balken 17 kap.
vattenöverledning om mer än 5 % av normal lågvattensmängd i något av berörda områden överleds	vattenlagen	MKB bil. 2 p. 10	balken 11 kap. 9 §
grundvattentäkt av mer än 10 000 kubikmeter per dygn	vattenlagen	reg.-prövn. MKB bil. 1 p. 11	balken 17 kap.
muddring i särskilt förorenade områden	vattenlagen, miljöskyddslagen		balken 11 kap. 9 §
muddring för farleder	vattenlagen, miljöskyddslagen		balken 11 kap. 9 §
torvtäkter över 150 hektar eller produktion över 25 000 kubikmeter per år	naturvårdslagen, miljöskyddslagen, lagen om vissa torvfyndigheter	MKB bil. 1 p. 19 MKB bil. 2 p. 2	balken 12 kap. även prövning enligt andra lagar
berg-, grus-, jord-, sand-, ler- eller stentäkter eller täkter av andra jordarter, matjord undantagen, över 25 hektar eller produktion över 25 000 kubikmeter per år	naturvårdslagen, miljöskyddslagen	MKB bil. 1 p. 19 MKB bil. 2 p. 2	balken 12 kap. även prövning enligt andra lagar
anläggande av vissa stora verksamheter, bl.a. vägar, järnvägar, byggande av plattformar, etc.	väglagen, järnvägslagen, miljöskyddslagen, lagen om innehållning med naturresurser m.fl.	reg.-prövn. MKB bil. 1 p. 7 och p. 8	balken 17 kap. 1 § även prövning enligt andra lagar

Bilaga 2

Kriterier som avses i 3 § andra stycket förordningen (1998:000) om miljökonsekvensbeskrivningar

1. Projektens karaktäristiska egenskaper

Projektets karaktäristiska egenskaper måste beaktas i synnerhet vad beträffar

- projektets omfattning,*
- förening med andra projekt,*
- utnyttjandet av naturresurser,*
- alstrande av avfall,*
- föroreningar och störningar,*
- risken för olyckor, i synnerhet vad beträffar de ämnen och tekniker som har använts.*

2. Projektens lokalisering

Miljöns känslighet i de geografiska områden som kan antas bli påverkade av projekten måste beaktas, i synnerhet vad beträffar

- nuvarande markanvändning,*
- naturresursernas relativa förekomst, kvalitet och förnyelseförmåga i området,*
- den naturliga miljöns tålighet, med särskild uppmärksamhet på*
  - a) våtmarker,*
  - b) kustområden,*
  - c) bergs- och skogsområden,*
  - d) naturreservat och nationalparker,*
  - e) områden som är klassificerade eller skyddade enligt lagstiftning; särskilda skydds- eller bevarandeområden enligt 7 kap. 28 § miljöbalken,*
  - f) områden där de kvalitetsnormer som i gemenskapens lagstiftning har fastställts för miljön redan har överskridits,*
  - g) tätbefolkade områden,*
  - h) historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden.*

3. De potentiella effekternas karaktäristiska egenskaper

Projektens potentiella betydande påverkan måste beaktas i förhållande till de kriterier som har fastställts under 1 och 2 ovan, och i synnerhet vad beträffar

- effekternas omfattning (geografiskt område och den berörda befolkningens storlek),*
- effekternas gränsöverskridande karaktär,*
- effekternas betydelse och komplexitet,*
- effekternas sannolikhet,*
- effekternas varaktighet, vanlighet och reversibilitet.*

4. Förslag till Förordning (1998:000) om skydd av naturen

Förevarande förordning anknyter till reglerna om områdesskydd i 7 kap. miljöbalken. Förordningen motsvarar till stor del gällande rätt men innebär en omarbetning och modernisering i de avseenden som framkommer nedan av främst naturvårdsförordningen (1976:484) och nationalparksförordningen (1987:938).

Det bör nämnas att frågor rörande skydd för djur- och växtarter för närvarande bearbetas i Regeringskansliet. Vi lägger därför inte fram något förslag till förordning till 8 kap. miljöbalken.

Allmänna bestämmelser

*1 § I denna förordning förstås med
skyddsobjekt: områden och naturföremål för vilka förordnanden
enligt 7 kap. miljöbalken har meddelats,
skötselplan: flerårig plan för skötsel av skyddsobjekt.*

Till skillnad mot 1 § naturvårdsförordningen finns inte längre begreppen naturvårdsobjekt och naturvårdsförvaltning bland definitionerna. Begreppen har utmönstrats i syfte att modernisera förordningen. Vårt förslag innebär att begreppen skyddsobjekt och skötselplan i stället definieras. Begreppet förvaltning kommer i fortsättningen att användas endast för nationalparker.

*2 § Naturvårdsverket har, med undantag av vad som föreskrivs i
andra stycket, det centrala ansvaret för skötsel av skyddsobjekt.*

*Det centrala ansvaret för skötsel av kulturresevat har
Riksantikvarieämbetet.*

Paragrafen motsvarar i stort sett 2 § naturvårdsförordningen. I andra stycket har Riksantikvarieämbetet förts in. I övrigt har skrivningarna moderniserats med hänsyn till vad som anges i 1 § denna förordning. Naturvårdsverkets och Riksantikvarieämbetets centrala ansvar innefattar bl.a. ledning och samordning av länsstyrelsernas arbete med skötsel av skyddsobjekt. Länsstyrelsernas och kommunernas övergripande ansvar följer av 7 och 26 kap. miljöbalken samt förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken. Länsstyrelsernas och kommunernas ansvar för skötsel av enskilda skyddsobjekt framgår av 5 § och 7-9 §§ nedan.

Nationalpark

3 § Nationalpark skall vårdas och förvaltas i enlighet med följande syften.

<i>Nationalpark</i>	<i>Syfte</i>
<i>1. Vadvetjåkka</i>	<i>att bevara ett högnordiskt fjällandskap i dess naturliga tillstånd</i>
<i>2. Abisko</i>	<i>att bevara ett högnordiskt fjällandskap i dess naturliga tillstånd</i>
<i>3. Stora Sjöfallet</i>	<i>att bevara ett högnordiskt fjällandskap i dess naturliga tillstånd</i>
<i>4. Sarek</i>	<i>att bevara ett utpräglat högfjällslandskap i dess naturliga tillstånd</i>
<i>5. Padjelanta</i>	<i>att bevara ett på sjöar och vidsträckta hedar rikt fjällandskap i dess naturliga tillstånd</i>

6. *Muddus* att bevara ett skogs- och myrlandskap i dess naturliga tillstånd
7. *Pieljekaise* att bevara ett område med fjällbjörkskog i dess naturliga tillstånd
8. *Sånfjället* att bevara ett skogs- och fjällområde i de södra fjälltrakterna i dess naturliga tillstånd
9. *Töfsingdalen* att bevara ett blockmarks- och barrskogsområde i de södra fjälltrakterna i dess naturliga tillstånd
10. *Hamra* att bevara ett område med urskogsartad barrskog i dess naturliga tillstånd
11. *Garphyttan* att bevara ett äldre odlingslandskap i väsentligen oförändrat skick
12. *Ängsö* att bevara ett äldre odlingslandskap i väsentligen oförändrat skick
13. *Norra Kvill* att i den sydsvenska barrskogsregionen bevara ett område med urskogsartad barrskog i dess naturliga tillstånd och för fri utveckling mot urskog
14. *Gotska Sandön* att bevara ön i dess naturliga tillstånd
15. *Blå Jungfrun* att bevara ön i dess naturliga tillstånd
16. *Dalby Söderskog* att bevara ett område med sydsvensk lövskog i väsentligen oförändrat skick

17. *Store Mosse* att bevara Sydsveriges största sammanhängande myrområde i väsentligen oförändrat skick, där sjö och myr med växtlighet och djurliv skall få utvecklas fritt
18. *Tiveden* att bevara ett sammanhängande skogs-, sjö- och sprickdalslandskap i väsentligen orört skick och att därvid skogen skall få utvecklas mot urskog
19. *Skuleskogen* att bevara ett starkt kuperat kustanknutet skogs-, hällmarks- och sprickdalslandskap i orört skick, där växtlighet och djurliv får utvecklas fritt
20. *Stenshuvud* att bevara ett storslaget naturområde med stora geologiska och biologiska skyddsvärden och som är av stor betydelse för det rörliga friluftslivet
21. *Björnlandet* att bevara ett värdefullt berg- och urskogsområde
22. *Djurö* att bevara ett skärgårdslandskap i Vänern i väsentligen oförändrat skick
23. *Tyresta* att bevara ett representativt sprickdalslandskap med omfattande urskogar och värdefull natur i övrigt
24. *Haparanda skärgård* att bevara ett unikt skärgårdslandskap i väsentligen orört skick

25. *Trestickla
nationalpark*

*att bevara ett sprickdalslandskap
av ödemarkskaraktär med
omfattande naturskogar med
en låg grad av kulturpåverkan*

Paragrafen motsvarar 1 § och 3 § första stycket nationalparksförordningen.

4 § Nationalparkernas huvudsakliga gränser anges i bilaga 1 till denna förordning.

Paragrafen motsvarar 2 § nationalparksförordningen. Vissa upplysningar i paragrafen har dock utgått, såsom att nationalparkerna är belägna på mark som tillhör staten och att angränsande vattenområden ingår i de fall som anges särskilt i bilaga 1.

Det kan nämnas att den angivna bilagan inte finns med här men motsvarar bilagorna 1-25 i SFS 1987:938, där bilagorna 8 och 12 har ändrats genom SFS 1988:1133 och bilaga 13 genom SFS 1994:552. Dessutom har nya bilagor 21 och 22 införts genom SFS 1991:104.

5 § Naturvårdsverket meddelar efter samråd med länsstyrelsen föreskrifter enligt 7 kap. 3 § miljöbalken

- 1. om vård och förvaltning (skötsel) av nationalpark genom att fastställa en skötselplan, och*
- 2. om inskränkningar i rätten att använda mark eller vatten inom nationalpark.*

Naturvårdsverket får utse länsstyrelse, annan statlig myndighet eller motsvarande till huvudman för vård och förvaltning (skötsel) av nationalpark.

Länsstyrelsen får, om det finns särskilda skäl, meddela dispens från föreskrifter enligt första stycket.

Paragrafen motsvarar delvis 3 § andra och tredje stycket nationalparksförordningen.

I likhet med vad som föreslås för bl.a. naturreservat nedan och av skäl som närmare framgår av kommentaren till 7 § bör begreppet förvaltare utmönstras. Beslut om att utse huvudman bör fattas av Naturvårdsverket i stället för av länsstyrelsen, som enligt nuvarande ordning utser naturvårdsförvaltare. Ändringen beror på att Naturvårdsverket ändå skall fastställa skötselplan. Den föreslagna ordningen underlättar även vid beslut om huvudman för nationalpark som ligger i flera län. Att Naturvårdsverket även har ansvar för ledning och samordning av verksamheten uttrycks i 2 §.

Utgångspunkten bör normalt vara att en länsstyrelse förordnas som huvudman. Paragrafen möjliggör även ett bibehållande av nuvarande huvudmannaskap för Gotska Sandön (Naturvårdsverket) och Tyresta (Stiftelsen Tyrestaskogen, som bildats särskilt av Naturvårdsverket och länsstyrelsen i Stockholms län samt Stockholms, Haninge och Tyresö kommuner).

Första stycket har kompletterats med ett bemyndigande att meddela föreskrifter enligt 7 kap. 3 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark eller vatten. Dessutom har skötselplan förts in i förordningstexten.

Enligt tredje stycket har länsstyrelsen behörighet att meddela dispens från föreskrifter enligt 7 kap. 3 § miljöbalken.

6 § I fråga om Gotska Sandön skall vad som sägs om länsstyrelsen i 5 § tredje stycket och 23 § fjärde stycket i stället gälla Naturvårdsverket.

Paragrafen motsvarar huvudsakligen 7 a § nationalparksförordningen.

Naturreservat

7 § Länsstyrelsen är huvudman för skötseln av naturreservat som har tillkommit genom beslut av länsstyrelsen. En kommun är huvudman för skötseln av naturreservat som har tillkommit genom beslut av kommunen. Länsstyrelsen eller kommunen får förordna att en statlig myndighet eller juridisk person som har särskilda förutsättningar för att svara för huvudmannaskapet för ett naturreservat i stället skall vara huvudman.

Länsstyrelsen respektive kommunen fastställer skötselplan för naturreservat. En skötselplan skall ingå i varje beslut om bildande av naturreservat. Om det finns särskilda skäl får skötselplan fastställas efter det att beslut om bildande av naturreservat har fattats.

Paragrafens andra stycke har sin huvudsakliga motsvarighet i 9 § naturvårdsförordningen.

Av första stycket följer att begreppet naturvårdsförvaltare har utmönstrats. Det är dock angeläget att reglera ansvaret för den som har huvudmannaskapet och därmed ansvaret för genomförandet av de skötselåtgärder som framgår av skötselplanen och som berörda sakägare förpliktas tåla. Regleringen behövs bl.a. för att sakägarna och allmänheten skall veta vem som är huvudman och beställare av de aktuella åtgärderna.

Huvudmannarollen för skötseln av naturreservat bör regleras på ett sätt som påminner om väghållare enligt väglagen (1971:948) eller huvudman för allmän va-anläggning enligt lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar. Med en sådan modell klargörs vem som bär huvudansvaret för att ett naturreservat sköts.

Som framgår av paragrafens första stycke är länsstyrelsen och kommunen normalt huvudmän för statligt respektive kommunalt beslutade naturreservat. Det finns även ett stort antal stiftelser eller ideella föreningar som finansierar verksamheten och svarar för skydd och skötsel. Dessa organisationer bör ges ett författningsstöd för det skötselarbete de utför med egna medel. För just dessa

situationer är det angeläget att även en juridisk person skall kunna förordnas som huvudman. Det sagda gäller även andra statliga myndigheter, exempelvis skogsvårdsstyrelsen.

Det finns dock inte anledning att i förordningen reglera hur verksamheten skall bedrivas. Huvudmannen kan exempelvis bedriva verksamheten i egen regi, såsom med anställda tillsynsmän i fjällen och skärgården eller arvoderade lantbrukare och markägare, men verksamheten kan också upphandlas i konkurrens enligt gängse upphandlingsregler. Eftersom detta inom staten rör verksamhet som finansieras över statsbudgeten är det viktigt att väga in de möjligheter som finns att minska det allmännas kostnader. Regler för detta bör inte ges i förordning. För statligt beslutade naturreservat som sköts med statliga medel bör valet mellan att bedriva verksamheten i egen regi eller att genomföra upphandling snarare regleras i riktlinjer utfärdade av Naturvårdsverket, vars ansvar för ledning och samordning uttrycks i 2 § denna förordning.

Kulturresevat

8 § Länsstyrelsen är huvudman för skötseln av kulturresevat som har tillkommit genom beslut av länsstyrelsen. En kommun är huvudman för skötseln av kulturresevat som har tillkommit genom beslut av kommunen. Länsstyrelsen eller kommunen får förordna att en statlig myndighet eller juridisk person som har särskilda förutsättningar för att svara för huvudmannaskapet för ett kulturresevat i stället skall vara huvudman.

Länsstyrelsen respektive kommunen fastställer skötselplan för kulturresevat. En skötselplan skall ingå i varje beslut om bildande av kulturresevat. Om det finns särskilda skäl får skötselplan fastställas efter det att beslut om bildande av kulturresevat har fattats.

Kulturresevat är ett nytt områdesskydd som tillkommit i och med miljöbalken. Bestämmelsen har sin förebild i 7 §.

Naturminne

9 § Länsstyrelsen är huvudman för skötseln av naturminne som har tillkommit genom beslut av länsstyrelsen. En kommun är huvudman för skötseln av naturminne som har tillkommit genom beslut av kommunen. Länsstyrelsen eller kommunen får förordna att en statlig myndighet eller juridisk person som har särskilda förutsättningar för att svara för huvudmannskapet för ett naturminne i stället skall vara huvudman.

Länsstyrelsen respektive kommunen får meddela sådana föreskrifter som behövs för skyddet och vården (skötseln) av ett visst naturminne.

Paragrafen motsvarar i stort sett 13 § första stycket naturvårdsförordningen. Första stycket har sin förebild i 7 § första stycket denna förordning.

Biotopskyddsområde

10 § Samtliga mindre mark- eller vattenområden av det slag som anges i bilaga 2 (biotoper) utgör biotopskyddsområden.

Länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att vårda sådana biotoper och medge dispens enligt 7 kap. 11 § andra stycket miljöbalken.

Paragrafen motsvarar 19 a § naturvårdsförordningen.

I 19 a § andra stycket andra meningen fanns tidigare en rätt för länsstyrelsen att i det enskilda fallet medge undantag från första stycket. I 7 kap. 11 § miljöbalken har intagits en regel som i sakligt hänseende motsvarar den regleringen. Regeringen har nämligen i miljöbalken fått möjlighet att meddela föreskrifter om att dispens

kan medges. Länsstyrelsen bör även fortsättningsvis vara beslutande i det enskilda fallet och får därför sådan behörighet i andra stycket.

11 § Skogsvårdsstyrelsen får förklara sådana särskilt skyddsvärda mark- eller vattenområden som anges i bilaga 3 som biotopskyddsområden. I skogsvårdsstyrelsens beslut skall gränserna för den skyddsvärda biotopen anges.

Skogsvårdsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att vårda dessa biotoper.

Paragrafen motsvarar 19 b § naturvårdsförordningen. Första stycket har ändrats språkligt.

12 § Länsstyrelsen får förklara rik- och kalkkärr i jordbruksmark, ångar eller naturbetesmarker som biotopskyddsområden. Länsstyrelsen får meddela sådant beslut även för naturliga bäckfåror och ras- eller bergbranter för mark som inte omfattas av skogsvårdslagen (1979:429). I länsstyrelsens beslut skall gränserna för den skyddsvärda biotopen anges.

Länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att vårda dessa biotoper.

Paragrafen motsvarar 19 c § naturvårdsförordningen. Första stycket har ändrats språkligt.

13 § Bestämmelserna i 10-12 §§ gäller inte för verksamhet eller åtgärd på mark i omedelbar anslutning till befintlig bebyggelse.

Trots vad som föreskrivs i 10-12 §§ får de verksamheter bedrivas och åtgärder utföras som behövs för att genomföra en detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) om planen har vunnit laga kraft när biotopskyddsområdet beslutas. Motsvarande gäller för verksamheter och åtgärder i enlighet med områdesbestämmelser eller arbetsplaner enligt väglagen (1971:948) som varit utställda.

Paragrafen motsvarar 19 e § naturvårdsförordningen. Språkliga ändringar har dock skett.

14 § Länsstyrelsen skall på begäran kostnadsfritt lämna besked om ett mark- eller vattenområde är skyddat enligt 10 §.

Paragrafen motsvarar 19 f § naturvårdsförordningen.

Djur- och växtskyddsområde

15 § I ett beslut om djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § miljöbalken skall särskilt anges om inskränkningen att uppehålla sig inom området även omfattar markägaren och hans folk.

Länsstyrelsen respektive kommunen får i särskilda fall medge dispens från föreskrifter som är meddelade för ett djur- eller växtskyddsområde. Dispens får endast medges om det finns särskilda skäl.

Paragrafen motsvarar i stort sett 15 § andra och tredje stycket naturvårdsförordningen.

I 14 b § naturvårdslagen stadgas att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter som inskränker rätten till jakt eller fiske eller allmänhetens eller markägarens rätt att uppehålla sig i området. Bestämmelsen har, med några redaktionella ändringar överförs till 7 kap. 12 § miljöbalken, där det dock anges att länsstyrelsen eller kommunen skall ha sådan föreskriftsrätt.

I 15 § första stycket naturvårdsförordningen har regeringen med stöd av 14 b § naturvårdslagen bemyndigat länsstyrelsen att meddela föreskrifter och närmare preciserat vad dessa föreskrifter får avse,

exempelvis förbud att landa med båt. Eftersom länsstyrelsen och kommunen direkt i miljöbalken har fått befogenhet att meddela föreskrifter, behövs inte något bemyndigande motsvarande 15 § första stycket naturvårdsförordningen.

I 15 § andra stycket naturvårdsförordningen stadgas att förbud meddelade av länsstyrelsen att färdas eller upphålla sig inom området och att landa med båt eller annan farkost inte gäller markinnehavaren eller hans folk och inte heller statliga eller kommunala tjänstemän i tjänsteärende, om inte något annat föreskrivs. När länsstyrelsen och kommunen i fortsättningen skall ha rätt att besluta om djur- och växtskyddsområden, bör det i besluten särskilt anges om sådana inskränkningar även skall omfatta markägaren och hans folk. Detta föreskrivs i första stycket.

Det andra stycket i paragrafens föreslagna lydelse motsvarar med vissa redaktionella ändringar 15 § tredje stycket naturvårdsförordningen. Andra meningen, där det stadgas att särskilda skäl krävs för dispens, har tillkommit efter mönster i 7 kap. miljöbalken.

Strandskyddsområde

16 § Länsstyrelsen får meddela förordnande och föreskrifter som avses i 7 kap. 14-15 §§ och 17 § tredje stycket miljöbalken.

Paragrafen motsvarar viss del av 20 § första stycket första meningen naturvårdsförordningen.

17 § Länsstyrelsen får förordna att en kommun i stället för länsstyrelsen skall ha de befogenheter som länsstyrelsen har enligt 7 kap. 18 § miljöbalken.

Paragrafen motsvarar huvudsakligen 28 a § första stycket naturvårdsförordningen. Regeringens bemyndigande finns i 7 kap. 31 § miljöbalken.

Miljöskyddsområde

18 § Länsstyrelsen får förordna att länsstyrelsens beslut om föreskrifter enligt 7 kap. 20 § miljöbalken skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Paragrafen motsvarar 30 § miljöskyddsförordningen (1989:364).

Vattenskyddsområde

19 § Länsstyrelsen respektive kommunen skall för anteckning i inskrivningsregistret skriftligen underrätta inskrivningsmyndigheten om förhållande som avses i 9 § andra stycket lagen (1998:000) om införande av miljöbalken.

Paragrafen motsvarar 25 § vattenrättsförordningen (1983:788).

Marinvetenskaplig forskning

20 § Marinvetenskaplig forskning får inte bedrivas inom svenskt sjöterritorium från forskningsfartyg som är registrerade i eller tillhör en annan stat utan att det finns tillstånd för forskningen från Kustbevakningen eller utan att forskningen har anmälts dit. Om det finns särskilda skäl, får Kustbevakningen besluta om undantag från kravet på tillstånd.

Kustbevakningen får meddela ytterligare föreskrifter i frågor om tillstånd.

Paragrafen motsvarar 26 a § naturvårdsförordningen.

Förteckning över vissa naturområden

21 § Statens naturvårdsverk skall enligt 7 kap. 27 § miljöbalken föra en förteckning över naturområden som bör beredas skydd i enlighet med internationella åtaganden eller nationella mål om skydd av sådana områden.

Paragrafen är ny.

Särskilt skydds- eller bevarandeområde

22 § De områden som är förtecknade i bilaga 4 är sådana särskilda skyddsområden som avses i 7 kap. 28 § första stycket miljöbalken. Kartor som utvisar områdenas avgränsningar skall finnas tillgängliga hos Naturvårdsverket.

Paragrafen motsvarar 19 i § naturvårdsförordningen och reglerar särskilda skyddsområden enligt 7 kap. 28 § första stycket miljöbalken.

Som nämns i inledningsavsnittet till detta betänkande pågår ständigt inom bl.a. Regeringskansliet och Naturvårdsverket ett arbete med att anpassa svenska miljöregler till EG:s regler på området. Detta arbete kommer givetvis att fortsätta även efter miljöbalkens ikraftträdande. Möjligheten enligt 7 kap. 28 §

miljöbalken för regeringen att förklara ett område som särskilt skydds- eller bevarandeområde finns bl.a. för att Sverige skall kunna uppfylla kraven enligt EG:s fågeldirektiv (79/409/EEG) samt art- och habitatdirektiv (92/43/EEG).

Gemensamma bestämmelser

Ordningsföreskrifter m.m.

23 § Länsstyrelsen får meddela föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken för naturreservat, kulturreseptat, naturminne, biotopskyddsområde, strandskyddsområde och vattenskyddsområde.

Vad som sägs i första stycket om länsstyrelsen skall gälla Naturvårdsverket för nationalpark och skogsvårdsstyrelsen för biotopskyddsområde enligt 11 §. Naturvårdsverket skall samråda med Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen innan beslut om föreskrifter fattas.

Om en föreskrift enligt 7 kap. 30 § miljöbalken för nationalpark avser inskränkning i enskild rätt, skall vad som sägs om föreläggande och kungörelse i 28 och 29 §§ gälla. Därvid skall vad som i 28 § sägs om länsstyrelsen och kommunen i stället gälla Naturvårdsverket.

Länsstyrelsen får, om det finns särskilda skäl, meddela dispens i visst fall från föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken för nationalpark.

I paragrafen, som är ny, har bestämmelser i 4 § första stycket nationalparksförordningen, 10 § och 20 § första stycket naturvårdsförordningen samt 29 § vattenrättsförordningen arbetats samman. Att kommun i vissa fall får meddela föreskrifter följer direkt av 7 kap. 30 § miljöbalken.

Paragrafens tredje stycke har sin motsvarighet i 4 § andra stycket nationalparksförordningen. Begreppet "renskötselrätt" som exempel på en enskild rätt som kan bli inskränkt har utgått.

Fjärde stycket motsvarar i huvudsak 5 § nationalparksförordningen.

Samråd m.m.

24 § Länsstyrelsen och kommunen skall samråda med varandra innan beslut som avses i 28 § fjärde stycket fattas. I förekommande fall skall samråd ske även med Fiskeriverket och Luftfartsverket.

I paragrafen, som är ny, har införts en skyldighet för länsstyrelser och kommuner att samråda med varandra innan vissa beslut fattas. Orsaken är att kommuner har fått möjlighet enligt miljöbalken att besluta om vissa områdesskydd och att samordningsproblem kan uppkomma där statens och kommunens intresseområden sammanfaller geografiskt. Det kan även bli aktuellt att samråda med Fiskeriverket och Luftfartsverket.

25 § Innan länsstyrelsen i ett ärende enligt 7 kap. miljöbalken fattar beslut som kan föranleda ersättnings- eller inlösensskyldighet enligt 31 kap. miljöbalken eller annan ekonomisk förpliktelse för staten eller annat beslut av vikt, skall länsstyrelsen samråda med Naturvårdsverket eller, när fråga är om kulturresevat, med Riksantikvarieämbetet.

I ärenden som berör skogsmark skall yttrande inhämtas från skogsvårdsstyrelsen, om det inte är uppenbart att ärendet saknar betydelse för myndigheten.

Skogsvårdsstyrelsen skall inhämta yttrande från länsstyrelsen i ärenden enligt 11 § denna förordning, om det inte är uppenbart att ärendet saknar betydelse för myndigheten.

Paragrafen motsvarar i stort sett 28 § naturvårdsförordningen. Andra och tredje stycket har dock kompletterats med förordnande om att

yttrande inte behöver inhämtas i bagatellfall och tredje stycket med en föreskrift om att skogsvårdsstyrelsen i fall som rör biotopskyddsområden skall inhämta yttrande från länsstyrelsen.

26 § Om talan om ersättning eller inlösen enligt 31 kap. miljöbalken förs i domstol, företräds staten av Kammarkollegiet. Därvid skall Kammarkollegiet samråda med Naturvårdsverket eller i förekommande fall med Riksantikvarieämbetet eller Skogsstyrelsen.

Paragrafen motsvarar 30 § naturvårdsförordningen med det tillägget att samrådsskyldigheten för Kammarkollegiet har gjorts obligatorisk. Dessutom har Riksantikvarieämbetet och Skogsstyrelsen förts in i paragrafen.

Innehåll i ansökan om tillstånd och dispens

27 § Ansökan om tillstånd och dispens enligt 7 kap. miljöbalken skall vara skriftlig och åtföljd av karta, skiss eller ritning samt i den utsträckning som behövs i det enskilda fallet en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken. Vid handläggningen av ansökan skall 22 kap. 2 § miljöbalken tillämpas.

Om ett ärende som avses i första stycket är av stort allmänt intresse skall kungörelse om ansökan och om miljökonsekvensbeskrivningen göras även om detta inte krävs enligt 6 kap. 8 § miljöbalken. Kungörelsen skall införas i den eller de ortstidningar som länsstyrelsen och i förekommande fall kommunen bestämmer. I kungörelsen skall anges var handlingarna i ärendet hålls tillgängliga samt att skriftliga anmärkningar får lämnas till länsstyrelsen respektive kommunen inom en viss angiven tid, minst fyra veckor efter det att kungörelsen var införd.

Paragrafen har sin förebild i 25 § naturvårdsförordningen och reglerar enligt förslaget innehållet i en ansökan om tillstånd och dispens enligt 7 kap. miljöbalken.

Enligt första stycket skall det endast i den utsträckning som behövs i det enskilda fallet finnas en miljökonsekvensbeskrivning. Vi har ansett att det inte går att på annat sätt närmare precisera de verksamheter vars beskaffenhet gör att det saknas anledning att kräva en miljökonsekvensbeskrivning. Detta kan t.ex gälla mindre åtgärder som en lantbrukare vill vidta som är dispenspliktiga, t.ex. att ta bort en stenmur i jordbruksmark, jfr prop. 1997/98:45, del 2, s. 55.

Det kan påpekas att 7 kap. 26 § miljöbalken stadgar att dispenser får ges endast om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

När en myndighet meddelar tillstånd eller ger dispenser är det också viktigt att Sveriges internationella åtaganden beaktas.

Kungörelse och delgivning

28 § Innan länsstyrelsen respektive kommunen fattar beslut enligt fjärde stycket skall ett förslag till beslut upprättas och förslaget kungöras. Kungörelsen skall innehålla ett föreläggande för dem som saken angår att, om de så vill, framföra invändningar mot eller andra synpunkter på förslaget hos länsstyrelsen respektive kommunen inom viss tid från kungörandet. Tiden får inte sättas kortare än en månad. Kungörelsen skall införas i ortstidning.

Om det är uppenbart att beslut enligt fjärde stycket berör endast viss eller vissa sakägare, får, i stället för att kungörande sker, föreläggandet delges dessa sakägare. Vid beslut enligt fjärde stycket 1-5 skall föreläggandet och de ifrågasatta föreskrifterna snarast möjligt delges varje sakägare vars rätt kan beröras av föreskrifterna och som ej skrifligen har godkänt dessa.

Har alla sakägare med känt hemvist lämnat skriftligt godkännande, får länsstyrelsen respektive kommunen pröva ärendet utan att kungöra förslaget eller på annat sätt meddela föreläggande.

Beslut som avses i första stycket är

1. beslut att förklara ett område respektive naturföremål som nationalpark, naturreservat, kulturreservat eller naturminne enligt 7 kap. miljöbalken,
2. beslut om nya skäl eller ytterligare inskränkningar avseende naturreservat, kulturreservat eller naturminne enligt 7 kap. 5 § tredje stycket miljöbalken,
3. beslut om förpliktelse att tåla intrång avseende naturreservat, kulturreservat eller naturminne enligt 7 kap. 6 § miljöbalken,
4. beslut att förklara ett område som biotopskyddsområde, varvid första-tredje stycket skall ha motsvarande tillämpning även på skogsvårdsstyrelsens beslut enligt 11 § denna förordning,
5. beslut om föreskrifter avseende djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § miljöbalken,
6. beslut om utvidning av strandskyddsområde enligt 7 kap. 14 § miljöbalken, om förordnandet är avsett att gälla längre tid än sex månader,
7. beslut om föreskrifter för miljöskyddsområde enligt 7 kap. 20 § miljöbalken, och
8. beslut att förklara ett område som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § miljöbalken.

I paragrafen har arbetats samman regler i 11 §, 19 d § första stycket och 21 § första stycket naturvårdsförordningen, 28 § miljöskydds-förordningen och 19 kap. 4 § första-tredje stycket vattenlagen (1983:291).

29 § När beslut enligt andra stycket meddelas eller ett redan tidigare meddelat beslut ändras eller upphävs skall beslutet snarast möjligt kungöras på det sätt som är föreskrivet beträffande författningar i allmänhet. Kungörelse om beslutet skall också införas i ortstidning. Sökande och sakägare skall anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen var införd i ortstidning. Om det är uppenbart att beslutet berör endast viss eller vissa sakägare, får, i stället för att kungörande sker, beslutet delges dessa sakägare.

Beslut som avses i första stycket är

1. beslut om föreskrift enligt 7 kap. 3 § miljöbalken för nationalpark om föreskriften innebär inskränkning i enskild rätt,
2. beslut att förklara ett område respektive naturföremål som naturreservat, kulturreseptat eller naturminne enligt 7 kap. miljöbalken och beslut om föreskrifter för sådana skyddsobjekt,
3. beslut om förpliktelse att tåla intrång avseende naturreservat, kulturreseptat eller naturminne enligt 7 kap. 6 § miljöbalken,
4. beslut att förklara ett område som biotopskyddsområde enligt 11 eller 12 § denna förordning,
5. beslut att förklara ett område som djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § miljöbalken och beslut om föreskrifter för sådant skyddsobjekt gällande för markinnehavaren och hans folk,
6. beslut att utvidga, undanta ett område från eller upphäva strandskydd enligt 7 kap. 14 och 15 §§ miljöbalken, om det inte är fråga om upphävande av strandskydd inom ett område som avses att omfattas av en detaljplan eller områdesbestämmelser och motsvarande uppgifter har lämnats i kungörelsen vid förfarandet enligt 5 kap. 24 och 25 §§ plan- och bygglagen (1987:10),
7. beslut om föreskrifter för miljöskyddsområde enligt 7 kap. 20 § miljöbalken,
8. beslut att förklara ett område som vattenskyddsområde och beslut om föreskrifter för ett sådant skyddsobjekt enligt 7 kap. 21 och 22 §§ miljöbalken,
9. beslut om interimistiskt förbud enligt 7 kap. 24 § miljöbalken,
10. beslut om föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken.

I paragrafen, som är ny, har bestämmelser i 12, 16 och 19 d §§ samt 21 § andra stycket naturvårdsförordningen, 29 § miljöskydds-förordningen och 19 kap. 5 § första och andra stycket vattenlagen arbetats samman.

Underrättelse om beslut

30 § Till nedanstående myndigheter skall följande beslut sändas,

Naturvårdsverket:

1. beslut att förklara områden och naturföremål som skyddsobjekt och beslut om föreskrifter för skyddsobjekt,
2. beslut om tillstånd eller dispens rörande skyddsobjekt,
3. beslut om ersättning och inlösen enligt 31 kap. miljöbalken rörande skyddsobjekt,
4. beslut att meddela föreläggande eller förbud enligt 26 kap. miljöbalken rörande skyddsobjekt, och
5. sådana beslut enligt 29 § andra stycket denna förordning som inte följer av 1-4.

Riksantikvarieämbetet:

1. beslut att förklara områden som nationalpark, naturreservat eller kulturresevat och beslut om föreskrifter för sådana skyddsobjekt,
2. beslut om tillstånd eller dispens rörande kulturresevat,
3. beslut om ersättning och inlösen enligt 31 kap. miljöbalken rörande kulturresevat, och
4. beslut att meddela föreläggande eller förbud enligt 26 kap. miljöbalken rörande kulturresevat.

Luftfartsverket:

beslut om föreskrifter för djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § miljöbalken, under förutsättning att föreskriften har betydelse för luftfarten.

Fiskeriverket och Boverket:

beslut enligt 29 § andra stycket denna förordning, om inte kännedom om beslutet uppenbart saknar betydelse för myndigheten.

Skogsvårdsstyrelsen:

1. beslut att förklara ett område som biotopskyddsområde enligt 12 § denna förordning och beslut om ersättning enligt 31 kap. 4 § miljöbalken till följd av ett sådant beslut, och
2. beslut enligt 29 § andra stycket denna förordning, om inte kännedom om beslutet uppenbart saknar betydelse för skogsvårdsstyrelsen.

Lantmäterimyndigheten:

1. beslut att förklara områden och naturföremål som skyddsobjekt och beslut om föreskrifter för skyddsobjekt,
2. beslut om föreläggande om stängselgenombrott enligt 26 kap. 11 § miljöbalken,

3. beslut om ersättning och inlösen enligt 31 kap. 4 och 8 §§ miljöbalken, och

4. sådana beslut enligt 29 § andra stycket denna förordning som inte följer av 1-3, om inte kännedom om beslutet uppenbart saknar betydelse för lantmäterimyndigheten,

Väghållningsmyndigheten:

beslut enligt 29 § andra stycket denna förordning, om inte kännedom om beslutet uppenbart saknar betydelse för myndigheten.

31 § Till länsstyrelsen skall följande beslut sändas,

1. beslut att förklara områden och naturföremål som skyddsobjekt och beslut om föreskrifter för skyddsobjekt,

2. beslut om ersättning enligt 31 kap. 4 § miljöbalken rörande biotopskyddsområde enligt 11 § denna förordning,

3. beslut att meddela dispens för strandskyddsområde enligt 7 kap. 18 § miljöbalken, och

4. sådana beslut enligt 29 § andra stycket denna förordning som inte följer av 1-3.

32 § Till kommunen skall följande beslut sändas,

1. beslut att förklara områden och naturföremål som skyddsobjekt och beslut om föreskrifter för skyddsobjekt,

2. beslut att meddela dispens för strandskyddsområde enligt 7 kap. 18 § miljöbalken, och

3. sådana beslut enligt 29 § andra stycket som inte följer av 1-2.

33 § Till markägaren skall sändas beslut att förklara områden och naturföremål som skyddsobjekt och beslut om föreskrifter för skyddsobjekt.

I paragraferna, som är nya och reglerar vart olika beslut skall sändas, har i huvudsak bestämmelser i 8 § nationalparksförordningen, 9, 12, 13, 15 och 28 b §§ naturvårdsförordningen samt 21 § vattenrättsförordningen arbetats samman.

Registerhållning

34 § Länsstyrelsen skall föra ett register över beslut enligt 7 kap. miljöbalken och andra förhållanden på naturvårdens område (naturvårdsregister) i enlighet med föreskrifter som meddelas av Naturvårdsverket efter samråd med Riksantikvarieämbetet och Skogsstyrelsen. Naturvårdsverket skall föra ett register över alla sådana beslut och förhållanden.

Paragrafen i motsvarar i huvudsak 35 § naturvårdsförordningen. Bestämmelsen har kompletterats med Riksantikvarieämbetet och Skogsstyrelsen.

Övriga bestämmelser

35 § I ett ärende enligt 7 kap. miljöbalken åligger det länsstyrelsen att på statens vägnar söka träffa uppgörelse med sakägare som gör anspråk på ersättning eller fordrar inlösen av fastighet. Samma skyldighet åligger skogsvårdsstyrelsen i ärende som rör biotopskyddsområde enligt 11 § denna förordning.

Länsstyrelsen respektive skogsvårdsstyrelsen kan på begäran förskotta medel för ändamål som avses i 31 kap. 11 § första stycket miljöbalken.

Paragrafen motsvarar i huvudsak 29 § naturvårdsförordningen. Bestämmelsen har dock kompletterats med skogsvårdsstyrelsen.

36 § Ingår en fastighet i häradsallmänning eller annan samfällighet som enligt gällande bestämmelser inte får minskas, skall länsstyrelsen eller kommunen hålla inne ersättningsbelopp som tillkommer samfälligheten enligt 31 kap. 4 och 8 §§ miljöbalken, till dess det slutligen har avgjorts hur det skall förfaras med beloppet.

Paragrafen motsvarar 31 § naturvårdsförordningen med det tillägget att kommun har förts in i bestämmelsen.

37 § Kostnad för handräddning enligt 26 kap. 17 § miljöbalken rörande frågor som avses i 7 kap. miljöbalken kan på kronofogdemyndighetens begäran förskottas av allmänna medel.

Paragrafen motsvarar 32 § naturvårdsförordningen.

*38 § Länsstyrelsen och kommunen skall se till att, i den mån det behövs, mätning och kartläggning sker av skyddsobjekt. Närmare bestämmelser om mätning och kartläggning finns i mätning-
kungörelsen (1974:339).*

Paragrafen motsvarar 33 § naturvårdsförordningen. Förutom att bestämmelsen har ändrats språkligt har även kommuner fått skyldigheter enligt paragrafen.

39 § Bestämmelser om tillsyn och avgifter finns i 26 och 27 kap. miljöbalken samt i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken och förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Paragrafen är ny. Bestämmelser om tillsyn och avgifter finns samlade i miljöbalken och i de förordningar som nämns i bestämmelsen, varför en hänvisning görs i förordningstexten.

Överklagande

40 § Naturvårdsverket får överklaga beslut som rör frågor som avses i 7 kap. miljöbalken.

Riksantikvarieämbetet får överklaga beslut som rör kulturresevat enligt 7 kap. 9 § miljöbalken.

41 § Länsstyrelsens beslut enligt 5 § tredje stycket och 23 § fjärde stycket samt beslut i ett dit överklagat ärende får endast överklagas av Naturvårdsverket eller, när fråga är om kulturresevat, av Riksantikvarieämbetet.

42 § Naturvårdsverkets beslut enligt 5 § första stycket och 23 § andra stycket, Kustbevakningens beslut enligt 20 §, länsstyrelsens beslut enligt 7-9, 16 och 17 §§ samt 23 § första stycket liksom skogsvårdsstyrelsens beslut enligt 23 § andra stycket får överklagas hos regeringen. Naturvårdsverkets beslut enligt 6 § får inte överklagas.

En kommuns beslut enligt denna förordning får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut i dit överklagade ärenden enligt 7-9 §§ och 23 § första stycket får överklagas hos regeringen.

Paragraferna motsvarar huvudsakligen 40 § tredje stycket naturvårdslagen (1964:822), 10 § nationalparksförordningen och 34 § första och tredje stycket naturvårdsförordningen.

Övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då nationalparksförordningen (1987:938) och naturvårdsförordningen (1976:484) skall upphöra att gälla.

Bestämmelsen anger tiden för ikraftträdandet och vilka förordningar som då skall upphöra att gälla. Det kan nämnas att även miljöskyddsförordningen och vattenrättsförordningen skall upphöra att gälla vid nämnda datum. Detta framgår av övergångsbestämmelserna till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och förordningen (1998:000) om vattenverksamhet m.m.

Anm: Bilaga 1 finns inte med här. Se motiven till 4 §.

Bilaga 2

Biotoper som avses i 10 §.

1. Alléer

Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden skall till övervägande del utgöras av vuxna träd.

2. Källor med omgivande våtmark i jordbruksmark

Områden i terräng där grundvatten koncentrerat strömmar ut och där den våtmark som uppkommer till följd av det utströmmande vattnet högst uppgår till ett hektar.

3. Odlingsrösen i jordbruksmark

På eller i anslutning till jordbruksmark upplagda ansamlingar av stenar med ursprung i jordbruksdriften.

4. Pilevallar

Hamlade pilar i en rad som består av minst fem träd med ett inbördes avstånd av högst 100 meter i en i övrigt öppen jordbruksmark eller invid en väg där marken mellan pilträden är plan eller upphöjd till en vall, eller av tre träd, om vallen är väl utbildad, mer än 0,5 meter hög och två meter bred. Biotopen omfattar trädradens längd med den bredd den vidaste trädkronans projektion på marken utgör. För det fall vallen är bredare än trädkronornas projektion på marken omfattar biotopen vallen i sin helhet.

5. Småvatten och våtmarker i jordbruksmark

Småvatten och våtmarker med en areal av högst ett hektar i jordbruksmark, som ständigt eller någon del av året håller ytvatten eller en fuktig markyta såsom kärr, gölar, vätar, översilningsmarker, kallkällor, mägergravar, öppna diken och dammar. Arealbegränsningen avser inte linjära element som öppna diken. Dammar anlagda för bevattningsändamål innefattas inte i denna biotop.

6. Stenmurar i jordbruksmark

Uppbyggnader av på varandra lagda stenar, som har en tydlig, långsträckt utformning i naturen.

7. Åkerholmar

Holmar av natur- eller kulturmark med en areal av högst 0,5 hektar som omges av åkermark eller kultiverad betesmark.

Bilaga 2 motsvarar bilaga 1 till naturvårdsförordningen med den justeringen att orden "eller någon del av året" har lagts till i punkten 5 och ordet "sammanpassade" tagits bort i punkten 6.

Bilaga 3

Biotoper som avses i 11 §

Brandfält

Lövbrännor

Äldre naturskogsartade lövbestånd

Äldre naturskogsartade ädellövskogsbestånd

Örtrika allundar

Ravinskogar

Örtrika bäckdråg

Urskogsartade barrskogsbestånd
 Ädellövsumpskogar
 Örtrika sumpskogar
 Äldre skogsbeten
 Åsgranskogar
 Kalkbarrskogar
 Rik- och kalkkärr i skogslandskapet
 Alkärr
 Gamla hassellundar
 Källor med omgivande våtmarker inom område som omfattas av
 bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429)
 Myrholmar på mark som omfattas av bestämmelserna i
 skogsvårdslagen (1979:429)
 Ras- eller bergbranter inom område som omfattas av
 bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429)

Bilaga 3 motsvarar bilaga 2 till naturvårdsförordningen.

Bilaga 4

Områden som enligt 22 § är förklarade som särskilda skyddsområden

Län	Nr enligt EG-kod	Namn	Skyddsform enligt miljöbalken (MB)
AB	SE0110017	Tyresta-Åva	naturreservat, nationalpark
AB	SE0110034	Angarnsjöängen	naturreservat
AB	SE0110083	Gunnarstenarna	naturreservat
AB	SE0110092	Stora Nassa	naturreservat
AB	SE0110096	Svenska Högarna	naturreservat, 7 kap. 12 § MB
AB	SE0110114	Bornsjön	naturreservat

<i>C</i>	<i>SE0210008</i>	<i>Båtfors</i>	<i>naturreservat</i>
<i>C</i>	<i>SE0210023</i>	<i>Florarna</i>	<i>naturreservat</i>
<i>C</i>	<i>SE0210037</i>	<i>Fiby urskog</i>	<i>naturreservat</i>
<i>C</i>	<i>SE0210040</i>	<i>Västerbådan- Lågagrundet</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>C</i>	<i>SE0210041</i>	<i>Hället-Blåbådan</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>C</i>	<i>SE0210077</i>	<i>Hjälstaviken</i>	<i>naturreservat</i>
<i>C</i>	<i>SE0210152</i>	<i>Bleckan-Söderören</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>C</i>	<i>SE0210153</i>	<i>Forsmarksbruk</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>D</i>	<i>SE0220020</i>	<i>Strandstuguviken</i>	<i>naturreservat</i>
<i>D</i>	<i>SE0220034</i>	<i>Tullgarn</i>	<i>naturreservat</i>
<i>D</i>	<i>SE0220086</i>	<i>Hartsö-Enskär</i>	<i>naturreservat, 7 kap. 12 § MB</i>
<i>D</i>	<i>SE0220087</i>	<i>Sörffjärden</i>	<i>naturreservat</i>
<i>D</i>	<i>Se0220129</i>	<i>Skärgårdsreservaten</i>	<i>naturreservat</i>
<i>D</i>	<i>SE0220145</i>	<i>Båvenreservaten</i>	<i>delvis naturreservat, delvis oskyddad</i>
<i>E</i>	<i>SE0230067</i>	<i>Tåkern</i>	<i>naturreservat</i>
<i>E</i>	<i>SE0230090</i>	<i>Bråviken</i>	<i>naturreservat</i>
<i>E</i>	<i>SE0230100</i>	<i>Glottarn</i>	<i>naturreservat</i>
<i>E</i>	<i>SE0230124</i>	<i>Kungsbro</i>	<i>naturreservat</i>
<i>E</i>	<i>SE0230125</i>	<i>Svartåmyningen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>E</i>	<i>SE0230126</i>	<i>Svensksundsviken</i>	<i>naturreservat</i>
<i>E</i>	<i>SE0230136</i>	<i>Sjövik</i>	<i>naturreservat</i>
<i>E</i>	<i>SE0230137</i>	<i>Rocksmosse</i>	<i>naturreservat</i>
<i>E</i>	<i>SE0230138</i>	<i>Åsvikelandet-Kvädö</i>	<i>naturreservat, 7 kap. 12 § MB</i>
<i>E</i>	<i>SE0230139</i>	<i>Dannskären</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>E</i>	<i>SE0230140</i>	<i>Väggö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>E</i>	<i>SE0230141</i>	<i>Eknön</i>	<i>naturreservat</i>
<i>F</i>	<i>SE0310016</i>	<i>Draven</i>	<i>naturreservat</i>
<i>F</i>	<i>SE0310017</i>	<i>Fegen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>F</i>	<i>SE0310020</i>	<i>Store Mosse</i>	<i>nationalpark</i>

<i>F</i>	SE0310102	<i>Ko mosse</i>	<i>naturreservat</i>
<i>F</i>	SE0310103	<i>Dumme mosse</i>	<i>naturreservat</i>
<i>F</i>	SE0310104	<i>Domneådammen</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>F</i>	SE0310106	<i>Uvaberget och Ramlaklint</i>	<i>naturreservat</i>
<i>F</i>	SE0310375	<i>Kroppsjön</i>	<i>saknas</i>
<i>F</i>	SE0310376	<i>Hyllingen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>G</i>	SE0320014	<i>Möekeln</i>	<i>naturreservat</i>
<i>G</i>	SE0320022	<i>Taglamyren</i>	<i>naturreservat</i>
<i>G</i>	SE0320031	<i>Kråketorp</i>	<i>naturreservat</i>
<i>G</i>	SE0320040	<i>Åsnen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>G</i>	SE0320101	<i>Östra Åsnen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>G</i>	SE0320102	<i>Långö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>G</i>	SE0320103	<i>Storsjöområdet</i>	<i>naturreservat</i>
<i>G</i>	SE0320104	<i>Osaby</i>	<i>naturreservat</i>
<i>G</i>	SE0320105	<i>Årshultsmyren</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330034	<i>Grytsjön</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330049	<i>Misterhult</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330050	<i>Norra Kvell</i>	<i>nationalpark</i>
<i>H</i>	SE0330051	<i>Ålhults urskog</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330052	<i>Sladö-Åskeskär</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330054	<i>Beijershamn- Svansholmen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330059	<i>Petgårde</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330060	<i>Djurstad träsk</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330062	<i>Knisamosse</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330082	<i>Stora Ören</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>H</i>	SE0330083	<i>Ottenby</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330084	<i>Södviken</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>H</i>	SE0330106	<i>Storö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330109	<i>Eckelsudde</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>H</i>	SE0330126	<i>Vällö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330127	<i>Virbo med Ekö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>H</i>	SE0330128	<i>Ängmossen</i>	<i>saknas</i>
<i>H</i>	SE0330129	<i>Hulingen</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>

<i>H</i>	<i>SE0330130</i>	<i>Björnnäset</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340010</i>	<i>Näsrevet</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>I</i>	<i>SE0340016</i>	<i>Hummelsboholm</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>I</i>	<i>SE0340017</i>	<i>Närsholmen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340018</i>	<i>Ugnen</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>I</i>	<i>SE0340021</i>	<i>Laus holmar</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340023</i>	<i>Stora Karlsö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340025</i>	<i>Lilla Karlsö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340045</i>	<i>Uppstaig</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340049</i>	<i>Paviken</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340098</i>	<i>Grötlingboudd- Ytterholmen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340099</i>	<i>Faludden</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>I</i>	<i>SE0340100</i>	<i>Västergarns utholme</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340104</i>	<i>Yttre Stockviken</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340105</i>	<i>Södra Grölingboudd</i>	<i>naturreservat</i>
<i>I</i>	<i>SE0340106</i>	<i>Sigdesholm</i>	<i>naturreservat</i>
<i>K</i>	<i>SE0410040</i>	<i>Utklippan</i>	<i>naturreservat</i>
<i>K</i>	<i>SE0410041</i>	<i>Torhamn- Hästholmen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>K</i>	<i>SE0410042</i>	<i>Tromtö-Almö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>K</i>	<i>SE0410043</i>	<i>Tjärö-Bockö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>K</i>	<i>SE0410044</i>	<i>Vällholmen</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>K</i>	<i>SE0410046</i>	<i>Bräkne-Hoby Skärgård</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>K</i>	<i>SE0410047</i>	<i>Björkeskärven</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>K</i>	<i>SE0410048</i>	<i>Ronnekläppen m.fl. öar</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>K</i>	<i>SE0410049</i>	<i>Björnön-Varö</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>K</i>	<i>SE0410050</i>	<i>Gräsör m.fl. öar</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>K</i>	<i>SE0410051</i>	<i>Abramsäng</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>K</i>	<i>SE0410052</i>	<i>Majö</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>K</i>	<i>SE0410053</i>	<i>Kristianopels skärgård</i>	<i>7 kap. 12 § MB</i>
<i>K</i>	<i>SE0410086</i>	<i>Storemosse</i>	<i>naturreservat</i>
<i>M</i>	<i>SE0420002</i>	<i>Hallands väderö</i>	<i>naturreservat, 7 kap. 12 § MB</i>

M	SE0420124	Håslövs ängar	naturreservat
M	SE0420125	Fredriksdal	naturreservat
M	SE0420126	Gruarna	7 kap. 12 § MB
M	SE0420127	Tosteberga- Änggruarna	naturreservat, 7 kap. 12 § MB
M	SE0420144	Pulken och Vramsåns mynning	saknas
M	SE0420145	Hammarsjö-området	saknas
M	SE0420146	Araslövssjö-området	saknas
M	SE0430002	Falsterbo-Foteviken	naturreservat
M	SE0430087	Klingavälsåns dalgång	naturreservat, saknas delvis
M	SE0430088	Sandhammaren	naturreservat, landskapsbilds- skydd
M	SE0430089	Norra Fyledalen	saknas
M	SE0430090	Fulltofta-Ringsjön	naturreservat
M	SE0430091	Löddeåns mynning	naturreservat
M	SE0430092	Kullaberg	naturreservat
N	SE0510006	Laholmsbuktens sand- dynreservat	naturreservat
N	SE0510023	Porsbjär	naturreservat
N	SE0510050	Balgö	naturreservat
N	SE0510068	Sandsjöbacka	naturreservat
N	SE0510080	Tylön	naturreservat
N	SE0510081	Morups Tånge	naturreservat
N	SE0510082	Gamla Köpstad	naturreservat
N	SE0510083	Getterön	naturreservat
N	SE0510084	Nidingen	naturreservat
N	SE0510085	Tjölöholm	naturreservat
N	SE0510086	Åskatorp	naturreservat
N	SE0510087	Tira Öar	naturreservat
N	SE0510088	Fegen	naturreservat
N	SE0510089	Söderängarna	naturreservat
O	SE0520001	Vrångöskärgården	naturreservat,

			7 kap. 12 § MB
O	SE0520013	Ödsmålskile	naturreservat
O	SE0520033	Sandsjöbacka	naturreservat
O	SE0520034	Stigfjorden	naturreservat
O	SE0520035	Göta-Nordre älv	naturreservat
O	SE0520036	Sälöfjorden	naturreservat, 7 kap. 12 § MB
O	SE0520037	Breviks kile- Toftenäs	naturreservat
O	SE0520107	Vättlefjäll	naturreservat
O	SE0520141	Kynnefjäll	naturreservat
O	SE0520142	Svartedalen	naturreservat
O	SE0520144	Galtö lera - Älgö lera	naturreservat
O	SE0520146	Bredfjället västra	naturreservat
O	SE0520152	Svartedalen västra SPA	naturreservat
O	SE0530001	Fegen	naturreservat
O	SE0530008	Komosse	naturreservat
O	SE0530024	Svartedalen	naturreservat
O	SE0530027	Bredfjället	naturreservat
O	SE0530028	Hullsjön	naturreservat
O	SE0530029	Halle- och Hunnebergs branter	naturreservat
O	SE0530030	Öjemossarna	naturreservat
O	SE0530041	Tingavallamossen	naturreservat
O	SE0530042	Sörknatten	naturreservat
O	SE0530051	Yttre Bodane- Kräklingarna	naturreservat, 12 kap. 7 § MB
O	SE0530052	Baljåsen	naturreservat
O	SE0530073	Risveden	naturreservat
O	SE0540001	Dumme mosse	delvis landskaps- bildsskydd, delvis 12 kap. 7 § MB
O	SE0540008	Bare mosse	naturreservat
O	SE0540044	Öjemossarna	naturreservat
O	SE0540045	Hunnebergs branter	naturreservat

O	SE0540047	Sydbillingens platå	naturreservat
O	SE0540062	Östen	naturreservat
O	SE0540084	Hornborgasjön	naturreservat, saknas delvis
O	SE0540120	Åråsviken- Vallholmen	naturreservat
O	SE0540163	Blängsmossen	naturreservat
S	SE0610001	Millesvik- Lurö skärgård	naturreservat
S	SE0610006	Värmlandsskärgården	naturreservat
S	SE0610010	Nötön-Åråsviken	naturreservat
S	SE0610012	Gillbergasjön	naturreservat
S	SE0610031	Bjursjöhöjden	naturreservat
S	SE0610036	Rahästen- Rödvattenber	naturreservat
S	SE0610089	Ivana	naturreservat
S	SE0610093	Horstomyren	naturreservat
S	SE0610095	Brånberget	naturreservat
S	SE0610120	Kesebotten	naturreservat
S	SE0610122	Hovfjället	naturreservat
S	SE0610123	Geijerdalsmossen	naturreservat
S	SE0610126	Fänstjärnsskogen	naturreservat
S	SE0610127	Titjärnsskogen	naturreservat
T	SE0240001	Tiveden nationalpark	nationalpark
T	SE0240009	Skagershultsmossen	naturreservat
T	SE0240011	Sotterns skärgård	naturreservat
T	SE0240020	Ugglehöjden	naturreservat
T	SE0240022	Trangärdet	naturreservat
T	SE0240032	Grönbo	naturreservat
T	SE0240036	Hamarmossen	naturreservat
T	SE0240037	Knuthöjds-mossen	naturreservat
T	SE0240045	Norra Vätterns skärgård	naturreservat
T	SE0240052	Fisksjön	naturreservat
T	SE0240058	Kvismaren	naturreservat

<i>T</i>	<i>SE0240059</i>	<i>Oset-Rynningeviken</i>	<i>naturreservat</i>
<i>T</i>	<i>SE0240060</i>	<i>S Åsmossen</i>	<i>saknas</i>
<i>T</i>	<i>SE0240064</i>	<i>Östra Säl sjö mossen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>T</i>	<i>SE0240078</i>	<i>Björka lertag</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250005</i>	<i>Strömsholm</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250008</i>	<i>Ridöarkipelagen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250009</i>	<i>Engsö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250018</i>	<i>Lappland</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>U</i>	<i>SE0250019</i>	<i>Stora Flyten och Stormossen</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>U</i>	<i>SE0250022</i>	<i>Vitmossen</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>U</i>	<i>SE0250027</i>	<i>Långhällsmossen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250029</i>	<i>Ruthagsskogen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250032</i>	<i>Bredmossen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250043</i>	<i>Ölstabrändan</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250052</i>	<i>Tängsta</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250095</i>	<i>Askö-Tidö</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250096</i>	<i>Gnien</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250097</i>	<i>Fermansbo urskog</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250098</i>	<i>Nötmyran</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250099</i>	<i>Höskovsmossen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250100</i>	<i>Djupebo</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250101</i>	<i>Tinäset</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250102</i>	<i>Hedesundafjärden</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>U</i>	<i>SE0250104</i>	<i>Fläckebo</i>	<i>naturreservat</i>
<i>U</i>	<i>SE0250147</i>	<i>Gorgen</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>U</i>	<i>SE0250148</i>	<i>Gussjön</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>U</i>	<i>SE0250151</i>	<i>Vrenninge</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>W</i>	<i>SE0620001</i>	<i>Långfället-Städjan-Nipfället</i>	<i>naturreservat</i>
<i>W</i>	<i>SE0620002</i>	<i>Vedungsfjällen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>W</i>	<i>SE0620009</i>	<i>Drevfjällen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>W</i>	<i>SE0620015</i>	<i>Fulufjället</i>	<i>naturreservat, saknas delvis</i>
<i>W</i>	<i>SE0620041</i>	<i>Anjosvarden-Stopån-</i>	<i>naturreservat</i>

		<i>Våmhuskölen</i>	
<i>W</i>	<i>SE0620053</i>	<i>Gåsberget</i>	<i>naturreservat</i>
<i>W</i>	<i>SE0620062</i>	<i>Tandövala</i>	<i>naturreservat</i>
<i>W</i>	<i>SE0620130</i>	<i>Nybrännberget</i>	<i>naturreservat</i>
<i>W</i>	<i>SE0620156</i>	<i>Bredmossen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>W</i>	<i>SE0620244</i>	<i>Kloster</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630023</i>	<i>Myrar öster om Öjaren</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>X</i>	<i>SE0630026</i>	<i>Orarna</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>X</i>	<i>SE0630027</i>	<i>Eggegrund och Gråsjälsbådan</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630034</i>	<i>Axmar högmosse och Gnagmur</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630051</i>	<i>Sässmanområdet</i>	<i>samrådsområde</i>
<i>X</i>	<i>SE0630061</i>	<i>Ysberget- Laxtjärnsberget</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630107</i>	<i>Brassberget</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630108</i>	<i>Stensjön och Lomtjärnen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630125</i>	<i>Hagåsen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630153</i>	<i>Jordbärsmuren-Ålbo</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630154</i>	<i>Spjutholmen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630155</i>	<i>Stenöorm</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630156</i>	<i>Ålsjön</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630156</i>	<i>Ålsjön</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE063163</i>	<i>Gammelstilla- Bredmossen</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE063164</i>	<i>Testeboåns naturreservat</i>	<i>naturreservat</i>
<i>X</i>	<i>SE0630166</i>	<i>Axmar-Gåsholma</i>	<i>naturreservat</i>
<i>Y</i>	<i>SE0710033</i>	<i>Jämtgaveln</i>	<i>naturreservat</i>
<i>Y</i>	<i>SE0710054</i>	<i>Skuleskogen</i>	<i>nationalpark</i>
<i>Z</i>	<i>SE0720029</i>	<i>Sånfjället</i>	<i>nationalpark, naturreservat, saknas delvis</i>

Z	SE0720033	Rogen	naturreservat
Z	SE0720084	Vålådalen	naturreservat
Z	SE0720094	Ändsjön	naturreservat
Z	SE0720134	Offerdalsberg	naturreservat
Z	SE0720160	ldflån-Ansätten	saknas
Z	SE0720164	Skäckerfjällen	naturreservat
Z	SE0720171	Sjösjöfjällen	naturreservat, saknas delvis
Z	SE0720183	Frostvikenfjällen	naturreservat, saknas delvis
Z	SE0720201	Helvetesbrännan	saknas
Z	SE0720202	Öjsjömyrarna	saknas
Z	SE0720215	Brötarna	saknas
AC	SE0810001	Kronören	naturreservat
AC	SE0810002	Bonden	naturreservat
AC	SE0810010	Holmöarna	naturreservat
AC	SE0810016	Björnlandet	nationalpark
AC	SE0810039	Vitbergen	naturreservat
AC	SE0810051	Alsberget	naturreservat
AC	SE0810054	Blaikfjället	naturreservat
AC	SE0810056	Oxfjället	naturreservat
AC	SE0810057	Gitsfjället	naturreservat
AC	SE0810059	Marsfjället	naturreservat
AC	SE0810080	Vindelfjällen	naturreservat
AC	SE0810096	Stenbithöjden	naturreservat
BD	SE0820018	Lamburträsket	naturreservat
BD	SE0820035	Rödkallen-Sör-Espen	naturreservat
BD	SE0820042	Gammelstadsviken	naturreservat
BD	SE0820108	Haparanda skärgård	nationalpark
BD	SE0820167	Muddus	nationalpark
BD	SE0820201	Padjelanta	nationalpark
BD	SE0820216	Sjauna	naturreservat
BD	SE0820257	Pessinki	naturreservat
BD	SE0820275	Alajaure	naturreservat
BD	SE0820276	Påkketanjaure	naturreservat

Bilaga 4 motsvarar i huvudsak bilaga 4 till naturvårdsförordningen.

Av 9 § lagen om införande av miljöbalken följer att naturvårdsområden vid tillämpning av miljöbalken skall anses som naturreservat. Som en följd härav har begreppet naturvårdsområde i ovanstående lista bytts ut mot naturreservat.

5. Förslag till Förordning (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Denna förordnings tillämpningsområde motsvarar miljöskydds-förordningens (1989:364) och hälsoskyddsförordningens (1983:616) tillämpningsområden.

Nytt i förhållande till gällande rätt är att tillstånd eller anmälan inte bara föreskrivs för nya miljöfarliga verksamheter utan även för befintliga verksamheter. Även bedrivandet av verksamheterna blir således tillstånds- eller anmälningspliktigt. Vidare föreskrivs att ändringar som kräver tillstånd eller anmälan medför att nytt tillstånd eller ny anmälan krävs för hela verksamheten.

Förteckningen i förordningens bilaga över de verksamheter som kräver tillstånd eller anmälan har ändrats i förhållande till motsvarande förteckning i miljöskyddsförordningen vad gäller utformning och prövningsnivåer.

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning gäller för miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd enligt 9 kap. miljöbalken.

Med hälsoskydd avses i denna förordning åtgärder för att förebygga att olägenheter för människors hälsa uppkommer och för att undanröja sådana olägenheter.

I paragrafen anges förordningens tillämpningsområde. Första stycket motsvarar närmast 1 § första stycket miljöskyddsförordningen. Andra stycket motsvarar närmast 1 § första stycket hälsoskyddslagen (1982:1080).

2 § Till denna förordning hör en bilaga. I bilagan anges om en verksamhet eller åtgärd kräver tillstånd eller anmälan enligt 9 kap. 6 § miljöbalken.

Paragrafen motsvarar närmast 2 § miljöskyddsförordningen. I paragrafen har tillagts att fråga är om verksamheter enligt 9 kap. 6 § miljöbalken.

Någon bestämmelse motsvarande 2 a § miljöskyddsförordningen har inte föreslagits. För att regeringen skall kunna bemyndiga en myndighet att meddela generella föreskrifter krävs enligt 9 kap. 5 § miljöbalken särskilda skäl. Behov av sådant bemyndigande bedöms för närvarande inte föreligga. Bestämmelse motsvarande 2 § hälsoskyddsförordningen har inte heller föreslagits då det inte finns något bemyndigande i miljöbalken motsvarande 3 § andra stycket hälsoskyddslagen att föreskriva om undantag från tillämpningen av miljöbalken.

Tillståndsprovning av miljöfarlig verksamhet

Obligatorisk provning enligt 9 kap. 6 § miljöbalken

I förhållande till motsvarande rubriker i miljöskyddsförordningen har tillagts att fråga är om miljöfarlig verksamhet respektive provning enligt 9 kap. 6 § miljöbalken.

3 § Det är förbjudet att utan tillstånd enligt miljöbalken

- 1. anlägga eller driva vissa slag av fabriker, andra inrättningar eller annan miljöfarlig verksamhet,*
- 2. släppa ut avloppsvatten, eller*
- 3. släppa ut eller lägga upp fast avfall eller andra fasta ämnen,*

om åtgärden har beteckningen A eller B i bilagan till denna förordning.

Första stycket gäller även vid ändring av verksamheten eller inrättningen. Tillstånd krävs dock inte om ändringen är mindre och ändringen inte innebär att ett utsläpp eller en störning kan ändra karaktär eller omfattning så att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma.

Paragrafen motsvarar närmast 3 § miljöskyddsförordningen. I första stycket föreskrivs tillståndsplikt för vissa inrättningar och verksamheter. I punkt 1 har tillagts att tillståndsplikten även gäller bedrivande av de i bilagan angivna verksamheterna. Detta innebär, till skillnad mot gällande rätt, att tillstånd även krävs för pågående verksamheter som påbörjats innan tillståndsplikt införts och som därefter inte ändrats på ett tillståndspliktigt sätt, liksom för verksamheter för vilka Naturvårdsverket eller länsstyrelsen med stöd av 10 § andra stycket miljöskyddslagen (1969:387) i dess lydelse före den 1 juli 1981, medgivit undantag från skyldigheten att söka tillstånd. Vad som under en övergångsperiod skall gälla för befintliga tillståndspliktiga verksamheter utan tillstånd regleras i övergångsbestämmelserna. I andra stycket föreskrivs tillståndsplikt vid ändring av inrättningarna eller verksamheterna med undantag för mindre ändringar som är betydelselösa från miljö- och hälsoskyddssynpunkt. Sådana ändringar som inte kräver tillstånd skall enligt 18 § nedan anmälas till tillsynsmyndigheten.

Någon bestämmelse motsvarande 4 § miljöskyddsförordningen behövs inte. En ansökan om tillstånd till utsläpp av fast avfall eller andra fasta ämnen i ett vattenområde prövas enligt miljöbalken.

4 § Tillståndsfrågor som avses i 3 § prövas av miljödomstolen när det gäller miljöfarlig verksamhet som i bilagan till denna förordning

har beteckningen A och av länsstyrelsen när det gäller miljöfarlig verksamhet som i bilagan har beteckningen B.

En tillståndsfråga, som enligt första stycket skall prövas av länsstyrelsen, skall i stället prövas av miljödomstolen om

1. regeringen skall pröva tillåtligheten enligt 17 kap. miljöbalken,
2. frågan har samband med ett annat mål eller ärende som prövas av miljödomstolen, eller
3. länsstyrelsen på grund av särskilda skäl finner att frågan bör hänskjutas till miljödomstolen.

Paragrafen motsvarar 5 § miljöskyddsförordningen. Ändringarna är betingade av den förändrade prövningsordningen enligt miljöbalken och det förhållandet att naturresurslagen har inarbetats i miljöbalken.

Prövning i andra fall

Rubriken har ändrats i förhållande till motsvarande rubrik i miljöskyddsförordningen då det inte endast är fråga om frivilliga tillståndsprövningar.

5 § *En ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som inte omfattas av tillståndsplikt enligt 3 §, skall prövas av länsstyrelsen.*

Första stycket gäller inte om en ansökan om tillstånd har samband med ett mål eller ett ärende som handläggs av miljödomstolen.

Länsstyrelsen får hänskjuta ett ärende som avses i första stycket till miljödomstolen om det finns särskilda skäl.

Vad som sägs ovan gäller inte sådana åtgärder som avses i 7 och 9 §§.

Paragrafen motsvarar närmast 6 § miljöskyddsförordningen. Ändringar har föranletts av den ändrade prövningsordningen i

miljöbalken. Bestämmelsen omfattar även de fall när tillsynsmyndigheten förelägger en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Sista stycket avser den i de angivna paragraferna särskilda provningsordningen beträffande vissa avloppsanordningar och värmepumpsanläggningar.

6 § Det är förbjudet att släppa ut avloppsvatten som kommer från vattentoalett eller från tätbebyggelse och som inte undergått längre gående rening än slamavskiljning i vattenområde, om det inte är uppenbart att det kan ske utan olägenhet.

Paragrafen motsvarar närmast 7 § första stycket 1 miljöskyddslagen. Utsläpp av sådant avloppsvatten som anges i paragrafen omfattas även av bestämmelsen i 9 kap. 7 § första stycket miljöbalken. Med hänsyn till vikten av att sådant avloppsvatten inte släpps ut i vattenområden och då angiven bestämmelse i miljöbalken även omfattar andra avloppsutsläpp utan närmare precisering, bör en föreskrift motsvarande den angivna bestämmelsen i miljöskyddslagen finnas kvar. En sådan bestämmelse underlättar den praktiska tillämpningen. Genom paragrafen blir förfarandet som huvudregel direkt förbjudet. Övriga utsläpp som anges i miljöskyddslagens bestämmelse har tagits bort då de som regel ingår i annan mer omfattande miljöfarlig verksamhet som prövas enligt andra lagrum.

7 § Det är förbjudet att utan tillstånd enligt miljöbalken inrätta en avloppsanordning till vilken en vattentoalett skall anslutas. Motsvarande gäller vid anslutning av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning. En ansökan om tillstånd till sådan åtgärd skall prövas av den kommunala nämnd som skall fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Är ingen vattentoalett ansluten till avloppsanordningen är det förbjudet att inrätta anordningen utan anmälan till nämnd som avses i första stycket. Kommunen får föreskriva att det skall fordras tillstånd även vid inrättande av sådan anordning inom vissa delar av

kommunen, om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön.

Det är förbjudet att utan anmälan till nämnden ändra sådan avloppsanordning som avses i första och andra stycket om åtgärden kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning.

Första och andra stycket skall inte tillämpas på avloppsanordning som kräver tillstånd enligt 3 § eller anmälan enligt 18 §, eller om avloppsanordningen är avsedd att föra avloppsvattnet enbart till en allmän avloppsanläggning.

Paragrafen motsvarar närmast 7 § andra och tredje stycket hälsoskyddslagen och 6 § andra stycket hälsoskyddsförordningen. I första stycket har med hänsyn till regeringsrättens avgörande RÅ 1989 ref. 93 även införts ett förbud att utan tillstånd ansluta en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning. Vidare har i andra stycket tillagts att även påverkan på miljön skall beaktas.

8 § Ledningarna för en avloppsanordning som avses i 7 § skall vara slutna, om inte en sådan nämnd som avses i bestämmelsen medger något annat.

Paragrafen motsvarar närmast 6 § första stycket hälsoskyddsförordningen.

9 § Det är förbjudet att utan anmälan till sådan nämnd som avses i 7 § första stycket inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten. Kommunen får föreskriva att det skall fordras tillstånd av nämnden för inrättande av en sådan anläggning inom kommunen eller inom vissa delar av denna, om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön.

Första stycket skall inte tillämpas på värmepumpsanläggning som kräver tillstånd enligt 3 § eller anmälan enligt 18 §.

Paragrafen motsvarar närmast 7 a § hälsoskyddslagen. I första stycket har tillagts att även påverkan på miljön skall beaktas.

10 § I beslut om tillstånd att inrätta en avloppsanordning som avses i 7 § får en sådan nämnd som avses i första stycket i bestämmelsen föreskriva att anordningen inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av nämnden. Detsamma gäller ett beslut om tillstånd att inrätta en värmepumpsanläggning som avses i 9 §.

Paragrafen motsvarar 7 § hälsoskyddsförordningen.

11 § Ett tillstånd enligt 7 § eller 9 § gäller i fem år men förfaller om arbetet med anordningen eller anläggningen inte har påbörjats inom två år.

Paragrafen motsvarar närmast 7 § fjärde stycket och 7 a § fjärde stycket hälsoskyddslagen.

Omprövning av tillståndsbeslut

12 § Frågor som avses i 24 kap. 3, 5 och 6 §§ miljöbalken skall prövas av miljödomstolen i stället för länsstyrelsen om frågan har samband med ett mål eller ett ärende som prövas av domstolen eller om länsstyrelsen på grund av särskilda skäl finner att frågan bör hänskjutas till domstolen.

Paragrafen motsvarar närmast 7 § andra stycket miljöskyddsförordningen. Någon bestämmelse motsvarande första stycket i nämnda paragraf behövs inte då det i 24 kap. miljöbalken direkt anges att de aktuella frågorna om omprövning m.m. skall prövas av tillståndsmyndigheten. Ändringar har gjorts med hänsyn till prövningsordningen i miljöbalken.

13 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om den kortare tid än tio år som på grund av vad som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen skall ha förflutit från det att en dom eller ett beslut om tillstånd vann laga kraft till dess tillståndet, villkoren eller andra bestämmelser får omprövas enligt 24 kap. 5 § första stycket 1 miljöbalken.

Paragrafen motsvarar närmast 7 a § miljöskyddsförordningen. I enlighet med vad som sägs i 24 kap. 5 § miljöbalken har tillagts att omprövningen utöver villkor kan gälla själva tillståndet i vissa avseenden eller andra bestämmelser för detta.

Förfarandet

Någon bestämmelse motsvarande 8 § miljöskyddsförordningen behövs inte. Bestämmelser med syfte att motverka onödigt vidlyftig handläggning finns i 22 kap. 11 § miljöbalken och i förvaltningslagen. Det behövs inte heller någon bestämmelse motsvarande 9 § miljöskyddsförordningen då aktuellt slag av samråd regleras i 6 kap. 4 § miljöbalken.

14 § En tillståndsmyndighet avgör självant om en ansökan eller framställning skall tas upp till prövning av myndigheten eller om ärendet skall lämnas över till en annan tillståndsmyndighet för prövning. Ett sådant avgörande får inte överklagas.

Ett beslut av länsstyrelse eller kommun att enligt 24 kap. 7 § miljöbalken självant ta upp fråga om omprövning av en verksamhet får inte överklagas.

Paragrafen motsvarar närmast 10 § miljöskyddsförordningen. Andra stycket har ändrats så att det även gäller beslut av en kommun.

Någon paragraf motsvarande 11 § miljöskyddsförordningen behövs inte. Föreskrifter om kungörelses innehåll och om kungörande av en miljökonsekvensbeskrivning finns i 19 kap. 5 § 3 jämförd med 22 kap. 3 § respektive 6 kap. 8 § miljöbalken.

15 § Ett exemplar av handlingarna i ett ärende skall av tillståndsmyndigheten sändas till det ställe där handlingarna skall hållas tillgängliga.

Miljödombstolen skall genast sända meddelande om ansökningar om tillstånd som avses i denna förordning till Naturvårdsverket, länsstyrelsen och den kommunala nämnd som avses i 7 § första stycket och om framställningar enligt 24 kap. 7 § miljöbalken till länsstyrelsen och den kommunala nämnden. När länsstyrelsen är tillståndsmyndighet, skall meddelandet sändas till nämnden.

Om länsstyrelsen har beslutat att enligt 24 kap. 7 § miljöbalken självant ta upp frågan om omprövning av ett tillståndsbeslut, skall länsstyrelsen underrätta den kommunala nämnden om beslutet.

Paragrafen motsvarar närmast 12 § miljöskyddsförordningen. Ändring har vidtagits med hänsyn till den förändrade prövningsordningen i miljöbalken.

16 § När länsstyrelse eller kommun är tillståndsmyndighet skall besked om tid och plats för sammanträde meddelas genom

kungörelse i ortstidning. Naturvårdsverket, sökanden och andra som har yttrat sig i ärendet skall på lämpligt sätt underrättas.

Paragrafen motsvarar närmast 13 § miljöskyddsförordningen. Bestämmelsen har begränsats till att gälla underrättelse om tid och plats för sammanträde. För miljödomstol regleras frågan i 22 kap. 16 § miljöbalken. Vad gäller besiktning finns bestämmelser i 19 kap. 5 § 7 jämförd med 22 kap. 13 § miljöbalken.

17 § En dom eller ett beslut i ett tillståndsärende skall sändas till Naturvårdsverket, länsstyrelsen och en sådan kommunal nämnd som avses i 7 § första stycket. Har samråd med någon annan myndighet skett i ett ärende, skall beslutet även sändas till den myndigheten.

Paragrafen motsvarar närmast 14 § miljöskyddsförordningen. I bestämmelsen har tillagts att den även gäller domar.

Anmälningsskyldighet enligt 9 kap. 6 § miljöbalken m.m.

I förhållande till motsvarande rubrik i miljöskyddsförordningen har tillagts att fråga är om anmälningsskyldighet enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Bestämmelser om anmälningsskyldighet för viss annan miljöfarlig verksamhet finns i 7 och 9 §§ denna förordning.

Någon paragraf motsvarande 15 § miljöskyddsförordningen behövs inte. Miljöbalken saknar motsvarighet till den paragraf i miljöskyddslagen som motiverat paragrafen i miljöskyddsförordningen. Bestämmelser motsvarande 16-18 §§ miljöskyddsförordningen

behövs inte heller då de aktuella frågorna om tillsyn regleras i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

18 § Det är förbjudet att utan anmälan enligt miljöbalken

1. anlägga eller driva fabriker eller andra inrättningar eller bedriva annan miljöfarlig verksamhet som i bilagan till denna förordning har beteckningen C,

2. bedriva sådan verksamhet som avses i 1 om inrättningen eller verksamheten ändras och ändringen är av betydelse från störningssynpunkt, eller

3. ändra en inrättning eller verksamhet av sådant slag som i bilagan har beteckningen A eller B och som inte kräver tillstånd enligt 3 § andra stycket.

Paragrafen motsvarar närmast 19 § miljöskyddsförordningen. Sista stycket har tagits bort, då samma information finns i tredje punkten. Nytt i förhållande till gällande rätt är att anmälan även krävs för pågående verksamheter med beteckningen C som har påbörjats innan anmälningsskyldighet infördes och som därefter inte har ändrats på ett anmälningspliktigt sätt. Detta motsvarar vad som gäller för verksamheter med beteckningen A och B. Se vidare kommentaren till 3 §. Även i förevarande fall behandlar övergångsbestämmelserna vad som övergångsvis skall gälla för befintliga anmälningspliktiga verksamheter som inte har anmälts.

19 § En anmälan om åtgärd enligt 18 § första stycket skall göras i god tid innan åtgärden vidtas. Anmälan skall vara skriftlig. Den skall ges in till den kommunala nämnd som avses i 7 § första stycket i frågor som anges i 18 § första stycket 1 och 2 samt till länsstyrelsen i frågor som anges i 18 § första stycket 3.

Om tillsynen över en inrättning eller verksamhet som avses i 18 § första stycket 3 har överlåtits till den kommunala nämnden, skall anmälan i stället göras till nämnden.

Anmälan skall göras till länsstyrelsen, om verksamheten eller åtgärden har samband med en fråga som prövas av länsstyrelsen eller fråga är om miljöfarlig verksamhet som utövas eller avses utövas av Försvarmakten, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt.

Paragrafen motsvarar närmast 19 a § miljöskyddsförordningen.

20 § Om tillstånd söks till en åtgärd som avses i 18 § behöver anmälan inte göras.

Om det föreligger särskilda skäl, får en sådan kommunal nämnd som avses i 7 § första stycket hänskjuta en anmälan till länsstyrelsen.

Paragrafen motsvarar närmast 20 § miljöskyddsförordningen. Vad som där anges angående utsläpp av avloppsvatten från enskilda avlopp har tagits bort då bestämmelser om avloppsanordningar för sådana utsläpp finns i 7 §.

21 § Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om tidpunkt när en anmälan skall göras.

Paragrafen motsvarar närmast 21 § miljöskyddsförordningen.

22 § En anmälan skall innehålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att tillsynsmyndigheten skall kunna bedöma den miljöfarliga verksamheten eller åtgärdens art, omfattning och miljöeffekter. Anmälningshandlingarna skall ges in i tre exemplar, om verksamheten eller inrättningen har beteckningen A i bilagan, och i två exemplar i övriga fall.

Den kommunala nämnd som avses i 7 § första stycket skall genast sända ett exemplar av handlingarna till länsstyrelsen. Om anmälan har getts in till länsstyrelsen skall länsstyrelsen sända ett exemplar av handlingarna till nämnden. Om en anmälan avser en inrättning eller verksamhet som i bilagan har beteckningen A, skall nämnden eller länsstyrelsen också sända ett exemplar av anmälan till Naturvårdsverket.

Paragrafen motsvarar 22 § miljöskyddsförordningen.

23 § De statliga och kommunala myndigheter samt organisationer och enskilda som kan ha ett särskilt intresse i saken skall på lämpligt sätt och i skälig omfattning beredas tillfälle att yttra sig över en anmälan.

Paragrafen motsvarar 23 § miljöskyddsförordningen.

24 § När ett anmälningsärende är tillräckligt utrett, skall den myndighet som handlägger ärendet meddela råd eller föreläggande om försiktighetsmått eller förbud enligt miljöbalken om det behövs, eller förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Om en sådan åtgärd inte beslutas skall myndigheten underrätta den som har gjort anmälan om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida.

Paragrafen motsvarar närmast 24 § miljöskyddsförordningen. Möjligheten att enligt 9 kap 6 § miljöbalken förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd har lagts till.

Samråd m.m.

25 § Samråd med Naturvårdsverket skall ske, innan förordnande om rättelse enligt 26 kap. 18 § miljöbalken meddelas eller handräckning enligt 17 § samma kapitel begärs, om det kan befaras att kostnaden inte kan tas ut av den som åtgärden riktas mot. Detta gäller dock inte, om saken är så brådskande att samråd inte hinner ske.

Paragrafen motsvarar 25 § miljöskyddsförordningen.

26 § Naturvårdsverket eller länsstyrelsen skall av övriga tillsynsmyndigheter underrättas om förhållanden som kan föranleda Naturvårdsverkets eller länsstyrelsens tillämpning av 24 kap. 3, 5 eller 6 § miljöbalken.

Paragrafen motsvarar närmast 26 § miljöskyddsförordningen. I paragrafen har tillagts att även länsstyrelsen skall underrättas då länsstyrelsen enligt 24 kap. 7 § miljöbalken har samma befogenhet som Naturvårdsverket att ansöka om omprövning hos miljödomstol.

Paragrafer motsvarande 27-30 §§ miljöskyddsförordningen behövs inte då frågor om miljösanktionsavgifter och miljöskyddsområden regleras i förordningen (1998:000) om miljösanktionsavgifter respektive förordningen (1998:000) om skydd av naturen.

27 § Bedrivs miljöfarlig verksamhet, för vilken tillstånd enligt 3 § har meddelats eller som har anmälts enligt 18 §, av annan än den som meddelats tillståndet eller gjorde anmälan, skall den nye verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det ändrade förhållandet.

Paragrafens syfte är att underlätta tillsynsmyndighetens arbete.

Särskilda bestämmelser till skydd mot olägenheter för människors hälsa

28 § I syfte att hindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa skall en bostad särskilt:

- 1. ge betryggande skydd mot värme, kyla, drag, fukt, buller, radon, luftföroreningar och andra liknande störningar,*
- 2. ha tillfredsställande luftväxling genom anordning för ventilation eller på annat sätt,*
- 3. medge tillräcklig dagerbelysning,*
- 4. hållas tillfredsställande uppvärmd,*
- 5. ge möjlighet att upprätthålla en god personlig hygien,*
- 6. ha tillgång till vatten i erforderlig mängd och av godtagbar beskaffenhet till dryck, matlagning, personlig hygien och andra hushållsgöromål.*

Paragrafen motsvarar närmast 3 § hälsoskyddsförordningen. I punkt 1 har radon lagts till efter påpekande från Svenska kommunförbundet. Punkt 3 om dagerbelysning har föranletts av att denna fråga enligt Socialstyrelsen inte sällan är ett problem.

Paragrafer med innehåll motsvarande 4 och 5 §§ hälsoskyddsförordningen om bostads brukande finns i 9 kap. 9 § miljöbalken.

Bestämmelser motsvarande 6 och 7 §§ hälsoskyddsförordningen angående avloppsanordningar och värmepumpsanläggningar finns i 7, 8 och 10 §§ denna förordning.

29 § Utöver vad som anges i 9 kap. 9 § miljöbalken skall byggnader, lokaler för annat än allmänna ändamål och anläggningar hållas fria från ohyra.

Åtgärder skall vidtas mot skadedjur som kan orsaka olägenhet för människors hälsa. Är det av särskild betydelse med hänsyn till hälsoskyddet, skall kommunen sörja för att åtgärderna vidtas.

Paragrafen motsvarar närmast 10 § hälsoskyddslagen. För bostäder och lokaler för allmänna ändamål finns motsvarande bestämmelse i 9 kap. 9 § miljöbalken.

30 § Det skall finnas tillräckligt med toaletter i eller i anslutning till byggnader där människor vistas under en längre tid av dygnet.

Paragrafen motsvarar 9 § hälsoskyddslagen.

31 § Husdjur och andra djur som hålls i fångenskap skall förvaras och skötas så att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer.

Paragrafen motsvarar i sak 11 § första stycket hälsoskyddslagen.

32 § Den som avser att anordna en gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom område med detaljplan skall anmäla detta till sådan nämnd som avses i 7 § första stycket.

Paragrafen motsvarar 9 § hälsoskyddsförordningen.

Någon bestämmelse motsvarande 9 a § hälsoskyddsförordningen behövs inte i denna förordning då sådan anmälningsskyldighet kan föreskrivas av Naturvårdsverket med stöd av bemyndigandet i 26 § 1 förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

Paragrafer motsvarande 9 b och 9 c §§ hälsoskyddsförordningen behövs inte. Bestämmelser om miljö kvalitetsnormer finns i 5 kap. miljöbalken och förordningen (1998:000) om miljö kvalitetsnormer.

33 § Den som avser att driva

- 1. hotell, pensionat eller liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad,*
- 2. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna åt allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor,*
- 3. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling, eller*
- 4. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande, skall göra anmälan till en sådan nämnd som avses i 7 § första stycket innan lokalen eller anläggningen tas i bruk.*

Paragrafen motsvarar närmast 12 § hälsoskyddslagen. Campinganläggningar i punkt 2 och punkt 4 som gäller lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande, har lagts till.

Kommunala föreskrifter m.m.

34 § Om det behövs för att hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer, får kommunen föreskriva att

1. nötkreatur, häst, get, får eller svin,
2. pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur, eller
3. orm

inte får hållas inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser utan särskilt tillstånd av en sådan nämnd som avses i 7 § första stycket. Ett sådant tillstånd får förenas med särskilda villkor.

Paragrafen motsvarar närmast 10 § hälsoskyddsförordningen. I enlighet med bemyndigandet i 9 kap. 11 § miljöbalken har tillagts att bestämmelsen även gäller område med områdesbestämmelser.

35 § Om det behövs för att hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer i en kommun, får kommunen meddela föreskrifter om

1. tomgångskörning med motordrivna fordon,
2. spridande av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område,
3. inrättande av annat slag av toalett än vattentoalett,
4. hantering av mjölk i utrymme för mjölkprodukter, på vilken livsmedelslagen (1971:511) inte tillämpas,
5. skydd för ytvattentäcker och enskilda grundvattentäcker,
6. tillfälligt förbud mot småskalig eldning med vissa fasta bränslen inom särskilt angivna områden,
7. skötsel och tillsyn av eldningsanordning för vissa fasta bränslen,
8. tillfälligt förbud mot eldning av löv, kvistar och annat trädgårdsavfall inom område med detaljplan,

Om det i en kommun förekommer camping i betydande omfattning på annan plats än i anläggning som avses i 33 § 2, får kommunen meddela föreskrifter för eller förbjuda sådan camping

inom särskilt utsatta områden om det behövs för att förhindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer.

Paragrafen motsvarar 11 § hälsoskyddsförordningen.

36 § Om det i en kommun finns tätbebyggt område som inte omfattas av detaljplan, får kommunen, om särskilda skäl föranleder det, föreskriva att en bestämmelse som avses i 32 § eller 35 § första stycket 2 skall gälla även sådant tätbebyggt område.

Paragrafen motsvarar 12 § hälsoskyddsförordningen.

37 § På en särskild karta skall märkas ut områden som avses i 7 § andra stycket andra meningen, 9 § första stycket andra meningen, 35 § första stycket och andra stycket samt 36 §. Kartan skall fogas till kommunens övriga föreskrifter om hälsoskyddet i kommunen.

Paragrafen motsvarar 13 § hälsoskyddsförordningen.

38 § Föreskrifter som en kommun meddelar med stöd av en bestämmelse i denna förordning skall genom länsstyrelsens försorg och på kommunens bekostnad kungöras i länets författningssamling så snart det kan ske. Föreskrifterna skall genom kommunens försorg anslås samt införas i ortstidning. Kommunen skall se till att tryckta exemplar av de samlade föreskrifterna finns att tillgå för allmänheten.

Kommunen skall skyndsamt underrätta länsstyrelsen om de föreskrifter som kommunen har meddelat enligt första stycket.

Första och andra stycket gäller också när kommunen har föreskrivit om tillståndsplikt enligt 7 § andra stycket andra meningen och 9 § första stycket andra meningen.

Kommunen skall skyndsamt underrätta lantmäterimyndigheten när föreskrifter enligt 35 § första stycket 5 har meddelats, ändrats eller upphävts.

Paragrafen motsvarar 14 § hälsoskyddsförordningen.

39 § Kommunen skall utöver vad som framgår av förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken ägna särskild uppmärksamhet åt följande byggnader, lokaler och anläggningar:

- 1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen,*
- 2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande,*
- 3. samlingslokaler där många människor brukar samlas,*
- 4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad,*
- 5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor,*
- 6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling, och*
- 7. lokaler för förvaring av djur.*

Paragrafen motsvarar närmast 16 § hälsoskyddslagen. Anläggningar för hantverk eller andra näringar har tagits bort ur förteckningen. I punkt 5 har campinganläggningar tillagts. Ändringarna har föranletts av påpekanden från Socialstyrelsen.

Ansökningar och anmälningar

40 § En ansökan eller en anmälan till en sådan nämnd som avses i 7 § första stycket enligt bestämmelserna i 32 och 33 §§ eller bestämmelse meddelad med stöd av 34-36 §§ skall vara skriftlig och

inhålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att bedöma de anordningar, lokaler eller anläggningar som avses i ansökan eller anmälan.

Bestämmelse om undantag från skyldigheten att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken finns i 2 § förordningen (1998:000) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Paragrafen motsvarar närmast 15 § hälsoskyddsförordningen.

Paragrafer motsvarande 16 och 17 §§ hälsoskyddslagen behövs inte då bestämmelser om tillsyn och avgifter finns i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken respektive förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Någon bestämmelse motsvarande 18 § hälsoskyddsförordningen behövs inte heller då ansvarsbestämmelserna återfinns i 29 kap. miljöbalken.

Övriga bestämmelser

Någon bestämmelse motsvarande 31 § miljöskyddsförordningen behövs inte. Vilka regler som skall tillämpas av miljödomstol i dit överklagade mål framgår av 20 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken. Vidare behövs inte bestämmelse motsvarande 32 § miljöskyddsförordningen då bestämmelser om skyldighet att föra register över verksamheter finns i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

42 § Miljödomstolen skall underrätta Naturvårdsverket om dom eller beslut som domstolen har meddelat med anledning av talan enligt 32 kap. miljöbalken.

Paragrafen motsvarar närmast 33 § miljöskyddsförordningen. Fastighetsdomstolens funktioner enligt 34, 36 och 37 §§ miljöskyddslagen saknas i miljöbalken. Dessa motsvaras närmast av miljödomstolens funktioner enligt 32 kap. miljöbalken.

43 § Har en tillsynsmyndighet förordnat om rättelse enligt 26 kap. 18 § miljöbalken, får kostnaderna för åtgärderna förskötteras av allmänna medel.

Paragrafen motsvarar 34 § miljöskyddsförordningen.

44 § Ytterligare bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken. Bestämmelser om avgifter finns i 27 kap. miljöbalken och förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Paragrafen innehåller en erinran om att ytterligare bestämmelser om tillsyn samt om avgifter finns i miljöbalken och i de angivna förordningarna.

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då miljöskyddsförordningen (1989:364) och hälsoskyddsförordningen (1983:616) skall upphöra att gälla.

2. Den som vid ikraftträdandet bedriver miljöfarlig verksamhet för vilken krav på tillstånd till driften införs genom 3 §, skall senast vid utgången av år 2003 ha inkommit till tillståndsmyndigheten med en ansökan om sådant tillstånd.

Den som vid ikraftträdandet bedriver miljöfarlig verksamhet för vilken krav på anmälan av driften införs genom 18 §, skall senast vid utgången av år 1999 ha inkommit till tillsynsmyndigheten med en sådan anmälan.

Vad som sägs i första stycket om tillstånd gäller även den som bedriver miljöfarlig verksamhet för vilken Naturvårdsverket eller länsstyrelsen med stöd av 10 § andra stycket miljöskyddslagen (1969:387), i dess lydelse före den 1 juli 1981, medgivit undantag från skyldigheten att ansöka om tillstånd.

Vad som sägs i andra stycket om anmälan gäller inte om tillsynsmyndigheten enligt 9 kap. 6 § andra stycket miljöbalken har förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd.

Förteckning över miljöfarlig verksamhet för vilken tillstånds- eller anmälningsplikt gäller enligt 3 § eller 18 § förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Prövningsplikten gäller både anläggande och drift av verksamhet såvida inte annat särskilt anges.

Prövningsnivån (om verksamheten skall tillståndsprövas eller anmälas och på vilken nivå prövning skall ske) anges med bokstäverna: A = tillstånd hos miljödomstol; B = tillstånd hos länsstyrelse; C = anmälan till kommunal nämnd.

Vid tväksamhet, eller om en verksamhet kan klassificeras enligt flera punkter skall den högsta prövningsnivån väljas. Om prövningsnivån är lika görs klassificeringen efter denna ordning:

1. Huvudverksamhet (verksamhetens primära inriktning)
2. Processer
3. Hantering av kemiska ämnen.

Punkterna i MKB-direktivet hänför sig till bilaga 1 i detta direktiv.

Markering med understrykning i kolumnen Prövningsnivå gäller vissa tillsynsfrågor enligt bilaga 2 till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

Beteckningen [d] i någon kolumn innebär att del av omnämnd punkt ingår i den nya benämningen.

Verksamheter som alltid antas medföra betydande miljöpåverkan är markerade med en asterisk (*).

VERKSAMHETER

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
JORDBRUK, M.M.						
Växthusodling	01.12-1	C	U (se Anm)			verksamheten inte prövningspliktig för närvarande
Djurhållning, m.m.						
Jordbruk med ladugård eller stall eller annan anläggning för djur med utrymme för mer än 200 djurenhet, varvid som en djurenhet avses ett fullvuxet nötkreatur, en häst, två ungnöt, två saggor, tio slaktsvin, tio vuxna får eller getter, fem pälssdjur (avelshonor) eller 100 fjäderfän	01-1	B	11.01B[d]	6.6	MKB bil. 1 p. 17 *	djurenhet för saggor och pälssdjur ändrade, vilket innebär att något fler verksamheter blir prövningspliktiga, samtidigt har gränsen för tillstånd höjts varför flere anläggningar kommer att behöva tillstånd
Jordbruk med ladugård eller stall eller annan anläggning för djur med utrymme för mer än 100 djurenhet men högst 200 djurenhet, varvid som en djurenhet avses ett fullvuxet nötkreatur, en häst, två ungnöt, två saggor, tio slaktsvin, tio vuxna får eller getter, fem pälssdjur (avelshonor) eller 100 fjäderfän	01-2	C	11.01B[d] U (se Anm)			djurenhet för saggor och pälssdjur ändrade, vilket innebär att något fler verksamheter blir prövningspliktiga, anmälningsplikt har införts för mindre anläggningar (vilka för närvarande är tillståndspliktiga)
Stall eller annan anläggning med utrymme för mer än 200 hästar (tävlingsstall eller träningsanläggning för hästsport eller ridskola, utrymningsstall eller ridklubb eller liknande anläggning)	92-1	B	11.01B[d]		*	
Stall eller annan anläggning med utrymme för mer än 100 hästar men högst 200 hästar (tävlingsstall eller träningsanläggning för hästsport eller ridskola, utrymningsstall eller ridklubb eller liknande anläggning)	92-2	C	11.01B[d]			

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm.
anläggning för torkning av godset	01-3	C	11.02B			ändrad provningsnivå
VATTENBRUK						
fiskodling för en nettoproduktion av mer än 20 ton fisk per år	05.02-1	B	13.01.01B[d]		*	gränsen höjd
fiskodling för en nettoproduktion av mer än 1 ton men högst 20 ton fisk per år	05.02-2	C	13.01.01B[d] 13.01.02C			gränsen höjda vilket medför delvis ändrad provningsnivå
övervintring av mer än 1 ton fisk	05.02-3	C	13.02C			gränsen höjd
MALM, MINERAL, KOL, TORV, OLJA, M.M.						reg.-prövning enligt 17 kapitlet i vissa fjällområden som specificeras i 4 kapitlet 5 §
Kol, torv						
utvinning av eller gruvanläggning för brytning av stenkol	10.1-1	B	23.01.01A[d]		MKB bil. 1 p. 19	ändrad provningsnivå
provbrytning av stenkol	10.1-2	B	23.01.02B[d]		*	
framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt baserad på torv	10.3-1	C	35.24C[d]			tåktverksamhet prövas enligt annat lagrum (12 kap.)
Råpetroleum och naturgas						
anläggning för provbörning eller utvinning av råolja eller naturgas	11.1-1	B	22.01B 36.09B		MKB bil. 1 p. 14	
Uran- och toriummalm						
utvinning av eller gruvanläggning för brytning av uran- eller toriummalm eller provbrytning av uran- eller toriummalm	12.0-1	A	23.01.01A[d] 23.01.02B[d]		reg.-prövning MKB bil. 1 p. 19	
Metallmalmer						
utvinning av eller gruvanläggning för brytning av järmmalm eller anläggning för anrikning eller pelletisering av järmmalm	13.1-1	A	23.01.01A[d]	2.1[d]	MKB bil. 1 p. 19	
provbrytning av järmmalm	13.1-2	B	23.01.02B[d]	2.1[d]	*	
utvinning av eller gruvanläggning för brytning av icke-järmmalm med undantag av uran- och toriummalm eller anläggning för anrikning av icke-järmmalm med undantag av uran- och toriummalm	13.2-1	A	23.01.01A[d]	2.1[d]	MKB bil. 1 p. 19	
provbrytning av icke-järmmalm med undantag av uran- och toriummalm	13.2-2	B	23.01.02B[d]	2.1[d]	*	
Andra mineral						
berg- eller gruskrossverk eller sorteringsverk för sand, grus, sten eller morän	14.2-1	C	36.10C			tåktverksamhet prövas enligt annat lagrum (12 kap.)
LIVSMEDEL, DRYCKESVAROR, M.M.						
slakteri för en produktion baserad på mer än 5 000 ton slaktvikt per år	15.1-1	B	31.01.01B	6.4[d]	*	jfr även MF 31.09 och 31.20
slakteri för en produktion baserad på mer än 5 ton men högst 5 000 ton slaktvikt per år	15.1-2	C	31.01.02C	6.4[d]	*	jfr även MF 31.09 och 31.20
charkuteri- eller styckningsanläggning eller anläggning för tillverkning av köttkonserver, för en produktion av mer än 15 000 ton per år	15.1-3	B	31.02C[d]	6.4[d]	*	se ovan 15.1-2
charkuteri- eller styckningsanläggning eller anläggning för tillverkning av köttkonserver, för en produktion av mer än 400 ton men högst 15 000 ton per år	15.1-4	C	31.02C[d]			tillståndsplikt för stora anläggningar pga. IPPC se ovan 15.1-2

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
rökteri för en produktion av mer än 200 kg rökta kött- eller charcuterieprodukter per dygn	15.1-5	C	31.17C[d]			se ovan 15.1-2. rökteri med produktion mer än 75 ton per dygn (gräns för tillstånd enligt IPPC) torde inte finnas fristående från 15.1-1 eller 15.1-3
anläggning för bearbetning av slaktbiprodukter eller animaliskt avfall för en produktion baserad på mer än 10 000 ton råvara per år	15.1-6	A	31.20.01A	6.3[d]	*	jfr MF 31.21
anläggning för bearbetning av slaktbiprodukter eller animaliskt avfall för en produktion baserad på mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton råvara per år	15.1-7	B	31.20.02B		*	jfr MF 31.21
anläggning för bearbetning av slaktbiprodukter eller animaliskt avfall för en produktion baserad på mer än 10 ton men högst 1 000 ton råvara per år	15.1-8	C	31.20.03C			se 15.1-6 ovan
anläggning för beredning eller konservering av djurhudar som inte sker i anslutning till slakteri, för en produktion baserad på mer än 1 ton hudar per år	15.1-9	C	se Anm			insaltning av hudar klassas ibland som garveri men är egentligen inte läderberedning. Sker liksom annan hudberedning ofta i anslutning till slakterier
anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl eller fiskpellet för en produktion baserad på mer än 200 ton råvara per år	15.2-1	B	31.07.01B 31.08B[d]	6.4[d]	*	
anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl eller fiskpellet för en produktion baserad på mer än 10 ton men högst 200 ton råvara per år	15.2-2	C	31.07.02C 31.08B[d]			
rökteri för en produktion av mer än 200 kg rökta fisk- eller skaldjursprodukter per dygn	15.2-3	C	31.17C[d]			se 15.2-2 ovan. rökteri med produktion mer än 75 ton per dygn (gräns för tillstånd enligt IPPC) torde inte finnas fristående från 15.2-1
anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rofruktar eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per år	15.3-1	B	31.06.01B[d]	6.4[d]		höjd gräns
anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rofruktar eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 100 ton men högst 2 000 ton råvara per år	15.3-2	C	31.06.01B[d] 31.06.02C[d]			gränser höjda delvis ändrad prövningsnivå
anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter för en produktion av mer än 1 000 ton per år	15.4-1	B	31.09.01A 31.09.02B 31.08B[d]	6.4[d]	*	delvis ändrad prövningsnivå
anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter för en produktion av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per år	15.4-2	C	31.09.03C 31.08B[d]			se även 15.4-2 och 15.4-1 ovan
anläggning för tillverkning av margarin eller andra ätbara beredningar av animaliska eller vegetabiliska oljor eller fetter för en produktion av mer än 1 000 ton per år	15.4-3	B	31.10B[d]	6.4[d]	*	se även 15.4-2 och 15.4-1 ovan
anläggning för tillverkning av margarin eller andra ätbara beredningar av animaliska eller vegetabiliska oljor eller fetter för en produktion av mer än 10 ton men högst 1 000 ton per år	15.4-4	C	31.10B[d]			se även 15.4-2 och 15.4-1 ovan
mejeri eller annan anläggning för tillverkning av mjölkbaserade produkter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 50 000 ton per år	15.51-1	B	31.03.01B	6.4[d]	*	
mejeri eller annan anläggning för tillverkning av mjölkbaserade produkter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 10 ton men högst 50 000 ton per år	15.51-2	C	31.03.02C			
anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 5 000 ton per år	15.52-1	B	31.05.01B	6.4[d]		
anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 10 ton men högst 5 000 ton per år	15.52-2	C	31.05.02C			

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
anläggning för tillverkning av kvarnprodukter för en produktion av mer än 50 000 ton per år	15.61-1	B	U (se Anm)			Jfr MF 31.21 och 31.22 ev. del av MF 31.21.01, ev. del av 31.22, U
anläggning för tillverkning av kvarnprodukter för en produktion av mer än 50 ton men högst 50 000 ton per år	15.61-2	C	U (se Anm)			Jfr MF 31.21 och 31.22 ev. del av MF 31.21.03, ev. del av 31.22, U
silanolaggnings för torkning, rensning eller lagring av spannmål	51.21-1	C	31.22C			SCB klassificerar spannmålsstillor som i ex Lantmannen äger under SNI 51.21
anläggning för tillverkning av stärkelse- eller stärkelsederivat	15.62-1	B	31.12B 31.13B	6.4(d)	*	
anläggning för framställning av beredda djurfoder för en produktion av mer än 50 000 ton spannmålsfodermedel eller mer än 1 000 ton annat fodermedel per år	15.7-1	B	31.21.01B(d) 31.21.02B	6.5(d)		Jfr MF 31.20 och 31.21 se även 15.61-1 ovan jfr SNI 15.1
anläggning för framställning av beredda djurfoder för en produktion av mer än 500 ton men högst 50 000 ton spannmålsfodermedel eller mer än 100 ton men högst 1 000 ton annat fodermedel per år	15.7-2	C	31.21.03C(d) 31.21.04C(d)			Jfr MF 31.20 och 31.21 se även 15.61-1 ovan nedre gränser höjda
bageri med jästförbrukning om mer än 50 ton per år	15.81-1	C	31.29C			
anläggning för tillverkning av socker	15.83-1	B	31.11B	6.4(d)	*	Jfr 15.62
anläggning för tillverkning av choklad eller konfektyr för en produktion av mer än 20 000 ton per år	15.84-1	B	31.15.01B(d)	6.4(d)	*	gräns höjd delvis ändrad prövningsnivå
anläggning för tillverkning av choklad eller konfektyr för en produktion av mer än 10 ton men högst 20 000 ton per år	15.84-2	C	31.15.01B(d) 31.15.02C			gräns höjd
anläggning för tillverkning av mer än 300 ton pastaprodukt per år	15.85-1	C	31.18C(d)			
anläggning för rostning av kaffe för en produktion av mer än 3 000 ton per år	15.86-1	B	31.16.01B	6.4(d)		
anläggning för rostning av kaffe för en produktion av mer än 10 ton men högst 3 000 ton per år	15.86-2	C	31.16.02C			
anläggning för tillverkning av jäst	15.89-1	B	31.14A	6.4(d)	*	SNI 15.89 omfattar även annan tillverkning (Framställning av andra livsmedel). Se även 15.8-1 nedan. ändrad prövningsnivå
anläggning för framställning av andra livsmedelsprodukter än som tidigare har nämnts för en produktion av mer än 15 000 ton per år	15.8-1	B	31.18C(d) 31.19C(d) 31.28B(d)	6.4(d)	*	se 15.89-1 ovan. Färdiglagad mat svarplacerat enligt SCB, SNI 15.89 föreslås dock. Tillståndsplikt införd pga. IPPC
anläggning för framställning av andra livsmedelsprodukter än som tidigare har nämnts för en produktion av mer än 300 ton men högst 15 000 ton per år	15.8-2	C	31.18C(d) 31.19C(d) 31.28B(d)			se 15.89-1 ovan. Färdiglagad mat svarplacerat enligt SCB, SNI 15.89 föreslås dock. Uppdelning pga. IPPC
anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker där destillation förekommer	15.9-1	B	31.23B(d)		*	SNI 15.92 omfattar framställning av råsprit ur jästa råvaror, jfr SNI 24.14
anläggning för blandning eller tappning av destillerade alkoholhaltiga drycker eller för framställning, blandning eller tappning av vin, cider eller andra fruktviner	15.9-2	C	31.24C(d)			
brggeri för en produktion av mer än 5 000 kubikmeter maltdryck per år	15.96-1	B	31.25.01B		*	
brggeri för en produktion av mer än 100 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter maltdryck per år	15.96-2	C	31.25.02C(d)			nedre gräns införd
anläggning för framställning av malt	15.97-1	B	31.27B		*	
anläggning för framställning av mer än 100 kubikmeter laskedrycker per år	15.98-1	C	31.26C(d)			nedre gräns införd

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MIF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
TEXTILVAROR anläggning för blekning, färgning eller annan beredning av textilmaterial, för en produktion av mer än 200 ton textilier eller garnar per år	17-1	B	32.01.01B	6.3	*	SNI 17 omfattar förberedning, tvättning, avfettning, karbonisering, kardning och kamning av textilfiber, blekning, färgning och annan textiltillberedning. se 17-1 ovan
anläggning för blekning, färgning eller annan beredning av textilmaterial, för en produktion av högst 200 ton textilier eller garnar per år eller ullväveri	17-2	C	32.01.02C 95.01C			se 17-1 ovan
linberedningsverk för en produktion av mer än 1 ton per år	17.14-1	C	32.03C[d]			se 17-1 ovan. nedre gräns införd
PÄLSSKINN, LÄDER anläggning för garvning eller annan beredning av pälskinn för en produktion baserad på mer än 100 ton råvara per år	18.3-1	B	32.02.01B[d]	6.2[d]	*	se även 15.1-8 och 19.1-1
anläggning för garvning eller annan beredning av pälskinn för en produktion baserad på mer än 5 ton men högst 100 ton råvara per år	18.3-2	C	32.02.02C[d]			se 18.3-1 ovan nedre gräns höjd
anläggning för garvning eller annan läderberedning för en produktion baserad på mer än 100 ton råvara per år	19.1-1	B	32.02.01B[d]	6.2[d]	*	se även 18.3-1 och 15.1-8
anläggning för garvning eller annan läderberedning för en produktion baserad på mer än 5 ton men högst 100 ton råvara per år	19.1-2	C	32.02.02C[d]			se 19.1-1 ovan nedre gräns höjd
TRÄVAROR sågverk eller anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning där mer än 60 000 kubikmeter topmått volym råvara (rundvirke) eller kubikmeter virke (råvara) förbrukas per år	20-1	B	33.01.01B[d]		*	
sågverk eller anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning där mer än 10 000 kubikmeter topmått volym råvara (rundvirke) eller kubikmeter virke (råvara) förbrukas per år	20-2	C	33.01.02C			
anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsleprodukt baserad på skogs- eller jordbruksprodukt för en produktion baserad på mer än 100 kubikmeter råvara per år eller anläggning för tillverkning av träull, trämjöl, flis, spån, pellet eller liknande tillverkning av fanér, plywood, lamellträ, spånskivor eller andra produkter av spån	20.1-1	C	35.24C[d] 33.01.01B[d] 33.01.02C[d]			
anläggning av fanér, plywood, lamellträ, spånskivor eller andra produkter av spån	20.2-1	B	33.02B		*	se även SNFS 1990:6
anläggning av träfäbrik	20.203-1	A	34.03A			
MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR anläggning för tillverkning av mekanisk eller kemisk massa eller returfiber massa	21.111-1	A	34.01A[d]	6.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 18 *	se även SNFS 1990:6
anläggning för tillverkning av halv kemisk massa	21.111-2	A	34.01A[d]	6.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 18 *	se även SNFS 1990:6
anläggning för tillverkning av sulfatmassa	21.112-1	A	34.01A[d]	6.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 18 *	se även SNFS 1990:6

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
anläggning för tillverkning av sulfittmassa	21.113-1	A	34.01A[d]	6.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 18 *	se även SNFS 1990:6
anläggning för oinTEGRERAD tillverkning av papper eller kartong	21.12-1	A	34.02A	6.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 18 *	se även SNFS 1990:6
anläggning för tillverkning av pappers- eller pappvaror med torr process	21.2-1	C	U			
GRAFISK OCH FOTOGRAFISK PRODUKTION	22.2-1	B	34.06.01B	6.7[d]		övrigt under MF 34.06 miljöprövas pga. att organiska lösningsmedel hanteras
tryckeri där tryckning sker med heatseteknik	22.24-1	C	34.07.01B 34.07.02C			delvis ändrad prövningsnivå, se dock även lösningsmedelsanvändning
anläggning för klichétillverkning	74.814-1	B	95.03.01B 95.03.02B			
anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter fotografiskt material framkallas per år eller där processavloppsvatten omhändertas och mer än 100 000 kvadratmeter fotografiskt material framkallas per år	74.814-2	C	95.03.03C 95.03.04C			
anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material framkallas per år eller där processavloppsvatten omhändertas och mer än 5 000 kvadratmeter men högst 100 000 kvadratmeter fotografiskt material framkallas per år						
STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER, ANDRA GASFORMIGA BRÄNSLEN SAMT KÄRNBRÄNSLE	23.1-1	A	35.21B[d]	1.3[d] 1.4[d] 6.8[d]	MKB bil. 1 p. 1 *	jfr även SNI 31.6 ändrad prövningsnivå
anläggning för tillverkning av koks eller andra produkter ur stenkol	40.2-1	B	35.21B[d] 35.24C[d]	1.4[d]	MKB bil. 1 p. 1 *	SNI 40.2 inkluderar framställning av stadsgas
anläggning för framställning av gasformiga bränslen	23.2-1	A	35.19A	1.2	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 1 *	
anläggning för raffinering av mineraloljor	23.3-1	A	41.01A[d]		reg.-prövning MKB bil. 1 p. 3 *	
anläggning för behandling, omhändertagande eller lagring av kärnbränsle						
KEMIKALIER OCH KEMISKA PRODUKTER	24.11-1	B	35.34.02B[d]	4.2[d]	reg.-prövning *	ändrad prövningsnivå
anläggning för framställning av acetylen	24.11-2	C	35.34.02B[d] 35.35B[d]			
anläggning för framställning av industrigasar med undantag av acetylen	24.12-1	A	35.34.01A[d]	4.1[d] 4.2[d]	*	
anläggning för tillverkning av färg- eller garvämnen där tillverkningsomfattar kemiska reaktorer	24.12-2	B	35.35B[d]			
anläggning för tillverkning av färg- eller garvämnen där tillverkningsomfattar endast fysikaliska processer						

Benämning av miljöfarliga verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningens nivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
anläggning för tillverkning av oorganiska kemiska produkter där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner (dock ej tillverkning av gödselmedel eller oorganiska kväveprodukter)	24.13-1	A	35.28A 35.29A 35.30A 35.31A 35.32A 35.34.01A[d]	4.2[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 6	jfr IPPC (där uppräknas ett flertal kemiska ämnen)
anläggning för tillverkning av oorganiska kemiska produkter där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.13-2	B	35.35B[d]			
anläggning för tillverkning av oorganiska bas kemikalier där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.14-1	A	35.34.01A[d] 35.23B[d]	4.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 6	jfr IPPC (där uppräknas ett flertal kemiska ämnen)
anläggning för tillverkning av organiska bas kemikalier där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.14-2	B	35.35B[d]			se 24.14-1 ovan
anläggning för tillverkning av gödselmedel eller oorganiska kväveprodukter, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.15-1	A	35.27A 35.33A 35.09A	4.1[d] 4.2[d] 4.3	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 6	
anläggning för tillverkning av basplastpolymerer med undantag av epoxy- eller polyuretanolpolymerer, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.16-1	A	35.01A[d] 34.05A	4.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 6	
anläggning för tillverkning av basplastpolymerer av epoxy- eller polyuretanolpolymerer, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.16-2	B	35.02.01B[d] 35.02.02C	4.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 6	delvis ändrad provningsnivå
anläggning för tillverkning av basplastpolymerer, där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.16-3	B	35.35B[d]			
anläggning för tillverkning av syntetiskt basgummi, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.17-1	A	35.01A[d]	4.1[d]	•	
anläggning för tillverkning av syntetiskt basgummi, där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.17-2	B	35.35B[d]			
anläggning för kemisk eller biologisk tillverkning av bekämpningsmedel eller andra lanbruks- eller skogsbrukskemiska produkter	24.2-1	A	35.10A 35.34.01A[d]	4.4[d]	MKB bil. 1 p. 6	
anläggning för tillverkning av bekämpningsmedel eller andra lanbruks- eller skogsbrukskemiska produkter, där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.2-2	B	35.11B 35.35B[d]			
anläggning för tillverkning av färg, lack, tryckfärg m.m. för en produktion av mer än 1 000 ton per år	24.3-1	B	35.15.01B		•	jfr SNI 24.12 (färgpigment)
anläggning för tillverkning av färg, lack, tryckfärg m.m. för en produktion av mer än 1 ton men högst 1 000 ton per år	24.3-2	C	35.15.02C[d]			jfr SNI 24.12 nedre gräns införd
anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanter genom kemisk syntes	24.41-1	A	35.06A[d]	4.5[d]	MKB bil. 1 p. 6	
anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanter genom biosyntetiska processer för en produktion baserad på en total reaktorvolym på mer än 10 kubikmeter	24.41-2	A	35.06A[d]	4.5[d]	MKB bil. 1 p. 6	

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm.
anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanser genom biosyntetiska processer för en produktion baserad på en total reaktorvolym på högst 10 kubikmeter	24.41-3	B	35.06A[d]	4.5[d]	MKB bil. 1 p. 6	ändrad prövningsnivå
anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanser eller naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material	24.41-4	B	35.06A[d]	4.5[d]		ändrad prövningsnivå
anläggning för tillverkning av läkemedel genom enbart fysikaliska processer (farmaceutisk tillverkning)	24.42-1	B	35.07B			
anläggning för tillverkning av yaktiva ämnen, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.5-1	A	35.34.01A[d]	4.1[d]	MKB bil. 1 p. 6	
anläggning för tillverkning av rengöringsmedel, hygien- eller kroppsvårdsprodukter, där tillverkningen omfattar enbart fysikaliska processer, för en produktion av mer än 1 000 ton per år	24.5-2	B	35.18.01B[d]			höjd gräns
anläggning för tillverkning av rengöringsmedel, hygien- eller kroppsvårdsprodukter, där tillverkningen omfattar enbart fysikaliska processer, för en produktion av mer än 1 ton men högst 1 000 ton per år	24.5-3	C	35.18.01B[d] 35.18.02C			övre gräns höjd, nedre gräns införd delvis ändrad prövningsnivå
anläggning för tillverkning av krut eller andra sprängämnen, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.61-1	A	35.08.01A	4.6[d]	MKB bil. 1 p. 6	jfr SNI 29.61
anläggning för tillverkning av krut eller andra sprängämnen eller pyrotekniska artiklar, där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.61-2	B	35.08.02B[d]			se 24.61-1 ovan
anläggning för tillverkning av ammunition	29.6-1	B	35.08.02B[d]			se även SNI 24.61. SNI 29.6 benämnes tillverkning av vapen och ammunition. Övrigt inom SNI 29.6 kan miljöprövas av processkal
anläggning för tillverkning av fotokemikalier, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.64-1	A	35.34.01A[d]			
anläggning för tillverkning av fotografisk film eller fotografiskt papper eller fotokemikalier där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.64-2	B	35.16B[d] 35.35B[d]			se SNI 24.64-1 ovan
anläggning för tillverkning av organiska kemiska produkter som inte ingår i någon annan punkt och där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.66-1	A	35.34.01A[d]			
anläggning för tillverkning av organiska kemiska produkter som inte ingår i någon annan punkt och där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.66-2	B	35.35B[d]			
anläggning för tillverkning av regenererad cellulosa	24.7-1	A	34.04A			ändrad prövningsnivå jfr SNI 24.16
GUMMI- OCH PLASTVAROR						
anläggning för tillverkning av gummivaror genom vulkning för en produktion baserad på mer än 1 000 ton oavskad gummiblandning per år	25.1-1	B	35.13.01B[d] 35.14.01B[d] 35.14.02C[d]			höjd gräns
anläggning för tillverkning av gummivaror genom vulkning för en produktion baserad på mer än 1 ton men högst 1 000 ton oavskad gummiblandning per år	25.1-2	C	35.13.01B[d] 35.14.01B[d] 35.13.02C[d] 35.14.02C[d]			nedre gräns införd, övre gräns höjd delvis ändrad prövningsnivå
anläggning för tillverkning av plastprodukter, där tillverkningen omfattar ytterligare polymerisation av basplastpolymerer, för en produktion av mer än 10 ton per år	25.2-1	B	35.03.01B			
anläggning för tillverkning av plastprodukter, där tillverkningen omfattar ytterligare polymerisation av basplastpolymerer, för en produktion av högst 10 ton per år	25.2-2	C	35.03.02C			

Benämning av tillverkningsverksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
anläggning för tillverkning av plastrer, där tillverkningen inte omfattar ytterligare polymerisation av basplastpolymerer och där tillverkningen omfattar kalandrering eller beläggning	25.2-3	B	35.05.01B			
anläggning för tillverkning av mer än 1 ton plastprodukter per år, där tillverkningen inte omfattar ytterligare polymerisation av basplastpolymerer och där tillverkningen inte omfattar kalandrering eller beläggning	25.2-4	C	35.05.02C			
ICKE-METALLISKA MINERALISKA PRODUKTER anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasravar (mång), smältning eller syrabehandling av glas, där mer än 5 ton glasravar med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per år	26.1-1	B	36.03B,C se Anm	3.3[d]	*	avgränsningar och benämningar helt ändrade varför någon översättning till nuvarande MF-punkter inte gjorts. SNI 26.1 motsvarar MF 36.03., jfr dock även SNI 26.14-1 och 26-1
anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasravar (mång), smältning eller syrabehandling av glas, där mer än 500 ton andra glasravar förbrukas per år	26.1-2	B	36.03B,C se Anm	3.3[d]	*	se 26.1-1 ovan
anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasravar (mång), smältning eller syrabehandling av glas, där högst 5 ton glasravar med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per år	26.1-3	C	36.03B,C se Anm			se 26.1-1 ovan
anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasravar (mång), smältning eller syrabehandling av glas, där högst 500 ton andra glasravar förbrukas per år	26.1-4	C	36.03B,C se Anm			se 26.1-1 ovan
anläggning för tillverkning av mineralull (glasull eller stenull)	26-1	B	36.02A	3.3[d] 3.4	*	ändrad prövningsnivå
anläggning för tillverkning av varor av glasfiber	26.14-1	C				
anläggning för tillverkning av keramiska produkter (med undantag av keramiska golv- eller vägglattor eller murtegel) för en produktion av mer än 50 ton per år	26.2-1	B	36.01B[d]	3.5[d]		nedre gräns införd
anläggning för tillverkning av keramiska golv- eller vägglattor för en produktion av mer än 50 ton per år	26.3-1	B	36.01B[d]	3.5[d]		nedre gräns införd
anläggning för tillverkning av tegel genom bränning	26.4-1	B	36.06B	3.5[d]		
anläggning för tillverkning av cement	26.51-1	A	36.04A	3.1[d]	reg.-prövning	
anläggning för framställning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion av mer än 10 000 ton per år	26.52-1	B	36.05B	3.1[d]		
anläggning för framställning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion av högst 10 000 ton per år	26.52-2	C	U (se Anm)			verksamheten inte prövningspliktig f.n.
anläggning för tillverkning av varor av lättbetong	26.611-1	B	36.08B[d]			
anläggning för tillverkning av varor av gips	26.62-1	B	36.07B			
anläggning för tillverkning av mer än 50 ton per år av betong eller varor av betong eller cement	26.6-1	C	36.11C[d]			nedre gräns införd
anläggning för tillverkning av stenvaror för byggändamål	26.7-1	C	36.11C[d]			
anläggning för tillverkning av asbest eller asbestbaserade produkter	26.829-1	B	36.11C[d] U	3.2	MKB bil. 1 p. 5	tillståndsplikt pga IPPC och MKB

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 4 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
anläggning för tillverkning av lättklinker	26.829-2	B	36.08B[d]			
asfaltverk eller oljegrusverk	26.829-3	C	35.26C			
anläggning för tillverkning av asfalt	26.829-4	C	36.11C[d]			
STÅL OCH METALL						
järn- eller stålverk med masugn, tunnugn, ljusbågsugn eller AOD-konverter	27-1	A	37.01A[d]	2.2[d] 2.3[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 4	
järn- eller stålverk utan smältugn men med varm- eller kallvalsning eller smide	27-2	A	37.01A[d]	2.2[d] 2.3[d]	reg.-prövning	
järn- eller stålverk med induktionsugnar, ESR-anläggning	27-3	B	37.01A[d]	2.2[d] 2.3[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 4	ändrad prövningsnivå
ferrolegeringsverk	27-4	A	37.02A	2.2[d] 2.3[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 4	
anläggning för pyro-, elektro- eller hydrometallurgisk framställning av icke-järnmetallprodukter ur malm, anrikad malm, stoft eller koncentrat	27.4-1	A	37.03A,B 37.04A,B se Anm	2.5[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 4	avgränsningar och benämningar helt ändrade varför någon översättning till nuvarande MF-punkter ej gjorts. SNI 27.4 motsvarar MF 37.03 och 37.04
anläggning för smältning eller raffinering av icke-järnmetaller ur annan råvara än malm, anrikad malm, stoft eller koncentrat för en produktion av mer än 20 000 ton per år	27.4-2	A	37.03A,B 37.04A,B se Anm	2.5[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 4	avgränsningar och benämningar helt ändrade varför någon översättning till nuvarande MF-punkter ej gjorts. SNI 27.4 motsvarar MF 37.03 och 37.04
anläggning för smältning eller raffinering av icke-järnmetaller ur annan råvara än malm, anrikad malm, stoft eller koncentrat för en produktion av högst 20 000 ton per år	27.4-3	B	37.03A,B 37.04A,B se Anm	2.5[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 4	avgränsningar och benämningar helt ändrade varför någon översättning till nuvarande MF-punkter ej gjorts. SNI 27.4 motsvarar MF 37.03 och 37.04
ELEKTRISKA ARTIKLAR						
anläggning för tillverkning av elektrisk tråd eller kabel	31.3-1	B	35.12B			iffr även SNI 28.73 och SNI 26.14-1
anläggning för tillverkning av batterier eller ackumulatorer där kadmium, bly eller kvicksilver ingår	31.4-1	A	38.04A[d]			
anläggning för tillverkning av batterier eller ackumulatorer där inte kadmium, bly eller kvicksilver ingår	31.4-2	B	38.04A[d]			ändrad prövningsnivå
anläggning för tillverkning eller reparation av kvicksilverinnehållande ljuskällor	31.5-1	C	U			
anläggning för tillverkning av kol- eller grafitelektroder	31.6-1	A	35.22A	6.8[d]		
PLATTFORMAR						
byggnad av plattformar som är avsedda att användas vid utvinning av olja eller gas inom huvuområden samt annan, än helt tillfällig, ankring eller förtöjning av plattformar för reparation, ombyggnad eller annan anledning	35.11-1	A	U		reg.-prövning	iffr även 35.11-2
plattform för verksam på varinet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd	35.11-2	B	38.06C			tidigare prövning av Koncessionsnämnden enligt lagen om hushållning med naturresurser iffr 35.11-1
EL, GAS, VÄRME OCH KYLA						ändrad prövningsnivå

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
kärnkraftverk eller andra kärnreaktorer	40.1-1	A	41.01A[d]		reg.-prövning MKB bil. 1 p. 2	jfr även SNI 23.3
anläggning för förgasning eller förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 200 MW	40-1	A	41.02.01A	1.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 2	enligt MKB-direktivet är gränsen 300 MW, se även SNFS 1991:4, SNFS 1991:5 och SNFS 1994:8
anläggning för förgasning eller förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 10 MW men högst 200 MW	40-2	B	41.02.02B	1.1[d]	*	se även SNFS 1991:4, SNFS 1991:5 och SNFS 1994:8
anläggning för förgasning eller förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 500 kW men högst 10 MW, av annat bränsle än enbart eldningsofja eller bränslegas	40-3	C	41.02.03C			
stationär förbränningsmotor med en total installerad tillförd effekt av mer än 500 kW men högst 10 MW, som är avsedd för annat ändamål än enbart som reservaggregat vid elbortfall	40.1-2	C	41.03C			
gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 200 MW	40.1-3	B	41.04B	1.1[d]	*	se även SNFS 1991:4, SNFS 1991:5 och SNFS 1994:8
gruppstation med vindkraftverk eller vindkraftverk med enstaka aggregat för en sammanlagd uttagen effekt av mer än 1 MW	40.1-4	B	41.07.01A 41.07.02B		reg.-prövning	regeringsprövning vid större anläggningar, delvis ändrad provningsnivå
gruppstation med vindkraftverk eller vindkraftverk med enstaka aggregat för en sammanlagd uttagen effekt av mer än 125 kW men högst 1 MW	40.1-5	C	41.07.03C			
anläggning för utvinning – på annat sätt än genom vattenåkt – av värme eller kyla ur mark, luft, vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller ur grundvattnet eller avloppsvattnet för en uttagen effekt av mer än 10 MW	40.3-1	B	41.05.01B			SNI 40.3 omfattar även framställning och distribution av kallvattnet och is för kylning, se även SNFS 1992:16
anläggning för utvinning – på annat sätt än genom vattenåkt – av värme eller kyla ur mark, luft, vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller ur grundvattnet eller avloppsvattnet för en uttagen effekt av högst 10 MW	40.3-2	C	41.05.02C			se 40.3.1 ovan, se även SNFS 1992:16
anläggning för lagring av värme i mark, vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller i grundvattnet eller avloppsvattnet eller i grundvattnet för en tillförd energimängd av mer än 3 000 MWh	40.3-3	C	41.06C			
MOTORFORDON OCH DRIVMEDEL	50.201-1	C	95.05C			
automatbilvärt eller annan anläggning för tvättning av motorfordon dimensionerad för mer än 5 000 tvättar av personbilar per år eller mer än 1 000 tvättar av andra fordon såsom lastbilar, traktorer eller andra vägfordon per år	50.50-1	C	62.01C U (se Anm)			SNI 50.50 omfattar bensinstationer, omfattar även motorbränselhantering vid t.ex. åkerier, se även SNFS 1990:1
INFRASTRUKTUR	63.22-1	B	U		MKB bil. 1 p. 8	jfr fartyg som provas enligt 17 kap. balken och enligt fartygslagen
hunnar-, lastnings- eller lossningskajer som medger trafik med fartyg på mer än 1 350 ton	63.23-1	A	71.01A		reg.-prövning MKB bil. 1 p. 7	MKB-direktivet och 17 kap (reg.-prövning) anger gränsen 2 100 m
civil flygplats med instrumentbana över 1 200 meter	75.224-1	A	91.01A		reg.-prövning	jfr 63.23-1, 17 kap. balken anger gränsen 2 100 m

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
ansam flygplats där mer än 100 flygörelser per år äger rum med undantag av civil flygplats med instrumentbana över 1 200 meter eller flottflygplats med en banlängd av mer än 1 200 meter	63.23-2	B	71.02C			ändrad prövningsnivå
LABORATORIER						
kemiska eller biologiska laboratorier för forskning och utveckling med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter	73.1-1	C	U (se Anm)			jfr även SNI 80.3-1 verksamheten inte prövningspliktig för närvarande
kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter	80.3-1	C	U (se Anm)			jfr även SNI 73.1-1 verksamheten inte prövningspliktig för närvarande
SKJUTBANOR, SKJUTFALT						
skjutbana, skjutfält samt annan anläggning som disponeras av Försvarsmakten eller Försvarsmaterielverket och som är stadigvarande inrättad för användning (inklusive destruktion) av skarp ammunition eller sprängämnen utomhus	75.225-1	B	91.02B		*	SNI 75.225 omfattar Försvarsmaterielverket, Fortifikationsförvaltningen m.fl. jfr 92.621-1 och 29.6-2
civilt skjutfält som är stadigvarande inrättat för användning (inklusive destruktion) av skarp ammunition eller sprängämnen	29.6-2	B	94.02C(d)		*	jfr 75.225-1 och 92.621-1 ändrad prövningsnivå
civilt skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning med skarp ammunition utomhus	92.621-1	C	94.02C(d)			jfr 75.225-1
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD						
akutsjukhus	85.11-1	B	92.02B(d)		*	
annat sjukhus än akutsjukhus	85.11-2	C	92.02B(d)			ändrad prövningsnivå
anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar där etylenoxid används som steriliseringsmedel	85.14-1	B	92.12B			
TANKRENGÖRING						
anläggning för tvättning av tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter	74.702-1	B	92.11B U (se Anm)			prövningsplikt även för anläggning för tvätt av förvaringsstankar
AVLOPPSRENING						
avloppsanläggning som är dimensionerad för mer än 2 000 personekvivalenter	90.001-1	B	92.01.01A 92.01.02B		MKB bil. 1 p. 13 *	i MKB-direktivet är gränsen 150 000 personekvivalenter delvis ändrad prövningsnivå. se även SNFS 1990:14 och SNFS 1994:7
avloppsanläggning som är dimensionerad för mer än 25 men högst 2 000 personekvivalenter	90.001-2	C	92.01.03C			se även SNFS 1990:14 och SNFS 1994:7
SKROT ELLER ANNAT AVFALL ÄN FARLIGT AVFALL						
anläggning för återvinning av skrot eller avfall genom fragmentering eller annan bearbetning samt skrotupplag, om den hanterade avfallsmängden skrot eller avfall är mer än 10 000 ton per år eller om skroten innehåller isolerolja (omfattar inte farligt avfall)	37-1	B	92.03.01A(d) 92.03.04B(d) 92.08B(d) 92.09C(d)	5.1(d)	*	delvis ändrad prövningsnivå
anläggning för återvinning av skrot eller avfall genom fragmentering eller annan bearbetning samt skrotupplag, om den hanterade avfallsmängden skrot eller avfall är högst 10 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	37-2	C	92.03.06C(d) 92.08B(d) 92.09C(d)			delvis ändrad prövningsnivå
anläggning för sortering eller omlastning av avfall, om den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.002-1	B	92.10.01B 92.10.03C(d)		*	delvis ändrad prövningsnivå
anläggning för sortering eller omlastning av avfall, om den hanterade avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.002-2	C	92.10.02C 92.10.03C(d)			

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Ann
anläggning för mellanlagring av avfall, om tillfört avfall lagras kortare tid än ett år och den totala avfalls mängden är mer än 10 000 ton vid något enskilt tillfälle under året (omfattar inte farligt avfall)	90.002-3	B	92.04.01B(d)	5.3(d)	*	
anläggning för mellanlagring av avfall, om tillfört avfall lagras kortare tid än ett år och den totala avfalls mängden är mer än 10 ton men högst 10 000 ton vid något enskilt tillfälle under året (omfattar inte farligt avfall)	90.002-4	C	92.04.02C(d)			delvis ändrad prövningsnivå
mellanlagring av avfall på plats från vilken avfallet avses borttransporteras inom ett år och nytt avfall inte tillförs platsen, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton (omfattar inte farligt avfall)	90.002-5	C	92.04.01B(d) 92.04.02C(d)			
anläggning för deponering, förbränning eller annan behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.004-1	A	92.03.01A(d)	5.2(d) 5.4(d)	MKB bil. 1 p. 10	se även SNFS 1991:4, SNFS 1991:5, SNFS 1993:13 och SNFS 1993:14
anläggning för deponering, förbränning eller annan behandling än biologisk behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 100 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.004-2	B	92.03.01A(d) 92.03.02B(d) 92.03.04B(d)	5.2(d) 5.4(d)	MKB bil. 1 p. 10	delvis ändrad prövningsnivå, se även SNFS 1991:4, SNFS 1991:5, SNFS 1993:13 och SNFS 1993:14
anläggning för deponering, förbränning eller annan behandling än biologisk behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 200 ton men högst 100 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.004-3	C	92.03.02B(d)			delvis ändrad prövningsnivå
anläggning för biologisk behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton men högst 200 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.003-1	B	92.03.03B(d)	5.3(d)	*	
anläggning för biologisk behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton men högst 200 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.003-2	C	92.03.03B(d) 92.03.05C			delvis ändrad prövningsnivå
uppläggning eller utsläpp av fast avfall (omfattar inte farligt avfall) eller något annat fast ämne på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvattnen och där föroreningsrisken inte bedöms som ringa	90.007-1	B	92.04.01B(d)			
uppläggning eller utsläpp av fast avfall (omfattar inte farligt avfall) eller något annat fast ämne på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvattnen och där föroreningsrisken bedöms som ringa	90.007-2	C	92.04.01B(d) 92.04.02C			delvis ändrad prövningsnivå
FARLIGT AVFALL. anläggning för omlastning eller mellanlagring av oljeavfall eller förbrukade blybatterier eller annat farligt avfall	90.005-1	B	92.07.01B 92.07.02B 92.07.03B U (se Ann)	5.1(d)		se även SNFS 1994:6 och SNFS 1997:4
anläggning för annan behandling än deponering av sådant farligt avfall som avses i förordningen (1996:971) om farligt avfall och förordningen (1997:645) om batterier, med undantag av förorenade uppräddade massor, om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden är mer än 1 000 ton per år	90.006-1	A	92.05.01A 92.05.03A(d) 92.15B(d)	5.1(d)	reg.-prövning (se Ann) MKB bil. 1 p. 9	regeringsprövning vid mer än 10 000 ton per år
anläggning för annan behandling än deponering av sådant farligt avfall som avses i förordningen (1996:971) om farligt avfall och förordningen (1997:645) om batterier, med undantag av förorenade uppräddade massor, om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden är högst 1 000 ton per år	90.006-2	B	92.05.02B 92.05.03A(d) 92.15B(d)	5.1(d)	MKB bil. 1 p. 9	delvis ändrad prövningsnivå

Benämning av miljöfarlig verksamhet som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod utifrån SNI	Pröv-ningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
anläggning för annan behandling än deponering av sådant farligt avfall som avses i förordningen (1996:971) om farligt avfall och förordningen (1997:645) om batterier, om avfallet uppkommit i egen anläggning	90.006-3	B	92.05.04B 92.15B[d]	5.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 9	
anläggning för behandling av farligt avfall i form av uppgrävda massor om den tillförda mängden är mer än 20 000 ton per år	90.006-4	A	92.05A,B[d]	5.1[d]	MKB bil. 1 p. 9	
anläggning för behandling av farligt avfall i form av uppgrävda massor om den tillförda mängden är högst 20 000 ton per år	90.006-5	B	92.05A,B[d]	5.1[d]	MKB bil. 1 p. 9	
anläggning för deponering av farligt avfall om den tillförda mängden är mer än 1 000 ton per år	90.006-6	A	92.06.01A	5.1[d]	reg.-prövning MKB bil. 1 p. 9	
anläggning för deponering av farligt avfall om den tillförda mängden är högst 1 000 ton per år	90.006-7	B	92.06.02B 92.15B[d]	5.1[d]	MKB bil. 1 p. 9	
anläggning för destruktion eller annan bearbetning av kasserade produkter som innehåller fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner eller halon	90.006-8	B	92.13B	5.2[d]		
FÖRORENAD MARK M.M.						
Behandling av förorenad mark, förorenat grundvatten eller förorenade sediment (in situ)	90.006-9	B	U (se Anm)			verksamheten inte prövningspliktig f.n.
MOTORBANOR						
anläggning för motorsport eller halkövning eller provning av motordrivna fordon	92.613-1	C	94.01C			
TVÄTTERIER						
tvätteri för mer än 1 ton tvättegods per dygn eller där perkloretylen eller andra organiska lösningsmedel förbrukas	93.01-1	C	95.02.01B 95.02.02B 95.02.04B 95.02.05C 95.02.06C 95.02.08C			övriga tvättvätskor förbjuda, (dvs. MF 95.02.03, 95.02.07 är inte längre aktuella) delvis ändrad prövningsnivå
BEGRAVNINGSVERKSAMHET						
krematorium	93.03-1	B	92.14B			SNI 93.03 (Begravningsverksamhet) omfattar mer än kremering

VERKSAMHETER INOM VILKA FÖLJANDE PROCESSER INGÅR

Verksamheten klassificeras med företagets SNI-kod med en tilläggsbokstav efter ett bindestreck för angivande av process som föranleder miljöprövning.

Benämning av miljöfarlig process som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod för process som föranleder prövning	Pröv-ningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-pröv-n., MKB-direktiv	Anm
Processer som föranleder miljöprövning (oavsett bransch, klassificeras enligt verksamhetens SNI-kod)	-i	B	33.04B[d]	6.7[d]		motsvarar del av SNI 20.103. eventuellt generella föreskrifter

Bestämmning av miljöfarlig process som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod för process som föranleder prövning	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-pröv.-, MKB-direktiv	Anm
träskyddsbehandling genom doppning där träskyddsmedel används	-i2	B	33.04B(d)	6.7(d)		mojsvaar del av SNI 20.103. eventuella generella föreskrifter
kemisk, elektrolytisk eller termisk ytbehandling av metall (t.ex. kromatering, anodisering, svartoxidering, passivering), annan beläggning med metall, beining med undantag av beining med bispasta, fosfatering med undantag av järnfosfatering, våttrumlning av annan metall än aluminium eller stål	-y1	B	38.02.01B(d) 38.02.02B(d)	2.3(d) 2.6(d) 6.7(d)		kan förekomma inom SNI 27-36. eventuella generella föreskrifter
beining med bispasta, järnfosfatering, torrtrumlning, blåsträng, hårdning, vattenbaserad avfettning, våttrumlning av aluminium eller stål eller ytbehandling av metall där verksamheten inte medför utsläpp av avloppsvatten	-y2	C	38.02.01B(d) 38.02.02B(d) 38.02.03C 38.02.04C(d)			kan förekomma inom SNI 27-36. eventuella generella föreskrifter. delvis ändrad prövningsnivå
ytbehandling av metall genom metallbeläggning med enbart ädelmetaller där vattenförbrukningen är högst 5 kubikmeter per år	-y3	C	38.02.04C(d)			kan förekomma inom SNI 27-36. eventuella generella föreskrifter
borttagning av lack eller färg från material av metall med termiska eller kemiska metoder för mer än 10 ton metallgods per år	-a1	B	U			kan förekomma inom SNI 27-36
borttagning av lack eller färg från material av metall med termiska eller kemiska metoder för högst 10 ton metallgods per år	-a2	C	U			kan förekomma inom SNI 27-36
gjutning för en produktion av mer än 100 ton per år av järn, stål, aluminium eller magnesium	-g1	B	37.06.01B	2.4 2.5(d)	*	kan förekomma inom SNI 27-36
gjutning för en produktion av högst 100 ton per år av järn, stål, aluminium eller magnesium	-g2	C	37.06.02C			kan förekomma inom SNI 27-36
gjutning för en produktion av mer än 20 000 ton per år av andra metaller än järn, stål, aluminium eller magnesium	-g3	A	37.05.01A(d)	2.5(d)	*	kan förekomma inom SNI 27-36
gjutning för en produktion av mer än 10 ton men högst 20 000 ton per år av andra metaller än järn, stål, aluminium eller magnesium	-g4	B	37.05.01A(d) 37.05.02B	2.5(d)		kan förekomma inom SNI 27-36
gjutning för en produktion av högst 10 ton per år av andra metaller än järn, stål, aluminium eller magnesium	-g5	C	37.05.03C			kan förekomma inom SNI 27-36
verksadsindustri med mer än 100 000 kvadratmeter verksadsyta (exklusive yta för enbart monterering)	-v1	A	38.01.01A(d)		*	kan förekomma inom SNI 27-36
verksadsindustri med mer än 20 000 men högst 100 000 kvadratmeter verksadsyta (exklusive yta för enbart monterering)	-v2	B	38.01.01A(d)		*	kan förekomma inom SNI 27-36. ändrad prövningsnivå
verksadsindustri med högst 20 000 kvadratmeter verksadsyta (exklusive yta för enbart monterering) där det förekommer metallbearbetning och där antalet maskinbearbetningsplatser är fler än 20	-m1	B	38.01B,C(d)		*	kan förekomma inom SNI 27-36. delvis ändrad prövningsnivå
verksadsindustri med mer än 5 000 kvadratmeter verksadsyta (inklusive yta för monterering) men högst 20 000 kvadratmeter verksadsyta (exklusive yta för enbart monterering)	-v3	C	38.01.02B(d)			kan förekomma inom SNI 27-36. ändrad prövningsnivå
verksadsindustri med högst 5 000 kvadratmeter verksadsyta (inklusive yta för monterering) där det förekommer metallbearbetning och där antalet maskinbearbetningsplatser är fler än 3 men högst 20	-m2	C	38.01.03C(d)			kan förekomma inom SNI 27-36

VERKSAMHETER INOM VILKA HANTERING AV KEMISKA ÄMNEN, M.M. SKER

Verksamheten klassificeras med företagets SNI-kod med en tilläggsboksav efter ett bindestreck för angivande av prövnings-skäl.

Benämning av miljöfarlig hantering som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod för prövnings-skäl	Prövnings-ningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
Hantering av vissa kemiska ämnen m.m. skall miljöprövas (oavsett bransch, klassificeras enligt verksamhetens SNI-kod)	-01	A	31.30.01B(d) 34.06.02B(d) 38.05.03B(d) 39.01.02B(d)	6.7(d)	*	förbrukning av halogenerade klorfluorkarboner är numera förbjudet varför dessa MF-punkter har utgått (35.04, 35.36, 38.05, 39.01, 95.02) ändrad prövningsnivå
förbrukning av mer än 500 ton organiska lösningsmedel per år (dock ej mineralolja eller vegetabilisk olja i ark- och tidsningsoffsetfärg)	-02	B	31.30.01B(d) 34.06.02B(d) 35.04.02B 38.05.02B 38.05.03B(d) 39.01.01B 39.01.02B(d)	6.7(d)		
förbrukning av mer än 500 kg men högst 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel eller förbrukning av mer än 500 kg men högst 10 ton organiska lösningsmedel (dock ej mineralolja eller vegetabilisk olja i ark- och tidsningsoffsetfärg) per år	-03	C	31.30.02C 34.06.03C 35.04.04C 38.05.05C 38.05.06C 39.01.03C 39.01.04C U (se Anm)			prövningsplikten utökad genom att nedre gräns sänkts i enlighet med målet att minska utsläppen av organiska lösningsmedel och att för en stor kategori billackeringsverksstäder kommer den nedre gränsen sannolikt att gälla för anmälnings-plikt enligt kommande EU-direktiv
framställning av produkter där mer än 500 ton organiska lösningsmedel ingår per år	-04	B	35.17.01B			
framställning av produkter där mer än 10 ton men högst 500 ton organiska lösningsmedel ingår per år	-05	C	35.17.03C			
framställning av produkter där mer än 10 ton halogenerade organiska lösningsmedel ingår per år	-h1	B	35.17.02B			
framställning av produkter där mer än 1 ton men högst 10 ton halogenerade organiska lösningsmedel ingår per år	-h2	C	35.17.04C			
ontappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år	-h3	B	61.01.01B			
ontappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år	-h4	B	61.01.02B			
ontappning av mer än 100 kg men högst 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år	-h5	C	61.01.03C			
ontappning av mer än 1 ton men högst 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år	-h6	C	61.01.04C			
förbrukning av mer än 20 ton färg eller lack eller 10 ton pulver per år	-p1	C	38.05.07C 39.01.05C			

Benämning av miljöfarlig hantering som skall tillståndsprövas eller anmälas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod för prövningsskäl	Prövningsnivå	MF-kod	IPPC	Reg.-prövning, MKB-direktiv	Anm
hantering av mer än 50 000 ton olja eller andra kemiska produkter per år	-k1	B	35.20.01B		MKB bil. 1 p. 21 *	se även SNFS 1996:14
lagring av mer än 5 000 men högst 50 000 ton olja eller andra kemiska produkter per år	-k2	C	35.20.02C			se även SNFS 1996:14
lagring av mer än 50 miljoner normal kubikmeter naturgas per år	-n1	B	35.20.01B		reg.-prövning *	
lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsteflis eller annat trädbränsle per år	-f1	C	41.08C		*	gränsen höjd
lagring av timmer på land med begjutning av vatten eller anläggning för lagring av timmer i vatten, om lagerkapaciteten är mer än 10 000 kubikmeter toppmått volym	-t1	B	33.03.01B[d]			
lagring av timmer på land med begjutning av vatten eller anläggning för lagring av timmer i vatten, om lagerkapaciteten är mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter toppmått volym eller lagring av timmer på land utan begjutning av vatten om lagerkapaciteten är mer än 500 kubikmeter toppmått volym	-t2	C	33.03.01B[d] 33.03.02C U (se Anm)			prövningsplikten utökad att även omfattar lagring på land utan vattenbegjutning. delvis ändrad prövningsnivå. övre gräns höjd

Generella föreskrifter

Av 9 kap. 5 § miljöbalken följer att regeringen får meddela föreskrifter om förbud, skyddsåtgärder, begränsningar och andra försiktighetsmått i fråga om miljöfarlig verksamhet om detta framstår som mer ändamålsenligt än att fatta beslut i enskilda fall. Syftet med de s.k. generella föreskrifterna skall vara att skydda människors hälsa eller miljön. Sådana föreskrifter får också meddelas för att uppfylla Sveriges internationella åtaganden. Om det finns särskilda skäl får regeringen bemyndiga en myndighet att meddela generella föreskrifter.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot föreskrifterna kan enligt 29 kap. 8 § 13 miljöbalken dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Nedan följer förslag på generella föreskrifter i tre fall. De rör träskyddsbehandling genom doppning och genom tryck- eller vakuumimpregnering samt ytbehandling genom järnfosfatering. Förslagen bygger på de förslag som Naturvårdsverket har lämnat i rapporten 4794 Generella föreskrifter för miljöstörande verksamheter. Det bör nämnas att vi inte finner skäl att som Naturvårdsverket föreslagit, införa ett särskilt förfarande för lokaliseringsprövning i förordningen om ytbehandling genom järnfosfatering.

Som påpekades tidigare kan regeringen om det finns särskilda skäl bemyndiga en myndighet att meddela generella föreskrifter. Naturvårdsverket har också föreslagit regeringen att verket skall få ett bemyndigande att utfärda de nu aktuella föreskrifterna. Sådana särskilda skäl som avses i 9 kap. 5 § miljöbalken kan exempelvis vara att föreskrifterna är av mera detaljerad och teknisk art. Möjligen kan de föreskrifter som följer nedan anses vara av sådan art. Vi anser ändå, av den anledningen att systemet med generella föreskrifter ännu inte är utvecklat, att regeringen bör utfärda de nu aktuella föreskrifterna.

Det kan påpekas att regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 1998 har givit Naturvårdsverket i uppdrag att komma med förslag på generella föreskrifter för ytterligare verksamheter. Förslagen skall redovisas senast den 30 november 1998.

6. Förslag till Förordning (1998:000) om träskyddsbehandling genom doppning

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning skall tillämpas på behandling av virke och annat trämaterial för kortvarigt träskydd genom doppning.

2 § Bestämmelser om tillståndsplikt för träskyddsbehandling genom doppning finns i förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

3 § Föreskrifterna i 4-11 §§ skall inte tillämpas på en verksamhet om strängare krav på försiktighetsmått har meddelats genom villkor vid tillståndsprövning.

Försiktighetsmått m.m.

4 § Träskyddsbehandling genom doppning får inte ske när det finns risk för sönderfrysning av doppningskar eller annan utrustning.

5 § Doppningskar, uppsamlingsbassäng, avrinningsplatta, kemikalieförråd och annan utrustning som hör till doppningsanläggningen skall vara placerade under tak.

6 § Doppningskaret skall vara utfört av ett material som motstår korrosion, vattentryck och mekanisk påverkan, som kan förekomma vid ilastning och urtagning av virke eller annat trämaterial. Karet skall vara utfört med bottenlutning för att underlätta borttagande av slam.

Doppningskaret skall vara försett med ett automatiskt överfyllnads- och återsugningskydd.

För att förhindra hävertverkan skall tilloppsledningen mynna minst 50 cm ovanför doppningskarets övre kant.

Doppningskaret skall vara invallat så att doppningsvätska vid spill eller haveri kan samlas upp. Invallningen skall vara tät och utförd så att doppningsvätska inte kan tillföras avloppsnet eller mark- eller vattenområde. Invallningen skall ha kapacitet att ta emot hela karets volym.

7 § Virke eller annat trämaterial skall efter behandling i doppningskaret placeras på en avrinningsplatta. Avrinningsplattan skall vara tillverkad av vattentät betong och vara utförd med lutning så att spill från det behandlade materialet rinner till en sådan uppsamlingsbassäng som avses i 8 §.

Avrinningsplattan skall vara dimensionerad efter doppningsanläggningens maximala produktionskapacitet.

8 § I anslutning till doppningskaret skall det finnas en uppsamlingsbassäng som kan omhänderta spill från avrinningsplattan. Uppsamlingsbassängen skall vara tillverkad av vattentät betong.

Uppsamlingsbassängen får användas för lagring av doppningsvätska.

9 § Kemiska produkter som används vid träskyddsbehandlingen skall förvaras i ett låsbart förråd utan avlopp. Förrådet skall vara placerat på en sådan avrinningsplatta som avses i 7 §.

10 § Avfall från träskyddsbehandling i form av rester från träskyddsmedel, slam och spån skall i avvaktan på borttransport förvaras så att det inte kan förorena mark- eller vattenområde.

Transport och bortskaffande av farligt avfall skall ske enligt bestämmelserna i förordningen (1996:971) om farligt avfall.

Farligt avfall som uppkommit vid träskyddsbehandlingen skall vara tydligt märkt med avseende på innehåll.

11 § Virke och annat trämaterial som har behandlats i en doppningsanläggning skall vara droppfritt innan det tas bort från anläggningen.

Lagring av behandlat virke och annat trämaterial skall ske under tak på en tät markyta.

Spill av träskyddsmedel som uppkommit vid lagring skall om möjligt återföras till doppningskaret.

Undantag

12 § Om det finns särskilda skäl, får tillståndsmyndigheten ställa lägre krav på försiktighetsmått än vad som följer av denna förordning.

Övergångsbestämmelser

- 1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.*
- 2. För verksamhet enligt denna förordning som har påbörjats före den 1 januari 1999 skall förordningen tillämpas från och med den 1 januari 2000.*

The first part of the report is a general introduction to the project. It describes the objectives of the study and the methods used to collect and analyze the data. The second part of the report is a detailed description of the results of the study. It includes a discussion of the findings and their implications for the field of research. The final part of the report is a conclusion and a list of references.

1. Introduction

The purpose of this study is to investigate the relationship between the variables X and Y. The study is based on a sample of 100 individuals. The data were collected through a series of interviews and questionnaires. The results of the study are presented in the following sections.

2. Methodology

The study was conducted using a combination of qualitative and quantitative methods. The qualitative methods included interviews and focus groups, while the quantitative methods included questionnaires and statistical analysis. The data were analyzed using a variety of statistical techniques, including regression analysis and factor analysis.

7. Förslag till Förordning (1998:000) om träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning skall tillämpas på träskyddsbehandling för långvarigt träskydd genom tryck- eller vakuumimpregnering med impregneringsmedel.

2 § Bestämmelser om tillståndsplikt för träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering finns i förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

3 § Föreskrifterna i 4-23 §§ skall inte tillämpas på en verksamhet om strängare krav på försiktighetsmått har meddelats genom villkor vid tillståndsprövning.

Försiktighetsmått avseende impregneringsanläggningen m.m.

4 § Impregneringsanläggningen skall vara placerad under tak på en invallad platta av vattentät betong utan golvbrunnar. Invallningen skall, om utsläpp till följd av haveri inträffar, ha kapacitet att ta emot hela volymen impregneringsvätska som förvaras inom impregneringsanläggningen.

Betongplattan skall vara utförd med fall så att spillvätska leds till en uppsamlingsbrunn eller en lagertank. Arbetsytorna skall vara försedda med gallergolv.

5 § Impregneringsanläggningen skall vara utformad med ett slutet system för kylvatten och tätningsvatten. Cylinderöppningen skall vara försedd med utsug.

6 § *En lagertank skall vara försedd med överfyllnadsskydd och larmande nivåmätare.*

7 § *En lagertank som är nedsänkt i marken skall utföras av vattentät betong. Lagertanken skall dessutom vara klädd med en tät folie och försedd med läckagevarnare.*

Försiktighetsmått vid impregnering med vattenlösliga medel

8 § *Tillblandningen av träskyddsmedel skall utföras i ett slutet system. Systemet skall vara försett med nivåmätare och en anordning för sköljning av emballage.*

9 § *Blandningstankar skall vara försedda med överfyllnads- och återsugningsskydd. Tankarna skall vara täckta. Tillvattenledning med högt tryck skall vara försedd med tryckreduceringsventil.*

10 § *Spill och dropp från avrinningsplatta, utkörningsspår, cylinderöppning och övriga delar av anläggningen skall återföras till en uppsamlingsbrunn.*

11 § *Uppsamlingsbrunnen skall täckas med en gallerduk och förses med pumpanordning. Vid återpumpning av uppsamlad vätska skall rening ske genom en filtertratt.*

Försiktighetsmått avseende virke impregnerat med vattenlösliga medel m.m.

12 § *Nyimpregnerat virke och andra trävaror skall förvaras på en avrinningsplatta till dess det är droppfritt. För att underlätta avrinningen skall virket och trävarorna förvaras lutande.*

Avrunnen vätska och spillvätska skall ledas till en uppsamlingsbrunn eller en lagertank.

13 § *En avrinningsplatta som avses i 12 § skall vara*

1. utförd av vattentät betong eller annat tätt material,
2. av sådan storlek och utförd så att den har utrymme för minst en dags produktion,
3. försedd med fall mot utkörningsspåret,
4. helt täckt av ett tak,
5. utförd så att ytvattentillrinning till plattan inte kan ske, och
6. försedd med gallergolv.

Om avrinningsplattan används vid temperatur understigande 0 °C skall den vara försedd med en värmeslinga i golvet.

14 § Vid temperatur understigande 0 °C får impregnering förekomma endast om virket kan torka i värme till dess det är fixerat eller om virket kan lagras på avrinningsplattan till dess vädret tillåter torkning.

För torkning i virkestork gäller samma krav på tät golvbeläggning och uppsamling av dropp som för torkning på avrinningsplatta.

15 § Lagring av virke impregnerat med vattenlösligt impregneringsmedel som innehåller koppar, krom och arsenik (CCA-medel) skall ske under tak. Lagring av virke impregnerat med annat impregneringsmedel skall ske under tak, presenning, skärmtak eller annat liknande skydd mot regn.

En lagerplats skall vara utförd så att ytvattentillrinning inte kan ske.

Försiktighetsmått vid impregnering med kreosot

16 § Kreosotångor från impregneringscylinder och vakuumpump skall samlas upp och förbrännas.

17 § Vid lossningsstationen för kreosot skall det finnas utrustning för att samla upp spill som uppstår mellan transporttank och kreosotcistern. Utrustningen skall vara så konstruerad att utsläpp av kreosot, som kan inträffa till följd av olycka eller annan händelse vid lossningen, inte når marken.

Försiktighetsmått vid impregnering med oljelösliga medel

18 § Ventilationsluft från torkning av impregnerat virke samt från anläggningens vakuumpump och lucköppning skall avledas minst tre meter över byggnadens högsta punkt. I ventilationssystemet skall plats beredas för anläggning för återvinning av avdunstat lösningsmedel.

Övriga försiktighetsmått

19 § Kemiska produkter som används vid träskyddsbehandlingen skall förvaras på ett tätt och invallat underlag under tak. Förvaringsutrymmet skall vara låsbart.

Farligt avfall som har uppkommit vid träskyddsbehandlingen skall vara tydligt märkt med avseende på innehåll. I avvaktan på borttransport skall farligt avfall förvaras på ett sådant sätt att det inte kan förorena mark- eller vattenområde. Transport och bortskaffande av farligt avfall skall ske enligt bestämmelserna i förordningen (1996:971) om farligt avfall.

20 § Om spill eller läckage uppkommer i hanteringen skall åtgärder vidtas för att på lämpligt sätt sanera platsen. Sågspån eller liknande material och fixeringsmedel skall finnas tillgängliga för uppsugning och oskadliggörande av utsläpp.

21 § Vid platser där spill av olja eller andra kemiska produkter kan ske i den yttre miljön, skall absorptionsmedel hållas tillgängligt.

22 § Virke och andra trävaror som avses impregneras skall i största möjliga utsträckning bearbetas före impregnering, så att spill och kapbitar av impregnerat virke inte uppstår.

Spill och kapbitar från impregnerat virke får förbrännas endast i en förbränningsanläggning med effektiv stoftreduktion av rökgaserna.

Spill och kapbitar från virke som impregnerats med vattenlösliga impregneringsmedel får förbrännas endast i en förbrännings-

anläggning med effektiv stoftreduktion av rökgaserna och ett säkert omhändertagande av askan.

23 § Om haveri eller omfattande driftstörning i process- eller reningsutrustning inträffar skall processen avbrytas.

Undantag

24 § Om det finns särskilda skäl, får tillståndsmyndigheten ställa lägre krav på försiktighetsmått än vad som följer av denna förordning.

Övergångsbestämmelser

- 1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.*
- 2. För verksamhet enligt denna förordning som har påbörjats före den 1 januari 1999 skall förordningen tillämpas från och med den 1 januari 2000.*

1. The first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

2. The second part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

Appendix

3. The third part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

4. The fourth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

5. The fifth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

6. The sixth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

7. The seventh part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

8. The eighth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

9. The ninth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

10. The tenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

11. The eleventh part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

12. The twelfth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

8. Förslag till Förordning (1998:000) om ytbehandling genom järnfosfatering

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning skall tillämpas på oorganisk ytbehandling genom järnfosfatering.

Med järnfosfatering avses i denna förordning en ytbehandlingsmetod som lämnar ett järnfosfatskikt på en stålyta.

2 § Bestämmelser om anmälningsplikt för ytbehandling genom järnfosfatering finns i förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

3 § Föreskrifterna i 4-11 §§ skall inte tillämpas på en verksamhet om strängare krav på försiktighetsmått har meddelats genom villkor vid tillståndsprövning.

Försiktighetsmått m.m.

4 § Oorganisk ytbehandling genom järnfosfatering får inte bedrivas närmare än 200 meter från bostadsbebyggelse eller annan bebyggelse där människor stadigvarande vistas.

5 § Sköljvattenutsläpp från järnfosfatering får inte överstiga tio liter per kvadratmeter fosfaterad yta. Vid järnfosfatering av smågoods får sköljvattenutsläpp inte överstiga 15 liter per kvadratmeter fosfaterad yta.

6 § För att förlänga livslängden för fosfateringsbad och för att minska behovet av badbyte, skall behövliga åtgärder vidtas.

7 § *Intern rening av bad genom indosering i sköljvattenreningen får inte ske.*

8 § *Process- och sköljkar skall vara invallade så att badlösningar vid spill eller haverier kan samlas upp. En invallning skall ha kapacitet att ta emot det största badets hela volym.*

9 § *Torra kemiska produkter som avses att användas i verksamheten skall förvaras under tak. Detsamma skall gälla torrt avfall i avvaktan på bortforsling.*

Flytande kemiska produkter som avses att användas i verksamheten skall förvaras på invallad yta under tak. Detsamma skall gälla flytande avfall i avvaktan på bortforsling.

10 § *En invallning som avses i 8 och 9 §§ skall vara tät och utförd så att spill och läckage inte kan tillföras avloppsnät eller mark- eller vattenområde.*

11 § *Farligt avfall som uppkommer i samband med järnfosfatering får lagras högst ett år på den plats där verksamheten bedrivs.*

Undantag

12 § *Om det finns särskilda skäl, får tillsynsmyndigheten ställa lägre krav på försiktighetsmått än vad som följer av 4-11 §§.*

Vad som föreskrivs i första stycket om tillsynsmyndigheten skall gälla tillståndsmyndigheten vid tillståndsprövning.

Det bör finnas en möjlighet att ställa lägre krav på försiktighetsmått. Detta gäller särskilt bestämmelsen om lokalisering i 4 § beträffande befintliga verksamheter.

Övergångsbestämmelser

- 1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.*
- 2. För sådan järnfosfateringsverksamhet som är tillståndspliktig och för vilken tillstånd har meddelats vid ikraftträdandet av denna förordning skall 4-10 §§ tillämpas från och med den 1 januari 2000.*

9. Förslag till Förordning (1998:000) om miljöriskområden

En nyhet i balken är att allvarligt förorenade mark- och vattenområden skall kunna förklaras som miljöriskområden. I samband med förklaringen skall länsstyrelsen föreskriva om inskränkningar i markanvändningen eller att vissa åtgärder skall vara förenade med villkor eller föregås av anmälan till tillsynsmyndigheten. Reglerna om miljöriskområden återfinns i 10 kap. 10-14 §§. Förslaget till förordning om miljöriskområden bygger i huvudsak på Naturvårdsverkets förslag till förordning i rapport 4796 Miljöriskområden - Förslag till förordning och vägledning för tillämpning.

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning skall tillämpas vid prövningen av om ett område skall förklaras som miljöriskområde enligt 10 kap. miljöbalken.

Beslutsunderlag och riskbedömning

2 § Vid prövningen av om ett mark eller vattenområde skall förklaras som miljöriskområde, skall utredning som behövs inhämtas angående förekomsten av föroreningar i mark, grundvatten, ytvatten, sediment, byggnader och anläggningar samt om risken för spridning av föroreningarna. Kemiska analyser eller biologiska tester från prover tagna på olika djup skall utföras i den omfattning som krävs för att fastställa föroreningarnas art, grad och spridningsbenägenhet.

Utredningen skall omfatta en karta, skiss eller ritning av området utvisande det förorenade området och det område däromkring som kan komma att förorenas.

Inför prövningen av om ett område skall förklaras som miljöriskområde måste förekomsten av föroreningar och risken för spridning klarläggas genom en utredning. Vad denna utredning i detalj skall innehålla och omfatta kommer att variera beroende på objektet. Provtagning med efterföljande tester bör dock normalt ingå i utredningen. Om föroreningarnas art och nivå kan fastställas på annat sätt kan provtagning dock underlåtas. Om behov uppkommer finns det möjlighet för Naturvårdsverket att meddela kompletterande föreskrifter om utredningar med stöd av 14 §.

3 § Vid bedömningen av om ett förorenat område skall förklaras som miljöriskområde, skall särskilt beaktas

- 1. föroreningarnas hälso- och miljöfarlighet utifrån de ingående ämnenas giftighet,*
- 2. föroreningsgraden utifrån koncentrationen och mängden av de ingående föroreningarna,*
- 3. nuvarande lokalisering av föroreningarna och förutsättningarna för spridning, och*
- 4. i vilken omfattning människors hälsa påverkas eller kan komma att påverkas av föroreningarna och hur stor föroreningarnas påverkan är eller kan bli på skyddsvärd miljö.*

Förfarande och beslut

4 § Innan ett område blir förklarat som miljöriskområde skall länsstyrelsen

- 1. inhämta yttrande från berörda fastighetsägare, innehavare av särskild rätt samt kända borgenärer med panträtt i fastigheten eller om fastigheten är upplåten med tomträtt, tomträten,*
- 2. genom kungörelse i ortstidning eller på annat lämpligt sätt ge även andra som kan beröras av en sådan förklaring tillfälle att yttra sig,*
- 3. samråda med de statliga och kommunala myndigheter som har väsentliga intressen att bevaka i frågan, och*

4. hålla sammanträde med dem som saken angår och besiktning på platsen, om det behövs för utredningen i ärendet.

Om det är uppenbart att inga enskilda intressen skadas genom förklaringen och om samtliga fastighetsägare, innehavare av särskild rätt och kända borgenärer enligt första stycket 1 lämnat skriftligt godkännande, får länsstyrelsen pröva ärendet utan föregående kungörelse.

Förfaranderegler återfinns inte i balken utan föreskrivs i förordningen.

5 § En kungörelse enligt 4 § första stycket 2 skall innehålla uppgift om

1. förslag till miljöriskområde och villkor för den fortsatta markanvändningen,
2. var handlingarna i ärendet hålls tillgängliga, och
3. den tid inom vilken yttranden över förslaget skall ges in. Tiden får inte sättas kortare än en månad från kungörandet.

En utskrift av kungörelsen skall sändas till den som har ansökt om att ett område skall förklaras som miljöriskområde och till de från vilka yttrande inhämtas enligt 4 § första stycket 1.

Om förklaringen berör fast egendom som är samfällad för flera fastigheter, behöver någon utskrift av kungörelsen inte sändas till de särskilda delägarna i samfälligheten. Finns en känd styrelsen för samfälligheten, skall en utskrift av kungörelsen sändas till styrelsen.

Bestämmelser om kungörelsens innehåll är något förkortad från rapporten. Minimitid för yttrande har tagits in. Andra stycket är formulerat utifrån att inhämtande av yttranden enligt 4 § första stycket 1 och yttrandefrist enligt kungörelsen löper parallellt (jämför 13 § förvaltningslagen [1986:223]). Om inga enskilda intressen skadas och det framstår som möjligt att få fastighetsägarens samtycke till en förklaring om miljöriskområde, kan yttrande och

eventuellt godkännande inhämtas innan kungörelse sker. Vid dessa förhållanden behöver kungörelse inte ske (se 4 § andra stycket).

6 § Länsstyrelsen skall meddela besked om tid och plats för sammanträde eller besiktning genom kungörelse i ortstidning. Naturvårdsverket, den som har ansökt om att ett område skall förklaras som miljöriskområde och andra som har yttrat sig i ärendet skall på lämpligt sätt underrättas.

7 § Ett beslut enligt 10 kap. 12 § miljöbalken skall innehålla en karta som visar vilka fastigheter eller delar av fastigheter som ligger inom miljöriskområdet samt ange vilka villkor som gäller för markanvändningen och vad som i övrigt gäller i området.

Bestämmelsen i 7 § anger uttryckligen att karta skall ingå i beslutet.

8 § Om det vid prövningen av om ett område skall förklaras som miljöriskområde framkommer att föroreningar utgör allvarliga och överhängande risker för människors hälsa eller miljön, får länsstyrelsen för tiden till dess att ärendet slutligen avgjorts, dock längst under ett år, föreskriva om begränsningar i markanvändningen eller andra försiktighetsmått enligt 10 kap. 12 § miljöbalken för att minska dessa risker.

Innan beslut enligt första stycket meddelas skall de från vilka yttrande enligt 4 § första stycket 1 inhämtas få tillfälle att yttra sig i frågan.

Beslutet gäller omedelbart och får när som helst ändras av länsstyrelsen.

Ett beslut enligt denna paragraf skall kungöras och expedieras enligt 10-11 §§.

En förklaring om miljöriskområde skall alltid föregås av en fullvärdig utredning. Detta gäller även om akuta risker föreligger för

människors hälsa eller miljön. Utredningen delar alltså inte Naturvårdsverkets uppfattning såsom den redovisas i rapporten (bilaga 7).

En tillsynsmyndighet kan med stöd av 26 kap. 1 och 9 §§ miljöbalken meddela de råd, förelägganden och förbud som kan behövas för användandet av ett förorenat område. Det är dock lämpligt att länsstyrelsen, som inte alltid är tillsynsmyndighet men väl beslutande myndighet vad gäller miljöriskområden, har möjlighet att under den tid utredning pågår i ett ärende om förklaring av ett område som miljöriskområde förordna om interimistiska villkor för markanvändning m.m. Sådana villkor bör dock endast kunna föreskrivas om det framkommer att det föreligger allvarliga och överhängande risker för människors hälsa eller miljön. Villkor får då meddelas för att minska dessa risker. För att säkerställa att utredningsarbetet drivs framåt trots att villkor meddelats bör de provisoriska villkoren begränsas till att bestå under en viss längsta tid. Här är att beakta att det är fråga om villkor som inte har föregåtts av en komplett utredning och att ärendet inte heller alltid är kungjort. Utredningsarbetet och efterföljande handläggning av ärendet bör inte överstiga ett år.

9 § Länsstyrelsen får förordna att länsstyrelsens beslut enligt 10 kap. 12 § miljöbalken skall gälla utan hinder av att det överklagas.

För att förhindra skador på människor eller miljö kan det i vissa fall vara nödvändigt att föreskriva villkor för den fortsatta markanvändningen gäller omedelbart. Länsstyrelsen ges genom denna bestämmelse möjlighet att förordna om omedelbar verkan av sitt beslut.

Vad gäller ändring av villkor m.m. enl. 10 kap. 13 § miljöbalken anser utredningen att det inte krävs några särskilda bestämmelser om

detta i förordningen (jämför 8 § i Naturvårdsverkets förslag). Bevisbörda och beviskrav är de allmänt gällande.

Kungörelse av beslut m.m.

10 § När beslut om miljöriskområde meddelas, ändras eller upphävs, skall beslutet snarast möjligt kungöras på det sätt som är föreskrivet beträffande författningar i allmänhet. Kungörelse om beslutet skall också införas i ortstidning. Beslutet skall snarast möjligt delges sökande och sakägare enligt 4 § första stycket 1.

En kopia av beslutet skall snarast möjligt sändas till Naturvårdsverket, kommunen och lantmäterimyndigheten. Dessutom skall en kopia av beslutet sändas till Boverket och vägghållningsmyndigheten om inte kännedom om beslutet uppenbart saknar betydelse för myndigheten.

11 § Om villkor i ett miljöriskområde innebär överlåtelseförbud enligt 10 kap. 12 § tredje stycket miljöbalken, skall länsstyrelsen sända beslutet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i inskrivningsregistret.

Har ett överlåtelseförbud upphävts genom ett beslut som har vunnit laga kraft, skall länsstyrelsen snarast sända beslutet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i inskrivningsregistret.

12 § Länsstyrelsen skall föra register över beslut om miljöriskområden. Naturvårdsverket skall föra ett centralt register över alla sådana beslut.

Övriga bestämmelser

13 § Bestämmelser om tillsyn och avgifter finns i 26 och 27 kap. miljöbalken samt i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken och förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

14 § Naturvårdsverket får meddela ytterligare föreskrifter om miljöriskområden.

Överklagande

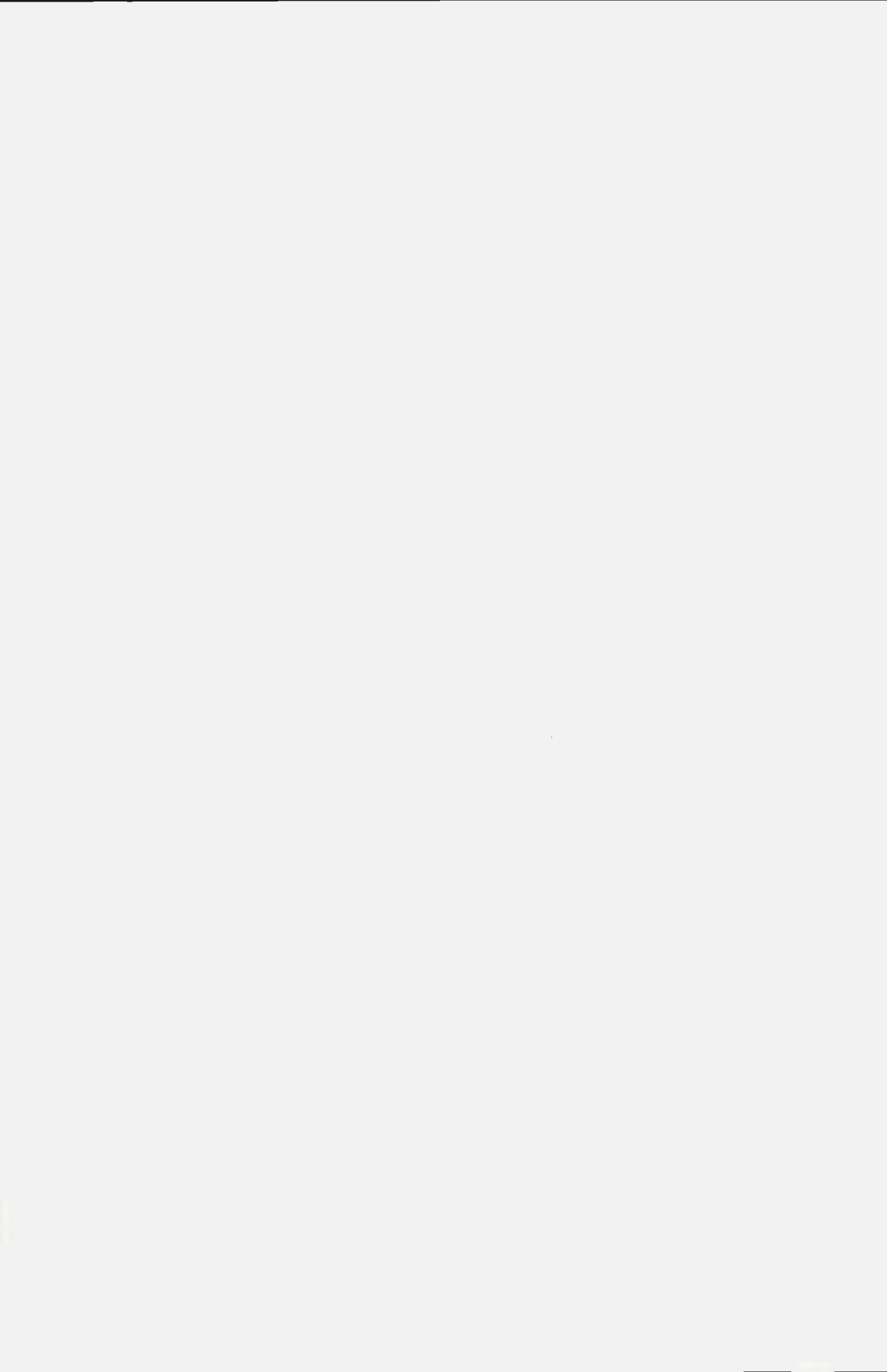
15 § Naturvårdsverket får överklaga beslut som rör frågor om miljöriskområden enligt 10 kap. miljöbalken.

Med stöd av 16 kap. 12 § 4 miljöbalken föreskrivas här om myndighets rätt att överklaga beslut om miljöriskområden. Överklagandet prövas av miljödomstolen enligt reglerna i 19 kap. 1 § tredje stycket och 20 kap. 2 § andra stycket miljöbalken.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

10. Förslag till Förordning (1998:000) om vattenverksamhet m.m.

I denna förordning föreslås att vattenrättsförordningen (1983:788) och vattenboksförordningen (1983:789) slås ihop till en förordning. Förordningen är anpassad till miljöbalkens terminologi och den nya provningsordningen enligt miljöbalken.

Förfaranderegler motsvarande 5-12 §§ vattenrättsförordningen behövs inte för den markavvattningsakkunniges arbete och återfinns inte i förslaget.

Det vore önskvärt att bestämmelserna om vattenbok, 9-15 §§ i förslaget, moderniserades för att få till stånd en möjlighet att föra vattenboken med användande av automatisk databehandling. Detta arbete ankommer dock inte på utredningen utan frågan får utredas i annan ordning.

1 § Om det i mål eller ärende enligt 11 kap. miljöbalken är fråga om tillstånd till vattenverksamhet vars tillåtlighet enligt Kammarkollegiet bör prövas av regeringen enligt vad som anges i 17 kap. 3 § miljöbalken, skall kollegiet i god tid innan målet sätts ut till huvudförhandling eller tillståndsbeslut meddelas anmäla saken till regeringen.

Bestämmelsen motsvarar 1 § vattenrättsförordningen. "Vattenmål eller förrättning" har ersatts med hänvisning till 11 kap. miljöbalken där tillståndsplikten finns reglerad.

2 § Om ett mål rör sådan vattenverksamhet som avses i 4 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken, skall Kammarkollegiet samråda med Naturvårdsverket. Samråd skall också ske i andra mål och ärenden som är av sådan beskaffenhet som anges i 1 §.

Bestämmelsen motsvarar 1 a § vattenrättsförordningen.

3 § Om Kammarkollegiet för talan för att tillvarata allmänna intressen med stöd av 22 kap. 6 § miljöbalken, skall Kammarkollegiet samråda med kommunen

1. om kommunen samtidigt för talan för att tillvarata allmänna intressen inom kommunen, eller

2. när en fråga som är av allmänt intresse för en ort förekommer i målet eller ärendet.

Paragrafen motsvarar 2 § vattenrättsförordningen.

Särskilda bestämmelser om tillstånd till markavvattning m.m.

4 § Ansökan om tillstånd till markavvattning enligt 11 kap. 9 § miljöbalken som skall prövas av en länsstyrelse skall vara skriftlig. Bestämmelserna i 22 kap. 1 § första stycket 1-4 och andra stycket 1 samt 2 § miljöbalken skall tillämpas beträffande ansökan hos länsstyrelsen.

Om ansökan prövas av länsstyrelsen och ärendet är av stort allmänt intresse skall kungörelse om ansökan och om miljökonsekvensbeskrivningen införas i den eller de ortstidningar som länsstyrelsen bestämmer. I kungörelsen skall anges var handlingarna i ärendet hålls tillgängliga samt att skriftliga anmärkningar får lämnas till länsstyrelsen inom en viss angiven tid, minst fyra veckor efter det att kungörelsen var införd.

Bestämmelser om kungörelse av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen då miljödomstolen prövar ansökan finns i 22 kap. 3 § och 6 kap. 8 § miljöbalken.

Bestämmelser om undantag i vissa fall från skyldigheten att upprätta miljökonsekvensbeskrivning finns i 2 § förordningen (1998:000) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Paragrafens första stycke reglerar bl.a. vad en ansökan om tillstånd till markavvattning skall innehålla när en länsstyrelse skall göra prövningen. Bestämmelsen hänvisar med några undantag till vad en ansökan i ansökningsmål vid miljödomstol skall innehålla. Även vid länsstyrelsens prövning skall alltså ansökan alltid innehålla exempelvis en teknisk beskrivning av den sökta markavvattningen. Kravet på hur omfattande uppgifterna skall vara måste dock stå i proportion till verksamhetens miljöpåverkan och skall alltså inte ställas alltför högt när det är fråga om mindre påverkan.

5 § Förbud enligt 11 kap. 14 § första stycket miljöbalken mot markavvattning gäller i de län eller kommuner som anges i bilaga 1.

Bestämmelsen motsvarar 19 h § första stycket naturvårdsförordningen.

6 § Bestämmelser om behörighet att vara markavvattningssakkunnig enligt 7 kap. lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet meddelas av Statens jordbruksverk eller, då det endast är fråga om avvattning av skogsmark, av Skogsstyrelsen.

Paragrafen motsvarar 3 § vattenrättsförordningen. Bestämmelser om behörighet att vara markavvattningssakkunnig meddelas av samma myndigheter som tidigare.

7 § När en markavvattningssakkunnig förordnas, skall miljödomstolen underrätta Statens jordbruksverk om förordnandet. Är det fråga om avvattning av skogsmark, underrättas i stället skogsvårdsstyrelsen.

Bestämmelsen motsvarar 4 § andra stycket vattenrättsförordningen. Lantbruksstyrelsen har ändrats till Statens jordbruksverk (se förordningen [1991:659] om ändring av namnet på vissa myndigheter inom jordbrukets område). Länsstyrelsen har ersatts av miljödomstolen.

Bestämmelsen i 4 § första stycket vattenrättsförordningen reglerar det förhållandet att länsstyrelsen skall samråda med lantbruksstyrelsen respektive skogsvårdsstyrelsen innan en förrättningsman förordnas. Då motsvarande krav på samråd mellan miljödomstolen och myndigheterna inte bör ställas har första stycket utgått. Det finns naturligtvis inte något som hindrar att domstolen inhämtar myndigheternas yttrande innan sakkunnig utses.

Förteckning över miljödomstolens underrättelser till sakägare

8 § I miljödomstolens akt i ansökningsmål skall tas in en förteckning över de underrättelser till sakägare som har sänts ut på grund av bestämmelserna i 22 kap. 3 och 15 §§ miljöbalken. I förteckningen, som skall undertecknas av en tjänsteman vid miljödomstolen, skall anges den dag då underrättelserna har avlämnats till posten. Om det är lämpligt, räcker det med en hänvisning i förteckningen till uppgifter i akten i fråga om sakägarnas namn och hemvist. Om det inte framgår annat av omständigheterna, utgör förteckningen bevis om att underrättelser har avsänts till nämnda personer och adresser den angivna dagen.

Bestämmelsen motsvarar 17 § vattenrättsförordningen.

Vattenbok

9 § Vid varje miljödomstol skall föras en förteckning över vattenverksamhet inom domsområdet (vattenbok).

10 § Vattenboken förs i fyra avdelningar med följande innehåll, nämligen

första avdelningen: vattenverksamhet och vattenanläggningar för tillgodogörande av vatten såsom drivkraft samt dammbyggnader, oavsett om de avser sådant tillgodogörande eller ej,

andra avdelningen: vattenverksamhet och vattenanläggningar för allmänna farleder, allmänna hamnar och allmänna flottleder,

tredje avdelningen: vattentäkter, samt

fjärde avdelningen: andra vattenverksamheter och vattenanläggningar enligt 11 kap. 2-3 §§ miljöbalken.

11 § Inom varje avdelning skall vattenboken vara upplagd efter avrinningsområden och vid behov sektioner inom avrinningsområden.

12 § Inom första, andra och tredje avdelningen läggs upp ett blad för varje anläggning eller verksamhet.

Vattenboksblad inom fjärde avdelningen läggs upp för anteckning i löpande följd av beslut rörande förekommande anläggningar eller verksamheter. I den mån det är lämpligt får dock blad läggas upp för skilda grupper av anläggningar eller verksamheter. Kan det antas att vattendomstolen kommer att åter få ta befattning med en anläggning eller verksamhet som skall antecknas i fjärde avdelningen, får ett särskilt blad läggas upp, varvid hänvisning till detta görs på det blad som förs i löpande följd.

13 § Vattenboksbladen sätts in i en samlingspärm enligt lösbladssystem samt numreras och ordnas i fortlöpande följd avdelningsvis. Inom varje avdelning ordnas bladen efter avrinningsområden respektive sektioner av avrinningsområden.

14 § När dom angående en anläggning eller verksamhet meddelas av miljödomstolen, skall anteckning om domen omedelbart göras i vattenboken. Överklagas domen, skall dagen för Miljööverdomstolens och Högsta domstolens avgörande antecknas, så snart miljödomstolen fått underättelse om avgörandet.

När miljödomstolen har fått besiktningsprotokoll enligt 17 §, skall dagen för besiktningen antecknas i vattenboken.

15 § I samband med uppläggandet av vattenboksblad inom första och tredje avdelningen skall på en särskild översiktskarta platsen för anläggningen utmärkas med en ring eller något annat lämpligt tecken samt samma nummer som på vattenboksbladet.

Bestämmelserna motsvarar 1-7 §§ vattenboksförordningen.

Översändande av vissa domar och beslut m. m.

16 § En avskrift av domstolens dom eller slutliga beslut i ansökningsmål skall sändas till Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och länsstyrelsen samt till kommuner som har fört talan i målet. Har någon annan myndighet yttrat sig i målet, skall en sådan avskrift sändas också till den myndigheten.

En avskrift av domstolens dom eller slutliga beslut i ansökningsmål som rör vattenverksamhet som anges i 11 kap. 2 § 1 miljöbalken skall sändas till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.

Bestämmelsen motsvarar i stort 18 § vattenrättsförordningen. En avskrift av dom eller beslut bör sändas även till Naturvårdsverket då verket har talerätt enligt 22 kap. 6 § miljöbalken. Första meningen har därför kompletterats.

17 § När en domstol i ett mål om vattenverksamhet har meddelat en dom som innefattar bestämmelser till skydd för eller främjande av fisket, skall domstolen, sedan tiden för överklagande av domen har gått ut, skyndsamt sända en avskrift av de delar av domen som innehåller sådana bestämmelser till Fiskeriverket. Avskriften skall

vara försedd med ett bevis som anger om domen har överklagats eller inte.

Bestämmelsen motsvarar 19 § vattenrättsförordningen.

18 § Sedan ett mål eller ärende om markavvattning har blivit avgjort genom en dom eller ett beslut som har vunnit laga kraft, skall domstolen respektive länsstyrelsen skyndsamt sända en avskrift av domen eller beslutet till

- 1. skogsvårdsstyrelsen beträffande verksamhet som rör avvattning av skogsmark, och*
- 2. länsstyrelsen beträffande andra verksamheter.*

Paragrafen motsvarar delar av 20 § och 16 § andra stycket vattenrättsförordningen samt 27 § första stycket naturvårdsförordningen.

Till skillnad från förrättningsmannen kommer domstolen respektive länsstyrelserna att behålla akten. I bestämmelsen föreslås därför att en avskrift av domar och beslut skall översändas till myndigheterna. Om ytterligare material önskas från akten kan det inhämtas på begäran.

Översändande av kartor m.m. till lantmäterimyndigheten

19 § När miljödomstolen vid tillstånd till vattenverksamhet har beslutat om inlösen av en fastighetsdel och beslutet har vunnit laga kraft, skall domstolen utan dröjsmål till lantmäterimyndigheten sända dels karta och beskrivning som avses i 22 kap 24 § miljöbalken, dels sådant utdrag av beslutet att det framgår vilket område som löses. På kartan skall intygas att den har legat till grund för beslutet om inlösen.

När inlösen som avses i första stycket är fullbordad, skall länsstyrelsen genast underrätta lantmäterimyndigheten om detta.

Bestämmelsen motsvarar 21 § första och andra stycket vattenrättsförordningen.

Renovation

20 § Inom sex veckor efter utgången av varje kvartal skall miljödomstolen till Riksarkivet sända en avskrift av handlingarna i de mål enligt 11 kap. miljöbalken och lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet som har slutligt avgjorts genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft.

Bestämmelsen motsvarar 22 § vattenrättsförordningen.

Underrättelser till inskrivningsmyndigheten m. m.

21 § Domstolen skall för anteckning i inskrivningsregistret skriftligen underrätta inskrivningsmyndigheten om förordnande som avses i 11 kap. 21 § första stycket miljöbalken.

Bestämmelsen motsvarar 23 § vattenrättsförordningen.

22 § Domstolen och länsstyrelsen skall för anteckning i inskrivningsregistret skriftligen underrätta inskrivningsmyndigheten om förordnande enligt 1 kap. 3 § expropriationslagen (1972:719) att en inskriven särskild rättighet skall bestå eller upphöra.

Bestämmelsen motsvarar 24 § vattenrättsförordningen.

23 § Länsstyrelsen skall för anteckning i inskrivningsregistret skriftligen underrätta inskrivningsmyndigheten om att inlösen av mark vid tillstånd till vattenverksamhet är fullbordad och om förhållanden som avses i 9 § andra stycket lagen (1998:000) om införande av miljöbalken.

Paragrafen motsvarar 25 § vattenrättsförordningen.

24 § Har löseskilling eller intrångsersättning som tillkommer innehavare av fideikommissegendom nedsatts enligt punkt 6 i övergångsbestämmelserna till expropriationslagen (1972:719), skall länsstyrelsen underrätta fideikommissnämnden om det. Förordnande som avses i nämnda bestämmelse meddelas av nämnden.

Bestämmelsen motsvarar 26 § vattenrättsförordningen. Eftersom expropriationslagens bestämmelser gäller har hänvisningen ändrats till expropriationslagens övergångsbestämmelser i stället för till lagen om införande av vattenlagen.

Kungörelse enligt 6 kap. 19 § expropriationslagen (1972:719)

25 § Besvärar en fastighet av en inteckning som ursprungligen har beviljats i en fastighet med en annan registerbeteckning, skall kungörelse som avses i 6 kap. 19 § expropriationslagen (1972:719) innehålla uppgift om varje tidigare registerbeteckning på fastighet vari inteckningen har gällt, dock inte beteckningen på fastighet från vilken inteckningen har avlyfts eller på avstyckning.

Bestämmelsen motsvarar 27 § vattenrättsförordningen.

Översändande av besiktningsprotokoll

26 § När länsstyrelsen har erhållit protokoll över besiktning enligt 22 kap. 25 § första stycket 3 miljöbalken, skall ett exemplar av detta sändas till miljödomstolen för anteckning i vattenboken.

Paragrafen motsvarar 28 § vattenrättsförordningen.

Tillsyn m.m.

27 § Bestämmelser om tillsyn och avgifter finns i 26 och 27 kap. miljöbalken samt i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken och förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Paragrafen hänvisar till de samlade bestämmelserna om tillsyn och avgifter.

Överklagande

28 § Naturvårdsverket och Kammarkollegiet får överklaga domar och beslut som rör frågor om markavvattning enligt 11 kap. miljöbalken.

Med stöd av 16 kap. 12 § 4 miljöbalken föreskrivs här om myndigheters rätt att överklaga beslut om markavvattning. Överklagandet prövas av miljödomstolen enligt reglerna i 19 kap. 1 § tredje stycket och 20 kap. andra stycket miljöbalken.

Övergångsbestämmelser

- 1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då vattenrättsförordningen (1983:788) och vattenboksförordningen (1983:789) skall upphöra att gälla.*
- 2. Kungörelsen (1954:622) om vattenbokens inrättande och förande gäller fortfarande beträffande anläggningar och företag enligt vattenlagen (1918:523).*

Bilaga 1

Län, kommuner och områden inom vilka förbud mot markavvattning gäller enligt 5 §

Län

*Stockholms län
Uppsala län
Södermanlands län
Östergötlands län
Kronobergs län
Kalmar län
Gotlands län
Blekinge län
Skåne län
Hallands län utom Hylte kommun
Västra Götalands län*

Kommuner

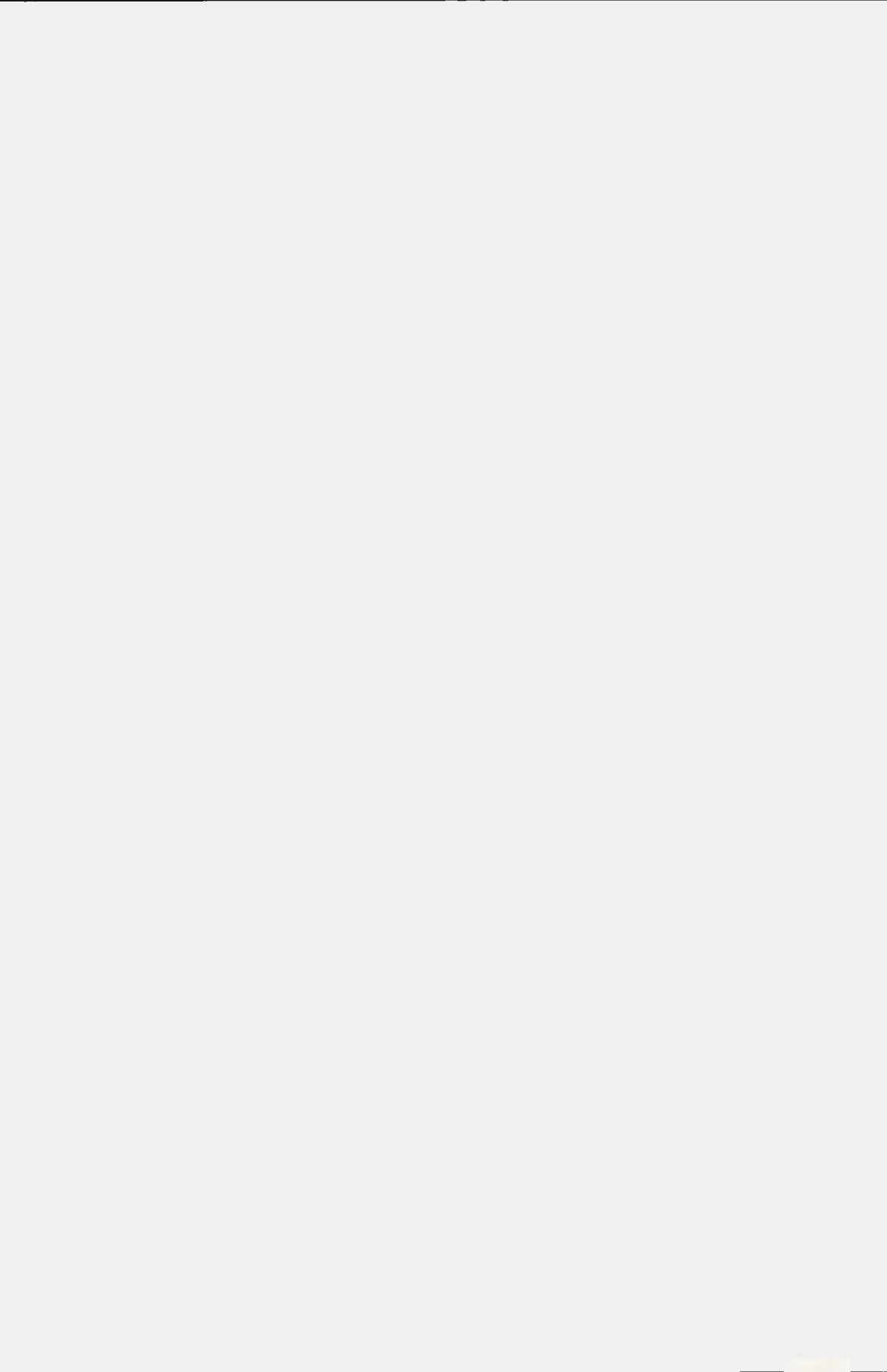
*Jönköpings kommun
Tranås kommun
Aneby kommun
Eksjö kommun
Vetlanda kommun
Habo kommun
Mullsjö kommun
Säffle kommun
Grums kommun
Hammarö kommun
Kristinehamns kommun
Karlstads kommun utom Älvsbacka och Nyeds församlingar
Örebro kommun
Kumla kommun*

Hallsbergs kommun
Laxå kommun
Askersunds kommun
Arboga kommun
Kungsörs kommun
Köpings kommun
Hallstahammars kommun
Västerås kommun

Områden

<i>Objekt</i>	<i>Län</i>
<i>Kävsjö-Store Mosse</i>	<i>F</i>
<i>Kilsviken</i>	<i>O/S</i>
<i>Svartåområdet</i>	<i>U</i>
<i>Hovranområdet</i>	<i>W</i>
<i>Ånnsjön</i>	<i>Z</i>
<i>Umeälvens delta</i>	<i>AC</i>
<i>Tärnasjön</i>	<i>AC</i>
<i>Gammelstadsviken</i>	<i>BD</i>
<i>Persöfjärden</i>	<i>BD</i>
<i>Tjolmejaure-Laidalen</i>	<i>BD</i>
<i>Laidaure</i>	<i>BD</i>
<i>Sjaunja</i>	<i>BD</i>
<i>Taavavouma</i>	<i>BD</i>

11. Förslag till Förordning (1998:000) om bygdeavgifter och fiskeavgifter

Förordningen motsvarar förordningen (1983:945) om avgifter enligt vattenlagen (1983:291). Hänvisningarna har ändrats och terminologin har anpassats till miljöbalken. Bestämmelsen i 6 § andra punkten nedan har ändrats innehållsmässigt, se kommentar under paragrafen. Ändringarna är markerade med fet stil.

Allmänna bestämmelser

*1 § När en dom eller ett beslut, som ålägger en tillståndshavare att betala en avgift enligt **6 kap. lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet**, har vunnit laga kraft, skall domen eller beslutet sändas till den myndighet till vilken avgiften skall betalas.*

*2 § När tillståndet tas i anspråk till **en vattenverksamhet** för vilken bygdeavgift skall betalas enligt **6 kap. 1 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet**, skall tillståndshavaren göra anmälan om tidpunkten för ianspråktagandet till länsstyrelsen.*

*När arbeten eller andra åtgärder som inverkar på vattenförhållandena påbörjas för **en vattenverksamhet**, för vilken allmän fiskeavgift skall betalas enligt **6 kap. 6 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet**, skall tillståndshavaren göra anmälan om tidpunkten för påbörjandet till **Fiskeriverket**.*

3 § Avgifter som betalats till länsstyrelsen skall utan dröjsmål sättas in i bank mot ränta. Detsamma skall Fiskeriverket göra med avgifter som betalats till Fiskeriverket och som beräknas bli tagna i anspråk under det följande kalenderåret. Övriga avgiftsmedel skall

Fiskeriverket utan dröjsmål föra över till Kammarkollegiet för förvaltning.

Om en avgift som skall betalas till länsstyrelsen eller Fiskeriverket inte har betalats inom föreskriven tid, skall myndigheten begära indrivning av avgiften. Indrivning behöver dock inte begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m. m. och i indrivningsförordningen (1993:1229).

Bygdeavgifter

Avgiftsmedel för förebyggande av skador m. m.

4 § Den som genom en vattenverksamhet, för vilken bygdeavgift skall betalas enligt 6 kap. 1 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, lider skada, för vilken någon ersättning inte har bestämts av miljödomstolen, får skrifligen ansöka hos miljödomstolen om bidrag ur avgiftsmedlen till kostnaderna för att förebygga eller minska sådan skada eller om ersättning för skadan.

Om ansökningen ges in före utgången av den tid som enligt 24 kap. 12 § miljöbalken gäller för anmälan av anspråk för oförutsedda skador, skall den inte tas upp till prövning före utgången av den tiden, om inte särskilda omständigheter föranleder annat. Om flera ansökningar har getts in, bör de såvitt möjligt prövas samtidigt.

5 § Vid avgörande av ärenden som avses i 4 § skall miljödomstolen bestå av ordföranden, ett miljöråd och två sakkunniga ledamöter. Ordföranden kan bestämma att två miljöråd skall delta.

Vid avgörandet skall hänsyn tas till vad som i varje särskilt fall kan anses skäligt. Om miljödomstolen anser att en särskild utredning behövs, får en sådan utredning göras genom att upplysningar inhämtas från myndigheter i orten eller på något annat

lämpligt sätt. När omständigheterna föranleder det, bör en kungörelse om ärendet införas i ortstidning.

Särskilda kostnader för **miljödomstolen**, som är förenade med ärendets utredning och avgörande, skall betalas av medel som enligt **6 kap. 1 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet** har betalats för **vattenverksamheten**. **Miljödomstolen** får bestämma att sökanden skall av samma medel få skälig ersättning för sina kostnader i ärendet.

6 § Beslut i ärenden som avses i **5 §** får enligt **23 kap. 1 § miljöbalken** överklagas hos **Miljööverdomstolen**.

Paragrafen hänvisar till den bestämmelse i miljöbalken genom vilken det framgår att miljödomstolens beslut får överklagas hos Miljööverdomstolen. Aktuella ärenden handläggs enligt ärendelagen (1996:242). - Gällande förordning föreskriver att Vattenöverdomstolens beslut inte får överklagas. Föreskrifter som inskränker rätten att överklaga till högsta instans skall ha formen av lag. Då miljöbalken inte inskränker rätten att föra talan mot Miljööverdomstolens beslut i detta fall, kan således inte inskränkning göras i förordningen. Talan får då föras med stöd av **23 kap. 9 § miljöbalken**. Prövningstillstånd krävs enligt **40 §** andra stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden.

7 § Om sökanden genom ett lagakraftvunnet beslut har tillerkänts kostnadsbidrag eller ersättning, som avses i **4 §** och **5 §** tredje stycket andra meningen, skall beloppet betalas ut till honom av länsstyrelsen.

Avgiftsmedel för allmänna ändamål

8 § Om en avgift enligt **6 kap. 1 § lagen (1998:000) om särskilda bestämmelser om vattenverksamhet** har betalats för en **vattenverksamhet** som berör bygden inom flera län, skall, sedan

medel i mån av behov har avsatts för användning enligt 4 § denna förordning, den återstående delen av avgiften fördelas mellan länsstyrelserna i de berörda länen i enlighet med vad de bestämmer i samråd. Om de inte kan enas, bestämmer regeringen fördelningen.

9 § Avgiftsmedel enligt 6 kap. 1 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall, sedan medel i mån av behov har avsatts för användning enligt 4 § denna förordning, i övrigt användas till investeringar för ändamål, som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna.

Till ändamål som avses i första stycket kan lämnas lån eller bidrag. Ett sådant lån eller bidrag får dock inte medföra att det blir nödvändigt att även i fortsättningen bevilja medel för ändamålet eller att staten eller berörda kommuner kan förorsakas inte avsedda kostnader.

När låne- eller bidragsbeloppets storlek bestäms, skall hänsyn tas till beskaffenheten av det ändamål som avses med lånet eller bidraget och hur stor del av kostnaderna för ändamålet som lånet eller bidraget kommer att utgöra. Hänsyn skall tas till statligt stöd som lämnas i annan ordning.

10 § Ansökan om lån eller bidrag till andra ändamål än som avses i 4 § av medel enligt 6 kap. 1 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet görs hos länsstyrelsen i det län där medlen skall användas.

Om ansökan gäller lån eller bidrag till främjande av rennäringen, skall länsstyrelsen med eget yttrande överlämna ärendet till **Statens jordbruksverk** för avgörande. Storleken av de medel som skall stå till **Jordbruksverkets** omedelbara förfogande för främjande av rennäringen fastställs för varje år av länsstyrelsen och **Jordbruksverket** i samråd. Om myndigheterna inte kan enas om storleken av dessa medel eller, vid prövning av en ansökan, om behovet av ytterligare medel till detta ändamål, avgör regeringen frågan.

Beslut i låne- och bidragsärenden fattas av länsstyrelsen eller, i fall som avses i andra stycket första meningen, av **Jordbruksverket**. Samråd skall ske med berörda kommuner och, om särskilda skäl

föreligger, med *miljödomstolens* ordförande. Länsstyrelsens och *Jordbruksverkets* beslut får inte överklagas.

Fiskeavgifter

11 § *Fiskeriverket* eller, efter *Fiskeriverkets* bemyndigande, länsstyrelsen bestämmer hur fiskeavgifter som har fastställts enligt 6 kap. 5 § *lagen* (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall användas, om inte annat har bestämts i domen eller beslutet.

Fiskeavgifter som har fastställts enligt 6 kap. 6 § *lagen* (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall användas för att bekosta forskning och utveckling inom fiskevården enligt vad *Fiskeriverket* bestämmer efter samråd med *Skogs- och jordbrukets* forskningsråd.

Avgifter som avses i första och andra styckena får inte utan regeringens medgivande användas till *Fiskeriverkets* eller länsstyrelsens verksamhet.

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då förordningen (1983:945) om avgifter enligt vattenlagen (1983:291) skall upphöra att gälla.

2. Vad som i 1-10 §§ förordningen sägs om bygdeavgifter enligt 6 kap. 1 § lag (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall också gälla bygdeavgifter enligt 10 kap. 1 § vattenlagen (1983:291) och regleringsavgifter enligt 4 kap. 14 § vattenlagen (1918:523).

Vad som i 1-3 och 11 §§ förordningen sägs om fiskeavgifter enligt 6 kap. 5 och 6 §§ lag (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall också gälla fiskeavgifter enligt 10 kap. 5 och 6 §§ vattenlagen (1983:291) samt 2 kap. 8 och 10 §§ vattenlagen (1918:523).

3. I fråga om avgifter som utgår enligt 6 kap. 9 § och 11 kap. 95 § vattenlagen (1918:523) gäller bestämmelsen i kungörelsen (1953:620) angående indrivningen och användningen av vissa med anledning av företag i vatten utgående avgifter.

12. Förslag till Förordning (1998:000) om täkter, samråd, miljöhänsyn i jordbruket m.m.

I 12 kap. miljöbalken har bestämmelser i naturvårdslagen (1964:822) och lagen (1979:425) om skötsel av jordbruksmark om täkter, anmälan för samråd, miljöhänsyn i jordbruket och vilthägn arbetats samman.

Förevarande förordning ansluter till 12 kap. miljöbalken. Den stora nyheten i förhållande till gällande rätt är att regler ges om tillståndsplikt för husbehovstäkter.

Täkter

1 § Länsstyrelsen får meddela föreskrifter enligt 12 kap. 1 § andra stycket miljöbalken om att täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter för markinnehavarens husbehov inte får vidtas utan tillstånd inom länet eller del av länet. Tillståndsplikten får endast avse åtgärder som kan antas motverka hushållningen av angivna naturresurser eller medföra en icke obetydlig skada på miljön.

Föreskrifter meddelade enligt första stycket får endast avse täkter när den uttagna mängden kommer att överstiga 5 000 m³ morän eller 1 000 m³ naturgrus. Inom särskilt skyddsvärda områden får dock sådana föreskrifter avse täkter när den uttagna mängden kommer att överstiga 100 m³.

Paragrafen saknar motsvarighet i gällande rätt och har tillkommit med anledning av att tillståndsplikt under vissa förutsättningar kan föreskrivas för husbehovstäkter enligt 12 kap. 1 § miljöbalken.

Husbehovstäkter kan vara både omfattande och spolia områden som är värdefulla för naturvården. Små uttag får vanligtvis anses medföra så obetydlig inverkan på naturresurser och miljön att de inte

bör vara underkastade tillståndsplikt. Därför införs kvantitetsgränser i bestämmelsen. Med de angivna mängden avses det totala uttaget i täkten även om det görs över flera år. Om uttag under 100 m³ kan befaras medföra skada på miljön som bör undvikas får andra skyddsformer i miljöbalken användas, närmast områdesskydd enligt 7 kap.

Av 5 § förordningen (1990:1510) med länsstyrelseinstruktion jämfört med 27 § verksförordningen (1995:1322) följer, att innan en länsstyrelse beslutar om sådana föreskrifter som avses i denna paragraf skall länsstyrelsen ge myndigheter, organisationer och andra som på betydande sätt berörs av beslutet tillfälle att yttra sig.

2 § Den som exploaterar en täkt som kräver tillstånd enligt 12 kap. 1 § miljöbalken eller enligt en föreskrift som har meddelats med stöd av den bestämmelsen skall årligen till länsstyrelsen lämna uppgifter om produktionen av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter enligt föreskrifter som meddelas av Naturvårdsverket. Samma uppgiftsskyldighet gäller för den som bedriver en stenkrossrörelse som inte ligger i anslutning till en täkt och den som exploaterar en täkt med stöd av 11 kap. miljöbalken.

Första stycket gäller inte när markinnehavaren med tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken till täkt i vattenområde för husbehov exploaterar en täkt och inte heller om den utvunna mängden täktmaterial understiger den kvantitetsgräns som angetts i en föreskrift meddelad med stöd av 1 § denna förordning.

Länsstyrelsen får medge undantag från skyldigheten enligt första stycket om uppgifterna saknar betydelse för planeringen av naturvården inom länet. Länsstyrelsens beslut får inte överklagas.

Den som innehar ett sådant tillstånd till täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter som avses i första stycket skall till länsstyrelsen lämna uppgift om vem som vid varje tidpunkt är exploatör av täkten. Länsstyrelsen skall, när det inte är fråga om täkt för markinnehavarens husbehov, lämna uppgiften till Skattemyndigheten i Dalarnas län.

Paragrafen motsvarar 27 a § och 34 § andra stycket naturvårdsförordningen (1976:484). Bestämmelsen har kompletterats med hänvisningar till 11 kap. miljöbalken. Eftersom Kopparbergs län bytt namn till Dalarnas län har fjärde stycket ändrats. Länsstyrelsens skyldighet att lämna uppgift till skattemyndigheten rörande exploatör bör inte gälla för husbehovstäckter, eftersom sådana inte skall vara skattepliktiga enligt lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus (jfr regeringens lagrådsremiss den 22 januari 1998 angående följdlagstiftning till miljöbalken). Ett undantag har därför införts i sista stycket.

Anmälan för samråd

3 § Den som enligt gällande bestämmelser har underrättat skogsvårdsstyrelsen om avverkning som skall äga rum på hans mark, uttag av skogsbränsle eller om sådan dikning i samband med avverkning som inte kräver tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken skall anses ha gjort anmälan för samråd beträffande åtgärden enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Den som enligt gällande bestämmelser har underrättat länsstyrelsen om att jordbruksmark skall tas ur jordbruksproduktion skall anses ha gjort anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken beträffande sådant arbetsföretag för vilket marken tas i anspråk.

Paragrafen motsvarar 23 § naturvårdsförordningen. Begreppet uttag av skogsbränsle har förts in, beroende på att skogsmarkens ägare från och med den 1 januari 1998 enligt 14 § skogsvårdslagen har skyldighet att underrätta skogsvårdsstyrelsen om sådant uttag.

4 § Länsstyrelsen får, i andra fall än som avses i 3 §, föreskriva anmälningskyldighet för samråd enligt 12 kap. 6 § andra stycket miljöbalken i fråga om särskilda slag av verksamheter eller åtgärder som kan medföra skada på naturmiljön. Motsvarande befogenhet

tillkommer skogsvårdsstyrelsen om verksamheten eller åtgärden skall utföras på mark som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429) och avser avverkning, hyggesbehandling, beståndsanläggning, beståndsvård, uttag av skogsbränsle, skogsbilvägar, skogsgödsling, skogsmarkskalkning eller andra skogsbruksåtgärder.

Paragrafen motsvarar i huvudsak 20 § första stycket naturvårdsförordningen.

5 § Den myndighet hos vilken anmälan för samråd skall göras får meddela föreskrifter om vilka uppgifter, utöver vad som följer av 18 § andra stycket, en sådan anmälan skall innehålla.

Paragrafen ger bemyndiganden att föreskriva vad en anmälan för samråd skall innehålla. Regeringens bemyndigande finns i 12 kap. 6 § andra stycket sista meningen miljöbalken.

6 § Innan skogsvårdsstyrelsen fattar beslut beträffande skogsbilvägar, skogsgödsling och skogsmarkskalkning skall skogsvårdsstyrelsen samråda med länsstyrelsen.

Paragrafen motsvarar 23 a § andra stycket naturvårdsförordningen.

Miljöhänsyn i jordbruket

7 § Föreskrifter som avses i 12 kap. 8 § miljöbalken om den hänsyn till natur- och kulturvärden som skall tas vid skötsel av jordbruksmark och vid annan markanvändning i jordbruket meddelas av Statens jordbruksverk efter samråd med Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet.

Paragrafen motsvarar i huvudsak 5 § förordningen (1979:426) om skötsel av jordbruksmark.

8 § Jordbruksmark får tas ur jordbruksproduktion tidigast åtta månader efter det att anmälan om åtgärden har gjorts till länsstyrelsen, om inte länsstyrelsen medger något annat. Anmälan behövs dock inte när åtgärden är av ringa betydelse för jordbruket på brukningsenheten eller för natur- och kulturmiljön och inte heller när marken tas i anspråk för verksamhet vars tillåtlighet prövats i särskild ordning.

Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i en anmälan enligt första stycket om att ta jordbruksmark ur produktion.

Första stycket motsvarar 4 § lagen om skötsel av jordbruksmark. Den bestämmelse i miljöbalken som närmast motsvarar sistnämnda paragraf är 12 kap. 9 §, som dock har utformats som ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om att jordbruksmark får tas ur jordbruksproduktion. Det behövs därför en regel motsvarande 4 § lagen om skötsel av jordbruksmark, där regeringen utnyttjar sitt bemyndigande.

Andra stycket motsvarar 3 § förordningen om skötsel av jordbruksmark.

9 § Statens jordbruksverk får meddela sådana föreskrifter om begränsning av antalet djur i ett jordbruk som avses i 12 kap. 10 § miljöbalken för jordbruksföretag med fler än tio djurenheter.

Jordbruksverket skall samråda med Naturvårdsverket innan föreskrifterna meddelas.

Paragrafen motsvarar 6 § förordningen om skötsel av jordbruksmark.

10 § När stallgödsel och andra organiska gödselmedel sprids i Blekinge, Skåne, Hallands och Gotlands län, i kustområdena i Stockholms, Södermanlands, Östergötlands, Kalmar och Västra Götalands län samt på Öland får det under tiden den 1 augusti - den 30 november bara ske i växande gröda eller före höstsådd.

För hela landet gäller att stallgödsel och andra organiska gödselmedel som sprids under tiden den 1 december - den 28 februari skall brukas ned samma dag. I Blekinge, Skåne och Hallands län skall dock under hela året stallgödsel som sprids på obevuxen mark brukas ned inom fyra timmar från spridningen.

I föreskrifter som meddelas av Statens jordbruksverk anges vilka områden som är att anse som kustområden enligt första stycket.

Paragrafen motsvarar 7 § förordningen om skötsel av jordbruksmark.

11 § I Blekinge, Skåne och Hallands län får spridning av flytgödsel i växande gröda endast ske med teknik som effektivt minskar ammoniakförlusterna.

I föreskrifter som meddelas av Statens jordbruksverk anges den teknik som skall användas enligt första stycket.

Paragrafen motsvarar 7 a § förordningen av skötsel av jordbruksmark, vilken bestämmelse träder i kraft den 1 januari 1998. Språklig bearbetning har skett.

12 § Inom de områden som anges i 10 § första stycket skall jordbruksföretag med fler än tio djurenheter ha utrymme för lagring av stallgödsel som motsvarar en gödselproduktion under
1. åtta månader vid djurhållning som omfattar nötkreatur, hästar, får eller getter, samt

2. tio månader vid annan djurhållning.

I övriga delar av landet gäller första stycket enbart jordbruksföretag med mer än 100 djurenheter.

Paragrafen motsvarar 8 § förordningen om skötsel av jordbruksmark.

13 § Vid lagring av stallgödsel skall

1. påfyllning av flytgödselbehållare och urinbehållare ske under täckning, och

2. flytgödselbehållare och urinbehållare ha ett stabilt svämtäcke eller annan täckning som effektivt minskar ammoniakförlusterna.

Paragrafens motsvarar 8 a och 8 b §§ förordningen om skötsel av jordbruksmark.

14 § Bestämmelserna i 13 § gäller för jordbruksföretag med fler än tio djurenheter inom Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Skåne, Hallands, Västra Götalands län samt i slättbygder inom Värmlands, Örebro och Västmanlands län.

Vilka områden som är att anse som slättbygder enligt första stycket anges i föreskrifter av Statens jordbruksverk.

Paragrafen motsvarar 8 c § förordningen om skötsel av jordbruksmark. Den del av första stycket i nämnda bestämmelse som reglerade vad som gällde fram till den 1 juli 1997 har dock utgått.

15 § Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen medge dispens från 10-13 §§.

Paragrafen motsvarar 9 § förordningen om skötsel av jordbruksmark.

16 § Begreppet djurenhet i 9, 12 och 14 §§ har samma betydelse som i förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Paragrafen motsvarar 10 § förordningen om skötsel av jordbruksmark. I den bestämmelsen nämns även att begreppet djurenhet i 8 a § (motsvarande 13 § denna förordning) har samma betydelse som i miljöskyddsförordningen. I nuvarande lydelse av 8 a § finns dock inte begreppet djurenhet. Detta begrepp försvann från den bestämmelsen när ett andra stycke i paragrafen upphörde att gälla den 15 november 1995 (SFS 1994:93 och 1995:1159). I samband därmed måste det ha glömts bort att hänvisningen i 10 § fanns (motsvarande 16 § denna förordning). Det föreslås därför att den tas bort. Detta medför dock att en hänvisning till 14 § måste läggas till.

Enligt bilagan till miljöskyddsförordningen (1989:364), till vilken bestämmelse 10 § förordningen om skötsel av jordbruksmark hänvisar, avses med en djurenhet ett fullvuxet nötkreatur, en häst, två ungnöt, tre suggor, tio slaktsvin, tio pälsdjur (avelshonor) eller 100 fjäderfän. Miljöskyddsförordningen stadgar att tillstånd skall sökas hos länsstyrelsen för ladugård, stall eller annan anläggning för djur med mer än 100 djurenheter.

I bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd föreslår vi att begreppet djurenhet skall ändras i två avseenden, så att en djurenhet i fortsättningen skall utgöras av två suggor, i stället för tre, och fem pälsdjur, i stället för tio, vilket betyder att något fler verksamheter än i dag kommer att omfattas av kraven i 12 och 13 §§ denna förordning om lagring av stallgödsel. Å andra sidan innebär vårt förslag i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd dels att gränsen för tillståndsplikt har höjts från 101 till 201 djurenheter, dels att anmälningsplikt ersätter

tillståndsplikt för jordbruk med mer än 100 men med högst 200 djurenheter.

17 § Jordbruksföretag med mer än 5 ha åkermark i Blekinge, Skåne och Hallands län skall ha 60 % av marken höst- eller vinterbevuxen. För Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands och Västra Götalands län skall motsvarande andel av marken vara 50 %.

Statens jordbruksverk får meddela närmare föreskrifter om odlingen.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen för ett enskilt år föreskriva eller medge dispens från första stycket.

Paragrafen motsvarar 11 § förordningen om skötsel av jordbruksmark.

Övriga bestämmelser

Innehållet i ansökan och anmälan

18 § Ansökan om tillstånd enligt 12 kap. 1 § första och andra stycket och 11 § miljöbalken skall vara skriftlig och, utöver en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 1 § miljöbalken, vara åtföljd av karta, skiss eller ritning. Vid handläggningen av ansökan skall 22 kap. 2 § miljöbalken tillämpas.

Anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken skall vara skriftlig och åtföljd av karta, skiss eller ritning. En sådan anmälan skall även, i den utsträckning som behövs i det enskilda fallet, innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken.

Om ett ärende som avses i första och andra stycket är av stort allmänt intresse skall kungörelse om ansökan eller anmälan och om miljökonsekvensbeskrivningen införs i den eller de ortstidningar som länsstyrelsen bestämmer. I kungörelsen skall anges var handlingarna i ärendet hålls tillgängliga samt att skriftliga

anmärkningar får lämnas till länsstyrelsen inom en viss angiven tid, minst fyra veckor efter det att kungörelsen var införd.

Överväger länsstyrelsen att i fråga om ett område som avses med en ansökan om tillstånd enligt 12 kap. 1 § första och andra stycket miljöbalken meddela föreskrifter om skydd för grundvattnet enligt 7 kap. 22 § miljöbalken, får frågan om sådant tillstånd inte prövas förrän frågan om skyddet för grundvattnet har avgjorts, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Paragrafen motsvarar 25 § naturvårdsförordningen. Andra stycket är dock nytt och reglerar innehållet i en anmälan för samråd. Den tidigare hänvisningen rörande miljökonsekvensbeskrivningar till 5 kap. naturresurslagen har utgått, eftersom det numera följer av 6 kap. 1 § miljöbalken att en sådan beskrivning som huvudregel skall bifogas ansökan.

Delgivning

19 § Har länsstyrelsen eller skogsvårdsstyrelsen föreskrivit anmälningsskyldighet enligt 4 § skall föreskriften delges varje sakägare vars rätt berörs av beslutet.

Paragrafen motsvarar 20 § tredje stycket naturvårdsförordningen.

Underrättelse om beslut

20 § Beslut att ge eller vägra tillstånd enligt 12 kap. 1 § första stycket och 11 § liksom beslut om föreläggande eller förbud enligt 12 kap. 6 § fjärde stycket miljöbalken skall snarast sändas till Naturvårdsverket. Dessutom skall beslutet sändas till väghållningsmyndigheten och lantmäterimyndigheten, om inte

kännedom om beslutet uppenbart saknar betydelse för myndigheten. Beslut att ge eller vägra tillstånd enligt 12 kap. 1 § första stycket och 11 § miljöbalken skall även sändas till kommunen.

Länsstyrelsens och skogsvårdsstyrelsens beslut om föreskrift enligt 4 § denna förordning skall sändas till lantmäterimyndigheten.

Paragrafen motsvarar i huvudsak 27 § första och fjärde stycket naturvårdsförordningen.

Tillsyn och avgifter

21 § Bestämmelser om tillsyn och avgifter finns i 26 och 27 kap. miljöbalken samt i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken och förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Bestämmelser om tillsyn och avgifter finns samlade i miljöbalken och i de två förordningar till vilka hänvisning görs i bestämmelsen.

Överklagande

22 § Naturvårdsverket får överklaga beslut som rör frågor om täkter, anmälan för samråd och vilthägn enligt 12 kap. miljöbalken och denna förordning.

Paragrafen har sin förebild i 40 § tredje stycket naturvårdslagen (1964:822). Överklagandet skall ske hos miljödomstol enligt reglerna i miljöbalken.

23 § Föreskrifter som har meddelats av länsstyrelsen med stöd av 1 och 4 §§ och av skogsvårdsstyrelsen med stöd av 4 § får överklagas hos regeringen.

Paragrafen innebär att föreskrifter om husbehovstäckter och anmälningsskyldighet i fråga om särskilda slag av verksamheter får överklagas hos regeringen.

Övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då förordningen (1979:426) om skötsel av jordbruksmark skall upphöra att gälla.

I förevarande övergångsbestämmelse ges bl.a. datum för ikraftträdandet. Det kan nämnas att även naturvårdsförordningen skall upphöra att gälla vid nämnda datum. Detta framgår av övergångsbestämmelserna till förordningen (1998:000) om skydd av naturen.

13. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1994:901) om genetiskt modifierade organismer

Bestämmelserna i lagen (1993:900) om genetiskt modifierade organismer har arbetats in i 13 kap. miljöbalken. Liksom i gällande rätt krävs utfyllande regler på förordningsnivå. Med hänsyn till att en översyn inom genteknikområdet pågår, se under kommentaren till 7 a §, föreslås att ändringar görs i den befintliga förordningen (1994:901) om genetiskt modifierade organismer. Förutom direkta följdändringar föreslås - med stöd av bemyndigandet i 13 kap. 18 § miljöbalken - att ett krav på märkning skall införas (7 a §). I enlighet med den systematik som i övrigt valts i miljöbalken, flyttas tillsynsbestämmelserna från förordningen om genetiskt modifierade organismer till den nya förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken. Härigenom ges tillsynsmyndigheterna inom genteknikområdet möjlighet att använda samtliga tillsynsbestämmelser i 26 kap. miljöbalken vilket är en förstärkning av deras ställning i förhållande till gällande rätt. Förändringar föreslås nedan i de flesta bestämmelserna. Endast 13-16, 18-19 och 23 §§ lämnas helt orörda i förhållande till vad som gäller i dag.

Inledande bestämmelser

Definitioner

1 § De termer och begrepp som används i denna förordning har samma betydelse som i miljöbalken.

I denna förordning avses med

typ A-verksamhet: en verksamhet för undervisning, forskning och utveckling eller en icke-industriell eller icke-kommersiell verksamhet av en liten omfattning,

typ B-verksamhet: en verksamhet som inte är typ A-verksamhet,

grupp I-organismer: genetiskt modifierade mikroorganismer med låg risk för skador på människors hälsa och miljön,

grupp II-organismer: genetiskt modifierade mikroorganismer som inte är grupp I-organismer.

Arbetskyddsstyrelsen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka kriterier en genetiskt modifierad mikroorganism måste uppfylla för att kunna anses som en grupp I-organism.

När Arbetskyddsstyrelsen meddelar sådana föreskrifter skall den samråda med Gentekniknämnden och Naturvårdsverket samt särskilt beakta vad som sägs i artikel 4 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv 90/219/EEG av den 23 april 1990 om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer (direktivet om innesluten användning), bilaga 2 till direktivet och Europeiska gemenskapernas kommissions beslut den 29 juli 1991 angående riktlinjerna för klassificering som anges i artikel 4 i direktivet om innesluten användning.

Undantag från lagens tillämpning

2 § Bestämmelserna om avsiktlig utsättning och utsläppande på marknaden i 13 kap. miljöbalken skall inte tillämpas på organismer som har erhållits med

1. mutagenes, eller

2. cellfusion (inklusive protoplastfusion) av växtceller i fall då de resulterande organismerna även kan framställas med traditionella förädlingsmetoder.

Detta gäller dock endast om det inte används en genetiskt modifierad organism som mottagarorganism eller moderorganism.

3 § Bestämmelserna om innesluten användning i 13 kap. miljöbalken skall inte tillämpas på organismer som har erhållits med

1. mutagenes,

2. framställning och användning av somatiska djurhybridomceller,

3. cellfusion (inklusive protoplastfusion) av växtceller i fall då de resulterande organismerna även kan framställas med traditionella förädlingsmetoder, eller

4. självkloning av icke sjukdomsalstrande, naturligt förekommande mikroorganismer som uppfyller kriterierna för mottagarorganismer av grupp I.

Detta gäller dock endast om det inte används en genetiskt modifierad organism som mottagarorganism eller moderorganism.

Aktsamhetskrav

4 § De operativa tillsynsmyndigheter som anges under punkten F i bilaga 1 till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken meddelar på respektive område föreskrifter om försiktighetsmått enligt 13 kap. 11 § miljöbalken.

När myndigheterna meddelar sådana föreskrifter skall de samråda med Gentekniknämnden och Naturvårdsverket samt särskilt beakta vad som sägs i artiklarna 6.1, 7, 9.1, 14-16 i direktivet om innesluten användning, bilaga 4 till direktivet och artikel 4.1 i Europeiska gemenskapernas råds direktiv 90/220/EEG av den 23 april 1990 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön (direktivet om avsiktlig utsättning).

Förhandsbedömning av skador

5 § De operativa tillsynsmyndigheter som anges under punkten F i bilaga 1 till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken meddelar på respektive område föreskrifter om utredning enligt 13 kap. 9 § miljöbalken.

När myndigheterna meddelar sådana föreskrifter skall de samråda med Gentekniknämnden och höra Naturvårdsverket samt särskilt beakta vad som sägs i artikel 6 i direktivet om innesluten användning och bilaga 3 till direktivet.

Avsiktlig utsättning och utsläppande på marknaden

Undantag från tillståndskravet

6 § *En produkt som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer får släppas ut på marknaden utan tillstånd enligt 13 kap. 12 § miljöbalken, om en behörig myndighet i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) har lämnat motsvarande tillstånd till ett utsläppande av produkten.*

Detta hindrar inte en operativ tillsynsmyndighet att meddela de förelägganden och förbud enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken som behövs för att skydda människors hälsa och miljön. Myndigheten skall dock underrätta Europeiska gemenskapernas kommission och Gemensamma EES-kommittén om ett sådant föreläggande eller förbud.

Särskilda föreskrifter om förutsättningar för lämnande av tillstånd

7 § *Ett tillstånd till ett utsläppande på marknaden enligt 13 kap. 12 § miljöbalken får lämnas endast om*

- 1. ett tillstånd har lämnats enligt 13 kap. 12 § miljöbalken till avsiktlig utsättning av de genetiskt modifierade organismer som produkten innehåller eller består av, eller*
- 2. en riskanalys har utförts vilken är baserad på sådana uppgifter som skall finnas vid en ansökan om tillstånd till en avsiktlig utsättning enligt 13 kap. 12 § miljöbalken.*

I 11 § finns bestämmelser om att tillstånd i vissa fall får lämnas endast om Europeiska gemenskapernas kommission har meddelat att tillstånd får lämnas.

Märkning

7 a § *De operativa tillsynsmyndigheter som anges under punkten F i bilaga 1 till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken skall i underrättelse till Europeiska gemenskapernas kommission*

och i tillstånd till utsläppande på marknaden enligt 11 § ange hur produkten skall märkas.

En ny bestämmelse om märkning föreslås med stöd av bemyndigandet i 13 kap. 18 § miljöbalken. I bestämmelsen anges att tillsynsmyndigheterna i tillståndsbeslut skall ange hur märkning av en produkt, som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer, skall ske.

I direktivet 90/220/EEG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer, i aktuellt avseende senast ändrat genom 97/35/EG, finns bestämmelser om märkning av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer. Bestämmelserna innebär att sökanden i en ansökan om godkännande av en produkt skall ge in ett förslag till märkning. I fråga om produkter som släpps ut på marknaden i blandningar med organismer som inte har modifierats är det enligt bestämmelserna tillräckligt att ange att genetiskt modifierade organismer kan förekomma i blandningen. Direktivets bestämmelser innebär således endast att ett förslag till märkning skall inges i samband med ansökan. Något generellt krav på att märkning faktiskt skall ske finns inte. Enligt gentekniklagen anses den godkännande myndigheten i enskilda fall, genom villkor i beslut om godkännande, kunna hävda ett märkningskrav.

Den 15 maj 1997 trädde Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 258/97 av den 27 januari 1997 om nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser i kraft. Förordningen är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla EU:s medlemsstater. "Nya livsmedel" är ett begrepp som avser vissa kategorier av livsmedel som vi hittills inte konsumerat i någon större utsträckning inom EU. Förordningen innebär att alla nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser ska bedömas av ansvariga myndigheter när en produkt ska släppas ut på marknaden. Bedömningarna skall göras från fall till fall. När väl ett nytt livsmedel godkänts enligt förordningen kan det saluhållas som andra livsmedel med beaktande av de märkningskrav och övriga villkor för hantering som prövningen kan medföra. Artikel 8 i förordningen behandlar frågor

om märkning av nya livsmedel. I artikeln anges de obligatoriska krav på märkning som finns för nya livsmedel och livsmedelsingredienser. I korthet skall märkningen informera konsumenterna om

- 1) skillnader i livsmedelsegenskaper föreligger,
- 2) nya ämnen förekommer som kan ha effekter på hälsan hos vissa befolkningsgrupper,
- 3) nya ämnen förekommer som kan ge upphov till etiska betänkligheter,
- 4) livsmedlet innehåller eller består av GMO.

Märkningen skall ange vilka egenskaper som har förändrats och vilken metod som har använts för att uppnå dessa egenskaper.

Det område som förordningen om nya livsmedel reglerar torde falla bort ur GMO-förordningens (och lagens) tillämpningsområde.

Livsmedelsverket har genom förordningen (1997:202) om ändring i livsmedelsförordningen (1971:807) utpekats som det nationellt behöriga organ som skall utföra de uppgifter som föreskrivs i förordningen (EG) nr 258/97 om nya livsmedel. Livsmedelsverket har också givits bemyndigande att utfärda närmare föreskrifter om hantering m.m. av livsmedel enligt 9-12 §§ livsmedelslagen.

De märkningsbestämmelser som nu skall införas tar således sikte på utsläppande av produkt på marknaden som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer och som inte träffas av EG-förordningen om nya livsmedel. Det kan i vissa fall krävas godkännande både enligt miljöbalkens bestämmelser om genteknik - för närvarande lagen om genetiskt modifierade organismer - och förordningen om nya livsmedel. Olika märkningsbestämmelser kommer härvid att gälla beroende på om produkten skall användas som livsmedel eller ha någon annan användning, t.ex. som foder.

I Jordbruksutskottets betänkande 1997/98:JoU6 uppges att utskottet har inhämtat att kommissionen avser att föreslå ett mer enhetligt system för märkning av genetiskt modifierade produkter. Vidare anges att kommissionen den 24 juli 1997 presenterade riktlinjer som innebär att produkter som består av, innehåller eller härstammar från genetiskt modifierade organismer skall märkas genom hela kedjan från producent till slutkonsument. Märkningen

skall enligt riktlinjerna förse konsumenterna med entydig, korrekt och objektiv information om produktens innehåll.

Det framstår mot den redovisade bakgrunden som mest ändamålsenligt att de respektive tillståndsmyndigheterna åläggs att, genom villkor besluta om hur märkning skall ske. Livsmedelssidan är i ovan redovisade hänseenden redan reglerad och en ny reglering vad gäller återstående delar är förestående. Sveriges nuvarande system vad gäller genteknikfrågor, med ett stort antal centrala tillsynsmyndigheter, och flexibilitetsskäl talar således för den ovan valda lösningen.

Ärendenas handläggning

8 § De operativa tillsynsmyndigheter som anges under punkten F i bilaga 1 till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken meddelar på respektive område föreskrifter om vilka uppgifter och vilken dokumentation som en ansökan om tillstånd enligt 13 kap. 12 § miljöbalken skall innehålla.

När myndigheterna meddelar sådana föreskrifter skall de samråda med Gentekniknämnden och Naturvårdsverket samt särskilt beakta vad som sägs i artiklarna 5 och 11 i direktivet om avsiktlig utsättning och bilagorna 2 och 3 till direktivet.

9 § Innan myndigheten avgör ett ärende enligt 13 kap. 12 § miljöbalken skall den låta Gentekniknämnden yttra sig i saken.

Myndigheten skall dessutom samråda med Gentekniknämnden och Naturvårdsverket innan myndigheten avgör ärendet, om ärendet avser en ny eller tidigare oprövad organism eller en utsättning av en organism under väsentligt annorlunda förutsättningar än tidigare.

10 § Avser ett ärende ansökan om tillstånd till en avsiktlig utsättning enligt 13 kap. 12 § miljöbalken skall myndigheten senast 30 dagar efter ansökningsdagen underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om ansökan. Ärendet skall avgöras senast 90 dagar efter den dag då en fullständig ansökan förelåg.

En underrättelse enligt första stycket skall innehålla en sammanfattning av ansökan. Därvid skall beaktas vad som sägs i

Europeiska gemenskapernas råds beslut den 4 november 1991 om utformning av den sammanfattning av anmälan som avses i artikel 9 i direktivet om avsiktlig utsättning.

11 § Avser ett ärende ansökan om tillstånd till ett utsläppande på marknaden enligt 13 kap. 12 § miljöbalken skall myndigheten, om ansökan inte avslås, underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om ansökan och lämna över handlingarna i ärendet till kommissionen senast 90 dagar efter den dag då en fullständig ansökan förelåg.

En underrättelse enligt första stycket skall innehålla en sammanfattning av ansökan. Därvid skall beaktas vad som sägs i kommissionens beslut den 11 februari 1992 om utformningen av den sammanfattning av anmälan som avses i artikel 12 i direktivet om avsiktlig utsättning. I underrättelsen skall anges de villkor som myndigheten anser vara nödvändiga för ett tillstånd.

Myndigheten får lämna tillstånd till ett utsläppande på marknaden endast om inget land inom EES anmäler en invändning inom 60 dagar från den dag då EES-länderna underrättades om en ansökan enligt första stycket.

Om något EES-land inom den tid som anges i tredje stycket motsätter sig att tillstånd lämnas, får myndigheten lämna tillstånd till ett utsläppande på marknaden endast om kommissionen har meddelat att tillståndet får lämnas.

12 § Myndigheten skall underrätta övriga EES-länder och Europeiska gemenskapernas kommission om tillståndsbeslut enligt 13 kap. 12 § miljöbalken. Även Gentekniknämnden och Naturvårdsverket skall underrättas om sådana beslut.

Naturvårdsverket skall senast den 1 december varje år sända en sammanfattande rapport till kommissionen om kontrollen av användningen av de produkter som har släppts ut på marknaden enligt 13 kap. miljöbalken.

Innesluten användning

Tillståndskrav för att ta i bruk en anläggning

13 § *En anläggning för en verksamhet som omfattar innesluten användning av grupp II-organismer får tas i bruk för första gången endast efter tillstånd.*

Ett sådant tillstånd får lämnas endast om anläggningen är godtagbar från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

Skyldighet att anmäla att en anläggning skall tas i bruk

14 § *En anläggning för en verksamhet som omfattar innesluten användning av grupp I-organismer eller av andra genetiskt modifierade organismer än mikroorganismer får tas i bruk för första gången endast efter anmälan. Om myndigheten inte beslutar något annat, får verksamheten påbörjas 90 dagar efter den dag då en fullständig anmälan förelåg.*

Tillståndskrav för en användning

15 § *En innesluten användning av grupp II-organismer i typ B-verksamhet får ske endast efter tillstånd.*

Ett sådant tillstånd får lämnas endast om verksamheten är godtagbar från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

Skyldighet att anmäla en användning

16 § *En innesluten användning av grupp I-organismer eller av andra genetiskt modifierade organismer än mikroorganismer i typ B-verksamhet liksom av grupp II-organismer i typ A-verksamhet får ske endast efter anmälan. Om myndigheten inte beslutar något annat, får verksamheten påbörjas 60 dagar efter den dag då en fullständig anmälan förelåg.*

Ärendenas handläggning

17 § De operativa tillsynsmyndigheter som anges under punkten F i bilaga 1 till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken meddelar på respektive område föreskrifter om vilka uppgifter och vilken dokumentation som en ansökan om tillstånd enligt 13 och 15 §§ och en anmälan enligt 14 och 16 §§ skall innehålla.

När myndigheterna meddelar sådana föreskrifter skall de samråda med Gentekniknämnden och höra Naturvårdsverket samt särskilt beakta vad som sägs i artiklarna 8, 9.2 och 10 i direktivet om innesluten användning och bilaga 5 till direktivet.

18 § Ett ärende om tillstånd enligt 14 eller 16 § skall avgöras senast 90 dagar efter den dag då en fullständig ansökan förelåg.

19 § Myndigheten skall underrätta Gentekniknämnden och Naturvårdsverket om tillståndsbeslut enligt 13 och 15 §§ och anmälningar enligt 14 och 16 §§.

Naturvårdsverket skall senast den 1 december varje år sända en sammanfattande rapport till Europeiska gemenskapernas kommission om de tillstånd som har lämnats enligt 15 §. I rapporten skall beskrivas de genetiskt modifierade mikroorganismerna, den planerade användningen och riskerna med de genetiskt modifierade mikroorganismerna.

Myndigheter för tillstånd och anmälan

20 § En ansökan om tillstånd enligt 13 kap. 12 § miljöbalken liksom en ansökan enligt denna förordning om tillstånd enligt 13 eller 15 § och en anmälan enligt 14 eller 16 § skall på deras respektive områden göras hos de operativa tillsynsmyndigheter som anges under punkten F i bilaga 1 till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken

Tillsyn

21 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

Av lagrådsremissen framgick att ansvarsfördelningen mellan de i genteknikförordningen utpekade sju myndigheterna skulle klarläggas och Miljöbalksutredningen förväntades komma med förslag i "ett senare betänkande" (se s. 371 i lagrådsremissen).

I propositionen till miljöbalk (prop. 1997/98:45) s. 396-397 anför regeringen följande vad gäller myndigheternas ansvarsområden. "Jordbruksutskottet uttalade i sitt betänkande om genteknik (1995/96:JoU11, rskr. 1995/96:243) med anledning av två motioner att regeringen bör göra en översyn av ansvarsfördelningen mellan de i genteknikförordningen utpekade sju myndigheterna som svarar för föreskrifter, tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om genetiskt modifierade organismer. Regeringen har nyligen tillsatt en kommitté med uppgift att utreda bioteknikens roll i samhället. Enligt utredningens direktiv Biotekniken i samhället - möjligheter och risker (dir.1997:120) skall kommittén även granska den nuvarande myndighetsorganisationen för tillsyn, tillståndsgivning och information samt lämna förslag till nya arbetsformer. Uppdraget skall enligt direktiven redovisas till regeringen senast den 1 juni år 2000. Ett delbetänkande avseende Gentekniknämndens uppgifter och sammansättning skall lämnas den 1 november 1998. Regeringen lämnar därmed frågan tills vidare."

Innan nämnda direktiv beslutades inleddes från Miljöbalksutredningens sida ett arbete med nämnda frågor. Bl.a. gavs de inblandade myndigheterna möjlighet att inkomma med synpunkter. Flera av dem yttrade sig. Svaren ger inte vid handen att det finns problem som är så akuta att det är nödvändigt att de åtgärdas i samband med miljöbalkens ikraftträdande. Mot denna bakgrund framstår det som mest ändamålsenligt att utredningen avstår från att i sak lägga fram förslag i frågorna om ansvarsfördelning och, till följd härav, överlämnar det insamlade materialet till kommittén. Tillsynsbestämmelserna har dock i enlighet med den systematik som

i övrigt valts i miljöbalken flyttats till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken. Detta ger myndigheterna tillgång till de operativa möjligheter som framgår av 26 kap. miljöbalken, vilket förstärker deras ställning som operativa tillsynsmyndigheter i förhållande till gällande rätt.

Ansökningar om tillstånd som görs i ett annat EES-land

22 § De myndigheter som, enligt punkten F i bilaga 1 till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken, utövar operativ tillsyn över utsläppande på marknaden är på respektive område behöriga att anmäla invändningar mot sådana ansökningar som görs i ett annat EES-land om tillstånd till utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer.

Regeringen får förbehålla sig avgörandet huruvida en invändning mot ansökningsen skall anmälas. När en myndighet har underrättats om en ansökan enligt första stycket, skall den skyndsamt med eget yttrande anmäla detta till regeringen.

Har regeringen inte förbehållit sig avgörandet, skall myndigheten anmäla en invändning, om den vid prövning enligt 13 kap. 13 § jämfört med 2 kap. miljöbalken bedömer att det inte finns förutsättningar att lämna tillstånd till utsläppande på marknaden av produkten. Myndigheten skall bereda Gentekniknämnden och Naturvårdsverket tillfälle att yttra sig.

En invändning skall anmälas inom 60 dagar från den dag då Europeiska gemenskapernas kommission underrättade myndigheten om en ansökan enligt första stycket. I invändningen skall myndigheten ange skälen för bedömningen.

De myndigheter som enligt punkten F i bilaga 1 till förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken utövar operativ tillsyn över avsiktlig utsättning får på respektive område ta emot och yttra sig över sådana ansökningar som görs i ett annat EES-land om tillstånd till avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer. Gentekniknämnden och Naturvårdsverket skall beredas tillfälle att yttra sig i ärendena.

Gentekniknämnden

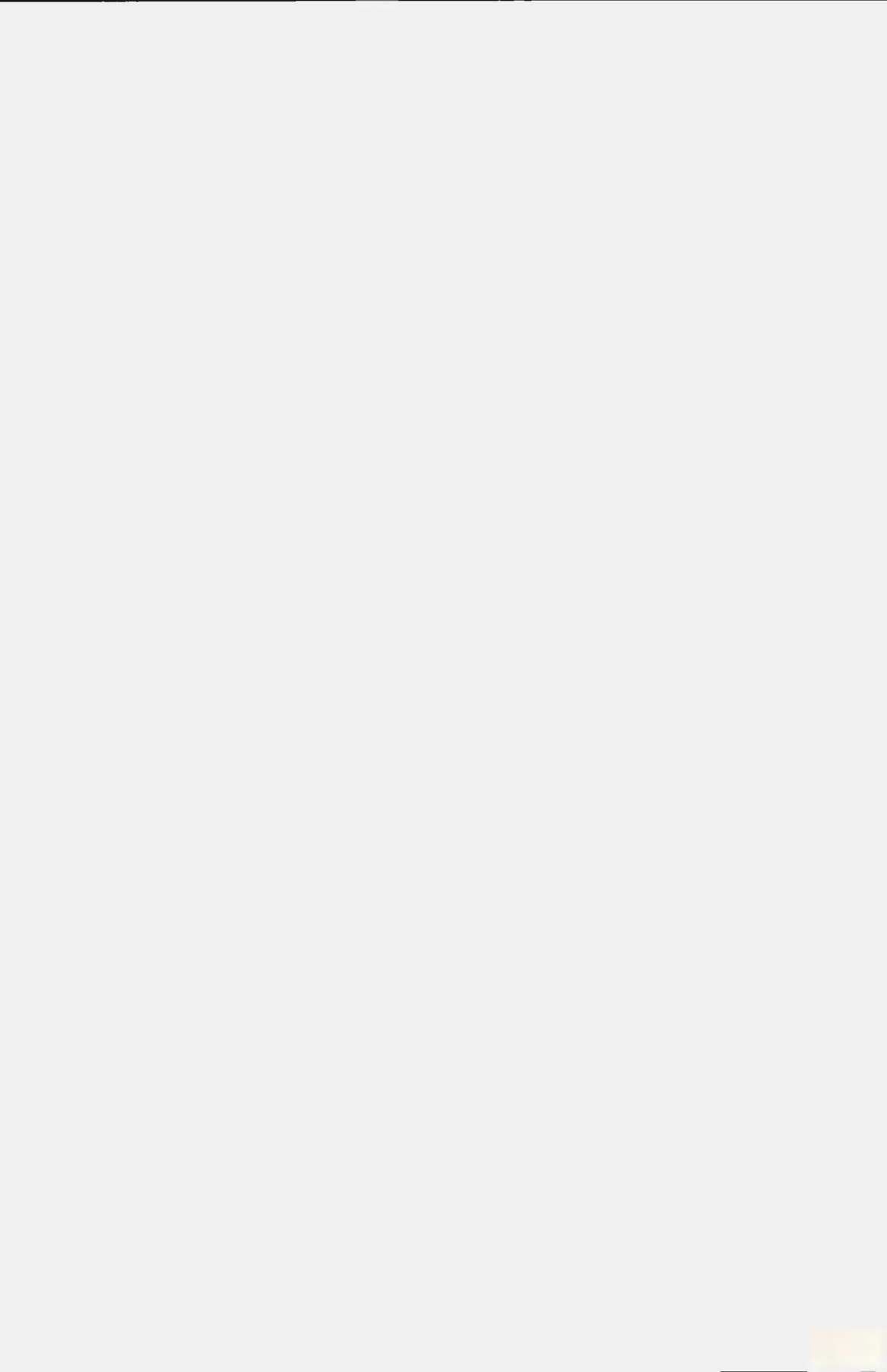
23 § I förordningen (1994:902) med instruktion för Gentekniknämnden finns föreskrifter om Gentekniknämndens uppgifter samt bestämmelser om nämndens sammansättning och arbetsformer.

Avgifter

24 § Bestämmelser om avgifter finns i förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

14. Förslag till Förordning (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer

I miljöbalken samordnas gällande regler om kemiska produkter och förhandsgranskning av biologiska bekämpningsmedel (14 kap.). Utredningen har övervägt att efter det mönstret föra samman förordningarna som gäller bekämpningsmedel med förordningen (1985:835) om kemiska produkter. Det har dock visat sig mera ändamålsenligt att utarbeta en särskild förordning om bekämpningsmedel, se avsnitt 15. Nedan föreslås en förordning som skall gälla generellt för kemiska produkter och biotekniska organismer. Bestämmelserna har i grova drag sin motsvarighet i gällande förordning om kemiska produkter. Förordningen (1995:1048) om bedömning och kontroll av risker med existerande ämnen, som endast innehåller bestämmelser om utpekande av Kemikalieinspektionen som behörig myndighet och tillsynsansvarig vad gäller viss EG-förordning, inarbetas också, se 30 §.

Inledande bestämmelser

1 § Termer och begrepp som används i 14 kap. miljöbalken har samma betydelse i denna förordning.

Med tillverkare avses i denna förordning också den som för vidare överlåtelse i eget namn förpackar, packar om eller ändrar namn på en kemisk produkt eller bioteknisk organism utan att ha fört in till Sverige eller tillverkat produkten eller organismen.

Bestämmelsen motsvarar 1 § förordningen om kemiska produkter.

2 § Särskilt farliga kemiska produkter och biotekniska organismer delas in i livsfarliga och mycket farliga produkter respektive organismer för tillämpningen av 13-19 §§. Kemikalieinspektionen

meddelar närmare föreskrifter om vilka kemiska produkter respektive biotekniska organismer som skall omfattas av indelningen.

Bestämmelsen motsvarar 8 § förordningen om kemiska produkter. Biotekniska organismer har lagts till eftersom tillstånd krävs enligt balken för import av "särskilt farliga kemiska produkter och biotekniska organismer".

Tillämpningsområde

3 § Kemikalieinspektionen får föreskriva att bestämmelserna i 14 kap. 7, 8, 9 och 12 §§ miljöbalken skall tillämpas även på en vara som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt och på grund av sina egenskaper kan befaras medföra skador på människor eller miljön eller andra intressen som skall skyddas enligt miljöbalken.

Den som yrkesmässigt hanterar eller till Sverige för in en sådan vara som avses i första stycket skall, även om en särskild föreskrift inte har meddelats, iaktta vad som föreskrivs i 14 kap. 8 § miljöbalken.

Enligt 14 kap. 1 § miljöbalken får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreskriva att miljöbalkens bestämmelser om kemiska produkter skall tillämpas på en vara som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt om varan på grund av sina egenskaper kan befaras medföra skada på människor eller miljön eller andra intressen som skall skyddas enligt miljöbalken.

Den föreslagna bestämmelsen, som motsvarar 2 § förordningen om kemiska produkter, ger Kemikalieinspektionen möjlighet att föreskriva att vissa bestämmelser i 14 kap. om miljö- och hälsoutredning (7 §), produktinformation (8 §), uppgiftsskyldighet (9 §) och tillstånd (12 §) skall tillämpas även på en vara som innehåller

eller har behandlats med en kemisk produkt. En förutsättning för en sådan föreskrift är dock att varan på grund av att den innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt har fått sådana egenskaper att den kan befaras medföra skador på människor eller miljön eller andra intressen som skall skyddas av miljöbalken. Det bör anmärkas att de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken alltid gäller. En ytterligare förutsättning för att bemyndigandet skall tillämpas bör vara att den aktuella hälso- eller miljörisken inte kan undanröjas genom ingripande enbart mot den kemiska produkten. För att bestämmelserna i 14 kap. skall tillämpas på varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt krävs alltså enligt första stycket att särskilda föreskrifter meddelas av kemikalieinspektionen.

Andra stycket innehåller utöver vad som följer av första stycket generella krav på dem som yrkesmässigt hanterar eller till Sverige för in en sådan vara som avses i första stycket.

Någon motsvarighet till 3 § förordningen om kemiska produkter har inte inarbetats i detta förslag. Det beror på att bemyndigandet i 4 § lagen (1985:426) om kemiska produkter inte har fått någon motsvarighet i miljöbalken. Vad mera gäller tillämpningsområdet för bestämmelser om kemiska produkter och biotekniska organismer kan noteras att 3 § lagen om kemiska produkter inte heller fått någon motsvarighet i miljöbalken. I den bestämmelsen undantas bl.a. sådana kemiska produkter som omfattas av livsmedelslagen (1971:511) och läkemedelslagen (1992:859) från lagens tillämpningsområde. Undantagsbestämmelsen torde ha bortfallit med hänsyn till de allmänna övervägandena om miljöbalkens förhållande till annan lagstiftning, jfr prop. 1997/98:45 s. 190 f. Under alla förhållanden är det inte möjligt att, utan bemyndigande, i förordningsform meddela bestämmelser om undantag från bestämmelser i miljöbalken.

4 § Denna förordning skall inte tillämpas på kosmetiska och hygieniska produkter. För sådana gäller i stället förordningen (1998:000) om kosmetiska och hygieniska produkter.

Bestämmelsen motsvarar 3 a § förordningen om kemiska produkter.

Kunskapskrav m.m.

5 § Kemikalieinspektionen skall meddela de ytterligare föreskrifter om kunskapskrav som behövs för tillämpningen av 2 kap. 2 § miljöbalken med avseende på hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter och biotekniska organismer.

Bestämmelsen motsvarar 10 § förordningen om kemiska produkter.

Miljö- och hälsoutredning

6 § Kemikalieinspektionen meddelar de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om miljö- och hälsoutredning enligt 14 kap. 7 § miljöbalken.

Bestämmelsen motsvarar 7 § förordningen om kemiska produkter.

Produktinformation och annan uppgiftsskyldighet

7 § Kemikalieinspektionen skall meddela de föreskrifter om produktinformation som behövs för tillämpningen av 14 kap. 8 § miljöbalken.

Bestämmelsen motsvarar 11 § förordningen om kemiska produkter.

8 § Kemikalieinspektionen skall meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för tillämpningen av bestämmelsen om uppgiftsskyldighet i 14 kap. 9 § miljöbalken.

Bestämmelsen motsvarar 16 § förordningen om kemiska produkter.

Produktregister

9 § Kemiska produkter som yrkesmässigt tillverkas i eller förs in till Sverige skall registreras i produktregistret i enlighet med föreskrifterna i 10 §.

Produktregistret förs av Kemikalieinspektionen.

Bestämmelsen motsvarar 12 § förordningen om kemiska produkter.

10 § Varje kemisk produkt som kan hänföras till något av de varuslag som anges i bilaga till denna förordning skall anmälas till Kemikalieinspektionen för registrering i produktregistret.

Anmälan skall göras av tillverkaren eller, i fråga om en kemisk produkt som förts in till Sverige av den som svarar för införseln. Anmälningsskyldighet inträder när en kemisk produkt tillverkas eller förs in till Sverige. Om det är godtagbart från hälso- och miljöskyddssynpunkt får Kemikalieinspektionen i särskilda fall medge att en handelsagent fullgör anmälningsskyldighet i stället för den som svarar för en införsel.

Den som årligen tillverkar eller för in till Sverige mindre än 100 kilogram av en kemisk produkt behöver inte anmäla produkten, om inte Kemikalieinspektionen föreskriver annat.

Bestämmelsen motsvarar 13 och 14 §§ förordningen om kemiska produkter.

11 § Kemikalieinspektionen meddelar de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om produktregistret. Kemikalieinspektionen får föreskriva om undantag eller för särskilt fall medge dispens från föreskrifterna i 9-10 §§.

Bestämmelsen motsvarar 15 § förordningen om kemiska produkter.

Förhandsanmälan

12 § Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter i fråga om förhandsanmälan enligt 14 kap. 11 § miljöbalken.

Bestämmelsen motsvarar 16 a § förordningen om kemiska produkter.

Tillstånd m.m.

13 § Tillstånd som avses i 14 kap. 12 § miljöbalken krävs för

- 1. yrkesmässig import av livsfarliga kemiska produkter och biotekniska organismer från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen,*
- 2. yrkesmässig överlåtelse av särskilt farliga kemiska produkter och biotekniska organismer,*
- 3. annan än yrkesmässig import av särskilt farliga kemiska produkter och biotekniska organismer från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen,*
- 4. annan än yrkesmässig hantering av särskilt farliga kemiska produkter och biotekniska organismer.*

Bestämmelsen motsvarar 17 § förordningen om kemiska produkter. Bemyndigandet i 14 kap. 12 § miljöbalken är vidare och kan på sikt utnyttjas av regeringen.

14 § Föreståndare för institution eller motsvarande vid universitet eller högskola eller för sådant undersökningslaboratorium, forskningsinstitut eller liknande, som ägs eller får stöd av staten, landstinget eller kommunen, får utan tillstånd enligt 13 § 1 importera livsfarliga kemiska produkter och biotekniska organismer som behövs för verksamheten. Tillstånd till import av livsfarliga kemiska produkter och biotekniska organismer krävs inte heller för den som enligt läkemedelslagen (1992:859) är behörig att tillverka läkemedel i allmänhet.

Bestämmelsen, som kan utfärdas med stöd av bemyndigandet i 14 kap. 16 § miljöbalken, har sin motsvarighet i 18 § förordningen om kemiska produkter.

15 § Tillstånd enligt 13 § 2 krävs inte för den som enligt lagen (1996:1152) om handel med läkemedel har rätt att driva detaljhandel med läkemedel.

Tillstånd enligt 13 § 3 och 4 får lämnas endast till den som har fyllt 18 år och som behöver produkterna för ett konstnärligt, tekniskt, vetenskapligt eller liknande ändamål.

Bestämmelsen motsvarar 19 § förordningen om kemiska produkter. Första stycket motiveras av att endast staten eller juridisk person i vilken staten äger bestämmande inflytande äger driva detaljhandel. Lagen 1970:205 om detaljhandel med läkemedel har upphävts genom lagen 1996:1152 om handel med läkemedel (uppdelningen detaljhandel/partihandel finns också i gällande rätt)

16 § Frågan om tillstånd enligt 13 § prövas, om sökanden bedriver rörelse, av länsstyrelsen i det län där rörelsen bedrivs och annars av

länsstyrelsen i det län där sökanden är bosatt. Tillstånd får gälla under högst fem år.

Bestämmelsen motsvarar 20 § förordningen om kemiska produkter

---

Någon motsvarighet till 21 § förordningen om kemiska produkter har inte inarbetats i detta förslag. Till viss del har den inarbetats i miljöbalkens generella bestämmelser, jfr. 24 kap. 3 §. Det synes emellertid - enligt balken - inte möjligt att återkalla tillstånd på den grund att tillståndshavaren åsidosätter vad som åligger honom enligt balken eller föreskrift som har meddelats med stöd av balken. Inte heller tycks återkallelse på grund av att tillståndshavaren befinner sig olämplig kunna ske enligt balken. Med hänsyn till upplägget i balken är det troligen den som får ändras om gällande rätt skall kvarstå.

17 § Livsfarliga eller mycket farliga kemiska produkter och biotekniska organismer får inom riket överlåtas endast till den som skall använda dem yrkesmässigt eller som har tillstånd för annan hantering. Den som överlåter sådana produkter respektive organismer skall föra anteckningar om försäljningen enligt föreskrifter som meddelas av Kemikalieinspektionen.

Bestämmelsen motsvarar 22 § förordningen om kemiska produkter,

18 § En livsfarlig kemisk produkt eller en bioteknisk organism får inte tas om hand på sätt som avses i 7 § första stycket tullagen (1994:1550) av annan än den som får importera en sådan produkt.

I övrigt gäller i fråga om oförtullade kemiska produkter och biotekniska organismer lagen (1973:980) om transport, förvaring av införselade varor m.m. Kemikalieinspektionen bestämmer hur det

skall förfaras med en livsfarlig kemisk produkt eller bioteknisk organism som inte kan försäljas enligt 3 § lagen.

Bestämmelsen motsvarar 23 § förordningen om kemiska produkter.

19 § Kemikalieinspektionen får, om det finns särskilda skäl, föreskriva att bestämmelserna i 13-18 §§ denna förordning skall tillämpas också på kemiska produkter eller biotekniska organismer som inte anses som livsfarliga eller mycket farliga.

Bestämmelsen motsvarar 24 § första stycket förordningen om kemiska produkter.

20 § Kemikalieinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter enligt 14 kap. 24 § andra stycket miljöbalken såvitt avser krav på tillstånd eller särskilt villkor för hantering, införsel eller utförsel av kemiska produkter och biotekniska organismer.

Bestämmelsen motsvarar 25 § förordningen om kemiska produkter.

Bemyndigande att föreskriva om undantag och medge dispens

21 § Kemikalieinspektionen får, om det finns särskilda skäl, föreskriva om undantag från kravet på tillstånd enligt 13 §. Om det finns synnerliga skäl får inspektionen besluta om dispens från kravet på tillstånd i det enskilda fallet.

Av 14 kap. 16 § miljöbalken framgår att sådana föreskrifter eller beslut får innehålla krav på anmälan innan en kemisk produkt eller bioteknisk organism saluhålls eller används.

Bestämmelsen motsvarar 24 § andra stycket förordningen om kemiska produkter. Den har placerats under en särskild rubrik enligt mönster i miljöbalken och justerats i förhållande till bemyndigandet där (14 kap. 16 §).

Skyldighet att underrätta om skadliga verkningar

22 § Kemikalieinspektionen skall underrättas om skadliga verkningar enligt 14 kap. 23 § miljöbalken.

Genom 14 kap. 23 § miljöbalken görs 10 a § förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel generellt tillämplig. Det innebär att den som tillverkar eller släpper ut en kemisk produkt eller bioteknisk organism på marknaden omedelbart skall underrätta Kemikalieinspektionen om det efter ett tillstånd eller godkännande kommer fram vissa nya uppgifter. Det gäller nya uppgifter om att den kemiska produkten eller biotekniska organismen eller resthalter av ett aktivt ämne i produkten eller organismen kan ha skadliga effekter på människors hälsa, grundvattnet eller på miljön i övrigt. Upplysningsskyldigheten gäller också i vissa andra fall. Kemikalieinspektionen bemyndigas genom den föreslagna bestämmelsen att vara den myndighet som tar emot underrättelserna.

Bemyndiganden att meddela ytterligare föreskrifter

23 § Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om sådana förbud som behövs till följd av rådets förordning (EEG) nr 2455/92 av den 23 juli 1992 om export och import av vissa farliga kemikalier och rådets direktiv 76/769/EEG av den 27 juli 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av vissa farliga ämnen och preparat (beredningar).

Bestämmelsen motsvarar 25 a § förordningen om kemiska produkter.

24 § Kemikalieinspektionen får i fråga om kemiska produkter och biotekniska organismer meddela ytterligare föreskrifter om försiktighetsmått enligt 2 kap. 3 och 6 §§ miljöbalken.

I fråga om transport av kemiska produkter meddelas dock sådana föreskrifter som avses i första stycket av respektive transportmyndighet enligt förordningen (1982:923) om transport av farligt gods efter samråd med Kemikalieinspektionen.

Bestämmelsen överensstämmer i princip med 5 § förordningen om kemiska produkter.

25 § Kemikalieinspektionen får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning. Kemikalieinspektionen får också meddela föreskrifter om hantering, import och export av kemiska produkter för verkställigheten av rådets förordning (EEG) nr 2455/92 av den 23 juli 1992 om export och import av vissa farliga kemikalier.

Bestämmelsen motsvarar 29 § förordningen om kemiska produkter.

26 § Följande myndigheter får efter samråd med Kemikalieinspektionen och på följande villkor meddela sådana föreskrifter som avses i 3, 7, 8, 20, 23 och 24 §§.

- 1. Naturvårdsverket, om det finns skäl med hänsyn till skyddet av den yttre miljön.*
- 2. Boverket, i fråga om byggprodukter, om det behövs till skydd för inomhusmiljön.*
- 3. Statens livsmedelsverk, i fråga om material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel och ifråga om nappar.*

Bestämmelsen motsvarar 30 § förordningen om kemiska produkter.

27 § Innan annan myndighet än sådan transportmyndighet som avses i 24 § andra stycket meddelar förbud eller föreskrifter som har betydelse för transporter skall samråd ske med vederbörande transportmyndighet enligt förordningen (1982:923) om transport av farligt gods.

Bestämmelsen motsvarar 31 § förordningen om kemiska produkter.

Tillsyn

28 § Utöver vad som följer av denna förordning finns bestämmelser om tillsyn i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

En ny bestämmelse föreslås som hänvisar till de generella bestämmelserna om tillsyn. Bestämmelser om tillsyn finns i dag i 26-28 §§ förordningen om kemiska produkter (28 § rör kostnader för provtagning m.m. och har inordnats i förordningen [1998:000] om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken). Genom den nya tillsynsförordningen kommer merparten av gällande tillsynsbestämmelser att falla bort. Nedan presenteras de som bör kvarstå eller införas.

29 § Kemikalieinspektionen utövar tillsynen över efterlevnaden av rådets förordning (EEG) nr 2455/92 av den 23 juli 1992 om export och import av vissa farliga kemikalier.

Kemikalieinspektionen är den ansvariga myndighet som avses i artikel 3 i rådets förordning (EEG) nr 2455/92.

Bestämmelsen motsvarar 26 a § i förordningen om kemiska produkter. En hänvisning till 29 § görs i tillsynsförordningen.

30 § Kemikalieinspektionen är den behöriga myndighet som avses i artikel 13 i rådets förordning (EEG) nr 793/93 av den 23 mars 1993 om bedömning och kontroll av risker med existerande ämnen.

Tillsyn över efterlevnaden av bestämmelser om tillverkare och importörers skyldigheter enligt rådets förordning (EEG) nr 793/93 utövas av Kemikalieinspektionen.

Förordningen (1995:1048) om bedömning och kontroll av risker med existerande ämnen innehåller inte några andra bestämmelser än de som redovisas i denna paragraf. De bör kunna därför inordnas i denna förordning på ovan föreslaget sätt. En hänvisning till bestämmelsen görs i bilaga 1 av förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

31 § En statlig tillsynsmyndighet skall göra anmälan till Konsumentombudsmannen om myndigheten från hälso- eller miljöskyddssynpunkt finner att det finns skäl för ingripande enligt marknadsföringslagen (1995:450) mot marknadsföringen av en kemisk produkt eller bioteknisk organism. Andra myndigheter än Kemikalieinspektionen skall samråda med inspektionen innan anmälan görs.

Bestämmelsen motsvarar 27 § förordningen om kemiska produkter.

Avgifter

32 § Bestämmelser om avgifter finns i 27 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Genom den nya avgiftsförordningen kommer någon motsvarighet till gällande avgiftsbestämmelser inte att behövas i denna förordning. En upplysningsbestämmelse - i enlighet med den föreslagna - kan dock vara av värde.

Ansvar

33 § Bestämmelser om ansvar och förverkande på grund av överträdelse av denna förordning och föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen finns i 29 kap. miljöbalken.

Bestämmelsen motsvarar 32 § förordningen om kemiska produkter.

Överklagande

34 § Föreskrifter som har meddelats av en länsstyrelse eller en central förvaltningsmyndighet med stöd av ett bemyndigande i 14 kap. miljöbalken eller i förordning som meddelats med stöd därav, överklagas hos regeringen om inte annat anges.

Bestämmelsen motsvarar i princip 34 § förordningen om kemiska produkter och anger den normala instansen för överklagande av generella föreskrifter.

35 § Ett beslut av Yrkesinspektionen får överklagas hos Arbetarskyddsstyrelsen.

Ytterligare bestämmelser om överklagande finns i 19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 § miljöbalken.

Den ordning för överklagande som förutsätts gälla pekas ut i miljöbalken (19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 §). Den innebär att kommunala nämnders beslut överklagas hos länsstyrelsen, om inte annat är särskilt föreskrivet och att länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut överklagas hos miljödomstol om inte annat är särskilt föreskrivet.

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999 då förordningen om kemiska produkter och förordningen (1995:1048) om bedömning och kontroll av risker med existerande ämnen skall upphöra att gälla.

2. Vid ikraftträdandet gällande föreskrifter eller villkor, som har meddelats med stöd av bestämmelse som har upphävts genom denna förordning, skall tillämpas som föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap. miljöbalken och denna förordning till dess annat förordnas.

Bestämmelserna har utformats efter mönster från gällande övergångsbestämmelser till förordningen om kemiska produkter.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

15. Förslag till Förordning (1998:000) om bekämpningsmedel

Bestämmelser om hur kemiska bekämpningsmedel får spridas finns i dag i förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel (FOB) som har utfärdats med stöd av lagen (1985:426) om kemiska produkter. Regler om spridning av biologiska bekämpningsmedel har i gällande rätt föreskrivits av Kemikalieinspektionen med stöd av 6 § lagen (1991:639) och förordningen (1991:1288) om förhandsgranskning av biologiska bekämpningsmedel i KIFS 1994:4, Kemikalieinspektionens föreskrifter om biologiska bekämpningsmedel. I dag finns även regler om spridning av bekämpningsmedel i lagen (1983:428) och förordningen (1985:842) om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark. Nämnda lagar har samtliga inarbetats i 14 kap. miljöbalken. Nedanstående förslag till förordning innebär en sammanslagning och bearbetning av gällande förordningar i ämnet. Förordningen (1979:349) om kvicksilverbetning av utsäde föreslås bli upphävd. Kemikalieinspektionen har, i skrivelse till Miljödepartementet den 4 december 1997, föreslagit vissa ändringar i förordningen om bekämpningsmedel. Förslaget bearbetas för närvarande i Regeringskansliet och väntas föranleda ändringar i förordningen innan nedan föreslagen förordning träder i kraft. Grovt syftar förslaget till att anpassa förordningen till bestämmelserna i rådets direktiv 91/414/EEG och till att tydliggöra införlivandet av rådets direktiv 97/57/EG om fastställande av bilaga VI till direktiv 91/414/EEG. Mot bakgrund av det pågående arbetet har vi inte föreslagit några ändringar i de delar som berörs av Kemikalieinspektionens skrivelse.

Inledande bestämmelser

1 § Termer och begrepp som används i 14 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer har samma betydelse i denna förordning.

Bestämmelsen motsvarar 1 § första stycket FOB. Resterande delar av nämnda lagrum har arbetats in i 14 kap. 5 § miljöbalken.

Tillämpningsområde

2 § Om det är av särskild betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt, får Kemikalieinspektionen föreskriva att bestämmelserna om bekämpningsmedel i miljöbalken och denna förordning skall tillämpas även på en produkt som med hänsyn till sina egenskaper och användning står bekämpningsmedlen nära.

Bestämmelsen motsvarar 2 § FOB.

Kunskapskrav m.m.

3 § Särskilda föreskrifter om sådana kunskapskrav och åldersgränser som avses i 13 § meddelas av tillståndsmyndigheten enligt 14 § efter samråd med Kemikalieinspektionen.

Statens jordbruksverk får besluta att länsstyrelsen skall svara för att den utbildning som krävs i anledning av kunskapskrav som Jordbruksverket föreskrivit enligt första stycket genomförs på sätt som verket bestämmer.

Bestämmelsen motsvarar 19 § första och andra styckena FOB. Generella föreskrifter om kunskapskrav meddelas av Kemikalieinspektionen med stöd av 5 § förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer. Med hänsyn härtill behövs inte någon motsvarighet till 20 § FOB.

Godkännande av bekämpningsmedel

4 § *Kemikalieinspektionen beslutar om godkännande av bekämpningsmedel enligt 14 kap. 13-15 §§ miljöbalken.*

Inspektionen får, om det finns särskilda skäl, föreskriva om undantag från sådant krav på godkännande. Om det finns synnerliga skäl får Kemikalieinspektionen besluta om dispens i det enskilda fallet.

Av 14 kap. 16 § miljöbalken framgår att sådana föreskrifter eller beslut får innehålla krav på anmälan innan en kemisk produkt eller bioteknisk organism saluhålls eller används.

I 14 kap. 13-15 §§ miljöbalken bemyndigas regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att besluta om godkännande av bekämpningsmedel. Genom den föreslagna bestämmelsen ges Kemikalieinspektionen beslutanderätten i sådana frågor. Inspektionen bemyndigas dessutom med stöd av 14 kap. 16 § miljöbalken att medge undantag eller dispens från kravet på godkännande.

5 § *Offentliga eller vetenskapliga organ på jordbruksområdet, jordbruksorganisationer och yrkesanvändare får ansöka om att användningsområdet för växtskyddsmedel som redan är godkänt skall utvidgas till att avse andra ändamål än de som omfattas av godkännandet.*

Användningsområdet får utvidgas om den tilltänkta användningen är av mindre omfattning och om det behövs för att tillgodose allmänna intressen. Vidare skall förutsättningarna för godkännande vara uppfyllda.

Bestämmelsens första stycket motsvarar 4 § andra stycket FOB. Tredje stycket av 4 § FOB återfinns i 14 kap. 15 § första stycket miljöbalken. Andra stycket är hämtat från 5 § andra stycket FOB.

6 § Till ansökan om godkännande av ett bekämpningsmedel skall bifogas en dokumentation av medlet och i medlet ingående aktiva ämnen. För växtskyddsmedel beskrivs dokumentationen i rådets direktiv 91/414/EEG av den 15 juli 1991 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, senast ändrat genom kommissionens direktiv 96/12/EG. Tester och analyser som krävs för att uppfylla kraven för godkännande av ett växtskyddsmedel skall när så krävs utföras av organ som ackrediteras för denna uppgift enligt bestämmelserna i lagen (1992:1119) om teknisk kontroll. Om testerna och analyserna syftar till att få fram uppgifter om egenskaperna eller säkerheten vad avser människors och djurs hälsa eller miljön skall de utföras av organ som utsetts i enlighet med förordningen (1991:93) om införande av OECDs principer om god laboratoriesed.

Bestämmelsen motsvarar 4 a § första stycket FOB. Samma paragrafs andra stycke har hamnat i 14 kap. 15 § miljöbalken.

7 § Om en fråga som rör ömsesidigt erkännande av ett godkännande har hänskjutits till Ständiga kommittén för växtskydd, skall kommitténs beslut omedelbart godtas.

Bestämmelsen motsvarar 5 a § FOB.

8 § Ett bekämpningsmedel får inte godkännas om medlets benämning kan anses vilseledande med hänsyn till medlets sammansättning, verkan eller egenskaper i övrigt eller kan leda till förväxling med annat bekämpningsmedel.

Bestämmelsen motsvarar 6 § FOB.

9 § Vid handläggning av ärenden om godkännande av växtskyddsmedel får uppgifter som återfinns i den dokumentation av det verksamma ämnet som skall bifogas ansökan om godkännande inte användas på ett sätt som gynnar andra sökande

1. under en period på tio år räknat från det första upptagandet i bilaga 1 till direktiv 91/414/EEG, om det verksamma ämnet inte fanns på marknaden senast den 26 juli 1993,

2. under en period på tio år räknat från dagen för beslut om godkännande i en annan medlemsstat om det verksamma ämnet fanns på marknaden senast den 26 juli 1993, eller

3. under en period på fem år räknat från dagen för beslut om att ta upp ett verksamt ämne i bilaga 1 för första gången, ändra villkoren för upptagandet i bilaga 1 till direktiv 91/414/EEG eller låta ämnet stå kvar i bilagan. Om femårsperioden löper ut före en period som avses i 1 och 2 skall femårsperioden förlängas, så att den löper ut samma dag som dessa perioder.

Detta gäller dock endast om den som har gjort ansökan inte har avtalat med den ursprungliga sökanden att uppgifterna får användas.

Bestämmelsen motsvarar 6 a § FOB. Första stycket har dock - vilket avviker från gällande rätt - bytt plats med första stycket i motsvarigheten till 6 b § FOB. Detta för att förordningstexten skall stämma överens med artikel 13 i Rådets direktiv 91/414/EEG.

10 § Vid handläggning av ärenden om godkännande av växtskyddsmedel får uppgifter som återfinns i den dokumentation av medlet som skall bifogas ansökan om godkännande inte användas på ett sätt som gynnar andra sökande,

1. under en period på tio år räknat från det första godkännandet av bekämpningsmedlet i någon medlemsstat, om godkännandet sker efter upptagandet i bilaga 1 till direktiv 91/414/EEG av ett verksamt ämne, eller

2. under en period på tio år räknat från det första godkännandet av växtskyddsmedlet i någon annan medlemsstat om godkännandet sker

före upptagandet i bilaga 1 till direktiv 91/414/EEG av ett verksamt ämne i medlet.

Detta gäller om den som har gjort ansökan inte har avtalat med den ursprungliga sökanden att uppgifterna får användas.

Bestämmelsen motsvarar 6 b § FOB. Angående första stycket se kommentaren till 9 §.

11 § När ett bekämpningsmedel godkänns eller dess användningsområde ändras skall Kemikalieinspektionen efter samråd med andra berörda myndigheter meddela de föreskrifter som behövs i fråga om märkning och annan produktinformation, hantering av bekämpningsmedlet och andra särskilda villkor till förebyggande av skador.

Bestämmelsen motsvarar 7 § FOB och 3 § första stycket förordningen om förhandsgranskning av biologiska bekämpningsmedel.

12 § När ett bekämpningsmedel godkänns skall medlets hälso- och miljöfarliga egenskaper bedömas med hänsyn till användningsområdet. På grundval av en sådan bedömning skall medlet hänföras till någon av följande klasser.

Klass 1. Medel som får användas endast för yrkesmässigt bruk av den som har särskilt tillstånd,

Klass 2. Medel som får användas endast för yrkesmässigt bruk,

Klass 3. Medel som får användas av var och en.

Bestämmelsen motsvarar 8 § FOB.

13 § Bekämpningsmedel som hänförs till klass 1 i 12 § samt, efter föreskrifter av Kemikalieinspektionen, medel i klass 2 som

huvudsakligen används inom jordbruk, skogsbruk, trädgårdsskötsel eller som träskyddsmedel får användas endast av personal som uppfyller särskilda kunskapskrav och, om tillståndsmyndigheten enligt 14 § så bestämmer, har uppnått viss ålder.

Bestämmelsen motsvarar 9 § FOB.

Tillstånd att använda bekämpningsmedel

14 § Tillstånd att använda bekämpningsmedel som hänförs till klass 1 i 12 § skall avse viss tid. Frågan om tillstånd prövas såvitt avser
1. verksamhet som huvudsakligen berör jordbruk, skogsbruk eller trädgårdsskötsel av Statens jordbruksverk eller, efter Jordbruksverkets bestämmande, av länsstyrelsen,
2 åtgärder mot ohyra och skadedjur enligt 9 kap. 9 § miljöbalken av Socialstyrelsen,
3. användning av träskyddsmedel samt annan verksamhet av Arbetarskyddsstyrelsen.

Tillstånd enligt första stycket meddelas av tillståndsmyndigheten efter samråd med Kemikalieinspektionen.

Bestämmelsen motsvarar 18 § och delar av 19 § FOB.

15 § Om Kemikalieinspektionen har anledning att misstänka att ett godkänt växtskyddsmedel eller ett medel som inspektionen är skyldig att godkänna utgör en risk för människors eller djurs hälsa eller för miljön, får inspektionen tillfälligt begränsa eller förbjuda användningen eller försäljningen av den produkten. Om inspektionen meddelar ett sådant beslut, skall myndigheten genast underrätta Europeiska gemenskapernas kommission och medlemsstaterna om detta.

Bestämmelsen motsvarar 9 a § FOB.

Frågorna som regleras i 9 b § FOB är reglerade i 24 kap. miljöbalken. Någon motsvarighet till den bestämmelsen tas därför inte med här.

Vad gäller 10 § FOB tar de generella bestämmelserna i 24 kap. miljöbalken också över. Det förefaller rimligt att ett godkännande bör kunna upphöra att gälla på egen begäran. I praktiken är det dock svårt att tänka sig fall där en sådan återkallelse skulle vara motiverad utan att någon av punkterna i 24 kap. 3 § miljöbalken är tillämplig. Enligt allmänna rättsgrundsatser kan återkallelse på egen begäran ske under vissa givna förutsättningar. Grovt torde gälla att en sådan återkallelse kan ske om tredje mans intresse inte träds för när och då det finns ett erkänt intresse för den som begär återkallelse att en sådan skall ske. Det framstår dock som tveksamt att ha kvar en särskild bestämmelse i denna fråga i förordningen.

Spridning av bekämpningsmedel

16 § Spridning av bekämpningsmedel skall ske enligt principerna för en god växtskyddssed och, där så är möjligt, enligt principerna om en integrerad bekämpning samt enligt de villkor som meddelas i beslutet om godkännande.

Statens jordbruksverk får meddela särskilda föreskrifter om godkännande av utrustning som är avsedd för spridning av bekämpningsmedel.

Bestämmelsen motsvarar 11 § FOB. Första delen av första stycket i gällande rätt "Spridning.. ..spridningsområde" finns i 14 kap. 18 §

miljöbalken. Andra stycket bildar den nu föreslagna paragrafens andra stycke.

17 § Ett bekämpningsmedel som är särskilt skadligt för pollinerande insekter får inte användas för att behandla växter under den tid då insektpollination kan förekomma.

Om det finns särskilda skäl får Statens jordbruksverk meddela föreskrifter om undantag eller i det enskilda fallet besluta om dispens från första stycket.

I fråga om bekämpning som utförs yrkesmässigt med ett sådant bekämpningsmedel som avses i första stycket skall det föras anteckningar enligt föreskrifter som meddelas av Jordbruksverket.

Bestämmelsen motsvarar 12 § FOB.

18 § Kemiska produkter som är avsedda som medel för tillväxtreglering i odlingar av stråsäd får inte användas för detta ändamål.

Bestämmelsen motsvarar 12 a § FOB. Andra meningen i den bestämmelsen har dock inte fått någon motsvarighet här. Den tidpunkt som där anges har nämligen passerats då denna förordning avses träda i kraft.

Någon motsvarighet till 13 § FOB föreslås inte med hänsyn till att den har arbetats in i 14 kap. 18-19 §§ miljöbalken.

19 § Om det finns synnerliga skäl får Kemikalieinspektionen i enskilda fall, efter samråd med Naturvårdsverket, Statens jordbruksverk och Skogsstyrelsen, medge dispens från förbudet i 14 kap. 18 § andra stycket miljöbalken mot spridning av

bekämpningsmedel från luftfartyg. En sådan dispens skall förenas med de villkor som behövs från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

Bestämmelsen motsvarar 14 § FOB. Ett ytterligare samrådsorgan - Skogsstyrelsen - har tillkommit i förhållande till gällande rätt.

20 § Naturvårdsverket får meddela ytterligare föreskrifter om spridning av bekämpningsmedel. Föreskrifter om krav på tillstånd att sprida bekämpningsmedel inom visst område meddelas dock av länsstyrelsen.

Bestämmelsen motsvarar 15 § FOB.

21 § Kemikalieinspektionen får medge dispens från 14 kap. 19 § miljöbalken, om det behövs för vetenskaplig prövning.

Bestämmelsen motsvarar 2 § förordningen om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark.

22 § Skogsvårdsstyrelsen får meddela beslut om dispens enligt 14 kap. 20 § första stycket miljöbalken.

Bestämmelsen motsvarar 2 § lagen om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark.

23 § Skogsstyrelsen får meddela allmänna råd till ledning för skogsvårdsstyrelsernas tillämpning av 14 kap. 20 § miljöbalken.

Bestämmelsen motsvarar 1 § förordningen om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark.

Vissa varor som har behandlats med bekämpningsmedel

24 § Spannmål, potatis eller annat utsäde som har betats med bekämpningsmedel får användas endast som utsäde. Detta utsäde får förvaras endast i emballage av sådant slag som Statens jordbruksverk föreskriver. Emballaget får inte användas för andra ändamål, om inte Jordbruksverket medger det.

Bestämmelsen motsvarar 16 § FOB.

25 § Skogsplantor som har behandlats med ett bekämpningsmedel som inte är godkänt enligt denna förordning får inte införas till Sverige.

Om särskilda skäl föreligger, får Kemikalieinspektionen medge dispens från första stycket.

Bestämmelsen motsvarar 17 § FOB. Den gäller enligt den föreslagna lydelsen inte endast "barrträdsplantor" som i gällande rätt utan samtliga "skogsplantor".

Någon motsvarighet till 10 a § FOB föreslås inte här. Som beskrivits ovan i kommentaren till 22 § förordningen (1998:000) om kemiska produkter (avsnitt 14) har genom 14 kap. 23 § miljöbalken underrättelseskyldigheten gjorts generell.

Bemyndiganden att meddela ytterligare föreskrifter

26 § Kemikalieinspektionen meddelar ytterligare föreskrifter om godkännande och särskilda villkor för hanteringen av bekämpningsmedel.

Bestämmelsen motsvarar 21 § FOB.

Överklagande

27 § Kemikalieinspektionens beslut i ett särskilt fall i fråga om godkännande av bekämpningsmedel överklagas hos regeringen.

Den ordning för överklagande som förutsätts gälla pekas ut i miljöbalken (19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 §). Den innebär att kommunala nämnders beslut överklagas hos länsstyrelsen, om inte annat är särskilt föreskrivet och att länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut överklagas hos miljödomstol om inte annat är särskilt föreskrivet. I förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer anges vissa generella undantag vad gäller 14 kap. miljöbalken. Den ovan föreslagna bestämmelsen är ett undantag som endast gäller beslut i särskilt fall i fråga om godkännande av bekämpningsmedel. Den föreslagna ordningen överensstämmer med gällande rätt.

Någon motsvarighet till bestämmelserna om avgifter, tillsyn och ansvar m.m. föreslås inte här (i princip 24-31 §§ i gällande rätt). Hänvisningsbestämmelser till de generella reglerna i miljöbalken som behandlar dessa frågor finns i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då förordningen (1979:349) om kvicksilverbetning av utsäde, förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel, förordningen (1985:842) om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark och förordningen (1991:1288) om förhandsgranskning av biologiska bekämpningsmedel skall upphöra att gälla.

2. Vid ikraftträdandet gällande föreskrifter eller villkor, som har meddelats med stöd av bestämmelse som har upphävts genom denna förordning, skall tillämpas som föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap. miljöbalken och denna förordning till dess annat förordnas.

Efter förslag från Kemikalieinspektionen föreslås att bestämmelserna i förordningen om kvicksilverbetning av utsäde skall upphävas eftersom de spelat ut sin roll.

16. Förslag till Förordning (1998:000) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter

För att reducera antalet förordningar under 14 kap. miljöbalken (motsvarigheten till bl.a. lagen om kemiska produkter) har vi undersökt möjligheterna att arbeta samman bestämmelser i de gällande förordningarna. Nedan föreslås en sådan samordning av förordningar som i huvudsak gäller förbud i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter. I den nedan föreslagna förordningen föreslås följande befintliga förordningar ingå.

1. Förordningen (1977:994) om försäljning och förvaring av vissa flyktiga lösningsmedel
2. Förordningen (1985:837) om PCB m.m.
3. Förordningen (1985:839) om kadmium
4. Förordningen (1985:840) om vissa hälso- och miljöfarliga produkter m.m.
5. Förordningen (1985:997) om anmälningsskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar
6. Förordningen (1986:683) om förbud mot asbesthaltiga friktionsbelägg i fordon
7. Förordningen (1991:1289) om vissa klorerade lösningsmedel
8. Förordningen (1991:1290) om vissa kvicksilverhaltiga varor
9. Förordningen (1997:186) om högsta tillåtna koncentration av vissa tungmetaller i förpackningar.

Flyktiga lösningsmedel m.m.

1 § Flyktiga lösningsmedel, som vid inandning medför eller kan befaras medföra berusning, och annan vara som innehåller flyktigt lösningsmedel, om varan vid inandning medför eller kan befaras medföra berusning, skall förvaras på sådant sätt att dess användning i berusningssyfte hindras eller motverkas. Varan får inte

försäljas, när det kan antas att den förvärvas för att användas som berusningsmedel.

Läkemedelsverket får, i syfte att hindra eller motverka att varor som avses i första stycket används i berusningssyfte, meddela särskilda föreskrifter om märkning, förvaring och försäljning efter samråd med Kemikalieinspektionen. Verket får förbjuda försäljning av visst varuslag till den som inte har fyllt 18 år.

Läkemedelsverket skall, efter samråd med Kemikalieinspektionen, offentliggöra vägledande förteckningar över ämnen som avses i första stycket.

Bestämmelsen motsvarar delar av 1-3 §§ i gällande rätt.

PCB och PCT

Naturvårdsverket har den 27 januari 1998 till regeringen lämnat ett förslag på en ny förordning om PCB, PCB-varor m.m. Förslaget innebär bl.a. en implementering av Rådets direktiv 96/59/EG av den 16 september 1996 om bortskaffande av polyklorerade bifenyler och polyklorerade terfenyler (PCB och PCT). Nedan har endast gällande bestämmelser bearbetats. Det i Regeringskansliet pågående arbetet kan resultera i att man antingen får arbeta in vissa ytterligare regler i denna förordning eller att PCB/PCT-avsnittet lyftes ur och tillsammans med det föreslagna bildar en fristående förordning. På nuvarande stadium förordar vi att den nya förordningen - som avses träda i kraft den 16 mars 1998 - skall kvarstå då miljöbalken träder i kraft. Avsnittet om PCB och PCT i denna förordning får då utgå.

2 § En PCB- eller PCT-produkt samt en PCB- eller PCT-vara får inte tillverkas, bearbetas, saluföras, överlåtas för användning eller återanvändas.

Med PCB- och PCT-produkt avses i denna förordning en kemisk produkt (kemiskt ämne eller beredning) vars hälso- eller miljöfarliga egenskaper beror på att PCB (polyklorerade bifenyler) resp. PCT (polyklorerade terfenyler) ingår i produkten.

Med PCB- och PCT-vara avses i denna förordning en sådan vara som innehåller eller har behandlats med PCB eller PCT.

Produkten eller varan får inte importeras från eller exporteras till länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen.

Trots detta får produkten eller varan läggas upp på tillfälliga lager, i frizon, i frilager eller återutföras. Kemikalieinspektionen bestämmer i övrigt hur det skall förfaras med en produkt eller vara som har importerats i strid mot denna förordning.

Bestämmelsen har sin motsvarighet i 1-2 §§ i gällande rätt.

3 § Transformator eller sådan kondensator som har högre effekt än två kilovoltampere (reaktivt) får inte användas om den innehåller PCB.

Bestämmelsen motsvarar 3 § i gällande rätt.

4 § Kemikalieinspektionen får, om det finns synnerliga skäl, i enskilda fall medge dispens från förbudet i 2 §.

Bestämmelsen motsvarar 5 § i gällande rätt.

5 § Förpackning eller annat emballage till PCB- eller PCT-produkt och sådan PCB-vara som avses i 3 § skall vara tydligt märkt med uppgift om dess innehåll av PCB och PCT. Detsamma gäller PCB- och PCT-produkt samt sådan vara som avses i 3 §, om den inte är förpackad eller på annat sätt emballerad.

Kemikalieinspektionen får, om det finns särskilda skäl, i enskilda fall medge dispens från märkningskyldigheten enligt första stycket.

Bestämmelsen motsvarar 7 § i gällande rätt.

Någon motsvarighet till 6-8 §§ i gällande rätt - vilka rör frågor om tillsyn, ansvar och förverkande samt överklagande - föreslås inte här. Det som gäller generellt genom bestämmelser i miljöbalken eller förordningar meddelade med stöd av balken (t.ex. förordningen [1998:000] om tillsyn enligt miljöbalken och förordningen [1998:000] om kemiska produkter och biotekniska organismer) tas över huvud inte upp i denna förordning. Vissa särbestämmelser redovisas dock nedan under rubriken "Gemensamma bestämmelser".

Kadmiumämnen

6 § Kadmiumämne får inte användas för ytbehandling eller som stabilisator eller som färgämne. Med kadmiumämne avses metallen kadmium eller en kemisk förening vari metallen ingår.

Varor som har ytbehandlats med ett kadmiumämne eller som innehåller ett sådant ämne som stabilisator eller som färgämne får inte yrkesmässigt saluföras eller överlätas. Varorna får inte yrkesmässigt importeras från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen.

Gödselmedel hänförliga till tulltaxenr 25.10, 28.09, 28.35, 31.03 och 31.05 som innehåller högre halt kadmium än 100 g per ton fosfor får inte saluföras eller överlätas.

Bestämmelsen motsvarar 1-2 § i gällande rätt.

7 § Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om undantag från eller för särskilt fall medge dispens från föreskrifterna i 6 § första och andra stycket, om användningen av ämnen eller varor som där avses är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt eller, beträffande varor som tillverkas utomlands, om endast en liten del

av varan har behandlats med eller innehåller kadmiumämne eller när det annars föreligger särskilda skäl.

Kemikalieinspektionen får medge dispens från 6 § tredje stycket, om det finns särskilda skäl.

I fråga om hanteringen av en oförtullad vara som har ytbehandlats med eller innehåller kadmiumämne gäller lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m.m. Kan försäljning som avses i 3 § lagen inte ske, bestämmer Kemikalieinspektionen hur det skall förfaras med varan.

Bestämmelsen motsvarar 3 § i gällande rätt.

Någon motsvarighet till 4-6 §§ i gällande rätt - vilka rör frågor om tillsyn, ansvar och förverkande samt överklagande - föreslås inte här, jfr vad som sagts ovan under rubriken PCB och PCT.

Asbesthaltiga bromsbelägg m.m.

8 § Med asbest avses nedan de fibrösa, kristallina silikatmineralen krysotil (vit asbest), krokidolit (blå asbest), amosit (brun asbest), antofyllit, tremolit och aktinolit.

Med asbesthaltiga friktionsbelägg eller material avses friktionsbelägg eller material som innehåller mer än en viktprocent asbest.

Bestämmelsen motsvarar 2 § förordningen om förbud mot asbesthaltiga friktionsbelägg i fordon och 2 § förordningen om anmälningsskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar.

9 § Följande fordon får inte vara utrustade med asbesthaltiga friktionsbelägg när de saluförs eller överlåts,

1. personbilar och motorcyklar som vid registrerings- eller typbesiktning har betecknats som 1988 eller senare års modell.
2. lastbilar och bussar som vid registrerings- eller typbesiktning har betecknats som 1989 eller senare års modell.
3. andra motordrivna fordon och släpfordon som tillverkas fr. o. m. den 1 juli 1988.

De beteckningar som används har, om inte annat anges, samma betydelse som motsvarande beteckning i fordonskungörelsen (1972:595). Om ett fordon kan hänföras till flera fordonsslag enligt fordonskungörelsen, skall vid tillämpning av denna förordning fordonet anses tillhöra det fordonsslag som fordonstypen i sitt standardutförande är hänförlig till.

Bestämmelsen motsvarar 3-4 §§ förordningen om förbud mot asbesthaltiga friktionsbelägg i fordon.

10 § Fastighetsägare eller annan, som ansvarar för yrkesmässig användning av en ventilationsanläggning, skall anmäla asbestförekomst i denna till den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälso- och skyddsområdet i den kommun där anläggningen finns.

Anmälningskyldigheten gäller sådan ventilationsanläggning, som är försedd med anordningar för att på mekanisk väg tillföra luft till en byggnad och som innehåller asbest eller asbesthaltigt material, vilket kan komma i direkt beröring med den luft som tillförs.

Anmälan skall innehålla uppgifter om var i ventilationsanläggningen det asbesthaltiga materialet finns.

Bestämmelsen motsvarar 3-4 §§ förordningen om anmälningskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar.

11 § Arbetarskyddsstyrelsen skall i en särskild författning ange andra fordon än sådana som avses i 9 §, till vilka det finns asbestfria friktionsbelägg med vilka fordonet får användas. Asbesthaltiga belägg till fordon, som anges i 9 § eller i Arbetarskyddsstyrelsens författning, får inte yrkesmässigt saluföras eller överlätas.

Motsvarar 5 § förordningen om förbud mot asbesthaltiga friktionsbelägg i fordon

12 § Arbetarskyddsstyrelsen får om det finns särskilda skäl i ett enskilt fall medge dispens från 9 eller 11 §. En dispens får förenas med särskilda villkor.

Motsvarar 6 § förordningen om förbud mot asbesthaltiga friktionsbelägg i fordon

---

Någon motsvarighet till 7-9 §§ förordningen om förbud mot asbesthaltiga friktionsbelägg i fordon - vilka rör frågor om tillsyn, ansvar och förverkande samt överklagande - föreslås inte här, jfr vad som sagts ovan under rubriken PCB och PCT.

Klorerade lösningsmedel

13 § Kemiska produkter som helt eller delvis består av metylenklorid, trikloretylen eller tetrakloretylen får inte saluhållas eller överlätas till konsumenter för enskilt bruk.

Kemikalieinspektionen får föreskriva att varor som innehåller metylenklorid, trikloretylen eller tetrakloretylen inte får saluhållas eller överlätas till konsumenter för enskilt bruk.

Bestämmelsen motsvarar 1 § i gällande rätt.

14 § Kemiska produkter som helt eller delvis består av metylenklorid eller trikloretylen får inte saluhållas, överlåtas eller användas för yrkesmässigt bruk.

Bestämmelsen motsvarar 2 § i gällande rätt.

15 § Om det finns särskilda skäl, får Kemikalieinspektionen meddela föreskrifter om undantag från förbud enligt 13 och 14 §§. I det enskilda fallet får Kemikalieinspektionen medge dispens från förbud enligt 13 eller 14 §, om det föreligger synnerliga skäl.

Bestämmelsen motsvarar 3 § i gällande rätt. Någon motsvarighet till tredje stycket föreslås inte här eftersom det avser en sådan s.k. dispensavgift som utmönstras i och med miljöbalken.

Någon motsvarighet till 3 a - 7 §§ i gällande rätt - vilka rör frågor om tillsyn, ansvar och förverkande samt överklagande - föreslås inte här, jfr vad som sagts ovan under rubriken PCB och PCT

Kvicksilver

16 § Kvicksilver samt kemiska föreningar och beredningar där kvicksilver ingår får inte yrkesmässigt föras ut ur Sverige.

Bestämmelsen motsvarar 1 § i gällande rätt.

17 § Följande varor får inte yrkesmässigt tillverkas eller säljas, om varan innehåller kvicksilver:

- 1. febertermometrar,*
- 2. andra kvicksilvertermometrar,*
- 3. nivåvakter, tryckvakter, termostater, reläer, elektriska brytare och kontakter för kontinuerlig strömöverföring och*
- 4. andra mätinstrument än sådana som anges i 1-3.*

Varorna får inte yrkesmässigt föras in från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen. Varorna får inte yrkesmässigt föras ut ur Sverige.

Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om att förbuden även skall gälla i fråga om utrustning där en vara som anges i första stycket 3 ingår som en beståndsdel.

Bestämmelsen motsvarar 1 a § i gällande rätt.

18 § Varor som avses i 17 § får användas endast om de var i bruk i Sverige före den 1 januari 1995.

Bestämmelsen motsvarar 1 b § i gällande rätt.

19 § Om det finns särskilda skäl, får Kemikalieinspektionen meddela föreskrifter om undantag från förbuden enligt 16 § eller 17 § första och andra stycket samt 18 §.

Om det finns synnerliga skäl i det enskilda fallet, får Kemikalieinspektionen medge dispens från förbud enligt 16-18 §§.

Bestämmelsen motsvarar 2 § i gällande rätt.

Någon motsvarighet till 2 a-6 §§ i gällande rätt - vilka rör frågor om avgifter, tillsyn, ansvar och förverkande, bemyndigande att meddela ytterligare föreskrifter samt överklagande - föreslås inte här, jfr vad som sagts ovan under rubriken PCB och PCT.

Tungmetaller i förpackningsmaterial

20 § Förpackningar och förpackningskomponenter får inte tillverkas, saluföras eller överlåtas om summan av koncentrationerna av bly, kadmium, kvicksilver och sexvärt krom överstiger följande värden:

1. 600 µg/g
2. 250 µg/g efter den 30 juni 1999,
3. 100 µg/g efter den 30 juni 2001.

Beträffande användning av kadmiumämne för ytbehandling eller som stabilisator eller som färgämne finns särskilda bestämmelser i 6-7 §§.

Första stycket gäller inte förpackningar som varit i bruk före den 31 december 1994.

Bestämmelsen motsvarar 2 § i gällande rätt.

21 § Bestämmelserna i 20 § gäller inte förpackningar eller förpackningskomponenter som uteslutande är framställda av sådant blykristallglas som avses i rådets direktiv 69/493/EEG av den 15 december 1969 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kristallglas.

Bestämmelsen motsvarar 3 § i gällande rätt.

22 § Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om undantag eller i det enskilda fallet medge dispens från bestämmelserna i 20-21 §§, i den utsträckning det behövs för att iaktta de beslut som

Europeiska gemenskapernas kommission har fattat enligt artikel 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall.

Bestämmelsen motsvarar 4 § i gällande rätt.

Någon motsvarighet till 5-7 §§ i gällande rätt - vilka rör frågor om tillsyn, ansvar och förverkande samt överklagande - föreslås inte här. Det som gäller generellt tas över huvud inte upp i denna förordning. Vissa sårhetsämnelser redovisas dock nedan under rubriken "Gemensamma bestämmelser".

Vissa andra hälso- och miljöfarliga produkter

Någon motsvarighet till 2-4 §§ i gällande rätt - vilka rör frågor om tillsyn, ansvar och förverkande samt överklagande - föreslås inte här, jfr vad som sagts ovan under rubriken PCB och PCT.

23 § Följande varor får inte saluhållas eller överlätas

- 1. tändstickor i vars tändmassa ingår vit eller gul fosfor,*
- 2. varor för rensning av avlopp, om varan innehåller syra till en halt som överstiger tio viktprocent eller bas (lut) i flytande form till en halt som överstiger två viktprocent och*
- 3. motorkylarvätska, spolarvätska eller andra bilvårdsmedel som innehåller metanol, såvida medlet inte samtidigt innehåller etanol och metanolhalten uppgår till högst fem viktprocent av mängden etanol.*

Bestämmelsen motsvarar 5 § i gällande rätt.

24 § Varor av följande slag får inte saluhållas eller överlåtas, om de innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt och därigenom kan befaras medföra skada på människor, nämligen

- 1. sjukvårds- och sanitetsartiklar,*
- 2. klädesplagg och material till sådana,*
- 3. barnleksaker,*
- 4. hushållsgods.*

Bestämmelsen motsvarar 6 § i gällande rätt.

25 § Kemikalieinspektionen får medge dispens från 23 eller 24 §, om särskilda skäl föreligger.

Bestämmelsen motsvarar 7 § i gällande rätt.

26 § I fråga om spridning av kalk eller annat ämne för att motverka försurning i sjöar eller vattendrag får länsstyrelsen meddela föreskrifter om

- 1. de försiktighetsmått som skall iakttas vid spridningen,*
- 2. de kontrollåtgärder som i övrigt behövs.*

En kopia av länsstyrelsens beslut skall sändas till den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Bestämmelsen motsvarar 8 § i gällande rätt.

27 § En kemisk produkt som är avsedd för att bekämpa olja som har kommit lös i eller invid ett vattenområde eller för sanering med anledning av sådant utflöde får endast användas enligt föreskrifter som Naturvårdsverket meddelar.

Bestämmelsen motsvarar 10 § i gällande rätt.

28 § Avloppsslam för jordbruksändamål får saluhållas och överlåtas endast om metallhalten inte överstiger vad som framgår av följande:

<i>Metall</i>	<i>mg/kg torrsubstans</i>
<i>Bly</i>	<i>100</i>
<i>Kadmium</i>	<i>2</i>
<i>Koppar</i>	<i>600</i>
<i>Krom</i>	<i>100</i>
<i>Kvicksilver</i>	<i>2,5</i>
<i>Nickel</i>	<i>50</i>
<i>Zink</i>	<i>800</i>

Naturvårdsverket får, med iakttagande av Sveriges av riksdagen godkända åtaganden enligt avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, medge dispens från vad som sägs i första och andra stycket, om särskilda skäl föreligger.

Bestämmelsen motsvarar 11 § i gällande rätt.

Gemensamma bestämmelser

29 § Ytterligare föreskrifter om verkställigheten av bestämmelserna i 13-19 §§ meddelas av Kemikalieinspektionen.

Bestämmelsen motsvarar bestämmelserna härom i förordningen om vissa klorerade lösningsmedel (6 §) samt förordningen om vissa kvicksilverhaltiga varor (5 §). De andra förordningarna innehåller ingen motsvarighet.

Överklagande

31 § Arbetarskyddsstyrelsens beslut i enskilt fall enligt 12 § skall överklagas hos regeringen.

Den ordning för överklagande som förutsätts gälla pekas ut i miljöbalken (19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 §). Den innebär att kommunala nämnders beslut överklagas hos länsstyrelsen, om inte annat är särskilt föreskrivet och att länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut överklagas hos miljödomstol om inte annat är särskilt föreskrivet. Den föreslagna bestämmelsen avviker från de generella överklagandereglerna men överensstämmer med gällande rätt.

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då förordningen (1977:994) om försäljning och förvaring av vissa flyktiga lösningsmedel, förordningen (1985:837) om PCB m.m., förordningen (1985:839) om kadmium, förordningen (1985:840) om vissa hälso- och miljöfarliga produkter m.m., förordningen (1985:997) om anmälningsskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar, förordningen (1986:683) om förbud mot asbesthaltiga friktionsbelägg i fordon, förordningen (1991:1289) om vissa klorerade lösningsmedel, förordningen (1991:1290) om vissa kvicksilverhaltiga varor och förordningen (1997:186) om högsta tillåtna koncentration av vissa tungmetaller i förpackningar skall upphöra att gälla.

2. Vid ikraftträdandet gällande föreskrifter eller villkor, som har meddelats med stöd av bestämmelse som har upphävts genom denna förordning skall tillämpas som föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap. miljöbalken och denna förordning till dess annat förordnas.

17. Förslag till Förordning (1998:000) om bränsle

I 14 kap. 21 § miljöbalken ges regeringen rätt att meddela föreskrifter om bränslen beträffande kvalitet och egenskaper, förbränning, handel, överlåtelse eller införsel, om det behövs för att motverka utsläpp i luften av ämnen som kan vara skadliga för människors hälsa eller miljön. I motiven (prop. 1997/98:45 s. 412-413) anges bl.a. följande. Regeringen anser att bemyndigandet bör omfatta alla bränslen och även bränslens kvalitet och egenskaper. I likhet med vad som gäller i dag bör regeringen bemyndigas att överlåta rätten att meddela föreskrifter till en myndighet eller kommun. Med hänsyn till att bestämmelsen nu utökas att gälla alla typer av bränslen är det särskilt viktigt att ett sådant överlåtande att meddela föreskrifter är klart preciserat till sin omfattning.

De bemyndiganden till myndighet och kommun som finns i gällande förordningar om bränslen uppfyller ovan angivna krav på precisering. Nedanstående förslag till förordning innebär en sammanslagning och bearbetning av förordningen (1976:1055) om svavelhaltigt bränsle och förordningen (1985:838) om motorbensin.

Svavelhaltigt bränsle

1 § Eldningsolja med högre svavelhalt än 0,8 viktprocent eller annat bränsle som innehåller svavel får inte förbrännas, om förbränningen medför att svavelföreningar släpps ut i luften i en mängd som motsvarar mer än 0,19 gram svavel per megajoule bränsle.

Utsläpp av svavelföreningar från förbränning av svavelhaltigt bränsle regleras också i 2 och 3 §§.

Bestämmelsen motsvarar 1 § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

2 § Vid förbränning av svavelhaltigt bränsle i en industrianläggning eller en energiproduktionsanläggning får utsläppen i luften av

svavelföreningar motsvara högst 0,10 gram svavel per megajoule bränsle eller, om de totala årliga utsläppen från anläggningen överstiger 400 ton svavel, högst 0,05 gram svavel per megajoule bränsle, allt räknat som årsmedelvärde.

Vid tillämpningen av första stycket skall samtliga produktionsenheter inom ett fjärrvärmenät, ett kraftverk eller en industrianläggning anses tillhöra samma anläggning, om verksamheten bedrivs av en och samma juridiska eller fysiska person. Utsläpp från soda- eller lutpannor skall inte beaktas.

Bestämmelsen motsvarar 1 a § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

3 § I koleldade förbränningsanläggningar som första gången tagits i bruk efter utgången av juni 1988 får kol inte förbrännas, om förbränningen medför att svavelföreningar släpps ut i luften i en mängd som motsvarar mer än 0,05 gram svavel per megajoule bränsle, räknat som årsmedelvärde.

Bestämmelsen motsvarar 2 § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

4 § Om det finns särskilda skäl, får Naturvårdsverket meddela föreskrifter om undantag från bestämmelserna i 1-3 §§ eller länsstyrelsen i det enskilda fallet medge dispens från bestämmelserna.

Bestämmelsen motsvarar 3 § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

5 § En kommun får meddela föreskrifter om förbränning av bränsle enligt 14 kap. 21 § miljöbalken, om det behövs för att inom en viss ort begränsa utsläpp av svavelföreningar utöver vad som följer av 1-

3 §§ denna förordning. Sådana föreskrifter får dock inte avse den som omfattas av undantag eller dispens enligt 4 §.

Föreskrifter som avses i första stycket tillkännages på sätt som föreskrivs för kommunala föreskrifter i 38 § förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Bestämmelsen motsvarar 4 § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

6 § Eldningolja (Eo1) eller dieselbrännolja som ger minst 85 volymprocent destillat vid 350° C och som är avsedd att användas som bränsle till annat än motorfordon, får saluföras, överlåtas eller användas för sådana ändamål endast om svavelhalten i oljan inte överstiger 0,2 viktprocent.

Dieselbrännolja som ger minst 85 volymprocent destillat vid 350° C som är avsedd att användas som bränsle till motorfordon, får saluföras, överlåtas eller användas för sådana ändamål endast om svavelhalten i oljan inte överstiger 0,05 viktprocent.

Med motorfordon avses detsamma som i fordonskungörelsen (1972:595).

Vad som sägs i första och andra stycket gäller inte för användning av det bränsle som finns i bränsletanken för drift av fartyg, luftfartyg eller motorfordon som passerar gränsen mellan ett tredje land och en stat som är medlem i Europeiska unionen. Vad som sägs i första stycket gäller inte heller för flygfotogen.

Bestämmelsen motsvarar 5 § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

7 § Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter för tillämpningen av bestämmelserna i 6 §. Naturvårdsverket får också meddela föreskrifter om undantag från eller för särskilt fall medge dispens från nämnda bestämmelser, om särskilda skäl föreligger.

Bestämmelsen motsvarar 6 § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

8 § Den som säljer bränsle skall när avtalet ingås lämna köparen uppgift om svavelhalten i bränslet om det inte är uppenbart att svavelhalten är lägre än vad som framgår av 1 §.

Naturvårdsverket får i fråga om svavelhalten i bränsle meddela ytterligare föreskrifter om uppgiftsskyldighet enligt 14 kap. 9 § miljöbalken.

Den som säljer bränsle eller till Sverige för in bränsle för eget bruk skall inom tre månader från överlåtelsen eller införseln lämna skriftlig uppgift om överlåtelsen eller importen till länsstyrelsen i det län där bränslet skall förbrännas, om svavelhalten i bränslet är så hög att förbränning utan svavelavskiljning inte är tillåten enligt 1 § denna förordning.

Bestämmelsen motsvarar 7 § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

9 § Vid fartygs drift tillämpas bestämmelserna om svavelhaltigt bränsle endast på sådana bränslen som avses i 6 § första stycket.

Bestämmelsen motsvarar 16 § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

Motorbensin

10 § I fråga om bensin som är avsedd för motordrift (motorbensin) gäller utöver förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer bestämmelserna i 11-18 §§ denna förordning.

Bestämmelserna om tillstånd m. m. i 13-19 §§ förordningen om kemiska produkter och biotekniska organismer gäller inte motorbensin.

Bestämmelsen motsvarar 1 § förordningen om motorbensin.

11 § Motorbensin får inte yrkesmässigt tillverkas, saluföras eller överlåtas för användning inom landet om

- 1. bensinens innehåll av blyföreningar, beräknat som bly, överstiger 0,013 gram per liter bensin vid 15° C,*
- 2. bensinen innehåller mer än 5,0 volymprocent bensen vid 15 C°,*
- 3. bensinen är avsedd för fordon med särskilda utsläpps begränsande anordningar och innehåller kemiska produkter som kan sätta ned funktionen hos sådana anordningar.*

Bestämmelsen motsvarar 2 § förordningen om motorbensin.

12 § Trots vad som anges i 11 § 1 får sådan motorbensin

- 1. användas för fordon som disponeras av Försvarmakten och Försvarets materielverk och som inte kan drivas med tillåten bensin,*
- 2. tillverkas, saluföras och överlåtas, om bensinen är avsedd endast för drift av kolmotorer i luftfartyg och om blyhalten i bensinen inte överstiger 0,8 gram bly per liter bensin vid 15° C.*

Bestämmelsen motsvarar 3 § förordningen om motorbensin.

13 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till skyddet av den yttre miljön, får Naturvårdsverket, efter samråd med Kemikalieinspektionen, meddela närmare föreskrifter om motorbensins egenskaper och innehåll.

Bestämmelsen motsvarar 4 § förordningen om motorbensin.

14 § Tankställena för motorfordon och andra distributionssystem för motorbensin skall vara så anordnade att motorbensin som är avsedd för fordon med särskilda utsläpps begränsande anordningar hålls åtskild från annan bensin.

Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om utformningen av sådana distributionssystem.

Bestämmelsen motsvarar 5 § förordningen om motorbensin.

15 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag eller för det särskilda fallet medge dispens från föreskrifterna i 11 och 14 §§.

Bestämmelsen motsvarar 6 § första stycket förordningen om motorbensin.

16 § Har motorbensin överlåtits yrkesmässigt i strid mot denna förordning eller med stöd av förordningen meddelade föreskrifter och kan det antas att bensinen genom att påverka utsläpps begränsande anordningar hos motorfordon medför risk för skada på människor eller i miljön, får Naturvårdsverket informera tillverkare, den som till Sverige för in och ägare av motorfordon om förhållandet. I den utsträckning det är lämpligt kan Naturvårdsverket överlämna åt näringsidkare som tillverkat, fört in eller yrkesmässigt överlätit bensinen att själv svara för informationen.

Naturvårdsverkets kostnader för informationsåtgärder enligt första stycket skall ersättas av näringsidkaren.

Bestämmelsen motsvarar 8 § förordningen om motorbensin.

17 § Naturvårdsverket får, utöver vad som framgår av 14 kap. 7 §, meddela föreskrifter om vilka skyldigheter den som yrkesmässigt tillverkar, saluför eller överlåter motorbensin har i fråga om sådana utredningar och sådana uppgifter som behövs för kontroll av efterlevnaden av 11 och 14 §§ och de föreskrifter som Naturvårdsverket har meddelat med stöd av denna förordning.

Bestämmelsen motsvarar 9 a § förordningen om motorbensin.

Några särskilda bestämmelser om överklagande föreslås inte här. Den ordning för överklagande som förutsätts gälla pekats ut i miljöbalken (19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 §). Den innebär att kommunala nämnders beslut överklagas hos länsstyrelsen, om inte annat är särskilt föreskrivet och att länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut överklagas hos miljödomstol om inte annat är särskilt föreskrivet. Vissa generella undantag härifrån anges i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer. Någon motsvarighet till andra generella bestämmelser som rör frågor om tillsyn, avgifter ansvar och förverkande m.m. - föreslås inte heller här. Det som gäller generellt genom bestämmelser i miljöbalken eller förordningar meddelade med stöd av balken (t.ex. förordningen [1998:000] om tillsyn enligt miljöbalken och förordningen [1998:000] om kemiska produkter och biotekniska organismer) tas över huvud inte upp i denna förordning.

Ytterligare föreskrifter

18 § Ytterligare föreskrifter för verkställighet av 14 kap. 21 § miljöbalken och denna förordning meddelas av Naturvårdsverket.

Bestämmelsen motsvarar 17 § förordningen om svavelhaltigt bränsle.

Övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då förordningarna (1976:1055) och (1985:838) om svavelhaltigt bränsle och om motorbensin skall upphöra att gälla. Beslut som har meddelats före ikraftträdandet överklagas enligt äldre bestämmelser.

Delar av de övergångsbestämmelser som tidigare gällt har upphävts genom förordningen (1995:113) om ändring i förordningen (1985:838) om motorbensin.

18. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1993:1268) om spillolja

Förordningen har anpassats till miljöbalken och förordningar meddelade med stöd av den. Nedan föreslås ändringar i 3-5, 6, 8, 9, 11-13 och 16 §§. Vidare föreslås att 14-15 §§ skall upphävas.

1 § Föreskrifterna i denna förordning meddelas till uppfyllande av Sveriges förpliktelser enligt avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bestämmelsen motsvarar 1 § i gällande rätt. Vid de senaste ändringarna av förordningen, SFS 1996:976 och SFS 1997:113, har ovanstående bestämmelse lämnats orörd.

2 § Med spillolja avses i denna förordning begagnade mineralolja-baserade eller syntetiska produkter inklusive emulsioner, som varit avsedda att användas som smörjmedel eller för annat industriellt ändamål, men som inte längre är tillåtna eller lämpliga att användas för sitt ursprungliga ändamål.

Med spillolja avses också rester av eldningsolja och drivmedel som förvarats i cistern samt annat oljehaltigt avfall som uppkommit efter rengöring.

3 § Om det behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt får Naturvårdsverket föreskriva att denna förordning skall tillämpas på annat kemiskt oljeavfall än som avses i 2 §.

4 § Utöver vad som sägs i denna förordning gäller i fråga om spillolja också förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer samt förordningen (1995:701) om gränsöverskridande transporter av avfall. Vad som sägs i 8-30 §§ förordningen (1996:971) om farligt avfall skall också tillämpas i fråga om spillolja.

5 § Vid hantering av spillolja skall som försiktighetsmått enligt 2 kap. 3 § miljöbalken gälla att

1. oljeavfall inte får släppas ut till dräneringssystem, inre vatten, grundvatten eller territorialhavet,
2. spillolja inte får förvaras eller släppas ut på sådant sätt att marken skadas,
3. okontrollerade utsläpp av restprodukter, som uppstår vid hantering av spillolja, inte får förekomma,
4. spillolja inte får blandas med annat avfall, annat än om det i en behandlingsanläggning för farligt avfall behövs av tekniska skäl,
5. isoleroljor skall hållas åtskilda från annan spillolja till dess halten av polyklorerade bifenyler (PCB) har bestämts genom analys,
6. bränsle till anläggning för förbränning som är dimensionerad för lägre effekt än 10 MW inte får innehålla spillolja eller sådan förbehandlad avfallsolja som avses i 7 §.

Om isolerolja innehåller PCB, skall oljan anses utgöra farligt avfall enligt förordningen (1996:971) om farligt avfall.

6 § Naturvårdsverket får föreskriva om de ytterligare försiktighetsmått som skall iakttas vid hantering av spillolja.

7 § Vid förbränning av spillolja i en anläggning med en tillförd effekt av 10 MW eller mer får de gränsvärden som anges i bilagan till denna förordning inte överskridas.

Spillolja som avses i första stycket skall vara förbehandlad så att

1. oljan har homogeniserats och partiklar, vatten och flyktiga organiska beståndsdelar har avlägsnats, samt
2. flampunkten är lägst 60° C.

Om inte annat har bestämts i tillstånd eller program för kontrollen av verksamheten, skall utsläpps begränsningen beräknas på grundval av halten av de ämnen i avfallsoljan, vilka anges i bilagan. Halten av respektive ämne skall beräknas i den del av rökgaserna som beror på spilloljan. Någon utspädning med renare reguljär olja får därvid inte tillgodoräknas.

8 § Den som under en sammanhängande tid av 12 månader genererar, samlar in, återvinner eller bortskaffar sammanlagt mer

än 500 liter spillolja skall efter begäran till Naturvårdsverket eller den myndighet som Naturvårdsverket föreskriver lämna uppgifter om spilloljan och dess hantering.

9 § Spillolja, som inte får förbrännas enligt denna förordning och som inte är avsedd att föras ut ur landet, skall utan onödigt dröjsmål överlämnas till en anläggning för vilken tillstånd har lämnats enligt förordningen (1996:971) om farligt avfall och 9 kap. miljöbalken för återvinning eller bortskaffande.

10 § Konsumenterna skall genom märkning på förpackningen eller på annat lämpligt sätt få sådan information om motor- eller transmissionsolja som anges i bilagan.

11 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag eller för det särskilda fallet medge dispens från föreskrifterna i 5 och 7-10 §§.

Särskilt om tillsyn

12 § Utöver de generella bestämmelserna om tillsyn i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken, skall 30 §§ förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning.

En ny bestämmelse föreslås - motsvarande 12 § i gällande rätt - som hänvisar till de generella bestämmelserna om tillsyn och till en bestämmelse i den av oss föreslagna förordningen om kemiska produkter och biotekniska organismer.

13 § Bestämmelser om ansvar och förverkande på grund av överträdelse av denna förordning och föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen finns i 29 kap. miljöbalken. För åsidosättande av föreskrifterna om införsel och utförsel av spillolja

finns bestämmelser om ansvar och förverkande i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

Några särskilda bestämmelser om överklagande motsvarande 14-15 §§ i gällande rätt föreslås inte här. Den ordning för överklagande som förutsätts gälla pekas ut i miljöbalken (19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 §). Den innebär att kommunala nämnders beslut överklagas hos länsstyrelsen, om inte annat är särskilt föreskrivet och att länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut överklagas hos miljödomstol om inte annat är särskilt föreskrivet. Vissa generella undantag härifrån anges i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

16 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter för verkställigheten av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

Bilagan finns inte redovisad här. Den torde inte behöva ändras.

19. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1993:1283) om kosmetiska och hygieniska produkter

Förordningen har anpassats till miljöbalken och förordningar meddelade med stöd av den. Nedan föreslås ändringar i 1-6 och 8 §§. Vidare föreslås att 9 och 12-13 §§ skall upphävas.

Inledande bestämmelser

1 § Med kosmetiska och hygieniska produkter avses i denna förordning ämnen eller beredningar som är avsedda att appliceras på människokroppens yttre delar eller på tänder och slemhinnor i munhålan i uteslutande eller huvudsakligt syfte att rengöra eller parfymera dem, förändra deras utseende, korrigera kroppslukt, skydda dem eller bibehålla dem i gott skick.

Termer och begrepp som används i 14 kap. miljöbalken har samma betydelse i denna förordning.

Föreskrifterna i 1 § andra stycket, 2 §, 3 § andra stycket, 13-19, 27, 31 och 34 §§ förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer gäller i tillämpliga delar även kosmetiska och hygieniska produkter.

2 § Läkemedelsverket får föreskriva att bestämmelserna i 14 kap. 8, 9, 12 och 24 §§ miljöbalken skall tillämpas även på sådana produkter som är avsedda för kosmetiska och hygieniska ändamål och som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt och på grund av sina egenskaper kan befaras medföra skada på människor eller i miljön.

Bestämmelsen motsvarar 2 § i gällande rätt. Det bör noteras att 2 kap. miljöbalken gäller under alla förhållanden. Motsvarigheten till

hänvisningen till 5 § lagen om kemiska produkter har därför bortfallit. Bemyndigandena som i den lagen är placerade i respektive paragraf har i miljöbalken placerats i en särskild bestämmelse (14 kap. 24 §). De biotekniska organismerna behandlas inte i bestämmelsen.

Försiktighetsmått

3 § Läkemedelsverket får i fråga om kosmetiska och hygieniska produkter meddela föreskrifter om försiktighetsmått enligt 2 kap. 3 och 6 §§ miljöbalken.

I fråga om transport av kosmetiska och hygieniska produkter meddelas dock sådana föreskrifter som avses i första stycket av respektive transportmyndighet enligt förordningen (1982:923) om transport av farligt gods efter samråd med Läkemedelsverket.

Bemyndigandet vad gäller första stycket finns i 14 kap. 24 § miljöbalken.

Utredning av hälso- och miljöfarlighet

4 § Läkemedelsverket får i fråga om kosmetiska och hygieniska produkter meddela de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om utredningar enligt 14 kap. 7 § miljöbalken.

Kunskapskrav

5 § Läkemedelsverket får i fråga om kosmetiska och hygieniska produkter meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av 2 kap. 2 § miljöbalken.

Produktinformation

6 § Läkemedelsverket får i fråga om kosmetiska och hygieniska produkter meddela de föreskrifter om produktinformation som behövs för tillämpningen av 14 kap. 8 § miljöbalken.

Produktregister

7 § Kosmetiska och hygieniska produkter skall förtecknas i ett register enligt föreskrifter som meddelas av Läkemedelsverket.

Uppgiftsskyldighet i övrigt

8 § Läkemedelsverket får i fråga om kosmetiska och hygieniska produkter meddela ytterligare föreskrifter för tillämpningen av 14 kap. 9 § miljöbalken.

Bestämmelsen i 9 § i gällande rätt föreslås bli upphävd. Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken, förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken och i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

Ytterligare bemyndiganden

10 § Om det är av särskild betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt får Läkemedelsverket föreskriva att ett visst ämne inte får ingå i en kosmetisk och hygienisk produkt som saluhålls eller används yrkesmässigt.

11 § Föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av Läkemedelsverket.

Även 12-13 §§ om avgifter och ansvar föreslås - mot bakgrund av att generella regler finns - bli upphävda.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

20. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1995:555) om HFC

Förordningen har anpassats till miljöbalken och förordningar meddelade med stöd av den. Nedan föreslås ändringar i 2-3 §§. Vidare föreslås att 4-6 §§ skall upphävas.

Definition och tillämpningsområde

1 § I denna förordning avses med HFC ofullständigt halogenerade fluorkarboner.

Bestämmelserna i denna förordning gäller också beredningar som innehåller HFC.

Bemyndiganden m. m.

2 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om försiktighetsmått och kunskapskrav samt de åtgärder i övrigt som behövs för att hindra utsläpp av HFC. Föreskrifterna skall vara avsedda för den som yrkesmässigt hanterar eller installerar kyl-, värme- och andra klimatanläggningar och fasta brandsläckningsanordningar eller utför reparations- eller underhållsåtgärder som påverkar arbetsmediekretsen i sådana anläggningar eller anordningar.

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om att den som utför åtgärder som avses i första stycket skall vara ackrediterad enligt bestämmelserna i 14-16 §§ lagen (1992:1119) om teknisk kontroll.

Krav på tillstånd för utförelse

3 § Om ett förbrukat köldmedium till kyl-, värme- och andra klimatanläggningar innehåller HFC, får det föras ut ur Sverige endast efter tillstånd från Naturvårdsverket.

Bestämmelserna i 4-6 §§ om tillsyn, straff och överklagande föreslås bli upphävda. Hänvisningsbestämmelser vad gäller dessa frågor har också ansett överflödiga. Bestämmelser om ansvar och förverkande på grund av överträdelse av denna förordning eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning finns i 29 kap. miljöbalken. Generella bestämmelserna om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken. Vissa bestämmelser om tillsyn som skall gälla enbart 14 kap. miljöbalken finns i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer. Den ordning för överklagande som förutsätts gälla pekas ut i miljöbalken (19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 §). Den innebär att kommunala nämnders beslut överklagas hos länsstyrelsen, om inte annat är särskilt föreskrivet och att länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut överklagas hos miljödomstol om inte annat är särskilt föreskrivet. Vissa generella undantag härifrån anges i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

21. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1995:636) om ämnen som bryter ner ozonskiktet

Förordningen har anpassats till miljöbalken och förordningar meddelade med stöd av den. Nedan föreslås ändringar i 9-10, 18, 20-21, 26-27, 29-33, 35 och 36 §§. Vidare föreslås att 11, 16 och 37-40 §§ skall upphävas.

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning kompletterar rådets förordning (EG) nr 3093/94 av den 15 december 1994 om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

I denna förordning avses med

- 1. CFC: de ämnen som i rådets förordning betecknas klorfluorkarboner,*
- 2. övriga CFC: de ämnen som i rådets förordning betecknas andra fullständigt halogenerade klorfluorkarboner,*
- 3. haloner: de ämnen som i rådets förordning betecknas haloner,*
- 4. koltetraklorid: det ämne som i rådets förordning betecknas koltetraklorid,*
- 5. 1,1,1-triklorethan: det ämne som i rådets förordning betecknas 1,1,1-triklorethan,*
- 6. metylbromid: det ämne som i rådets förordning betecknas metylbromid,*
- 7. HBFC: de ämnen som i rådets förordning betecknas bromfluorkolväten,*
- 8. HCFC: de ämnen som i rådets förordning betecknas klorfluorkolväten.*

Förbud mot tillverkning, användning, överlåtelse och saluhållning

Allmänt

2 § *Yrkesmässig tillverkning, användning, överlåtelse och saluhållning av de ämnen som omfattas av rådets förordning (EG) nr 3093/94 är förbjuden, om inte annat sägs i denna förordning.*

Bestämmelserna i denna förordning gäller också beredningar som innehåller sådana ämnen som omfattas av EG-förordningen.

Särskilt om CFC och HCFC

3 § *Kemiska produkter eller varor som anges i bilagan till denna förordning får inte yrkesmässigt överlätas eller saluhållas, om produkten ingår i eller varan innehåller skumplast som har tillverkats med CFC eller HCFC.*

4 § *Varor som innehåller CFC som köld- eller värmeöverföringsmedium får inte yrkesmässigt överlätas eller saluhållas, om varorna har tillverkats i Sverige eller importerats till landet efter den 31 december 1994.*

5 § *Aerosolförpackningar som innehåller CFC eller HCFC får inte yrkesmässigt överlätas eller saluhållas.*

Särskilt om haloner

6 § *När det gäller haloner är det, utöver vad som anges i 2 §, förbjudet att*

- 1. återfylla handbrandsläckare med haloner,*
- 2. yrkesmässigt tillverka, överlåta eller saluhålla handbrandsläckare som innehåller haloner, och*

3. använda haloner som brandsläckningsmedel vid installation av fasta brandsläckningsanordningar.

Undantag från förbuden

Allmänt

7 § De ämnen, kemiska produkter och varor som omfattas av förbuden i 2 - 6 §§ får dock tillverkas, användas, överlåtas eller saluhållas i de fall som anges i 8 - 21 §§.

Undantag från tillverkningsförbudet

8 § Metylbromid omfattas inte av tillverkningsförbudet.

Undantag från användningsförbudet CFC och övriga CFC

9 § Det är tillåtet att använda CFC och övriga CFC som arbetsmedium i befintliga kyl-, värme- och andra klimat-anläggningar t.o.m. den 31 december 1999.

HCFC

10 § Det är tillåtet att använda HCFC enligt följande:

1. för påfyllning av befintliga kyl-, värme- och andra klimatanläggningar: t.o.m. den 31 december 2001,
2. som arbetsmedium i befintliga kyl-, värme- och andra klimatanläggningar: tills vidare.

Metylbromid

12 § Metylbromid omfattas inte av användningsförbudet.

Undantag från överlåtelse- och saluförbuden

CFC, övriga CFC och HCFC

13 § CFC, övriga CFC och HCFC omfattas varken av överlåtelse- eller saluförbudet.

14 § Kemiska produkter eller varor som anges i bilagan till denna förordning och som ingår i eller innehåller skumplast som har tillverkats med CFC eller HCFC får överlåtas eller saluhållas, om produkten eller varan har tillverkats i Sverige eller importerats till landet före den 1 juli 1995.

Varor av hård skumplast (XPS) ur KN-nummer 3921 11 och 3925 90 som har tillverkats med HCFC får överlåtas eller saluhållas, om de har tillverkats i Sverige eller importerats till landet före den 1 januari 1997.

Varor ur KN-nummer 8419, 8516, 8901 och 8902 som innehåller hård skumplast som har tillverkats med HCFC får överlåtas eller saluhållas, om de har tillverkats i Sverige eller importerats till landet före den 1 januari 1998.

Haloner

15 § Haloner omfattas inte av överlåtelse- och saluförbuden utöver vad som anges i 6 §.

Metylbromid

17 § Metylbromid omfattas varken av överlåtelse- eller saluförbudet.

Särskilda undantag för försvarsmakten m. m.

CFC

18 § Försvarsmakten och Försvarets materielverk får använda CFC som arbetsmedium för påfyllning av befintliga kyl-, värme- och andra klimatanläggningar, om inte CFC kan ersättas med något annat ämne. Försvarsmakten och Försvarets materielverk får använda CFC som arbetsmedium i kyl-, värme- och andra klimatanläggningar också efter den 31 december 1999 i de fall detta är nödvändigt för att vidmakthålla effektiviteten hos Försvarsmaktens krigsförband.

HCFC

19 § Försvarsmakten och Försvarets materielverk får använda HCFC för påfyllning av befintliga kyl-, värme- och andra klimatanläggningar också efter den 31 december 2001, om inte HCFC kan ersättas med något annat ämne.

Haloner

20 § Haloner får användas i och vid installation av brandsläckningsanordningar som finns placerade i Försvarsmaktens stridsfordon och sådana stridsledningscentraler som är belägna i fartyg eller under jord, om halonerna inte kan ersättas med något annat ämne, ny teknik eller något annat.

21 § Haloner får användas i och vid installation av brandsläckningsanordningar som finns placerade i luftfartyg eller ubåtar, om halonerna inte kan ersättas med något annat ämne, ny teknik eller något annat.

Förbud mot import

CFC och HCFC

22 § *Kemiska produkter eller varor som anges i bilagan till denna förordning får inte yrkesmässigt importeras från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen, om produkten ingår i eller varan innehåller skumplast som har tillverkats med CFC eller HCFC.*

23 § *Varor som innehåller CFC som köld- eller värmeöverföringsmedium får inte yrkesmässigt importeras från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen.*

24 § *Aerosolförpackningar som innehåller CFC eller HCFC får inte yrkesmässigt importeras från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen.*

Haloner

25 § *Handbrandsläckare som innehåller haloner får inte yrkesmässigt importeras från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen.*

Utsläpp från kasserade kylskåp och frysar

26 § *Avfall som utgörs av kasserade kylskåp eller frysar och som enligt 6 § renhållningsförordningen (1998:000) skall forslas bort genom kommunens försorg, skall hanteras på sådant sätt att ämnen som bryter ner ozonskiktet inte släpps ut.*

Förbrukade köldmedier m. m.

27 § *Om ett förbrukat köldmedium till kyl-, värme- och andra klimatanläggningar innehåller något ämne som bryter ned*

ozonskiktet, får det föras ut ur Sverige endast efter tillstånd från Naturvårdsverket. Detsamma gäller halon för brandsläckningsändamål.

Haloner i brandsläckningsanordningar

28 § Haloner i befintliga brandsläckningsanordningar får inte släppas ut vid fullskaleprov och i övrigt endast om syftet är att förebygga eller motverka skador på grund av brand.

Bemyndiganden

Allmänt

29 § Naturvårdsverket får meddela de föreskrifter om försiktighetsmått och andra åtgärder som behövs för att motverka utsläpp från kyl-, värme- och andra klimatanläggningar samt brandsläckningsanordningar av sådana ämnen som bryter ned ozonskiktet.

Naturvårdsverket får meddela de föreskrifter som behövs för att motverka utsläpp från anläggningar eller anordningar för destruktion eller annan bearbetning av kasserade produkter som innehåller ämnen som bryter ned ozonskiktet. Detta gäller inte om anläggningarna eller anordningarna prövas enligt förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

30 § Naturvårdsverket får meddela de föreskrifter som behövs om kunskapskrav för att förhindra utsläpp av ämnen som bryter ned ozonskiktet. Föreskrifterna skall vara avsedda för den som yrkesmässigt hanterar eller installerar kyl-, värme- och andra klimatanläggningar och fasta brandsläckningsanordningar eller utför reparationer eller underhåll som påverkar arbetsmediekretsen i sådana anläggningar eller anordningar.

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om att den som utför reparationerna eller underhållet skall vara ackrediterad enligt bestämmelserna i 14-16 §§ lagen (1992:1119) om teknisk kontroll.

31 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om att den som innehar en eller flera brandsläckningsanordningar som sammanlagt rymmer mer än 20 kilogram haloner skall, när en sådan anordning tas bort, överlämna halonet för bortscaffande eller återanvändning.

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om att den som innehar en eller flera brandsläckningsanordningar som sammanlagt rymmer mer än 20 kilogram haloner är skyldig att anmäla innehavet till länsstyrelsen.

Behörig myndighet

32 § Naturvårdsverket är den behöriga myndighet som avses i artiklarna 3, 4, 6, 17 och 18 i rådets förordning (EG) nr 3093/94.

Undantag och dispens

33 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag eller i det enskilda fallet medge dispens från bestämmelserna i denna förordning. Sådana föreskrifter och dispenser får Naturvårdsverket besluta endast om det finns synnerliga skäl när det gäller CFC, aerosolförpackningar som innehåller CFC eller HCFC och 1,1,1-triklorethan. I övrigt får Naturvårdsverket meddela föreskrifter och dispenser endast om det finns särskilda skäl. Föreskrifterna och dispensererna får gälla viss tid och får förenas med de villkor som behövs från hälso- och miljöskyddssynpunkt. Innan Naturvårdsverket fattar beslut om saluhållande och import av varor som innehåller eller har behandlats med CFC och HCFC skall verket samråda med Kommerskollegium.

34 § Naturvårdsverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Särskilt om haloner

35 § När det gäller haloner får Statens räddningsverk eller, om det är fråga om en anordning i ett fartyg, Sjöfartsverket meddela föreskrifter om undantag eller i det enskilda fallet medge dispens från bestämmelserna i 2, 6, 11 och 25 §§. Sådana föreskrifter och dispenser får Räddningsverket och Sjöfartsverket besluta endast om det är nödvändigt för att förebygga att människor skadas på grund av brand. Föreskrifter och dispenser får gälla viss tid och får förenas med de villkor som behövs ur hälso- och miljöskyddssynpunkt. Innan Räddningsverket eller Sjöfartsverket fattar beslut skall myndigheten samråda med Naturvårdsverket.

Särskilt om aerosolförpackningar

36 § När det gäller aerosolförpackningar som innehåller CFC eller HCFC och som är avsedda för medicinskt ändamål får Läkeemedelsverket meddela föreskrifter om undantag eller i det enskilda fallet medge dispens från förbuden mot tillverkning, saluhållande och import i 2, 15 och 24 §§. Sådana föreskrifter och dispenser får beslutas endast om det finns synnerliga skäl. Innan Läkeemedelsverket fattar beslut skall det samråda med Naturvårdsverket.

Bestämmelserna i 37-40 §§ om avgifter, tillsyn, straff och överklagande föreslås bli upphävda. Hänvisningsbestämmelser vad gäller ansvar m.m., avgifter och tillsyn har vi ansett överflödiga. Bestämmelser om ansvar och förverkande på grund av överträdelser av denna förordning eller föreskrifter som har meddelats med stöd av denna förordning finns i 29 kap. miljöbalken. Generella bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken. Vissa bestämmelser om tillsyn som skall gälla enbart 14 kap. miljöbalken finns i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och

biotekniska organismer. Den ordning för överklagande som förutsätts gälla pekas ut i miljöbalken (19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 §). Den innebär att kommunala nämnders beslut överklagas hos länsstyrelsen, om inte annat är särskilt föreskrivet och att länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut överklagas hos miljödomstol om inte annat är särskilt föreskrivet. Vissa generella undantag härifrån anges i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

Bilaga

Förteckning över kemiska produkter och varor som avses i 3, 14 och 22 §§.

KN-nummer

Varuslag

ur 3903

eller

ur 3909

ur 3921

Polystyren och polyuretan, i obearbetad form

22. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1997:645) om batterier

Förordningen har anpassats till miljöbalken och förordningar meddelade med stöd av den. Nedan föreslås ändringar i 1, 6, 14, 22 och 25 §§. Vidare föreslås att 21 och 23-24 §§ skall upphävas.

Allmänna bestämmelser

1 § Syftet med denna förordning är att förhindra utsläpp i miljön av kadmium, kvicksilver och bly från batterier.

Med batterier avses även batteripaket och ackumulatorer.

Med hantering avses detsamma som i 14 kap. 4 § miljöbalken.

I tredje stycket har ett tillägg gjorts i vilket hänvisas till definitionen av begreppet hantering i miljöbalken, jfr kommentaren till 6 §.

2 § Med miljöfarliga batterier avses i denna förordning batterier som innehåller mer än

1. 25 milligram kvicksilver per cell, utom när det gäller alkaliska brunstensbatterier,

2. 0,025 viktprocent kadmium, eller

3. 0,4 viktprocent bly.

Med miljöfarliga batterier avses även alkaliska brunstensbatterier som innehåller mer än 0,025 viktprocent kvicksilver.

Förbud och märkning

3 § Miljöfarliga alkaliska brunstensbatterier får inte saluföras eller överlåtas yrkesmässigt. Förbudet gäller inte sådana batterier av knappcellstyp.

4 § Ett miljöfarligt batteri får överlåtas yrkesmässigt endast om det har märkts tydligt på ett sådant sätt som anges i bilaga 1 till denna förordning av tillverkaren eller den som har fört in det till Sverige.

I stället för skyldigheten att märka batteriet gäller i fråga om enstaka knappceller att förpackningen till ett sådant batteri skall vara tydligt märkt på ett sådant sätt som anges i bilaga 1.

5 § Varor med inbyggda miljöfarliga batterier får saluföras och överlåtas yrkesmässigt endast om batterierna med lätthet kan avlägsnas av användaren när de är förbrukade. Detta gäller inte varor som anges i bilaga 2 till denna förordning.

En sådan vara som avses i bilaga 2 med inbyggda batterier som inte med lätthet kan avlägsnas av användaren skall åtföljas av information om att miljöfarliga batterier ingår och hur dessa kan avlägsnas på ett säkert sätt.

Försiktighetsmått

6 § Den som yrkesmässigt till Sverige för in eller hanterar miljöfarliga batterier skall

- vidta de åtgärder som behövs för en övergång till batterier som inte är miljöfarliga enligt denna förordning, och
- iaktta de försiktighetsmått som är nödvändiga för att hindra eller motverka skador på människor eller miljön till följd av hanteringen av miljöfarliga batterier.

Insamling

7 § *Kasserade batterier får inte ingå i eller förvaras tillsammans med annat avfall. Detta gäller även kasserade varor med inbyggda miljöfarliga batterier.*

8 § *Kommunen skall samla in kasserade batterier och för det ändamålet tillhandahålla lämpliga insamlingssystem. Kasserade batterier som tagits emot av den som yrkesmässigt överlåter eller saluför batterier skall lämnas i kommunens insamlingssystem.*

Den som yrkesmässigt säljer batterier skall i samband med försäljning på lämpligt sätt informera konsumenterna om var de kan lämna kasserade batterier.

9 § *Kommunen skall sortera och transportera bort kasserade batterier. Miljöfarliga batterier skall transporteras till en anläggning för bortskaffande eller återvinning av kvicksilver, kadmium eller bly.*

Överlåtare som har tagit emot kasserade batterier kan lämna batterierna till en anläggning för bortskaffande eller återvinning, om batterierna innan dess har sorterats.

10 § *Vad som sägs i 8 och 9 §§ gäller inte blybatterier över tre kilogram.*

11 § *Den som yrkesmässigt tillverkar, till Sverige för in, överlåter eller saluför blybatterier med en vikt över tre kilogram är skyldig att ta emot kasserade sådana blybatterier och att transportera dem till en anläggning för bortskaffande eller återvinning.*

Varor med inbyggda miljöfarliga batterier

12 § *Kasserade varor med inbyggda miljöfarliga batterier skall lämnas till den som yrkesmässigt överlåter varor med inbyggda miljöfarliga batterier eller på den plats som kommunen anvisar.*

Överlåtaren är skyldig att ta emot sådana kasserade varor och att informera konsumenterna om var de kan lämna varorna.

Kasserade varor med inbyggda miljöfarliga batterier som har tagits emot av en överlåtare skall lämnas på den plats som kommunen anvisar. Kommunen skall transportera batterierna till en anläggning för bortskaffande eller återvinning av kvicksilver, kadmium eller bly.

Överlåtare som har tagit emot varor med miljöfarliga batterier enligt första stycket får lämna batterierna till en anläggning för bortskaffande eller återvinning, om batterierna innan dess har sorterats.

13 § Kommunen får föreskriva att miljöfarliga batterier skall vara demonterade från varor med inbyggda batterier.

Uppgiftsskyldighet

14 § Den som yrkesmässigt tillverkar eller till Sverige för in miljöfarliga batterier skall till Naturvårdsverket lämna uppgifter om den mängd batterier som har överlåtits eller förts in för eget bruk i yrkesmässig verksamhet. Skyldigheten gäller även dem som yrkesmässigt tillverkar och till Sverige för in varor med inbyggda batterier.

Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten.

Avgifter

15 § Den som är uppgiftsskyldig enligt 14 § skall betala en avgift som skall täcka kostnader för

- 1. bortskaffande eller återvinning av miljöfarliga batterier,*
- 2. information som behöver spridas för att uppnå det syfte som anges i denna förordning,*
- 3. kommunernas sortering av miljöfarliga batterier,*

4. i fråga om blybatterier med en vikt över tre kilogram, även insamling av batterierna,
5. Naturvårdsverkets handläggning av de uppgifter som skall lämnas och som avser miljöfarliga batterier.

16 § För miljöfarliga batterier som överläts på den svenska marknaden eller förs in till Sverige för eget bruk i yrkesmässig verksamhet skall avgift tas ut med

- 1 500 kronor per kilogram kvicksilveroxidbatterier,
- 1 000 kronor per kilogram miljöfarliga alkaliska brunstensbatterier,
- 300 kronor per kilogram för slutna nickel-kadmiumbatterier,
- 30 kronor per blybatteri som väger mindre än tre kilogram,
- 40 kronor per blybatteri som väger minst tre och mindre än 30 kilogram,
- 2 kronor per kilogram för blybatterier som väger minst 30 kilogram.

Batteriernas vikt skall inkludera elektrolyt.

17 § Avgiften skall betalas kvartalsvis efter beslut av Naturvårdsverket som skall ta emot och redovisa betalningen.

Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om betalning av avgiften.

18 § Om det finns särskilda skäl, får Naturvårdsverket besluta att avgiften skall sättas ned eller efterskänkas.

19 § Beslut om betalning av avgift får verkställas enligt utsökningsbalken. Naturvårdsverket får förordna att ett sådant beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och i indrivningsförordningen (1993:1229).

20 § Kommunernas ersättning för sortering av batterier skall bestämmas i förhållande till levererad mängd utsorterade

miljöfarliga batterier och kostnad för sortering enligt taxa som fastställs av Statens naturvårdsverk.

Bestämmelserna om tillsyn ansvar och överklagande i 21 och 23-24 §§ föreslås upphävas. Hänvisningsbestämmelser vad gäller dessa frågor har vi ansett överflödiga. Bestämmelser om ansvar och förverkande på grund av överträdelse av denna förordning eller föreskrifter som har meddelats med stöd av denna förordning finns i 29 kap. miljöbalken. Generella bestämmelserna om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken. Vissa bestämmelser om tillsyn som skall gälla enbart 14 kap. miljöbalken finns i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer. Den ordning för överklagande som förutsätts gälla pekas ut i miljöbalken (19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 §). Den innebär att kommunala nämnders beslut överklagas hos länsstyrelsen, om inte annat är särskilt föreskrivet och att länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut överklagas hos miljödomstol om inte annat är särskilt föreskrivet. Vissa generella undantag härifrån anges i förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

Övrigt

22 § I fråga om transport av kasserade blybatterier och nickelkadmiumbatterier gäller inte vad som föreskrivs i 12-18 §§ förordningen (1996:971) om farligt avfall. I fråga om sådana batterier som avses i 11 § gäller inte 4 § renhållningsförordningen (1998:000).

I fråga om tillstånd till bortskaffande eller återvinning av förbrukade miljöfarliga batterier gäller 20-28 §§ förordningen om farligt avfall och för export och import av sådana batterier förordningen (1995:701) om gränsöverskridande transporter av farligt avfall.

25 § Ytterligare föreskrifter för verkställighet av denna förordning får meddelas av Naturvårdsverket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

Bilaga 1.

Vid märkning enligt 4 § skall en av följande två symboler användas

Symbolen skall täcka tre procent av ytan på batteriets största sida. För cylinderformade batterier skall symbolen täcka tre procent av halva batteriets yta. Symbolen skall dock inte vara större än 5 x 5 cm. Om batteriet är så litet att tre procent av batteriets yta är mindre än 0,5 x 0,5 cm skall en symbol med storleken 1 x 1 cm placeras på förpackningen till batteriet.

Den som ansvarar för märkningen enligt 4 § första stycket skall besluta om vilken av de båda symbolerna som skall användas.

Märkningen skall också upplysa om vilken tungmetall batteriet innehåller genom en symbol som består av den kemiska beteckningen för den aktuella tungmetallen; Hg, Cd eller Pb. Symbolen skall placeras under symbol för sopkärlet och vara minst en fjärdedel så stor som den symbolen.

Märkningen skall vara väl synlig, läsbar och outplånlig.

Bilaga 2

Förbudet i 5 § gäller inte

1. om det av tekniska skäl är nödvändigt att använda miljöfarliga batterier: apparater där batterier är fastlödda, fastsvetsade eller på något annat sätt permanent fästa vid kontaktpunkter för att säkerställa en kontinuerlig strömförsörjning vid krävande industriell användning och för att bevara minnes- och datafunktioner i databehandlings- och kontorsutrustning,

2. om en oavbruten funktion är nödvändig och om batterierna endast kan avlägsnas av kvalificerad personal: referensceller i utrustning för vetenskapligt eller yrkesmässigt bruk samt miljöfarliga batterier i medicinska anordningar avsedda att upprätthålla vitala funktioner och i pacemaker,

3. om ett batteribyte som utförs av okvalificerad personal kan medföra säkerhetsrisker för användaren eller påverka apparatens funktion: bärbara apparater, eller

4. utrustning för yrkesmässig användning i mycket känslig omgivning, exempelvis i närvaro av flyktiga ämnen.

1. För att kunna utvärdera och förbättra kvaliteten på utbildningen i grundskolorna är det viktigt att ha tillräckligt med lärare och lärare med tillräckligt hög kompetens. Detta innebär att det är viktigt att rekrytera och utbilda lärare som har tillräckligt hög kompetens och som är motiverade att arbeta i grundskolorna. Detta innebär också att det är viktigt att ha tillräckligt med lärare i grundskolorna för att kunna hantera den stora mängden elever som ska utbildas.

2. För att kunna utvärdera och förbättra kvaliteten på utbildningen i grundskolorna är det viktigt att ha tillräckligt med lärare och lärare med tillräckligt hög kompetens. Detta innebär att det är viktigt att rekrytera och utbilda lärare som har tillräckligt hög kompetens och som är motiverade att arbeta i grundskolorna. Detta innebär också att det är viktigt att ha tillräckligt med lärare i grundskolorna för att kunna hantera den stora mängden elever som ska utbildas.

3. För att kunna utvärdera och förbättra kvaliteten på utbildningen i grundskolorna är det viktigt att ha tillräckligt med lärare och lärare med tillräckligt hög kompetens. Detta innebär att det är viktigt att rekrytera och utbilda lärare som har tillräckligt hög kompetens och som är motiverade att arbeta i grundskolorna. Detta innebär också att det är viktigt att ha tillräckligt med lärare i grundskolorna för att kunna hantera den stora mängden elever som ska utbildas.

23. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1995:701) om gränsöverskridande transporter av avfall

Förordningen har anpassats till miljöbalken och förordningar meddelade med stöd av den. Nedan föreslås ändringar i 6-12 och 14 §§.

Tillämpningsområde och definitioner

1 § Denna förordning kompletterar rådets förordning (EEG) nr 259/93 av den 1 februari 1993 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen.

De beteckningar som används i rådets förordning har samma betydelse i denna förordning.

2 § I förordningen (1996:971) om farligt avfall finns ytterligare bestämmelser om tillstånd för transportverksamhet av visst avfall på väg i Sverige.

Behörig myndighet

3 § Naturvårdsverket är den behöriga myndighet som avses i artikel 36 i rådets förordning (EEG) nr 259/93 och det kontaktorgan som avses i artikel 37.1 i den förordningen.

Naturvårdsverket är även den behöriga myndighet som avses i artikel 5 i Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall.

Övervakning av visst avfall förtecknat på grön avfallslista

4 § Följande avfall och skrot som finns förtecknat i bilaga 2 (grön avfallslista) till rådets förordning (EEG) nr 259/93 skall kontrolleras som om avfallet är förtecknat i bilaga 3 (gul avfallslista) till rådets förordning:

avfall och skrot av bly,
avfall och skrot av kadmium,
avfall och skrot av antimon,
avfall och skrot av beryllium,
avfall och skrot av tallium,
avfall och skrot av selen,
avfall och skrot av tellur.

Avfallstransporter från Sverige

5 § Avfall förtecknat i bilaga 3 och 4 till rådets förordning (EEG) nr 259/93 samt sådant avfall som anges i 4 § denna förordning får exporteras för återvinning endast till länder som är medlemmar i OECD.

6 § När Naturvårdsverket handlägger en anmälan enligt rådets förordning (EEG) nr 259/93 skall verket vid export och annan utförsel ur Sverige av sådant avfall som avses i 5 § pröva om avfallet kommer att tas om hand i destinationsstaten på ett sätt som från miljö- och hälsoskyddssynpunkt hade varit godtagbart i Sverige.

För export eller annan utförsel till en sådan godtagbar anläggning som avses i första stycket gäller att verket vid handläggningen också prövar om avfallet kan tas om hand i destinationsstaten på ett mer kostnadseffektivt sätt än i Sverige. Vid prövningen gäller principen om närhet i enlighet med rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall, ändrat senast genom rådets direktiv 91/692/EEG.

Avfallstransporter till Sverige

7 § Sådant avfall som avses i 5 § får importeras eller på annat sätt föras in i Sverige endast om det kan visas att avfallet skall tas om hand i en anläggning som omfattas av tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken och, i förekommande fall, 21 § förordningen (1996:971) om farligt avfall.

Anmälan

8 § Naturvårdsverket skall som behörig avsändarmyndighet i anmälares ställe göra anmälan om avfallstransporter från Sverige enligt rådets förordning (EEG) nr 259/93 till den behöriga destinationsmyndigheten och andra som anges i den förordningen.

Naturvårdsverket får besluta att inte göra anmälan, om verket har invändningar mot transporten. Naturvårdsverket skall genast underrätta anmälaren om beslutet.

Avgifter

9 § Bestämmelser om avgifter finns i 27 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

En ny bestämmelse föreslås i stället för 9 § i gällande rätt. Eftersom sambandet mellan förordningen om kemiska produkter och biotekniska organismer och denna förordning inte är så uppenbart som i andra fall kan det vara på sin plats med hänvisningsbestämmelser av detta slag.

Bemyndigande

10 § Naturvårdsverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs till följd av rådets förordning (EEG) nr 259/93. Naturvårdsverket får också meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Tillsyn och ansvar m.m.

11 § Bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

Tillsyn över efterlevnaden av rådets förordning (EEG) nr 259/93 utövas, med de inskränkningar som kan följa av 3 §, av de myndigheter som enligt förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken utövar tillsyn över denna förordning.

Tillsynsmyndigheterna skall samråda med berörda tullmyndigheter.

I gällande rätt har Naturvårdsverket - efter samråd med tullmyndigheter, länsstyrelser och de kommunala nämnder som fullgör ansvaret inom miljö- och hälsoskyddsområdet - tillsynsansvaret över rådets förordning (EEG) nr 259 och över denna förordning.

Naturvårdsverket har, på uppdrag av regeringen, gjort en kartläggning av bl.a. den illegala exporten och importen av farligt avfall. I rapport den 30 oktober 1996, till regeringen, har verket lämnat vissa förslag till åtgärder för att minska riskerna för illegal export och import av farligt avfall. Förslaget har remissbehandlats och därefter, i beslut den 2 december 1997 av Miljödepartementet, överlämnats till Miljöbalksutredningen i de delar den behandlar förslag om tillsyn. I rapporten föreslås bl.a. att länsstyrelserna och kommunerna skall ges tillsynsansvar vad gäller gränsöverskridande transporter av avfall. Remissutfallet är övervägande positivt till

förslaget i denna del. Vi föreslår därför att tillsynsansvaret fördelas på det sätt som föreslås i rapporten. Genom den nya förordningen om tillsyn enligt miljöbalken kommer Naturvårdsverket och länsstyrelsen att ges ansvar för tillsynsvägledning och uppsikt medan kommunen får svara för den operativa tillsynen vad gäller förordningen om gränsöverskridande transporter av avfall.

Det räcker därför med en hänvisning till dessa bestämmelser. Härutöver bör samrådsskyldigheten med berörda tullmyndigheter kvarstå. Tillsynen över EG-förordningen i ämnet och denna förordning bör rimligen sammanfalla. Det kan ifrågasättas om en förändring av förevarande slag vad gäller ansvaret för tillsynen kräver notifiering. Vi har bedömt att någon sådan inte behöver göras.

12 § Bestämmelser om ansvar och förverkande på grund av transporter i strid med rådets förordning (EEG) nr 259/93 finns i 29 kap. miljöbalken och i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

Underrättelse och överklagande

13 § Naturvårdsverket skall underrätta berörd länsstyrelse och berörd kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet om avfallstransporter enligt rådets förordning (EEG) nr 259/93.

14 § Naturvårdsverkets beslut enligt denna förordning och enligt rådets förordning (EEG) nr 259/93 överklagas hos regeringen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

24. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1996:971) om farligt avfall

Förordningen har anpassats till miljöbalken och förordningar meddelade med stöd av den. Nedan föreslås ändringar i 1-4, 19, 26, 28-31, 35-37 och 40-41 §§. Vidare föreslås att 16, 32-33 och 38-39 §§ skall upphävas.

Definitioner

1 § Termer och begrepp som används i denna förordning har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och renhållningsförordningen (1998:000).

*I denna förordning avses med
farligt avfall: sådant avfall som finns upptaget i bilaga 2 till denna förordning eller annat avfall som företer någon eller några av de egenskaper som anges i bilaga 3 till denna förordning, och
behandling: sådana bortskaffnings- och återvinningsförfaranden som anges i bilaga 4 och 5 till denna förordning.*

Bestämmelsen motsvarar 1 § i gällande rätt. Flera av definitionerna finns numera intagna i renhållningsförordningen (1998:000).

Tillämpningsområdet

2 § Denna förordning skall tillämpas på hantering av farligt avfall som anges i 1 § till denna förordning. Undantagna från detta är följande avfallsslag på vilka dock 4 § skall tillämpas.

Avfallsslag

Typbeteckning, bilaga 2

- kasserad ammunition	16 04 01
- kasserade fyrverkeripjäser	16 04 02
- andra kasserade explosiva varor	16 04 03

Om det behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt får en central tillsynsmyndighet som anges i 13 § förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken inom sitt tillsynsområde, efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter, föreskriva att denna förordning skall tillämpas också på andra slag av avfall än sådana som avses i bilaga 2.

Länsstyrelsen får i ett enskilt fall besluta att ett visst avfall som omfattas av denna förordning inte skall anses som farligt. En sådan dispens får medges om det finns särskilda skäl och om innehavaren visar att avfallet inte har någon av de farliga egenskaper som anges i bilaga 3 till denna förordning. Kopia av länsstyrelsens beslut om dispens skall sändas till den ansvariga centrala tillsynsmyndigheten.

3 § Denna förordning skall inte tillämpas

1. när farligt avfall ingår som beståndsdel i hushållsavfall enligt 15 kap. 2 § miljöbalken, eller
2. när oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten från fartyg tas emot och behandlas enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg eller förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg.

4 § Utöver bestämmelserna i denna förordning finns det bestämmelser i fråga om hantering av avfall i

- 9, 14 och 15 kap. miljöbalken,
- lagen (1982:821) om transport av farligt gods,
- hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),
- smittskyddslagen (1988:1472),
- tandvårdslagen (1985:125),
- epizootilagen (1980:369),
- lagen (1983:738) om bekämpande av salmonella hos djur,

- lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor, samt föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa författningar.

Försiktighetsmått vid hantering av farligt avfall

5 § Farligt avfall får inte blandas med annat slag av farligt avfall, med andra slag av avfall eller andra ämnen eller material.

6 § Om farligt avfall har blandats med annat farligt avfall eller andra slag av avfall eller med andra ämnen eller material skall de olika slagen av avfall separeras från varandra och från andra ämnen och material. Detta gäller om det behövs från miljöskyddssynpunkt och om det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

7 § Farligt avfall får, trots vad som sägs i 5 och 6 §§, blandas med annat farligt avfall, med andra slag av avfall eller med ämnen eller material, om det görs på ett sätt som kan godtas från miljöskyddssynpunkt och särskilt om syftet med blandningen är att förbättra säkerheten vid bortskaffande eller återvinning.

Skyldighet att föra anteckningar

8 § Den som utövar verksamhet där farligt avfall uppkommer skall föra anteckningar om

- 1. den mängd avfall som uppkommer årligen,*
- 2. de slag av avfall som uppkommer i verksamheten, och*
- 3. de anläggningar som olika slag av avfall transporteras till.*

9 § Den som transporterar farligt avfall skall föra anteckningar om

- 1. varifrån de olika avfallsslagen kommer,*
- 2. till vilken anläggning olika slag av avfall transporteras,*
- 3. hur ofta de olika avfallsslagen samlas in, och*
- 4. på vilket sätt avfallsslagen transporteras.*

10 § Den som utövar verksamhet där farligt avfall mellanlagras eller behandlas skall föra anteckningar om

1. den mängd och det slag av avfall som mellanlagras årligen,
2. den mängd och det slag av avfall som behandlas årligen,
3. de behandlingsmetoder som används för olika slag av avfall,
4. varifrån avfallet kommer, och
5. var mellanlagrat eller behandlat avfall har avlämnats.

Avfallslämnarens skyldighet att kontrollera tillstånd

11 § Den som lämnar över farligt avfall för transport är skyldig att kontrollera att transportören har tillstånd enligt 12 § och att mottagaren av avfallet har det tillstånd som är nödvändigt för verksamheten.

Tillstånd till transportverksamhet av farligt avfall

12 § Farligt avfall som uppkommer i yrkesmässig verksamhet får transporteras på väg endast av den som har särskilt tillstånd.

13 § Frågan om ett tillstånd enligt 12 § prövas av länsstyrelsen i det län där sökanden har sitt säte eller utövar den huvudsakliga delen av sin verksamhet. Om sökanden har sitt säte eller den huvudsakliga delen av sin verksamhet utanför Sverige, prövas frågan om ett tillstånd enligt 12 § av länsstyrelsen i det län där avfallet hämtas eller lämnas.

14 § Ett tillstånd kan avse ett visst slag av farligt avfall eller sådant avfall i allmänhet och meddelas för viss tid, längst fem år.

Ett tillstånd får förenas med de villkor som behövs från miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

15 § Tillstånd som avses i 12 § får beviljas endast sådana sökande som

1. visar att de har personella, tekniska och ekonomiska förutsättningar att transportera det avfall som avses med ansökan på ett från hälso- och miljöskyddssynpunkt tillfredställande sätt, och
2. innehar de tillstånd som kan behövas för verksamheten enligt annan lagstiftning.

Bestämmelsen i 16 § om återkallelse av tillstånd föreslås bli upphävd. Sådana frågor regleras direkt i miljöbalken. Det finns dessutom ytterligare en bestämmelse i förordningen som berör dessa frågor, nämligen motsvarigheten till 26 § i gällande rätt. Nedan föreslås en ändring i den bestämmelsen så att den hänvisar till relevanta bestämmelser i miljöbalken.

17 § Tillstånd som avses i 12 § krävs inte om den som bedriver verksamhet där farligt avfall uppkommer själv transporterar farligt avfall från verksamheten och den mängd som transporteras under ett år uppgår till högst

- 2 fat (400 liter) oljeavfall,
- 1 fat (200 liter) lösningsmedelsavfall,
- 1 fat (200 liter) färg- eller lackavfall, och
- sammanlagt 100 kg övrigt farligt avfall.

Detta gäller inte farligt avfall som innehåller PCB, kvicksilver, cyanid eller kadmium.

18 § Den som avser att transportera sitt eget avfall enligt vad som sägs i 16 § första stycket skall anmäla detta till länsstyrelsen. En sådan anmälan skall göras vart femte år så länge transporterna utförs.

19 § En avsändare är skyldig att upprätta ett transportdokument för varje transport. Dokumentet skall innehålla uppgift om avsändare, mottagare, transportör, avfallsslag och avfallsmängd samt undertecknas av avsändaren och vid mottagandet av mottagaren.

Naturvårdsverket får efter samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter som anges i 13 § förordningen (1998:000) om

tillsyn enligt miljöbalken meddela ytterligare föreskrifter om utformningen och handläggningen av transportdokument.

20 § Bestämmelserna i 12-19 §§ gäller inte för

<i>Avfallsslag</i>	<i>Typbeteckning, bilaga 2</i>
<i>- avfall som innehåller jordbrukskemikalier</i>	<i>02 01 05</i>
<i>- flygaska från oljeförbränning</i>	<i>10 01 04</i>
<i>- smittförande avfall</i>	<i>18 01 03</i>
	<i>18 02 02</i>
<i>- asbestinnehållande avfall</i>	<i>06 07 01</i>
	<i>17 06 01</i>
<i>- avfall från förbränning eller pyrolys av hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall</i>	<i>19 01 03</i>
	<i>19 01 04</i>
	<i>19 01 05</i>
	<i>19 01 06</i>
	<i>19 01 07</i>
	<i>19 01 10</i>

Skyldighet att anmäla icke tillståndspliktiga transporter

21 § Transport av farligt avfall som uppkommit i yrkesmässig verksamhet och som inte kräver tillstånd enligt 12 § skall anmälas till länsstyrelsen i län där verksamheten bedrivs.

Tillstånd till mellanlagring, återvinning och bortskaffande av farligt avfall m.m.

22 § Farligt avfall får mellanlagras, återvinnas eller bortskaffas yrkesmässigt endast av den som har särskilt tillstånd.

23 § *Frågor om tillstånd prövas av länsstyrelsen i det län där anläggningen är belägen.*

24 § *Ett tillstånd kan avse en viss årlig mängd av farligt avfall och meddelas för viss tid. Ett tillstånd får förenas med de villkor som behövs från miljö- och hälsoskyddssynpunkt.*

25 § *Tillstånd får beviljas endast om sökanden visar att de har personella, tekniska och ekonomiska förutsättningar att behandla eller mellanlagra avfallet på ett från miljö- och hälsoskyddssynpunkt tillfredsställande sätt.*

Ett tillstånd till mellanlagring får, utöver vad som sägs i första stycket, beviljas endast om sökandena ställer godtagbar ekonomisk säkerhet. Säkerheten kan tas i anspråk för att bekosta bortskaffande av det avfall som förvaras hos honom eller henne, om tillståndshavaren efter det att tillstånd har meddelats inte längre uppfyller kraven i första stycket.

26 § *Av 24 kap. 3 § miljöbalken framgår under vilka förutsättningar en tillståndsmyndighet får återkalla bl.a. ett tillstånd.*

Bestämmelsen motsvarar 26 § i gällande rätt. Hela bestämmelsen samt 16 § om förutsättningarna för återkallelse av tillstånd har ersatts med en upplysning om relevant bestämmelse i miljöbalken.

27 § *En ansökan om tillstånd skall vara skriftlig och innehålla*

- 1. uppgifter om art och mängd av det farliga avfall som sökanden avser att behandla eller mellanlagra,*
- 2. uppgifter om varifrån avfallet kommer,*
- 3. uppgifter om var och på vilket sätt avfallet skall behandlas eller mellanlagras,*
- 4. ritningar, tekniska beskrivningar och uppgifter om de övriga förhållanden som är av betydelse för bedömningen av verksamhetens art, omfattning och miljöeffekter.*

28 § Länsstyrelsen skall inhämta kommunens yttrande över en ansökan om tillstånd. Om ansökan avser en anläggning som är av stor betydelse från nationell synpunkt, skall länsstyrelsen även inhämta yttrande från Naturvårdsverket, Socialstyrelsen eller Statens jordbruksverk, inom respektive myndighets ansvarsområde.

29 § Om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken har meddelats för den anläggning där behandlingen eller mellanlagringen skall äga rum, skall beslutet om tillstånd fogas till ansökan.

Om en sådan verksamhet har prövats enligt 9 eller 17 kap. miljöbalken, skall de frågor som regleras i tillstånd enligt angivna kapitel inte prövas på nytt.

30 § Bestämmelserna i 22-25 §§ och 27-30 §§ gäller inte för sådant avfall som avses i 19 §, om anläggningen där avfallet återvinns eller bortskaffas har tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken

Tillsyn

31 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

En ny bestämmelse föreslås som ersätter 31-33 §§ i gällande rätt. Följaktligen föreslås att 32 och 33 §§ skall upphävas.

34 § Om det vid hantering av avfall har uppkommit skador på människors hälsa eller miljön till följd av särskilda omständigheter eller finns risk för sådana skador, får den ansvariga tillsynsmyndigheten trots bestämmelserna i denna förordning meddela de beslut om tillfälliga åtgärder som är nödvändiga för att förhindra eller förebygga sådana skador.

35 § *Behöriga myndigheter enligt artikel 6 i rådets direktiv 91/689/EEG av den 12 december 1991 om farligt avfall är de myndigheter som avses i 9-10 och 12 §§ renhållningsförordningen (1998:000).*

36 § *Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av Naturvårdsverket, Socialstyrelsen och Statens jordbruksverk inom respektive myndighets ansvarsområde.*

Överklagande

37 § *Bestämmelser om överklagande av beslut enligt denna förordning och föreskrifter meddelade med stöd av förordningen finns i 19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 § miljöbalken.*

Ett beslut av länsstyrelsen om tillstånd enligt 21 § får överklagas av Naturvårdsverket, Socialstyrelsen och Statens jordbruksverk inom respektive myndighets ansvarsområde.

Länsstyrelsen skall sända en kopia av beslut om tillstånd enligt 22 § till Naturvårdsverket, Socialstyrelsen och Statens jordbruksverk inom respektive myndighets ansvarsområde.

Bestämmelsen motsvarar 37-39 §§ i gällande rätt. Den ordning för överklagande som normalt förutsätts gälla pekas ut i miljöbalken (19 kap. 1 §, 20 kap. 2 § andra stycket och 23 kap. 1 §). Ändring sker således i 37 § medan 38-39 §§ upphävs.

Ansvar m.m.

40 § *Bestämmelser om ansvar och förverkande på grund av överträdelse av denna förordning och föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen finns i 29 kap. miljöbalken.*

Avgifter

41 § Bestämmelser om avgifter finns i 27 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

En ny bestämmelse föreslås som ersätter 41 § i gällande rätt. Avgiftsbestämmelserna föreslås bli inarbetade i 7 kap. förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

Bilagorna är inte medtagna här.

Vi föreslår emellertid en ändring i bilaga 3 genom följande tillägg under rubriken "ANMÄRKNINGAR".

"Vad gäller frågan om egenskaper som gör att avfall klassificeras som farligt, skall beträffande punkterna H3-H8 Rådets beslut 94/904/EG av den 22 december 1994 tillämpas".

I artikel 1 punkten 4 Rådets direktiv 91/689/EEG - vilket direktiv ligger till grund för den svenska förordningen - har nämligen förutsatts en komplettering med gränsvärden. Denna komplettering har skett genom nämnda rådsbeslut men har inte implementerats i den svenska lagstiftningen. Vid anser att detta kan och bör ske på ovan angivet sätt.

Socialstyrelsen har framfört synpunkter på punkten H9 i bilaga 3. Styrelsen anser att begreppet "smittfarligt" som används där är en felöversättning av texten i det bakomliggande direktivet (nr 91/689) och dessutom vilseledande. Ordet "smittförande" förordas i stället.

Vi föreslår att bilagan ändras i enlighet med vad Socialstyrelsen har anfört. I övrigt behövs inga ändringar i bilagorna.

25. Förslag till Renhållningsförordning (1998:000)

Renhållningsförordningen (1990:984) och dumpningskungörelsen (1971:1156) arbetas samman till en ny renhållningsförordning vilken närmare reglerar frågor under 15 kap. miljöbalken angående avfall och producentansvar.

I enlighet med vad som uttalas i regeringens proposition om miljöbalk beträffande 15 kap. 1 § i balken, föreslås att EG:s definition av avfallskategorier samt den s.k. Europeiska avfallskatalogen förs in i förordningen. Även ytterligare definitioner som överensstämmer med EG:s definitioner på området föreslås införda.

Med anledning av regeringens proposition Hantering av uttjänade varor i ett ekologiskt hållbart samhälle - ett ansvar för alla, har riksdagen den 11 december 1997 beslutat om vissa ändringar i renhållningslagen (1979:596) vilka trädde i kraft den 1 januari 1998 (prop. 1996/97:172, bet. 1997/98:JoU7, rskr. 1997/98:55). Ändringarna innebär bl.a. att regeringen får föreskriva om vissa angivna åtgärder i syfte att få en ökad resurshushållning och en mer miljöanpassad avfallshantering. Inom Regeringskansliet pågår ett arbete med att meddela föreskrifter i enlighet med de bemyndiganden som har givits. Ytterligare föreskrifter kommer att meddelas på sikt. Bland annat avser regeringen att införa ett förbud från år 2002 mot deponering av utsorterat brännbart avfall och från år 2005 ett generellt förbud mot deponering av organiskt avfall. Vidare anser regeringen att kommunernas möjlighet att ta ett utökat renhållningsansvar för annat avfall än hushållsavfall bör upphöra från och med år 2000 för icke farligt avfall. Vi har i vårt arbete utgått från, att de förordningar vi arbetat med skall träda i kraft från och med år 1999. De ändringar av renhållningsförordningen som på sikt kommer att behövas för att genomföra intentionerna i prop. 1996/97:172 har därför inte behandlats nu.

Definitioner

1 § Med avfallskategorier enligt 15 kap. 1 § miljöbalken skall förstås de kategorier som anges i bilaga 1 till denna förordning. En förteckning över avfall som hör till kategorierna finns som bilaga 2 till denna förordning.

Bilaga 1 utgörs av bilaga 1 till rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall, som har ändrats den 18 mars 1991 (91/156/EEG). Bilaga 2 utgörs av bilaga till Kommissionens beslut 94/3/EG av den 20 december 1993 - Europeiska avfallskatalogen.

2 § Med insamling av avfall avses uppsamling, sortering eller blandning av avfall för vidare transport.

Med återvinning av avfall avses sådana förfaranden som anges i bilaga 3 till denna förordning,

Med bortskaffande av avfall avses sådana förfaranden som anges i bilaga 4 till denna förordning.

Första stycket motsvarar definitionen i artikel 1 g) i rådets direktiv 91/156/EEG (se under 1 §). Bilaga 3 respektive 4 utgörs av bilaga II B respektive II A till kommissionens beslut 96/350/EG av den 24 maj 1996 om anpassning av bilagorna II A och II B till rådets direktiv 75/442/EEG om avfall.

Den kommunala renhållningsskyldigheten

3 § Kommunfullmäktige får meddela närmare föreskrifter om hanteringen av hushållsavfall.

Paragrafen motsvarar 4 § renhållningsförordningen.

4 § Om det behövs av hälso- eller miljöskäl får kommunfullmäktige i fråga om annat avfall än hushållsavfall meddela föreskrifter om

- 1. att avfall skall transporteras bort genom kommunens försorg,*
- 2. att kommunen skall se till att avfall återvinns eller bortskaffas.*

Första stycket gäller inte i de fall som föreskrifter om producentansvar har meddelats med stöd av 15 kap. 6 § miljöbalken.

Den kommunala nämnd som kommunfullmäktige bestämmer får för särskilda fall medge undantag från vad som med stöd av första stycket har föreskrivits i fråga om borttransportering.

Paragrafen motsvarar 5 § renhållningsförordningen. Lydelsen har anpassats till 15 kap. 10 § miljöbalken på så sätt kravet på hälso- eller miljöskäl har införts. Vidare har språkliga ändringar gjorts.

5 § Föreskrifter som har meddelats med stöd av 3-4 och 14-15 §§ gäller inte om de motsvaras av föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 §.

Paragrafen motsvaras av 7 § renhållningsförordningen.

6 § Allt avfall som utgörs av kasserade kylskåp och frysar skall transporteras bort genom kommunens försorg.

Avfall som avses i första stycket skall förvaras skilt från annat avfall, så att det kan omhändertas särskilt.

Paragrafen motsvarar 4 a § renhållningsförordningen.

Någon bestämmelse motsvarande 8 § renhållningsförordningen föreslås inte. För det fall en kommun önskar ta renhållningsansvar för utgallrade arkivhandlingar m.m. från kontorsverksamhet får 4 § i förslaget tillämpas. Hälso- eller miljöskäl måste då motivera åtgärden.

7 § Från fartyg som ligger i hamn skall genom kommunens försorg tas emot och transporteras bort oljeavfall, toalettavfall, fast avfall och rester av andra skadliga ämnen som det är förbjudet att släppa ut enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Vad som nu har sagts gäller inte oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten som avses i 3 kap. 1 § samma lag eller barlastvatten eller tankspolvätska som avses i 2 § samma kapitel.

I en hamn som inte är kommunägd skall hamnens innehavare för kommunen ange behovet av renhållningstjänster i den ordning som har bestämts av kommunfullmäktige eller den kommunala nämnd som fullmäktige bestämmer.

Paragrafen motsvarar 10 § renhållningsförordningen.

Kommunal renhållningsordning

8 § Varje kommun skall besluta om renhållningsordning enligt 15 kap. 11 § miljöbalken.

Med stöd av bemyndigandet i 15 kap. 9 § miljöbalken föreskrivs att kommunerna skall besluta om renhållningsordningar. Enligt 15 kap. 12 § miljöbalken skall renhållningsordning antas av kommunfullmäktige.

9 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter enligt 15 kap. 11 § andra stycket miljöbalken om innehållet i en avfallsplan.

Paragrafen motsvarar 11 § renhållningsförordningen.

10 § Varje kommun skall skicka en kopia av sin avfallsplan till länsstyrelsen. När avfallsplanen ändras skall kommunen genast underrätta länsstyrelsen om ändringen.

Varje länsstyrelse skall sammanställa de kommunala avfallsplanerna inom sitt område och överlämna sammanställningen till Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om hur sammanställningen skall utformas.

Paragrafen motsvarar 13 § renhållningsförordningen.

11 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att underrätta Naturvårdsverket om den avfallshantering som bedrivs och om resultatet av verksamheten jämförd med avfallsplanen.

Paragrafen motsvarar 14 § renhållningsförordningen.

12 § Kommunfullmäktige får föreskriva att den som i kommunen bedriver yrkesmässig verksamhet som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall, skall lämna de uppgifter i fråga om avfallens art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

Paragrafen motsvarar 12 § renhållningsförordningen.

Hantering av avfall

13 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som avser att på fastigheten kompostera eller gräva ned eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa avfall, skall anmäla detta till kommunen.

Kommunfullmäktige får meddela ytterligare föreskrifter om hur anmälan skall göras.

En nyhet i miljöbalken är att en fastighetsägare eller nyttjanderättshavare i vissa fall får ta hand om sitt avfall på den egna fastigheten såvida detta inte medför risk eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, se 15 kap. 18 § miljöbalken. För att kommunerna skall kunna utöva tillsyn och bedöma frågan om sophämtningsavgift skall utgå eller ej, bör anmälan till kommunerna ske av den som avser att ta hand om sitt avfall. Kommunerna ges möjlighet att närmare utforma de krav som skall ställas på anmälan.

14 § Kommunfullmäktige får föreskriva om hur utrymmen, behållare och andra anordningar för hantering av avfall skall vara beskaffade och skötas.

Paragrafen motsvaras av 3 § renhållningsförordningen.

15 § Kommunfullmäktige får föreskriva att vissa slag av avfall skall hållas skilda från annat avfall i avvaktan på borttransport. Kommunfullmäktige får därvid föreskriva de ytterligare åtgärder som behövs av återanvändnings- eller återvinningskäl eller andra hälso- eller miljöskäl.

Paragrafen motsvarar 6 § renhållningsförordningen.

16 § Bestämmelserna i 14 och 15 §§ gäller inte i de fall som föreskrifter om producentansvar har meddelats med stöd av 15 kap. 6 § miljöbalken.

Om producentansvar är föreskrivet för visst avfallsslag bör inte kommunerna kunna meddela föreskrifter enligt 14 och 15 §§ avseende hanteringen av detta avfall. Undantag har därför införts om detta i denna paragraf vilken är ny i förhållande till gällande rätt.

Bemyndigande att meddela föreskrifter för försvaret

17 § Generalläkaren får efter samråd med Naturvårdsverket meddela föreskrifter om avsteg från tillämpningen av 15 kap. miljöbalken i fråga om hantering av hushållsavfall och farligt avfall inom Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk och Försvarets radioanstalt.

Paragrafen motsvarar 2 § renhållningsförordningen. Språkliga ändringar har gjorts.

Dumpning

18 § Naturvårdsverket medger dispens enligt 15 kap. 33 § miljöbalken efter samråd med Fiskeriverket. Sådant medgivande skall avse visst slag och viss mängd avfall samt tiden, platsen och sättet för dumpningen.

Paragrafen motsvarar 1 § dumpningskungörelsen. Hänvisningen har ändrats.

19 § Föreskrifter angående ansökan om dispens enligt 15 kap. 33 § miljöbalken meddelas av Naturvårdsverket.

Paragrafen motsvarar 2 § dumpningskungörelsen.

20 § Ytterligare föreskrifter för tillämpningen av 15 kap. 31-33 §§ miljöbalken meddelas av Naturvårdsverket efter samråd med Generaltullstyrelsen och Kustbevakningen.

Paragrafen motsvarar 4 § dumpningskungörelsen.

Tillsyn

21 § Bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

Övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då renhållningsförordningen (1990:984) och dumpningskungörelsen (1971:1156) skall upphöra att gälla.

Bilaga 1

AVFALLSKATEGORIER

- Q 1 Produktions- eller konsumtionsrester som inte specificeras närmare nedan.*
- Q 2 Produkter som inte uppfyller uppställda krav.*
- Q 3 Produkter för vilka tiden för användning har löpt ut.*
- Q 4 Material som spillts ut, förlorats eller utsatts för någon annan olyckshändelse, inklusive material, utrustning o.d. som förorenats på grund av olyckshändelsen.*
- Q 5 Material som förorenats eller nedsmutsats i samband med planerade åtgärder (t.ex. rester från reningsförfaranden, förpackningsmaterial, behållare).*
- Q 6 Oanvändbara delar (t.ex. kasserade batterier, utbrända katalysatorer).*
- Q 7 Ämnen som inte längre har tillfredsställande prestanda (t.ex. förorenade syrur, förorenade lösningsmedel, förbrukade härdsalter).*
- Q 8 Restprodukter från industriprocesser (t.ex. slagg, destillationsåterstoder).*
- Q 9 Restprodukter från processer för att begränsa förorening (t.ex. skrubberslam, avskilt stoft från textil- eller glasfiberfilter, använda filter).*
- Q 10 Restprodukter från mekanisk bearbetning av metallytor (t.ex. svarv- och frässpån).*
- Q 11 Restprodukter från utvinning och bearbetning av råvaror (t.ex. gruvslagg, slopoljor).*
- Q 12 Material som förorenats genom uppblandning (t.ex. olja förorenad av PCB).*
- Q 13 Varje material, ämne eller produkt vars användning har förbjudits i lag eller andra föreskrifter.*
- Q 14 Varor som innehavaren inte längre har användning för (t.ex. utgallrat material från jordbruk, hushåll, kontor, handel och affärsverksamhet).*
- Q 15 Förorenade material, ämnen och produkter som uppkommit som resultat av marksanering.*
- Q 16 Samtliga material, ämnen och produkter som inte omfattas av någon av ovanstående kategorier.*

Bilaga 2

FÖRTECKNING ÖVER AVFALL SOM HÖR TILL AVFALLSKATEGORIER ENLIGT BILAGA 1

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 01 00 00 *Avfall från prospektering, brytning, bearbetning och vidare behandling av mineral*
- 02 00 00 *Avfall från råvaruproduktion inom jordbruk, trädgårdsnäring, jakt,*

- fiske och vattenbruk samt från bearbetning och beredning av livsmedel*
- 03 00 00 *Avfall från träförädling och tillverkning av papper, papp, pappersmassa, plattor och möbler*
- 04 00 00 *Avfall från läder- och textilindustri*
- 05 00 00 *Avfall från oljeraffinering, naturgasrening och kolpyrolys*
- 06 00 00 *Avfall från oorganisk-kemiska processer*
- 07 00 00 *Avfall från organisk-kemiska processer*
- 08 00 00 *Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av färg, lack, porslinsmalj, lim, fogmassa och tryckfärg*
- 09 00 00 *Avfall från fotografisk industri*
- 10 00 00 *Oorganiskt avfall från termiska processer*
- 11 00 00 *Oorganiskt avfall som innehåller metaller från metallbehandling och metallisering av metaller samt från hydrometallurgiska processer, exklusive järnmetaller*
- 12 00 00 *Avfall från formning och mekanisk ytbehandling av metaller och plaster*
- 13 00 00 *Oljeavfall (utom ätliga oljor, 05 00 00 och 12 00 00)*
- 14 00 00 *Avfall bestående av organiska ämnen använda som lösningsmedel (utom 07 00 00 och 08 00 00)*
- 15 00 00 *Förpackningar; absorbermedel, torkdukar, filtermaterial och skyddskläder o.d.*
- 16 00 00 *Avfall som inte specificeras på annat sätt i katalogen*
- 17 00 00 *Bygg- och rivningsavfall (även från vägbyggen)*
- 18 00 00 *Avfall från sjukvård och veterinärverksamhet eller därmed förknippad forskning (utom köks- och restaurangavfall utan direkt anknytning till patientbehandling)*
- 19 00 00 *Avfall från avfallsbehandlingsanläggningar, externa avloppsreningsverk och vattenverk*
- 20 00 00 *Hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall, även separat insamlade fraktioner*

**01 00 00 AVFALL FRÅN PROSPEKTERING, BRYTNING,
BEARBEETNING OCH VIDARE BEHANDLING AV MINERAL**

01 01 00 Avfall från mineralbrytning

01 01 01 Avfall från brytning av metallhaltiga mineral

01 01 02 Avfall från brytning av icke-metallhaltiga mineral

01 02 00 Avfall från behandling av mineral

01 02 01 Avfall från anrikning av metallhaltiga mineral

01 02 02 Avfall från anrikning av icke-metallhaltiga mineral

**01 03 00 Avfall från annan fysikalisk och kemisk behandling av metallhaltiga
mineral**

01 03 01 Fast och flytande gruvavfall

01 03 02 Stoft- och partikelformat avfall

01 03 03 Rödslam från aluminiumoxidproduktion

01 03 99 Annat avfall

**01 04 00 Avfall från annan fysikalisk och kemisk behandling av icke-
metallhaltiga mineral**

01 04 01 Kasserat grus och krossat bergartsmaterial

01 04 02 Kasserad sand och lera

01 04 03 Stoft- och partikelformat avfall

01 04 04 Avfall från tillverkning av pottaska och stensalt

01 04 05 Avfall från tvättning och rensning av mineral

01 04 06 Avfall från stenhuggning och stensågning

01 04 99 Annat avfall

01 05 00 Borrslam och annat borraravfall

01 05 01 Oljehaltigt borraravfall och annat borraravfall

01 05 02 Barythaltigt borraravfall och annat borraravfall

01 05 03 Kloridhaltigt borraravfall och annat borraravfall

01 05 04 Avfall från borrarning efter sötvatten

01 05 99 Annat avfall

**02 00 00 AVFALL FRÅN RÅVARUPRODUKTION INOM JORDBRUK,
TRÄDGÅRDSNÄRING, JAKT, FISKE OCH VATTENBRUK
SAMT FRÅN BEARBETNING OCH BEREDNING AV
LIVSMEDEL**

02 01 00 Avfall från råvaruproduktion

02 01 01 Avfall från tvättning och rengöring

02 01 02 Animaliska vävnadsdelar

02 01 03 Växtdelar

- 02 01 04 *Plastavfall (utom förpackningar)*
- 02 01 05 *Avfall som innehåller jordbrukskemikalier*
- 02 01 06 *Animaliska faeces, animalisk urin och gödsel (även använd halm) samt flytande avfall som uppsamlats separat och behandlats utanför produktionsstället*
- 02 01 07 *Skogsbruksavfall*
- 02 01 99 *Annat avfall*
- 02 02 00 *Avfall från bearbetning och beredning av kött, fisk och andra livsmedel av animaliskt ursprung***
- 02 02 01 *Slam från tvättning och rengöring*
- 02 02 02 *Animaliska vävnadsdelar*
- 02 02 03 *Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning*
- 02 02 04 *Slam från avloppsbehandling vid produktionsstället*
- 02 02 99 *Annat avfall*
- 02 03 00 *Avfall från bearbetning och beredning av frukt, grönsaker, spannmål, ätliga oljor, kakao, kaffe, tobak och konserver***
- 02 03 01 *Slam från tvättning, rengöring, skalning, centrifugering och separering*
- 02 03 02 *Konserveringsmedelsavfall*
- 02 03 03 *Avfall från vätskeextraktion*
- 02 03 04 *Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning*
- 02 03 05 *Slam från avloppsbehandling vid produktionsstället*
- 02 03 99 *Annat avfall*
- 02 04 00 *Avfall från sockertillverkning***
- 02 04 01 *Jord från rengöring och tvättning av betor*
- 02 04 02 *Kalciumkarbonat som inte uppfyller uppställda krav*
- 02 04 03 *Slam från avloppsbehandling vid produktionsstället*
- 02 04 99 *Annat avfall*
- 02 05 00 *Avfall från tillverkning av mejeriprodukter***
- 02 05 01 *Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning*
- 02 05 02 *Slam från avloppsbehandling vid produktionsstället*
- 02 05 99 *Annat avfall*
- 02 06 00 *Avfall från bagerier och konfektyrfabriker***
- 02 06 01 *Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning*
- 02 06 02 *Konserveringsmedelsavfall*
- 02 06 03 *Slam från avloppsbehandling vid produktionsstället*
- 02 06 99 *Annat avfall*
- 02 07 00 *Avfall från produktion av alkoholdrycker och alkoholfria drycker (utom kaffe, te och kakao)***
- 02 07 01 *Avfall från tvättning, rengöring och mekanisk sönderdelning av råvaror*

- 02 07 02 *Avfall från spritdestillation*
- 02 07 03 *Avfall från kemisk behandling*
- 02 07 04 *Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning*
- 02 07 05 *Slam från avloppsbehandling vid produktionsstället*
- 02 07 99 *Annat avfall*

03 00 00 AVFALL FRÅN TRÄFÖRÄDLING OCH TILLVERKNING AV PAPPER, PAPP, PAPPERSMASSA, PLATTOR OCH MÖBLER

- 03 01 00 *Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler*
- 03 01 01 *Bark- och korkavfall*
- 03 01 02 *Sågspån*
- 03 01 03 *Spån, spill, timmer, spånskivor eller fanér som förstörts*
- 03 01 99 *Annat avfall*

03 02 00 Avfall från träskyddsbehandling

- 03 02 01 *Icke-halogenerade organiska träskyddsmedel*
- 03 02 02 *Träskyddsmedel som innehåller organiska klorföreningar*
- 03 02 03 *Träskyddsmedel som innehåller organiska metallföreningar*
- 03 02 04 *Oorganiska träskyddsmedel*

03 03 00 Avfall från tillverkning och förädling av pappersmassa, papper och papp

- 03 03 01 *Bark*
- 03 03 02 *Sodaslam och grönlutslam (från behandling med svartlut)*
- 03 03 03 *Slam från blekning med hypoklorit och klorgas*
- 03 03 04 *Slam från andra blekningsprocesser*
- 03 03 05 *Slam från avsvärtning av returpapper*
- 03 03 06 *Fiber- och pappersslam*
- 03 03 07 *Kasserat material från pappers- och pappåtervinning*
- 03 03 99 *Annat avfall*

04 00 00 AVFALL FRÅN LÄDER- OCH TEXTILINDUSTRI

04 01 00 Avfall från läderindustri

- 04 01 01 *Avfall från skrapning och spaltning med kalk*
- 04 01 02 *Avfall från kalkbehandling*
- 04 01 03 *Avfettningsavfall som innehåller lösningsmedel utan flytande fas*
- 04 01 04 *Kromhaltiga garvmedel*
- 04 01 05 *Kromfria garvmedel*
- 04 01 06 *Slam som innehåller krom*
- 04 01 07 *Slam som inte innehåller krom*
- 04 01 08 *Garvat läderavfall (avskrap, avskuret material, putspulver) som*

- innehåller krom*
- 04 01 09 *Avfall från beredning och efterbehandling*
- 04 01 99 *Annat avfall*
- 04 02 00 *Avfall från textilindustri***
- 04 02 01 *Oförädlade textilfibrer och andra naturfibrer, huvudsakligen från växtriket*
- 04 02 02 *Oförädlade textilfibrer, huvudsakligen från djurriket*
- 04 02 03 *Oförädlade textilfibrer, huvudsakligen baserade på konstmaterial eller syntetiska material*
- 04 02 04 *Oförädlade blandade textilfibrer som inte spunnits eller vävts*
- 04 02 05 *Förädlade textilfibrer, huvudsakligen från växtriket*
- 04 02 06 *Förädlade textilfibrer, huvudsakligen från djurriket*
- 04 02 07 *Förädlade textilfibrer, huvudsakligen baserade på konstmaterial eller syntetiska material*
- 04 02 08 *Förädlade blandade textilfibrer*
- 04 02 09 *Sammansatt material (impregnerade textilier, elastomer, plastomer)*
- 04 02 10 *Organiskt naturmaterial (t.ex. fett, vax)*
- 04 02 11 *Halogenerat avfall från appretering och efterbehandling*
- 04 02 12 *Icke-halogenerat avfall från appretering och efterbehandling*
- 04 02 13 *Färgämnen och pigment*
- 04 02 99 *Annat avfall*

05 00 00 *AVFALL FRÅN OLJERAFFINERING, NATURGASRENING OCH KOLPYROLYS*

- 05 01 00 *Oljeslam och fast oljeavfall***
- 05 01 01 *Slam från avloppsbehandling på produktionsstället*
- 05 01 02 *Slam från avsaltning*
- 05 01 03 *Bottenslam från tankar*
- 05 01 04 *Surt alkylslam*
- 05 01 05 *Oljespill*
- 05 01 06 *Slam från underhåll av anläggning och utrustning*
- 05 01 07 *Sur tjära*
- 05 01 08 *Andra former av tjära*
- 05 01 99 *Annat avfall*
- 05 02 00 *Icke-oljehaltigt slam och fast avfall***
- 05 02 01 *Slam från matarvatten*
- 05 02 02 *Avfall från kyltorn*
- 05 02 99 *Annat avfall*
- 05 03 00 *Förbrukade katalysatorer***
- 05 03 01 *Förbrukade katalysatorer som innehåller ädelmetaller*

05 03 02 *Andra förbrukade katalysatorer*

05 04 00 *Förbrukad filterlera*

05 04 01 *Förbrukad filterlera*

05 05 00 *Avfall från oljeavsvavling*

05 05 01 *Svavelhaltigt avfall*

05 05 99 *Annat avfall*

05 06 00 *Avfall från kolpyrolys*

05 06 01 *Sur tjära*

05 06 02 *Asfalt*

05 06 03 *Andra former av tjära*

05 06 04 *Avfall från kyltorn*

05 06 99 *Annat avfall*

05 07 00 *Avfall från naturgasrening*

05 07 01 *Kvicksilverhaltigt slam*

05 07 02 *Svavelhaltigt avfall*

05 07 99 *Annat avfall*

05 08 00 *Avfall från oljeregenerering*

05 08 01 *Använd filterlera*

05 08 02 *Sur tjära*

05 08 03 *Andra former av tjära*

05 08 04 *Vattenfasen från oljeregenerering*

05 08 99 *Annat avfall*

06 00 00 *AVFALL FRÅN OORGANISK-KEMISKA PROCESSER*

06 01 00 *Avfall som utgörs av sura lösningar*

06 01 01 *Svavelsyra och svavelsyrlighet*

06 01 02 *Saltsyra*

06 01 03 *Fluorvätesyra*

06 01 04 *Fosforsyra och fosforsyrighet*

06 01 05 *Salpetersyra och salpetersyrighet*

06 01 99 *Annat avfall*

06 02 00 *Avfall som utgörs av alkaliska lösningar*

06 02 01 *Kalciumhydroxid*

06 02 02 *Natriumkarbonat*

06 02 03 *Ammoniak*

06 02 99 *Annat avfall*

- 06 03 00** *Avfall som utgörs av salter och lösningar av salter*
- 06 03 01 *Karbonater (utom 02 04 02 och 19 10 03)*
- 06 03 02 *Saltlösningar som innehåller sulfater, sulfiter och sulfider*
- 06 03 03 *Salter i fast form som innehåller sulfater, sulfiter och sulfider*
- 06 03 04 *Saltlösningar som innehåller klorider, fluorider och halogenider*
- 06 03 05 *Salter i fast form som innehåller klorider, fluorider och andra halogenhaltiga salter i fast form*
- 06 03 06 *Saltlösningar som innehåller fosfater och besläktade salter i fast form*
- 06 03 07 *Fosfater och besläktade salter i fast form*
- 06 03 08 *Saltlösningar som innehåller nitrater och besläktade föreningar*
- 06 03 09 *Salter i fast form som innehåller nitriter (nitrometallföreningar)*
- 06 03 10 *Salter i fast form som innehåller ammonium*
- 06 03 11 *Salter och saltlösningar som innehåller cyanider*
- 06 03 12 *Salter och saltlösningar som innehåller organiska föreningar*
- 06 03 99 *Annat avfall*
- 06 04 00** *Metallhaltigt avfall*
- 06 04 01 *Metalloxider*
- 06 04 02 *Metallsalter (utom 06 03 00)*
- 06 04 03 *Arsenikhaltigt avfall*
- 06 04 04 *Kvicksilverhaltigt avfall*
- 06 04 05 *Avfall som innehåller andra tungmetaller*
- 06 04 99 *Annat avfall*
- 06 05 00** *Avfall från avloppsbehandling vid produktionsstället*
- 06 05 01 *Slam från avloppsbehandling*
- 06 06 00** *Avfall från kemiska processer där svavelföreningar ingår (produktion och omvandling) samt från avsvavlingsprocesser*
- 06 06 01 *Svavelhaltigt avfall*
- 06 06 99 *Annat avfall*
- 06 07 00** *Avfall från kemiska processer där halogenföreningar ingår*
- 06 07 01 *Asbesthaltigt avfall från elektrolys*
- 06 07 02 *Aktivt kol från klorproduktion*
- 06 07 99 *Annat avfall*
- 06 08 00** *Avfall från produktion av kisel och kiselderivat*
- 06 08 01 *Avfall från produktion av kisel och kiselderivat*
- 06 09 00** *Avfall från kemiska processer där fosfor ingår*
- 06 09 01 *Fosfatgips*
- 06 09 02 *Fosforslagg*
- 06 09 99 *Annat avfall*

- 06 10 00** *Avfall från kemiska processer där kväve ingår samt avfall från tillverkning av gödningsmedel*
- 06 10 01 *Avfall från kemiska processer där kväve ingår samt avfall från tillverkning av gödningsmedel*

- 06 11 00** *Avfall från tillverkning av oorganiska pigment och täckmedel*
- 06 11 01 *Gips från tillverkning av titanoxid*
- 06 11 99 *Annat avfall*

- 06 12 00** *Avfall från tillverkning, användning och regenerering av katalysatorer*
- 06 12 01 *Förbrukade katalysatorer som innehåller ädelmetaller*
- 06 12 02 *Andra förbrukade katalysatorer*

- 06 13 00** *Avfall från andra oorganiska kemiska processer*
- 06 13 01 *Oorganiska bekämpningsmedel och träskyddsmedel*
- 06 13 02 *Förbrukat aktivt kol (utom 06 07 02)*
- 06 13 03 *Kimrök*
- 06 13 99 *Annat avfall*

07 00 00 *AVFALL FRÅN ORGANISK-KEMISKA PROCESSER*

- 07 01 00** *Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska baskemikalier*
- 07 01 01 *Tvättvatten och vattenbaserad moderlut*
- 07 01 02 *Slam från avloppsrening vid produktionsstället*
- 07 01 03 *Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
- 07 01 04 *Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
- 07 01 05 *Förbrukade katalysatorer som innehåller ädelmetaller*
- 07 01 06 *Andra förbrukade katalysatorer*
- 07 01 07 *Halogenerade destillations- och reaktionsrester*
- 07 01 08 *Andra destillations- och reaktionsrester*
- 07 01 09 *Halogenerade filterkakor, förbrukade absorbermedel*
- 07 01 10 *Andra filterkakor, förbrukade absorbermedel*
- 07 01 99 *Annat avfall*

- 07 02 00** *Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av plast, syntetgummi och konstfibrer*
- 07 02 01 *Tvättvatten och vattenbaserad moderlut*
- 07 02 02 *Slam från avloppsrening på produktionsstället*
- 07 02 03 *Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
- 07 02 04 *Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
- 07 02 05 *Förbrukade katalysatorer som innehåller ädelmetaller*
- 07 02 06 *Andra förbrukade katalysatorer*

- 07 02 07 *Halogenerade destillations- och reaktionsrester*
07 02 08 *Andra destillations- och reaktionsrester*
07 02 09 *Halogenerade filterkakor, förbrukade absorbermedel*
07 02 10 *Andra filterkakor, förbrukade absorbermedel*
07 02 99 *Annat avfall*
- 07 03 00** ***Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska färgämnen och pigment (utom 06 11 00)***
- 07 03 01 *Tvättvatten och vattenbaserad moderlut*
07 03 02 *Slam från avloppsrening på produktionsstället*
07 03 03 *Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
07 03 04 *Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
07 03 05 *Förbrukade katalysatorer som innehåller ädelmetaller*
07 03 06 *Andra förbrukade katalysatorer*
07 03 07 *Halogenerade destillations- och reaktionsrester*
07 03 08 *Andra destillations- och reaktionsrester*
07 03 09 *Halogenerade filterkakor, förbrukade absorbermedel*
07 03 10 *Andra filterkakor, förbrukade absorbermedel*
07 03 99 *Annat avfall*
- 07 04 00** ***Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska bekämpningsmedel (utom 02 01 05)***
- 07 04 01 *Tvättvatten och vattenbaserad moderlut*
07 04 02 *Slam från avloppsrening på produktionsstället*
07 04 03 *Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
07 04 04 *Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
07 04 05 *Förbrukade katalysatorer som innehåller ädelmetaller*
07 04 06 *Andra förbrukade katalysatorer*
07 04 07 *Halogenerade destillations- och reaktionsrester*
07 04 08 *Andra destillations- och reaktionsrester*
07 04 09 *Halogenerade filterkakor, förbrukade absorbermedel*
07 04 10 *Andra filterkakor, förbrukade absorbermedel*
07 04 99 *Annat avfall*
- 07 05 00** ***Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av farmaceutiska produkter***
- 07 05 01 *Tvättvatten och vattenbaserad moderlut*
07 05 02 *Slam från avloppsrening vid produktionsstället*
07 05 03 *Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
07 05 04 *Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
07 05 05 *Förbrukade katalysatorer som innehåller ädelmetaller*
07 05 06 *Andra förbrukade katalysatorer*
07 05 07 *Halogenerade destillations- och reaktionsrester*
07 05 08 *Andra destillations- och reaktionsrester*
07 05 09 *Halogenerade filterkakor, förbrukade absorbermedel*

- 07 05 10 *Andra filterkakor, förbrukade absorbermedel*
 07 05 99 *Annat avfall*
- 07 06 00 *Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av fetter, smörjmedel, såpa, rengöringsmedel, desinfektionsmedel och kosmetika***
- 07 06 01 *Tvättvatten och vattenbaserad moderlut*
 07 06 02 *Slam från avloppsrening på produktionsstället*
 07 06 03 *Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
 07 06 04 *Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
 07 06 05 *Förbrukade katalysatorer som innehåller ädelmetaller*
 07 06 06 *Andra förbrukade katalysatorer*
 07 06 07 *Halogenerade destillations- och reaktionsrester*
 07 06 08 *Andra destillations- och reaktionsrester*
 07 06 09 *Halogenerade filterkakor, förbrukade absorbermedel*
 07 06 10 *Andra filterkakor, förbrukade absorbermedel*
 07 06 99 *Annat avfall*
- 07 07 00 *Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av finkemikalier och kemiska produkter***
- 07 07 01 *Tvättvatten och vattenbaserad moderlut*
 07 07 02 *Slam från avloppsrening på produktionsstället*
 07 07 03 *Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
 07 07 04 *Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar*
 07 07 05 *Förbrukade katalysatorer som innehåller ädelmetaller*
 07 07 06 *Andra förbrukade katalysatorer*
 07 07 07 *Halogenerade destillations- och reaktionsrester*
 07 07 08 *Andra destillations- och reaktionsrester*
 07 07 09 *Halogenerade filterkakor, förbrukade absorbermedel*
 07 07 10 *Andra filterkakor, förbrukade absorbermedel*
 07 07 99 *Annat avfall*
- 08 00 00 *AVFALL FRÅN TILLVERKNING, FORMULERING, DISTRIBUTION OCH ANVÄNDNING AV FÄRG, LACK, PORSLINSEMALJ, LIM, FOGMASSA OCH TRYCKFÄRG***
- 08 01 00 *Avfall från tillverkning, formulering distribution och användning av färg och lack***
- 08 01 01 *Färg- och lackavfall som innehåller halogenerade lösningsmedel*
 08 01 02 *Färg- och lackavfall som inte innehåller halogenerade lösningsmedel*
 08 01 03 *Avfall från vattenbaserade färger och lacker*
 08 01 04 *Pulverfärg*
 08 01 05 *Torkad färg och torkat lack*
 08 01 06 *Slam som innehåller halogenerade lösningsmedel från färg- och*

- lackborttagning*
- 08 01 07 *Slam som inte innehåller halogenerade lösningsmedel från färg- och lackborttagning*
- 08 01 08 *Vattenhaltigt slam som innehåller färg eller lack*
- 08 01 09 *Avfall från färg- och lackborttagning (utom 08 01 05 och 08 01 06)*
- 08 01 10 *Vattenlösningar som innehåller färg eller lack*
- 08 01 99 *Annat avfall*
- 08 02 00** *Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av andra ytbeläggningsmedel (även keramiska material)*
- 08 02 01 *Pulverbeläggningsmaterial*
- 08 02 02 *Vattenhaltigt slam som innehåller keramiska material*
- 08 02 03 *Vattensuspensioner som innehåller keramiska material*
- 08 02 99 *Annat avfall*
- 08 03 00** *Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av tryckfärg*
- 08 03 01 *Tryckfärgsavfall som innehåller halogenerade lösningsmedel*
- 08 03 02 *Tryckfärgsavfall som inte innehåller halogenerade lösningsmedel*
- 08 03 03 *Avfall från vattenbaserad tryckfärg*
- 08 03 04 *Torkad tryckfärg*
- 08 03 05 *Tryckfärgsslam som innehåller halogenerade lösningsmedel*
- 08 03 06 *Tryckfärgsslam som inte innehåller halogenerade lösningsmedel*
- 08 03 07 *Vattenhaltigt slam som innehåller tryckfärg*
- 08 03 08 *Vattenhaltigt flytande avfall som innehåller tryckfärg*
- 08 03 09 *Kasserad toner (även kassetter)*
- 08 03 99 *Annat avfall*
- 08 04 00** *Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av lim och fogmassa (även impregneringsmedel)*
- 08 04 01 *Lim och fogmassa som innehåller halogenerade lösningsmedel*
- 08 04 02 *Lim och fogmassa som inte innehåller halogenerade lösningsmedel*
- 08 04 03 *Vattenbaserat lim eller vattenbaserad fogmassa*
- 08 04 04 *Torkat lim och torkad fogmassa*
- 08 04 05 *Lim- och fogmasseslam som innehåller halogenerade lösningsmedel*
- 08 04 06 *Lim- och fogmasseslam som inte innehåller halogenerade lösningsmedel*
- 08 04 07 *Vattenhaltigt slam som innehåller lim och fogmassa*
- 08 04 08 *Vattenhaltigt flytande avfall som innehåller lim och fogmassa*
- 08 04 99 *Annat avfall*

09 00 00 AVFALL FRÅN FOTOGRAFISK INDUSTRI**09 01 00 Avfall från fotografisk industri**

- 09 01 01 Vattenbaserad framkallare och aktivator
- 09 01 02 Vattenbaserad framkallare för offsetplåtar
- 09 01 03 Lösningsmedelsbaserad framkallare
- 09 01 04 Fixerbad
- 09 01 05 Blekbad och blek-fixerbad
- 09 01 06 Silverhaltigt avfall från behandling av fotografiskt avfall vid produktionsstället
- 09 01 07 Fotografisk film och fotopapper som innehåller silver eller silverföreningar
- 09 01 08 Fotografisk film och fotopapper som inte innehåller silver eller silverföreningar
- 09 01 09 Engångskameror med batterier
- 09 01 10 Engångskameror utan batterier
- 09 01 99 Annat avfall

10 00 00 OORGANISKT AVFALL FRÅN TERMISKA PROCESSER**10 01 00 Avfall från kraftverk och andra förbränningsanläggningar (utom 19 00 00)**

- 10 01 01 Bottenaska
- 10 01 02 Flygaska från kolförbränning
- 10 01 03 Flygaska från torvförbränning
- 10 01 04 Flygaska från oljeförbränning
- 10 01 05 Kalciumbaserat reaktionsavfall i fast form från rökgasavsvavling
- 10 01 06 Annat fast avfall från rökgasrening
- 10 01 07 Kalciumbaserat reaktionsavfall i slamform från rökgasavsvavling
- 10 01 08 Annat slam från rökgasrening
- 10 01 09 Svavelsyra
- 10 01 10 Förbrukade katalysatorer, t.ex. från NO_x-rening
- 10 01 11 Vattenhaltigt slam från rengöring av pannor
- 10 01 12 Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material
- 10 01 99 Annat avfall

10 02 00 Avfall från järn- och stålindustri

- 10 02 01 Avfall från slaggbehandling
- 10 02 02 Obehandlat slagg
- 10 02 03 Fast avfall från rökgasrening
- 10 02 04 Slam från rökgasrening
- 10 02 05 Annat slam
- 10 02 06 Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material
- 10 02 99 Annat avfall

- 10 03 00** *Avfall från aluminiumsmältverk*
- 10 03 01 *Tjära och annat kolhaltigt avfall från anodtillverkning*
- 10 03 02 *Anodrester*
- 10 03 03 *Avskummat material*
- 10 03 04 *Slagg från primär smältning/vitt slagg*
- 10 03 05 *Aluminiumstoft*
- 10 03 06 *Använda kolstavar och eldfasta material från elektrolys*
- 10 03 07 *Förbrukad behållarinfodring*
- 10 03 08 *Saltslagg från sekundär smältning*
- 10 03 09 *Svart slagg från sekundär smältning*
- 10 03 10 *Avfall från behandling av saltslagg och svart slagg*
- 10 03 11 *Stoft från rökgasrening*
- 10 03 12 *Annat partikelformat material och stoft (även stoft från kulkvarnar)*
- 10 03 13 *Fast avfall från rökgasrening*
- 10 03 14 *Slam från rökgasrening*
- 10 03 99 *Annat avfall*
- 10 04 00** *Avfall från blysmältverk*
- 10 04 01 *Slagg (från första och andra smältningen)*
- 10 04 02 *Slagg och avskummat material (första och andra smältningen)*
- 10 04 03 *Kalciumarsenat*
- 10 04 04 *Stoft från rökgasrening*
- 10 04 05 *Annat partikelformat material och stoft*
- 10 04 06 *Fast avfall från rökgasrening*
- 10 04 07 *Slam från rökgasrening*
- 10 04 08 *Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material*
- 10 04 99 *Annat avfall*
- 10 05 00** *Avfall från zinksmältverk*
- 10 05 01 *Slagg (första och andra smältningen)*
- 10 05 02 *Slagg och avskummat material (första och andra smältningen)*
- 10 05 03 *Stoft från rökgasrening*
- 10 05 04 *Annat partikelformat material och stoft*
- 10 05 05 *Fast avfall från rökgasrening*
- 10 05 06 *Slam från rökgasrening*
- 10 05 07 *Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material*
- 10 05 99 *Annat avfall*
- 10 06 00** *Avfall från kopparsmältverk*
- 10 06 01 *Slagg (första och andra smältningen)*
- 10 06 02 *Slagg och avskummat material (första och andra smältningen)*
- 10 06 03 *Stoft från rökgasrening*
- 10 06 04 *Annat partikelformat material och stoft*
- 10 06 05 *Avfall från elektrolytisk raffinering*

- 10 06 06 *Fast avfall från rökgasrening*
- 10 06 07 *Slam från rökgasrening*
- 10 06 08 *Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material*
- 10 06 99 *Annat avfall*

- 10 07 00 *Avfall från silver-, guld- och platinasmältverk***
- 10 07 01 *Slagg (första och andra smältningen)*
- 10 07 02 *Slagg och avskummat material (första och andra smältningen)*
- 10 07 03 *Fast avfall från rökgasrening*
- 10 07 04 *Annat partikelformat material och stoft*
- 10 07 05 *Slam från rökgasrening*
- 10 07 06 *Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material*
- 10 07 99 *Annat avfall*

- 10 08 00 *Avfall från andra metallsmältverk än järnverk***
- 10 08 01 *Slagg (första och andra smältningen)*
- 10 08 02 *Slagg och avskummat material (första och andra smältningen)*
- 10 08 03 *Stoft från rökgasrening*
- 10 08 04 *Annat partikelformat material och stoft*
- 10 08 05 *Fast avfall från rökgasrening*
- 10 08 06 *Slam från rökgasrening*
- 10 08 07 *Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material*
- 10 08 99 *Annat avfall*

- 10 09 00 *Avfall från järngjuterier***
- 10 09 01 *Oanvända gjutkärnor och gjutformor som innehåller organiska bindemedel*
- 10 09 02 *Använda gjutkärnor och gjutformor som innehåller organiska bindemedel*
- 10 09 03 *Ugnsslagg*
- 10 09 04 *Ugnsstoft*
- 10 09 99 *Annat avfall*

- 10 10 00 *Avfall från metallgjuterier***
- 10 10 01 *Oanvända gjutkärnor och gjutformor som innehåller organiska bindemedel*
- 10 10 02 *Använda gjutkärnor och gjutformor som innehåller organiska bindemedel*
- 10 10 03 *Ugnsslagg*
- 10 10 04 *Ugnsstoft*
- 10 10 99 *Annat avfall*

- 10 11 00 *Avfall från tillverkning av glas och glasprodukter***
- 10 11 01 *Avfall från råvarublandningar som inte behandlats termiskt*
- 10 11 02 *Avfallsglas*

- 10 11 03 Glasfiberavfall
- 10 11 04 Stoft från rökgasrening
- 10 11 05 Annat partikelformat material och stoft
- 10 11 06 Fast avfall från rökgasrening
- 10 11 07 Slam från rökgasrening
- 10 11 08 Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material
- 10 11 99 Annat avfall
- 10 12 00 Avfall från tillverkning av keramikvaror, tegel, klinker och byggmaterial**
- 10 12 01 Avfall från råvarublandningar som inte behandlats termiskt
- 10 12 02 Stoft från rökgasrening
- 10 12 03 Annat partikelformat material och stoft
- 10 12 04 Fast avfall från rökgasrening
- 10 12 05 Slam från rökgasrening
- 10 12 06 Kasserade formar
- 10 12 07 Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material
- 10 12 99 Annat avfall
- 10 13 00 Avfall från tillverkning av cement, kalk och puts samt produkter baserade på dessa**
- 10 13 01 Avfall från råvarublandningar som inte behandlats termiskt
- 10 13 02 Avfall från tillverkning av asbestcement
- 10 13 03 Andra cementbaserade kompositmaterial
- 10 13 04 Avfall från bränning och släckning av kalk
- 10 13 05 Fast avfall från rökgasrening
- 10 13 06 Annat partikelformat material och stoft
- 10 13 07 Slam från rökgasrening
- 10 13 08 Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material
- 10 13 99 Annat avfall
- 11 00 00 OORGANISKT AVFALL SOM INNEHÅLLER METALLER FRÅN METALLBEHANDLING OCH METALLISERING AV METALLER SAMT FRÅN HYDROMETALLURGISKA PROCESSER, EXKLUSIVE JÄRNMETALLER**
- 11 01 00 Flytande avfall och slam från metallbehandling och metallisering av metaller (t.ex. galvanisering, förzinkning, betning, etsning, fosfatering och alkalisk avfettning)**
- 11 01 01 Cyanidhaltigt (alkaliskt) avfall som innehåller andra tungmetaller än krom
- 11 01 02 Cyanidhaltigt (alkaliskt) avfall som inte innehåller andra tungmetaller
- 11 01 03 Cyanidfritt avfall som innehåller krom
- 11 01 04 Cyanidfritt avfall som inte innehåller krom

- 11 01 05 *Sura betbad*
- 11 01 06 *Syror*
- 11 01 07 *Alkalier*
- 11 01 08 *Fosfateringsbad*

- 11 02 00** ***Avfall och slam från hydrometallurgiska processer där järn inte ingår***
- 11 02 01 *Slam från kopparbaserade hydrometallurgiska processer*
- 11 02 02 *Slam från zinkbaserade hydrometallurgiska processer (även jarosit, göthrit)*
- 11 02 03 *Avfall från tillverkning av anoder för hydroelektrolytiska processer*
- 11 02 99 *Annat slam*

- 11 03 00** ***Slam och fast avfall från härdning***
- 11 03 01 *Cyanidhaltigt avfall*
- 11 03 99 *Annat avfall*

- 11 04 00** ***Annat oorganiskt avfall som innehåller metaller***
- 11 04 01 *Annat oorganiskt avfall som innehåller metaller*

- 12 00 00** ***AVFALL FRÅN FORMNING OCH MEKANISK YTBEHANDLING AV METALLER OCH PLASTER***

- 12 01 00** ***Avfall från formning (smidning, svetsning, pressning, dragning, svarvning, skärning, filning)***
- 12 01 01 *Fil- och svarvspån av järnmetall*
- 12 01 02 *Andra järnpartiklar*
- 12 01 03 *Fil- och svarvspån av andra metaller än järn*
- 12 01 04 *Partiklar av andra metaller än järn*
- 12 01 05 *Plastpartiklar*
- 12 01 06 *Använda halogenhaltiga bearbetningsoljor (inte emulsioner)*
- 12 01 07 *Använda halogenfria bearbetningsoljor (inte emulsioner)*
- 12 01 08 *Använda halogenhaltiga bearbetningsoljeemulsioner*
- 12 01 09 *Använda halogenfria bearbetningsoljeemulsioner*
- 12 01 10 *Syntetiska bearbetningsoljor*
- 12 01 11 *Slam från bearbetningsprocesser*
- 12 01 12 *Använda vaxer och fetter*
- 12 01 13 *Svetsavfall*
- 12 01 99 *Annat avfall*

- 12 02 00** ***Avfall från mekanisk ytbehandling (blästring, slipning, polering, putsning)***
- 12 02 01 *Använd blästringssand*
- 12 02 02 *Slam från slipning och polering*
- 12 02 03 *Putsslam*

- 12 02 99 *Annat avfall*
- 12 03 00 *Avfall från vatten- och ångavfettning (utom 11 00 00)***
- 12 03 01 *Vattenbaserad tvättvätska*
- 12 03 02 *Avfall från ångavfettning*
- 13 00 00 *OLJEAVFALL (utom ätliga oljor, 05 00 00 och 12 00 00)***
- 13 01 00 *Hydraulolja- och bromsvätskeavfall***
- 13 01 01 *Hydrauloljor som innehåller PCB eller PCT*
- 13 01 02 *Andra klorerade hydrauloljor (inte emulsioner)*
- 13 01 03 *Icke-klorerade hydrauloljor (inte emulsioner)*
- 13 01 04 *Klorerade emulsioner*
- 13 01 05 *Icke-klorerade emulsioner*
- 13 01 06 *Hydrauloljor som innehåller mineralolja*
- 13 01 07 *Andra hydrauloljor*
- 13 01 08 *Bromsvätskor*
- 13 02 00 *Motorolja-, transmissionsolja- och smörjolieavfall***
- 13 02 01 *Klorerade motor-, transmissions- och smörjolieoljor*
- 13 02 02 *Icke-klorerade motor-, transmissions- och smörjolieoljor*
- 13 02 03 *Andra motor-, transmissions- och smörjolieoljor*
- 13 03 00 *Isolerolja- och värmeöverföringsolieavfall och andra vätskor***
- 13 03 01 *Isoler- eller värmeöverföringsoljor och andra vätskor som innehåller PCB eller PCT*
- 13 03 02 *Andra klorerade isoler- och värmeöverföringsoljor och andra vätskor*
- 13 03 03 *Icke-klorerade isoler- och värmeöverföringsoljor och andra vätskor*
- 13 03 04 *Syntetiska isoler- och värmeöverföringsoljor och andra vätskor*
- 13 03 05 *Mineraloljebaserade isoler- och värmeöverföringsoljor*
- 13 04 00 *Maskinrumsolja***
- 13 04 01 *Maskinrumsolja från sjöfart på inre vattenvägar*
- 13 04 02 *Maskinrumsolja från mottagningsanläggningar för maskinrumsolja*
- 13 04 03 *Maskinrumsolja från annan sjöfart*
- 13 05 00 *Material från oljeavskiljare***
- 13 05 01 *Fast avfall från oljeavskiljare*
- 13 05 02 *Slam från oljeavskiljare*
- 13 05 03 *Slam från slamavskiljare*
- 13 05 04 *Avsaltningsslam eller avsaltningsemulsioner*
- 13 05 05 *Andra emulsioner*

- 13 06 00 *Annat oljeavfall*
 13 06 01 *Annat oljeavfall*
- 14 00 00 **AVFALL BESTÅENDE AV ORGANISKA ÄMNER ANVÄNDA SOM LÖSNINGSMEDEL (utom 07 00 00 och 08 00 00)**
- 14 01 00 ***Avfall från avfettning av metaller och från maskinunderhåll***
 14 01 01 *Klorfluorkarboner*
 14 01 02 *Andra halogenerade lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar*
 14 01 03 *Andra lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar*
 14 01 04 *Vattenhaltiga halogenerade lösningsmedelsblandningar*
 14 01 05 *Vattenhaltiga icke-halogenerade lösningsmedelsblandningar*
 14 01 06 *Slam och fast avfall som innehåller halogenerade lösningsmedel*
 14 01 07 *Slam och fast avfall som inte innehåller halogenerade lösningsmedel*
- 14 02 00 ***Avfall från rengöring av textilier och från avfettning av naturprodukter***
 14 02 01 *Halogenerade lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar*
 14 02 02 *Icke-halogenerade lösningsmedel och organiska vätskor som inte innehåller halogenerade lösningsmedel*
 14 02 03 *Slam och fast avfall som innehåller halogenerade lösningsmedel*
 14 02 04 *Slam och fast avfall som innehåller andra lösningsmedel*
- 14 03 00 ***Avfall från elektronikindustri***
 14 03 01 *Klorfluorkarboner*
 14 03 02 *Andra halogenerade lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar*
 14 03 03 *Icke-halogenerade lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar*
 14 03 04 *Slam och fast avfall som innehåller halogenerade lösningsmedel*
 14 03 05 *Slam och fast avfall som innehåller andra lösningsmedel*
- 14 04 00 ***Avfall bestående av kylmedel, skum- eller aerosoldrivmedel***
 14 04 01 *Klorfluorkarboner*
 14 04 02 *Andra halogenerade lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar*
 14 04 03 *Andra lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar*
 14 04 04 *Slam och fast avfall som innehåller halogenerade lösningsmedel*
 14 04 05 *Slam och fast avfall som innehåller andra lösningsmedel*
- 14 05 00 ***Avfall från återanvändning av lösningsmedel och kylmedel (destillationsrester)***
 14 05 01 *Klorfluorkarboner*
 14 05 02 *Halogenerade lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar*
 14 05 03 *Andra lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar*
 14 05 04 *Slam som innehåller halogenerade lösningsmedel*
 14 05 05 *Slam som innehåller andra lösningsmedel*

15 00 00 FÖRPACKNINGAR; ABSORBERMEDEL, TORKDUKAR, FILTERMATERIAL OCH SKYDDSKLÄDER o.d.

15 01 00 Förpackningar

- 15 01 01 Papper och papp
- 15 01 02 Plast
- 15 01 03 Trä
- 15 01 04 Metall
- 15 01 05 Sammansatta förpackningar
- 15 01 06 Blandat

15 02 00 Absorbermedel, filtermaterial, torkdukar och skyddskläder

- 15 02 01 Absorbermedel, filtermaterial, torkdukar och skyddskläder

16 00 00 AVFALL SOM INTE SPECIFICERATS PÅ ANNAT SÄTT I KATALOGEN

16 01 00 Uttjänade fordon

- 16 01 01 Avmonterade fordonskatalysatorer som innehåller ädelmetaller
- 16 01 02 Andra avmonterade fordonskatalysatorer
- 16 01 03 Kasserade däck
- 16 01 04 Kasserade fordon
- 16 01 05 Lättfraktioner från bilfragmentering
- 16 01 99 Annat avfall

16 02 00 Kasserad utrustning och fragmenteringsrester

- 16 02 01 Transformatorer och kondensatorer som innehåller PCB eller PCT
- 16 02 02 Annan kasserad elektronisk utrustning (t.ex. tryckta kretskort)
- 16 02 03 Utrustning som innehåller klorfluorkarboner
- 16 02 04 Kasserad utrustning som innehåller fri asbest
- 16 02 05 Annan kasserad utrustning
- 16 02 06 Avfall från asbestbearbetningsindustri
- 16 02 07 Avfall från plastförädlingsindustri
- 16 02 07 Avfall från fragmentering

16 03 00 Produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav

- 16 03 01 Oorganiska produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav
- 16 03 02 Organiska produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav

16 04 00 Kasserade sprängämnen

- 16 04 01 Kasserad ammunition
- 16 04 02 Kasserade fyrverkeripjäser
- 16 04 03 Andra kasserade sprängämnen

- 16 05 00**   **Kemikalier och gaser i behållare**
16 05 01   *Industrigas (även flytande) i tryckbehållare, gasolflaskor och industriella aerosolbehållare (även haloner)*
16 05 02   *Annat avfall som innehåller oorganiska kemikalier, t.ex. ospecificerade laboratoriekemikalier, brandsläckningspulver*
16 05 03   *Annat avfall som innehåller organiska kemikalier, t.ex. ospecificerade laboratoriekemikalier*

- 16 06 00**   **Batterier och ackumulatorer**
16 06 01   *Blybatterier*
16 06 02   *Nickel-kadmiumbatterier*
16 06 03   *Kvicksilverhaltiga torrbatterier*
16 06 04   *Alkaliska batterier*
16 06 05   *Andra batterier och ackumulatorer*
16 06 06   *Elektrolyt från batterier och ackumulatorer*

- 16 07 00**   **Avfall från rengöring av transport- och lagertankar (utom 05 00 00 och 12 00 00)**
16 07 01   *Kemikalieavfall från rengöring av transporttankar för sjötransport*
16 07 02   *Oljeavfall från rengöring av transporttankar för sjötransport*
16 07 03   *Oljeavfall från rengöring av tankar för järnvägs- och vägtransport*
16 07 04   *Kemikalieavfall från rengöring av tankar för järnvägs- och vägtransport*
16 07 05   *Kemikalieavfall från rengöring av lagertankar*
16 07 06   *Oljeavfall från rengöring av lagertankar*
16 07 07   *Fast avfall från fartygslaster*
16 07 99   *Annat avfall*

17 00 00   **BYGG- OCH RIVNINGSAVFALL (ÄVEN FRÅN VÄGBYGGEN)**

- 17 01 00**   **Betong, tegel, klinker, keramik samt gipsbaserade material**
17 01 01   *Betong*
17 01 02   *Tegel*
17 01 03   *Klinker och keramik*
17 01 04   *Gipsbaserade byggmaterial*
17 01 05   *Asbestbaserade byggmaterial*
- 17 02 00**   **Trä, glas och plast**
17 02 01   *Trä*
17 02 02   *Glas*
17 02 03   *Plast*

- 17 03 00** *Asfalt, tjära och tjärprodukter*
 17 03 01 *Asfalt som innehåller tjära*
 17 03 02 *Asfalt som inte innehåller tjära*
 17 03 03 *Tjära och tjärprodukter*
- 17 04 00** *Metaller (även legeringar av dessa)*
 17 04 01 *Koppar, brons, mässing*
 17 04 02 *Aluminium*
 17 04 03 *Bly*
 17 04 04 *Zink*
 17 04 05 *Järn och stål*
 17 04 06 *Tenn*
 17 04 07 *Blandade metaller*
 17 04 08 *Kablar*
- 17 05 00** *Jord- och muddermassor*
 17 05 01 *Jord och sten*
 17 05 02 *Muddermassor*
- 17 06 00** *Isolermaterial*
 17 06 01 *Isolermaterial som innehåller asbest*
 17 06 02 *Annat isolermaterial*
- 17 07 00** *Blandat bygg- och rivningsavfall*
 17 07 01 *Blandat bygg- och rivningsavfall*
- 18 00 00** *AVFALL FRÅN SJUKVÅRD, VETERINÄRVERKSAMHET
 ELLER DÄRMED FÖRKNIPPAD FORSKNING (utom köks- och
 restaurangavfall utan direkt anknytning till patientbehandling)*
- 18 01 00** *Avfall från förlossningsavdelningar, diagnos, behandling eller
 förebyggande av sjukdomar hos människor*
 18 01 01 *Skärande och stickande avfall*
 18 01 02 *Kroppsdelar och organ (även blodpreparat)*
 18 01 03 *Annat avfall där det ställs särskilda krav på insamling och
 bortskaffande på grund av smittofara*
 18 01 04 *Annat avfall där det inte ställs särskilda krav på insamling och
 bortskaffande på grund av smittofara (t.ex. förband, gipsbandage,
 linne, engångskläder, blöjor)*
 18 01 05 *Kasserade kemikalier och medicin*
- 18 02 00** *Avfall från forskning, diagnos, behandling eller förebyggande av
 djursjukdomar*
 18 02 01 *Skärande och stickande avfall*

- 18 02 02 *Annat avfall där det ställs särskilda krav på insamling och bortskaffande på grund av smittofara*
- 18 02 03 *Annat avfall där det inte ställs särskilda krav på insamling och bortskaffande på grund av smittofara*
- 18 02 04 *Kasserade kemikalier*
- 19 00 00 *AVFALL FRÅN AVFALLSBEHANDLINGSANLÄGGNINGAR, EXTERNA AVLOPPSRENINGSVÄRK OCH VATTENVERK***
- 19 01 00 *Avfall från förbränning eller pyrolys av hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall***
- 19 01 01 *Bottenaska och slagg*
- 19 01 02 *Järnhaltigt material som avlägsnats från bottenaskan*
- 19 01 03 *Flygaska*
- 19 01 04 *Pannaska*
- 19 01 05 *Filterkaka från rökgasrening*
- 19 01 06 *Vattenhaltigt flytande avfall från rökgasrening och annat vattenhaltigt flytande avfall*
- 19 01 07 *Fast avfall från rökgasrening*
- 19 01 08 *Avfall från pyrolys*
- 19 01 09 *Förbrukade katalysatorer, t.ex. från NO_x-rening*
- 19 01 10 *Förbrukat aktivt kol från rökgasrening*
- 19 01 99 *Annat avfall*
- 19 02 00 *Avfall från specifik fysikalisk eller kemisk behandling av industriavfall (t.ex. avlägsnande av krom eller cyanid samt neutralisering)***
- 19 02 01 *Metallhydroxidslam och annat slam från metallfällning*
- 19 02 02 *Avfall som blandats för slutdeponering*
- 19 03 00 *Stabiliserat eller stelnat avfall***
- 19 03 01 *Avfall som stabiliserats eller solidifierats med hydrauliska bindemedel*
- 19 03 02 *Avfall som stabiliserats eller solidifierats med organiska bindemedel*
- 19 03 03 *Avfall som stabiliserats genom biologisk behandling*
- 19 04 00 *Förglasat avfall och avfall från förglasning***
- 19 04 01 *Förglasat avfall*
- 19 04 02 *Flygaska och annat avfall från rökgasrening*
- 19 04 03 *Icke-förglasad fast fas*
- 19 04 04 *Vattenhaltigt flytande avfall från härdning av förglasat avfall*
- 19 05 00 *Avfall från aerob behandling av fast avfall***
- 19 05 01 *Icke-komposterad fraktion av hushållsavfall och liknande avfall*
- 19 05 02 *Icke-komposterad fraktion av animaliskt och vegetabiliskt avfall*

- 19 05 03 *Kompost som inte uppfyller uppställda krav*
 19 05 99 *Annat avfall*
- 19 06 00 *Avfall från anaerob behandling av avfall***
 19 06 01 *Slam från anaerob behandling av hushållsavfall och liknande avfall*
 19 06 02 *Slam från anaerob behandling av animaliskt och vegetabiliskt avfall*
 19 06 99 *Annat avfall*
- 19 07 00 *Lakvatten från avfallsupplag***
 19 07 01 *Lakvatten från avfallsupplag*
- 19 08 00 *Avfall från vattenreningsverk***
 19 08 01 *Rens*
 19 08 02 *Avfall från sandfång*
 19 08 03 *Fett och oljeblandning från oljeavskiljare*
 19 08 04 *Slam från behandling av industriavloppsvatten*
 19 08 05 *Slam från behandling av hushållsavloppsvatten*
 19 08 06 *Mättade eller förbrukade jonbytesthartser*
 19 08 07 *Lösningsmedel och slam från regenerering av jonbytare*
 19 08 99 *Annat avfall*
- 19 09 00 *Avfall från framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål***
 19 09 01 *Fast avfall från primär filtrering eller rensning*
 19 09 02 *Slam från klarning av dricksvatten*
 19 09 03 *Slam från avkalkning*
 19 09 04 *Förbrukat aktivt kol*
 19 09 05 *Mättade eller förbrukade jonbytesthartser*
 19 09 06 *Lösningsmedel och slam från regenerering av jonbytare*
 19 09 99 *Annat avfall*
- 20 00 00 *HUSHÅLLSAVFALL OCH LIKNANDE HANDELS-, INDUSTRI- OCH INSTITUTIONSAVFALL, ÄVEN SEPARAT INSAMLADE FRAKTIONER***
- 20 01 00 *Separat insamlade fraktioner***
 20 01 01 *Papper och papp*
 20 01 02 *Glas*
 20 01 03 *Småplast*
 20 01 04 *Annan plast*
 20 01 05 *Småmetall (konservburkar m.m.)*
 20 01 06 *Annan metall*
 20 01 07 *Trä*

- 20 01 08 *Organiskt, komposterbart köksavfall (även stekolja och köksavfall från storkök och restauranger)*
- 20 01 09 *Olja och fett*
- 20 01 10 *Kläder*
- 20 01 11 *Textilier*
- 20 01 12 *Färg, tryckfärg, lim och hartser*
- 20 01 13 *Lösningsmedel*
- 20 01 14 *Syror*
- 20 01 15 *Basiskt avfall*
- 20 01 16 *Rengöringsmedel*
- 20 01 17 *Fotokemikalier*
- 20 01 18 *Medicinrester*
- 20 01 19 *Bekämpningsmedel*
- 20 01 20 *Batterier*
- 20 01 21 *Lysrör och annat kvicksilverhaltigt avfall*
- 20 01 22 *Aerosoler*
- 20 01 23 *Utrustning som innehåller klorfluorkarboner*
- 20 01 24 *Elektronisk utrustning (t.ex. tryckta kretskort)*
-
- 20 02 00 *Trädgårds- och parkavfall (även avfall från begravningsplatser)***
- 20 02 01 *Komposterbart avfall*
- 20 02 02 *Jord och sten*
- 20 02 03 *Annat icke-komposterbart avfall*
-
- 20 03 00 *Annat hushållsavfall***
- 20 03 01 *Blandat hushållsavfall*
- 20 03 02 *Avfall från torghandel*
- 20 03 03 *Avfall från gatuhållning*
- 20 03 04 *Slam från septiska tankar*
- 20 03 05 *Uttjänade fordon*

Bilaga 3

ÅTERVINNINGSAÅTGÄRDER

- R 1 *Huvudanvändning som bränsle eller andra metoder att generera energi*
- R 2 *Återvinning/vidareutnyttjande av lösningsmedel*
- R 3 *Återvinning/vidareutnyttjande av organiska ämnen som inte används som lösningsmedel (inklusive kompostering och andra former av biologisk omvandling)*
- R 4 *Återvinning/vidareutnyttjande av metaller och metallföreningar*
- R 5 *Återvinning/vidareutnyttjande av andra organiska material*
- R 6 *Regenerering av syror eller baser*

- R 7 Återvinning av de komponenter som används till att minska föroreningar
- R 8 Återvinning av katalysatorkomponenter
- R 9 Omräffinerad eller andra sätt att återanvända olja
- R 10 Jordbehandling som är fördelaktig för jordbruket eller ekologisk förbättring
- R 11 Användning av avfall från något av de förfaranden som är numrerade R 1-R 10
- R 12 Utbyte av avfall som skall underkastas något av de förfaranden som är numrerade R 1-R 11
- R 13 Lagring av avfall som skall underkastas något av de förfaranden som är numrerade R 1- R 12 (utom tillfällig lagring, före insamling, på den plats där det produceras)

Bilaga 4

BORTSKAFFNINGSFÖRFARANDEN

- D 1 Deponering i eller på marken (t.ex. avfallsupplag)
- D 2 Jordförbättring (t.ex. biologisk nedbrytning av flytande avfall eller slam i jord)
- D 3 Djupinjektering (t.ex. injektering av pumpbart avfall i brunnar, saltgrottor eller naturligt förekommande magasin)
- D 4 Fyllnadsmassor (t.ex. användningar av flytande avfall eller slam som fyllnadsmassor i gropar, dammar och bassänger)
- D 5 Särskilt anlagda upplag (t.ex. placering i avskärmade separata celler som kapslas och isoleras från varandra och från den omgivande miljön)
- D 6 Utsläpp till andra vatten än hav/oceaner
- D 7 Utsläpp till hav/oceaner, inklusive deponering under havsbotten
- D 8 Biologisk behandling som inte anges på annat ställe i denna bilaga och som resulterar i slutliga föreningar eller blandningar som tas om hand med användning av något av de förfaranden som numrerade D 1-7 och D 9-12
- D 9 Fysikalisk-kemisk behandling som inte anges på annat ställe i denna bilaga som resulterar i slutliga föreningar eller blandningar som omhändertas med användning av något av de förfaranden som är numrerade D 1-8 och D 10-12 (t.ex. avdunstning, torkning eller kalcinering)
- D 10 Förbränning på mark
- D 11 Förbränning till havs
- D 12 Slutförvaring (t.ex. placering i behållare i en gruva)
- D 13 Sammansmältning eller blandning före omhändertagandet med användning av något av de förfaranden som är numrerade D 1-D 12
- D 14 Omförpackning före omhändertagande med användning av något av de förfaranden som är numrerade D 1-D 13
- D 15 Lagring före omhändertagande med användning av något av de förfaranden som är numrerade D 1-D 14 (utom tillfällig lagring, före insamling, på den plats där det produceras).

Förordningar om producentansvar

Utredningen har övervägt frågan om de befintliga förordningarna om producentansvar - förordningen (1994:1205) om producentansvar för returpapper, förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck, förordningen (1997:185) om producentansvar för förpackningar samt förordningen (1997:778) om producentansvar för bilar - bör arbetas samman till en förordning. Förordningarna är i dag uppbyggda efter respektive sakområde och det är få bestämmelser som är gemensamma för förordningarna. Detta talar emot en sammanslagning av förordningarna om det inte är så att förordningarna innehållsmässigt bör arbetas om. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande ett arbete med frågan om ett generellt producentansvar. Den av regeringen den 31 augusti 1993 tillkallade Kretsloppsdelegationen har den 16 januari 1998 till regeringen överlämnat rapporten "Producentansvar för varor". I rapporten presenteras idéer till generella regler om producentansvar som skall gälla alla varor och därmed alla producenter. Delegationen föreslår också vissa, för genomförandet av sitt förslag, förutsatta ändringar av miljöbalkens bestämmelser om producentansvar.

Mot bakgrund av att det pågår ett arbetet med att se över frågan om ett generellt producentansvar och då det inte är ändamålsenligt att arbeta samman de gällande förordningarna utan ändring i sak, har vi stannat för att nu endast anpassa förordningarna till miljöbalken. Förslagen som lämnas är därför rubricerade som ändringar i gällande förordningar.

26. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1994:1205) om producentansvar för returpapper

Nedan föreslås dels ändringar i 1, 4 och 6 §§, dels att en ny 6 a § skall införas. Vidare föreslås att 9 § skall upphävas.

1 § I denna förordning regleras producenters skyldighet att samla in och ta hand om returpapper.

Syftet med förordningen är att producenterna skall se till att 75 viktprocent av de tidningar som konsumeras i Sverige senast år 2000 samlas in som returpapper för att materialåtervinnas eller tas om hand på ett annat hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Paragrafens andra stycke har ändrats på så sätt att hälsoskäl har införts.

2 § Med returpapper avses i denna förordning avfall av tidningar.

Med tidningar jämställs tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande produkter av papper.

3 § Med en producent avses i denna förordning den som yrkesmässigt för distribution inom Sverige

- 1. tillverkar eller importerar sådant papper som tidningar trycks på,*
- 2. trycker eller låter trycka tidningar,*
- 3. importerar tidningar.*

4 § En producent skall se till att lämpliga insamlingsystem tillhandahålls för att underlätta för hushåll och andra att från hushållsavfall och annat avfall sortera ut returpapper. Producenten skall samråda med kommunen i frågor som rör insamlingsystem för borttransport av returpapper.

Producenten skall också informera hushåll och andra om sortering, insamling och borttransport av returpapper.

Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om de skyldigheter som avses i första och andra stycket.

I paragrafens andra stycke har bortforsling ändrats till borttransport.

5 § Hushåll och andra konsumenter av tidningar skall sortera ut returpapper från hushållsavfall och annat avfall och lämna det för insamling i de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller.

6 § En producent skall se till att returpapper som lämnats i enlighet med 4 och 5 §§, transporteras bort samt materialåtervinns eller tas om hand på ett annat hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om de skyldigheter som avses i första stycket.

Paragrafens första stycke har ändrats på så sätt att bortforsling har ändrats till borttransport och att hälsoskäl har införts.

6 a § När returpapper enligt 6 § skall transporteras genom en producents försorg, får inte någon annan än producenten eller den producenten anlitar för ändamålet ta befattning med transporten.

Paragrafen är ny. - Enligt 7 § andra stycket renhållningslagen (1979:596) får inte någon annan än den som kommunen eller producenten anlitar ta befattning med avfallstransporten när det gäller avfall som skall transporteras genom kommunens eller producentens försorg. I miljöbalken tas denna generella regel bort och regeringen ges bemyndigande att föreskriva om kontrollen över transport av avfall för vilket producentansvar är föreskrivet (15 kap.

21 § andra stycket miljöbalken). Någon ändring av de faktiska förhållandena som råder i dag beträffande returpapper är inte avsedd. Föreskrifter om kontrollen över transporten av returpapper tas därför in i förordningen.

Som en ytterligare följd av utformningen av 15 kap. 21 § miljöbalken kan 9 § i gällande förordning tas bort.

7 § En producent skall till Naturvårdsverket lämna

1. uppgift om resultatet av insamlingsverksamheten och materialåtervinningen,

2. de uppgifter om tillverkning, tryckning och import som Naturvårdsverket behöver för att kontrollera att insamlingsnivån uppnås.

Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheterna som avses i första stycket.

8 § Bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

10 § Naturvårdsverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

1.3.3. Enligt 10 kap. 1 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet. Utredningskommittéerna ska också utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.4. Enligt 10 kap. 2 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.5. Enligt 10 kap. 3 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.6. Enligt 10 kap. 4 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.7. Enligt 10 kap. 5 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.8. Enligt 10 kap. 6 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.9. Enligt 10 kap. 7 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.10. Enligt 10 kap. 8 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.11. Enligt 10 kap. 9 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.12. Enligt 10 kap. 10 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.13. Enligt 10 kap. 11 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.14. Enligt 10 kap. 12 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.15. Enligt 10 kap. 13 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.16. Enligt 10 kap. 14 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.17. Enligt 10 kap. 15 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.18. Enligt 10 kap. 16 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.19. Enligt 10 kap. 17 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

1.3.20. Enligt 10 kap. 18 § i lagen om utredning av utredningskommittéer ska utredningskommittéerna utreda de frågor som förordnats om i utredningsbeslutet.

27. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck

Nedan föreslås ändringar i 1 och 4 §§.

1 § I denna förordning regleras producenters skyldighet att på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt ta hand om däck som har tjänat ut.

Syftet är att minst 80 procent av alla däck som årligen återlämnas skall omhändertas på annat sätt än genom deponering.

Hälsoskäl har införts i paragrafens första stycke. Andra stycket har ändrats språkligt och tidsangivelserna har tagits bort då de avser förfluten tid. Innebörden av andra stycket är densamma som tidigare.

2 § Med däck avses i denna förordning däck för personbilar, lastbilar, bussar, motorcyklar, traktorer, terrängfordon, motorredskap, släpfordon och efterfordon.

3 § Med producent avses i denna förordning den som yrkesmässigt tillverkar, importerar eller säljer däck.

Med producent avses även den som yrkesmässigt tillverkar, importerar eller säljer sådana fordon och redskap som avses i 2 § och som är försedda med nyproducerade däck.

Den som är producent enligt förordningen (1997:788) om producentansvar för bilar eller den som regummerar ett däck utan att sälja det vidare anses inte som producent enligt denna förordning.

4 § En producent skall ta emot däck som tjänat ut och se till att däcken återanvänds, materialåtervinns, energiutvinns eller tas om hand på något annat hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

En producent skall informera om återlämning av däck som tjänat ut samt underlätta för dem som har sådana däck att återlämna däcken.

Naturvårdsverket får meddela ytterligare föreskrifter om de skyldigheter som avses i första och andra stycket.

Hälsoskäl har införts i paragrafens första stycke.

5 § En producent skall till Naturvårdsverket lämna

1. uppgifter om resultatet av återanvändningen, materialåtervinningen samt andra förhållanden som rör det slutliga omhändertagandet av däck,

2. de uppgifter om mängden mottagna däck och andra förhållanden som behövs för att kontrollera att de i 1 § andra stycket angivna nivåerna uppnås.

Naturvårdsverket får meddela ytterligare föreskrifter om uppgiftsskyldigheter som avses i första stycket.

6 § Bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

7 § Naturvårdsverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

28. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1997:185) om producentansvar för förpackningar

Nedan föreslås dels ändringar i 2-6 och 8 §§, dels att en ny 6 a § skall införas. Vidare föreslås att 12 § skall upphävas.

1 § Syftet med denna förordning är att förpackningar skall framställas på ett sådant sätt att deras volym och vikt begränsas till den nivå som krävs för att upprätthålla en god säkerhets- och hygiennivå.

Förpackningar skall därför utformas, framställas och saluföras på ett sådant sätt att de kan återanvändas, återvinnas eller materialutnyttjas, så att inverkan på miljön begränsas när förpackningsavfallet eller restprodukterna från hanteringen av förpackningsavfallet bortscaffas.

Förpackningar skall vidare framställas på ett sådant sätt att utsläppen av skadliga ämnen minimeras när förpackningarna, förpackningsavfallet eller restprodukterna från hanteringen deponeras eller förbränns.

2 § Denna förordning skall med undantag för 9-11 §§ inte tillämpas på dryckesförpackningar av aluminium eller flaskor för konsumtionsfärdig dryck av polyetylentereftalat (PET). För dessa förpackningsslag gäller i övrigt lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium och lagen (1991:336) om vissa dryckesförpackningar.

Vad som sägs i 4-7 §§ om insamling, sortering och borttransport skall inte tillämpas på förpackningar som på grund av sitt tidigare eller resterande innehåll utgör farligt avfall enligt förordningen (1999:000) om farligt avfall. Om sådant avfall finns bestämmelser i den förordningen.

I paragrafens andra stycke har bortforsling ändrats till borttransport.

Definitioner

3 § I denna förordning används följande begrepp med de betydelser som här anges:

1. *Förpackningar*: Alla produkter, oavsett material, som framställs för att innehålla, skydda, hantera, leverera och presentera varor; från råmaterial till slutlig produkt och från producent till användare och konsument. Även engångsartiklar som används i detta syfte skall betraktas som förpackningar.

Med förpackningar avses dock endast förpackningar som är utformade på ett sådant sätt att de

a) på försäljningsstället utgör en säljenhet för den slutliga användaren eller konsumenten (konsumentförpackningar eller primära förpackningar),

b) på försäljningsstället omfattar en grupp av ett visst antal säljenheter, oavsett om dessa säljs som en sådan grupp till den slutliga användaren eller konsumenten eller om de endast används som komplement till hyllorna på försäljningsstället, och de kan tas bort utan att det påverkar produktens egenskaper (gruppförpackningar eller sekundära förpackningar),

c) underlättar hantering och transport av ett antal säljenheter eller gruppförpackningar för att förhindra skador vid fysisk hantering eller transportskador (transportförpackningar eller tertiära förpackningar).

Transportförpackningar omfattar inte väg-, järnvägs-, fartygs- och flygfraktcontainrar.

2. *Förpackningsavfall*: Förpackningar och förpackningsmaterial som omfattas av definitionen i bilaga 1 till denna förordning. Som sådant avfall skall dock inte anses restprodukter från produktionen.

3. *Producent*: Den som yrkesmässigt tillverkar, till Sverige för in eller säljer en förpackning eller en vara som är innesluten i en sådan förpackning.

4. *Återanvändning*: Varje förfarande varigenom förpackningar som är utformade för att användas på nytt minst ett visst antal gånger,

återfylls eller återanvänds i samma syfte som de är utformade för. Återanvändningen skall ske med eller utan stöd av de hjälpprodukter som finns på marknaden och som möjliggör återfyllning av förpackningen. Återanvända förpackningar blir förpackningsavfall när de inte längre kan återanvändas.

5. Återvinning: Varje tillämpligt förfarande som avses i bilaga 3 till 2 § renhållningsförordningen (1999:000).

6. Materialutnyttjande: En uppberedning i en produktionsprocess av avfallsmaterialet till det ursprungliga ändamålet eller till andra ändamål. I begreppet ingår biologisk behandling. Energiutvinning ingår inte i begreppet.

7. Energiutvinning: Användning av brännbart förpackningsavfall för att generera energi genom direkt förbränning, med eller utan annat avfall men med utnyttjande av värmen.

8. Biologisk behandling: Aerob (syrekrävande) eller anaerob (icke syrekrävande) behandling av de biologiskt nedbrytbara delarna av förpackningsavfallet. Behandlingen skall ske under kontrollerade förhållanden och med användning av mikroorganismer, varvid stabiliserade organiska restprodukter eller metan produceras. Deponering av avfallet skall inte betraktas som en biologisk behandling.

9. Hantering av förpackningsavfall: Insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall, inklusive kontroll av sådan verksamhet och efterbehandling av avfallsupplag.

10. Bortskaffande: De förfaranden som anges i bilaga 4 till 2 § renhållningsförordningen (1999:000).

I paragrafens tredje stycke har följande ändringar gjorts. Punkt 5; bilagan till denna förordning har utgått och hänvisning sker till motsvarande bilaga i renhållningsförordningen. Punkt 7; andra ledet av meningen har anpassats till Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall. Punkt 10; bilagan till denna förordning har utgått och hänvisning sker till motsvarande bilaga i renhållningsförordningen.

Insamling

4 § *En producent skall se till att lämpliga insamlingssystem tillhandahålls för att underlätta för hushåll och andra att från hushållsavfall och annat avfall sortera ut förpackningar. Producenten skall samråda med kommunen i frågor som rör insamlingssystem för borttransportering av förpackningsavfall.*

Producenten skall också informera hushåll och andra om sortering, insamling och borttransportering av använda förpackningar. Producenten skall vidare informera hushåll och andra om innebörden av de förpackningsmärkningar som har beslutats med stöd av artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall och som finns på marknaden.

Bortforsling har ändrats till borttransportering.

5 § *Hushåll och andra förbrukare skall sortera ut förpackningar från hushållsavfall och annat avfall och lämna dem för borttransport i de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller.*

Bortforsling har ändrats till borttransport.

Hanteringen av utsorterade förpackningar

6 § *Producenterna skall se till att utsorterade förpackningar som hushållen och andra förbrukare har lämnat i producenternas insamlingssystem transporteras bort samt återanvänds, återvinns eller tas om hand på ett annat hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.*

Producenterna skall se till att förpackningar som används i Sverige i första hand återanvänds om detta är hälso- och miljömässigt motiverat.

För att förpackningar skall anses vara återanvändningsbara skall följande gälla:

- 1. Förpackningarnas fysiska egenskaper och utformning skall vara av sådan art att de kan återanvändas ett antal gånger under normalt förutsebara användningsförhållanden.*
- 2. Det skall vara möjligt att behandla de använda förpackningarna i enlighet med hygien- och säkerhetskrav för arbetstagare.*
- 3. Förpackningarna skall vara återvinningsbara, när de inte längre återanvänds och därmed blir avfall.*

I paragrafens första stycke har forslas ersatts med transporteras och hälsoskäl införts.

6 a § När utsorterade förpackningar enligt 6 § skall transporteras genom en producentens försorg, får inte någon annan än producenten eller den producenten anlitar för ändamålet ta befattning med transporten.

Paragrafen är ny. - Enligt 7 § andra stycket renhållningslagen (1979:596) får inte någon annan än den som kommunen eller producenten anlitar ta befattning med avfallstransporten när det gäller avfall som skall transporteras genom kommunens eller producentens försorg. I miljöbalken tas denna generella regel bort och regeringen ges bemyndigande att föreskriva om kontrollen över transport av avfall för vilket producentansvar är föreskrivet (15 kap. 21 § andra stycket miljöbalken). Någon ändring av de faktiska förhållandena som råder i dag beträffande förpackningar är inte avsedd. Föreskrifter om kontrollen över transporten av förpackningar tas därför in i förordningen.

Som en ytterligare följd av utformningen av 15 kap. 21 § miljöbalken kan 12 § i gällande förordning tas bort.

7 § För att förpackningar skall anses vara återvinningsbara skall följande gälla:

1. Förpackningar som kan återvinnas genom materialutnyttjande skall vara framställda på ett sådant sätt att det är möjligt att utnyttja en viss viktprocent av de material som används vid framställningen av säljbara produkter i enlighet med gällande standarder inom gemenskapen. Denna procentsats kan variera beroende på vilken typ av material förpackningen består av.

2. I de fall förpackningar kan återvinnas genom energiutvinning skall förpackningsavfallet som bearbetas för energiutvinning ha ett lägsta värmevärde för att ge optimal energiutvinning.

3. I de fall förpackningar kan återvinnas genom kompostering skall förpackningsavfallet vara biologiskt nedbrytbart i sådan grad att det inte hindrar separat insamling och den komposteringsprocess eller komposteringsaktivitet som avfallet underkastas.

4. Biologiskt nedbrytbart förpackningsavfall skall vara av sådan art att det kan underkastas fysisk, kemisk, termisk eller biologisk nedbrytning på ett sådant sätt att det mesta av den färdiga komposten slutligen bryts ned till koldioxid, biomassa och vatten.

8 § Producenterna skall se till att förpackningar tas om hand på det sätt och i den omfattning som anges i det följande fram till och med den 29 juni 2001. För tid därefter gäller 10 §.

Förpackningsslag

Återanvändning eller materialutnyttjande, exklusive biologisk behandling, i viktprocent

*Förpackningar av aluminium,
dock inte dryckesförpackningar*

50 %

<i>Förpackningar av papp, papper och kartong</i>	30 %
<i>Förpackningar av wellpapp</i>	65 %
<i>Förpackningar av plast, dock inte flaskor för konsumtionsfärdig dryck av PET</i>	30 %
<i>Förpackningar av stålplåt</i>	50 %
<i>Returförpackningar av glas för öl och läsk fyllda i Sverige</i>	95 % återanvändning
<i>Returförpackningar av glas för vin och sprit fyllda i Sverige</i>	90 % återanvändning
<i>Övriga förpackningar av glas</i>	70 %
<i>Dryckesförpackningar av aluminium</i>	90 %
<i>Dryckesflaskor av PET</i>	90 %

Tidsangivelsen i första stycket har ändrats språkligt på så sätt att förfluten tid har utgått.

9 § Producenterna skall se till att förpackningsavfall senast den 30 juni 2001 tas om hand enligt följande:

<i>Slag av förpackningsavfall</i>	<i>Återvinning i viktprocent</i>
<i>Förpackningar av aluminium, dock inte dryckesförpackningar</i>	<i>70% materialutnyttjande</i>

<i>Förpackningar av papp, papper och kartong</i>	<i>70 %, dock minst 40 % materialutnyttjande</i>
<i>Förpackningar av wellpapp materialutnyttjande</i>	<i>65 %</i>
<i>Förpackningar av plast, dock inte flaskor för konsumtionsfärdig dryck av PET</i>	<i>70 %, dock minst 30 % materialutnyttjande</i>
<i>Förpackningar av stålplåt materialutnyttjande</i>	<i>70 %</i>
<i>Förpackningar av glas materialutnyttjande</i>	<i>70 %</i>
<i>Dryckesförpackningar av aluminium materialutnyttjande</i>	<i>90 %</i>
<i>Dryckesflaskor av PET materialutnyttjande</i>	<i>90 %</i>
<i>Förpackningar av trä</i>	<i>70 % återvinning, dock minst 15 % materialutnyttjande</i>
<i>Förpackningar av övriga material</i>	<i>30 % återvinning per material, dock minst 15 % materialutnyttjande per material</i>

Producentens uppgiftsskyldighet

10 § En producent skall till Naturvårdsverket i den utsträckning som verket föreskriver lämna

1. uppgift om resultatet av insamlingsverksamheten, återanvändningen, återvinningen och materialutnyttjandet samt andra förhållanden som rör bortskaffandet av utsorterade förpackningar,
2. de uppgifter om tillverkning, införsel till Sverige, försäljning och andra förhållanden som Naturvårdsverket behöver för att
  - a) kontrollera att nivån för återanvändning, återvinning eller materialutnyttjande uppnås,
  - b) rapportera till Europeiska gemenskapernas kommission i enlighet med artikel 12 och bilaga 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall.

I fråga om dryckesflaskor av PET och dryckesförpackningar av aluminium gäller uppgiftsskyldigheten den som har ett hanteringstillstånd eller tillstånd att driva verksamhet som avser att främja återvinning.

Tillsyn m.m.

11 § Bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

Bemyndiganden

13 § Naturvårdsverk får meddela närmare föreskrifter om de skyldigheter som avses i 4 §, 6 § första stycket och 11 §.

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om särskilt omhändertagande i fråga om vissa slag av förpackningar, om det finns särskilda skäl för det från miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

14 § Naturvårdsverket får meddela ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

29. Förslag till Förordning (1998:000) om ändring i förordningen (1997:788) om producentansvar för bilar

Nedan föreslås ändring i 6 §.

1 § Beteckningen bil har i denna förordning samma betydelse som i bilregisterkungörelsen (1972:599), dvs. personbil, buss, eller lastbil. Bilar vars totalvikt överstiger 3 500 kilogram eller som är försedda med medar eller band omfattas dock inte av denna förordning.

Med producent avses i denna förordning den som yrkesmässigt i Sverige tillverkar eller för in bilar.

2 § En producent är skyldig att för skrotning ta emot uttjänta bilar som producenten tillverkat i eller fört in i Sverige, om bilarna är registrerade enligt bilregisterkungörelsen (1972:599).

En producent skall utan ersättning ta emot en uttjänt bil enligt första stycket som för första gången registreras enligt bilregisterkungörelsen (1972:599) efter den 31 december 1997. En producent får trots detta begära ersättning, om bilen

- 1. saknar ekonomiskt värdefulla delar som motor, växellåda eller andra jämförbara delar, eller*
- 2. i betydande omfattning har utrustats med delar från någon annan än producenten och dessa svårligen kan återanvändas eller återvinnas.*

3 § En producent skall underlätta för dem som vill lämna bilar till producenten enligt 2 § och anvisa lämpliga ställen för mottagning av sådana bilar.

Producenten skall lämna uppgift om dessa mottagningsställen till Naturvårdsverket.

4 § En producent som har tagit emot en bil enligt 2 § är skyldig att se till att bilen blir omhändertagen för skrotning enligt reglerna i

bilskrotningslagen (1975:343) och föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

5 § För att underlätta återanvändning och återvinning skall en producent redovisa vilka material, komponenter samt kemiska produkter som finns i de bilar som producenten har tillverkat i eller fört in till Sverige. Producenten skall se till att bilskrotare enligt bilskrotningslagen (1975:343) på skäliga villkor får tillgång till anvisningar om demontering och dränering.

6 § När bilar skrotas enligt bilskrotningslagen (1975:343) skall den producent som har tillverkat eller fört in bilarna i Sverige se till att material och komponenter från bilarna återanvänds, återvinns eller tas om hand på ett annat hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Producenten skall se till att material och komponenter i första hand återanvänds om detta är miljömässigt motiverat. I andra hand gäller att materialåtervinning har företräde framför energiutvinning.

Hälsoskäl har införts i paragrafens första stycke.

7 § En producent skall se till att följande mål uppnås för återanvändning och återvinning enligt 6 §:

- minst 85 % senast från och med år 2002. och*
- minst 95 % senast från och med år 2015.*

Andelarna som avses i första stycket skall beräknas på tjänstevikten på bil enligt bilregisterkungörelsen (1972:599) och utgöra ett genomsnitt per producent och år.

8 § En producent är, i fråga om bilar som lämnats till producenten enligt 2 §, skyldig att till Naturvårdsverket lämna uppgifter om omhändertagandet enligt 6 § samt om andra förhållanden som Naturvårdsverket behöver för att kontrollera att återvinnings- och återanvändningsnivåerna i 7 § uppnås.

Naturvårdsverket får meddela ytterligare föreskrifter om denna uppgiftsskyldighet.

9 § Till böter döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot 2 §, 4 § eller 8 § första stycket.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud enligt miljöbalken döms inte till ansvar enligt denna förordning för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

10 § I 29 kap. 5-6 §§ miljöbalken finns bestämmelser om ansvar för den som i en handling lämnar oriktiga uppgifter om förhållanden av betydelse.

11 § Bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken.

12 § Naturvårdsverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

30. Förslag till Förordning (1998:000) om gaturenhållning och skyltning

Renhållningslagens (1979:596) bestämmelser om renhållning av bl.a. allmänna platser samt naturvårdslagens (1964:822) regler om skyltning och liknande åtgärder har samlats i en till miljöbalken fristående lag med rubriken lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning. Med stöd av bemyndiganden i denna lag föreslås förordningsbestämmelser inom detta område i en ny förordning.

Gaturenållning

1 § Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter som avses i 3 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gaturenållning och skyltning.

Paragrafen motsvarar 13 a § renhållningsförordningen (1990:984).

Skyltning m.m.

2 § Länsstyrelsen får meddela tillstånd eller medgivande enligt 6-7 och 9 §§ lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gaturenållning och skyltning.

Paragrafen motsvarar del av 20 § första stycket naturvårdsförordningen (1976:484).

3 § Ansökan om tillstånd eller medgivande enligt 6-7 och 9 §§ lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning skall vara åtföljd av karta, skiss eller ritning samt i den utsträckning som behövs i det enskilda fallet en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken.

Om ett ärende enligt första stycket är av stort allmänt intresse skall kungörelse om ansökan och om miljökonsekvensbeskrivningen införas i den eller de ortstidningar som länsstyrelsen bestämmer. I kungörelsen skall anges var handlingarna i ärendet hålls tillgängliga samt att skriftliga anmärkningar får lämnas till länsstyrelsen inom en viss angiven tid, minst fyra veckor efter det att kungörelsen var införd.

Paragrafen motsvarar del av 25 § första och andra stycket naturvårdsförordningen

4 § I ärende enligt 6-7 och 9 §§ lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning rörande anordning inom område med områdesbestämmelser skall yttrande inhämtas från den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet.

Söks tillstånd enligt nämnda bestämmelser och kräver anordningen i fråga tillstånd även enligt 46 § väglagen (1971:948), skall ärendet prövas enligt båda lagarna.

Paragrafen motsvarar 26 § naturvårdsförordningen.

5 § När tillstånd eller medgivande lämnas enligt 6-7 och 9 §§ lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning, skall en kopia av beslutet snarast möjligt sändas till Naturvårdsverket och kommunen. Dessutom skall en kopia av beslutet sändas till väghållningsmyndigheten och lantmäterimyndigheten, om inte kännedom om beslutet uppenbart saknar

betydelse för myndigheten. När tillstånd vägras, skall en kopia av beslutet snarast möjligt sändas till Naturvårdsverket.

När beslut om föreläggande eller förbud meddelas med stöd av 8 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning, skall en kopia av beslutet snarast möjligt sändas till Naturvårdsverket.

Paragrafen motsvarar del av 27 § första och andra stycket naturvårdsförordningen. Första stycket andra meningen är ändrad i förhållande till gällande lydelse. Enligt nuvarande lydelse skall en kopia av ett beslut sändas till uppräknade myndigheter om beslutet *har betydelse* för myndigheten. För att undvika att beslutande myndighet regelmässigt behöver överväga beslutets betydelse för övriga myndigheter, föreslås att beslut skall sändas om *det inte är uppenbart att beslutet saknar betydelse* för myndigheterna.

6 § Länsstyrelsen får förordna att befogenhet som ankommer på länsstyrelsen att enligt 2 § denna förordning meddela tillstånd eller medgivande, helt eller delvis skall tillkomma den kommunala nämnd som kommunfullmäktige bestämmer.

I ärenden som efter förordnande enligt denna paragraf prövas av en kommunal nämnd skall även de uppgifter i övrigt som enligt denna förordning ankommer på länsstyrelsen i stället ankomma på den kommunala nämnden. Samråd skall dock ske med länsstyrelsen i stället för med Naturvårdsverket.

Paragrafen motsvarar 28 a § första och tredje stycket naturvårdsförordningen.

7 § Ett beslut som en kommunal nämnd har meddelat efter förordnande enligt 6 § första stycket skall expedieras enligt de föreskrifter som gäller när länsstyrelsen har meddelat beslut av

samma slag. Dessutom skall en avskrift av beslutet sändas till länsstyrelsen.

Paragrafen motsvarar 28 b § första stycket naturvårdsförordningen.

Avgifter

8 § Bestämmelser om avgifter finns i förordningen (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning enligt lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

31. Förslag till Förordning (1998:000) om miljöprövning vid länsstyrelser

I motiven till miljöbalken (prop. 1997/98:45, s. 470 ff) är det uttryckt att länsstyrelsernas prövning av tillstånd till miljöfarlig verksamhet skall få fastare former genom att prövningen skall ske av en självständig men till länsstyrelsen administrativt knuten prövningsmyndighet, allt i syfte att säkerställa att tillståndsprövningen vid samtliga länsstyrelser uppfyller höga krav på rätts-säkerhet. I denna förordning föreslås närmare bestämmelser om sådana miljöprövningsmyndigheters kompetens och samman-sättning.

Av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) följer, att om en enskild överklagar en förvaltningsmyndighets beslut, skall den myndighet som först beslutade i saken vara den enskildes motpart. Vid överklagande av en miljöprövningsmyndighets beslut kommer länsstyrelsen i stort att vara den enskildes motpart. Det är alltså inte meningen att just länsstyrelsens miljöprövningsmyndighet skall ha den rollen i miljödomstolen.

1 § Denna förordning skall tillämpas när länsstyrelsen prövar

- 1. ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 8 § miljöbalken,*
- 2. ärenden om återkallelse av tillstånd, omprövning av tillstånd samt ändring och upphävande av villkor eller andra bestämmelser enligt 24 kap. 3 och 5 §§ miljöbalken, och*
- 3. överklaganden av kommunala nämnders beslut i tillsynsfrågor rörande miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.*

I bestämmelsen föreskrivs vilka av länsstyrelsens ärenden enligt miljöbalken som skall behandlas av miljöprövningsmyndigheten, se även 2 § tredje stycket.

Miljöprövningsmyndighet

2 § Vid varje länsstyrelse skall det finnas en miljöprövningsmyndighet.

Miljöprövningsmyndigheterna i två eller flera län får samverka med varandra.

Ärenden som enligt 1 § skall prövas av länsstyrelsen avgörs av miljöprövningmyndigheten.

Miljöprövningsmyndigheten skall ha en i förhållande till länsstyrelsen fristående ställning, vilket dock inte måste innebära att den är administrativt eller personellt frikopplad från länsstyrelsen. En samverkan är både önskvärd och nödvändig för att kunna ta till vara den kunskap och erfarenhet som finns inom länsstyrelseorganisationen.

Enligt vår uppfattning kommer ett flertal länsstyrelser att få handlägga så förhållandevis få ärenden att det kan bli svårt att upprätthålla kompetensen vid myndigheten. För att säkerställa de höga krav på rättssäkerhet som skall råda bör därför samarbete kunna ske under organiserade former mellan flera länsstyrelser. Detta leder också till ökad effektivisering. I vilka former samarbetet skall ske kan diskuteras. I vårt huvudbetänkande (SOU 1996:103, del 1 s. 486 ff) föreslog vi att två eller flera miljöprövningsmyndigheter skulle kunna samverka i en gemensam myndighet. En nackdel med organisatoriskt gemensamma myndigheter för flera län är att onödiga administrativa problem kan uppkomma.

Det naturliga för den som bedriver verksamhet är att som hittills vända sig till länsstyrelsen i länet och få besked i tillståndsfrågor. Det är därför vår uppfattning att det skall finnas en miljöprövningsmyndighet i varje län men att personalen i stället skall användas flexibelt och i samarbete.

Miljöprövningsmyndighetens sammansättning m.m.

3 § Miljöprövningsmyndigheten består av en jurist som ordförande och en miljöszakunnig. Vid förberedande åtgärd, vid prövning av fråga om avvisning av ansökan eller avskrivning av ärende och vid handläggning av överklagande av myndighetens beslut kan myndigheten bestå av ordföranden ensam.

Ordföranden skall vara jurist med domarerfarenhet och ha särskild erfarenhet av miljöfrågor och andra frågor som behandlas i miljöbalken. Den miljöszakunnige skall ha teknisk eller naturvetenskaplig utbildning och ha särskild erfarenhet av frågor rörande skydd för människors hälsa och miljön.

Prövningsmyndigheten måste ha tillgång till såväl kvalificerad juridisk sakkunskap som sakkunskap om miljöfrågor. Detta sker genom att myndigheten, förutom vid handläggningsbeslut, skall bestå av en jurist och en miljöszakunnig. Juristen skall ha domarerfarenhet och särskild erfarenhet av rättsliga frågor enligt miljöbalken. Den miljöszakunnige skall ha teknisk eller naturvetenskaplig utbildning och särskild erfarenhet av frågor rörande skydd för människors hälsa och miljön, dvs. en bred erfarenhet av och insikt i sådana frågor.

Vi har övervägt att föreslå ytterligare ledamöter, som har erfarenhet av exempelvis industriell eller kommunal verksamhet, men har funnit att det inte finns tillräckliga skäl för att införa detta på länsstyrelsenivå.

Miljöprövningsmyndigheten bör med den föreslagna ordningen kunna besättas med personer som redan är verksamma inom länsstyrelsen. Juristen bör inte ha några andra uppgifter inom länsstyrelsen än att vara ordförande i miljöprövningsmyndigheten. Däremot kan den miljöszakunnige med fördel samtidigt arbeta i sin ordinarie befattning på länsstyrelsen och därigenom upprätthålla sin kompetens. Länsstyrelserna bör dock genom tydliga förordnanden klargöra de sakkunnigas ansvarsområden i arbetet på länsstyrelsen. En miljövarddirektör som är sakkunnig i miljöprövningsmyndighet kan således inte delta i handläggningen av enskilda tillståndsbeslut

på länsstyrelsen i dess egenskap av företrädare för det allmänna intresset.

Hur samarbetet mellan länsstyrelse och miljöprövningsmyndighet närmare skall utformas bör lösas i mer detaljerade arbets- eller handläggningsordningar.

4 § Ordföranden i miljöprövningsmyndigheten förordnas av regeringen.

Ordföranden förordnar efter samråd med berörda länsstyrelser ersättare i erforderligt antal. Ordföranden förordnar också miljöskunniga i det antal som behövs för verksamheten.

Eftersom miljöprövningsmyndigheterna i flera län skall samverka med varandra är det lämpligt att ordföranden är densamme i prövningsmyndigheterna. På grund av detta och för att markera prövningsmyndigheternas självständiga ställning i förhållande till länsstyrelserna är det ändamålsenligt att ordföranden utses av regeringen. Ordföranden bör dock själv få behörighet att utse ställföreträdande ordförande och miljöskunniga.

5 § Länsstyrelsen svarar för att miljöprövningsmyndigheten har erforderliga resurser för sin verksamhet.

Det finns anledning att peka på länsstyrelsernas ansvar när det gäller att ge miljöprövningsmyndigheterna tillräckliga resurser för att dessa skall kunna bedriva verksamheten på ett effektivt och rättssäkert sätt. Det rör såväl ekonomiska som personella resurser.

Verksförordningens tillämpning

6 § Följande bestämmelser i verksförordningen (1995:1322) skall tillämpas på miljöprövningsmyndigheten:

3 § om myndigheten chef,

- 6 § om myndighetschefens ansvar,
18 § om myndighetens organisation och verksamhet,
26 § om vem som får begära in yttranden m.m.,
30 § om ärendeförteckning, och
31 § om myndighetens beslut.*

I paragrafen anges vilka bestämmelser i verksförordningen som är tillämpliga på miljöprövningsmyndigheten. I och med detta markeras tydligt den självständiga ställning myndigheten skall ha. Verksförordningen kan dock inte tillämpas i sin helhet, eftersom myndigheten inte är administrativt fristående från länsstyrelsen.

Ärendenas handläggning

7 § Länsstyrelsen skall, i dess egenskap av företrädare för de allmänna intressena enligt miljöbalken, avge yttrande till miljöprövningsmyndigheten. I yttrandet skall länsstyrelsens inställning till de olika frågorna i ärendet anges, såsom verksamhetens tillåtlighet och vilka villkor och andra begränsningar som bör gälla.

8 § När miljöprövningsmyndigheten håller sammanträde i ett ärende framförs länsstyrelsens synpunkter, i dess egenskap av företrädare för allmänna intressen, av tjänsteman med erfarenhet av de frågor som förekommer i ärendet. En sådan tjänstman får inte delta i beslutet.

9 § I ärenden som miljöprövningsmyndigheten avgör efter föredragning kan tjänsteman som avses i 8 § vara föredragande.

10 § Om det framkommer skiljaktiga meningar vid överläggning, gäller den mening som företräds av ordföranden.

Paragraferna behandlar handläggningen av ärenden.

Ärendena bör handläggas av juristen, som fattar handläggningsbesluten ensam, vilket framgår av 3 §. Handläggaren på miljövårdsenheten, som företräder "det allmänna intresset", skall avsluta sin beredning genom att avge länsstyrelsens yttrande till prövningsmyndigheten. Yttrandet, med länsstyrelsens förslag till villkor m.m., kommuniceras sedan av prövningsmyndigheten med sökanden och övriga berörda.

Om ärendet prövas utan offentligt sammanträde kan ärendet föredras av miljöhandläggare inför prövningsmyndigheten, som därefter meddelar beslut. Föredragande har inte rätt att delta i beslutet. I vissa ärenden kommer det säkert inte att vara behövligt med någon formell föredragning. Om ärendet i stället prövas vid offentligt sammanträde, får en sådan miljöhandläggare företräda det allmänna intresset.

Övergångsbestämmelser

- 1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.*
- 2. Miljöprövningsmyndigheten skall anses som tillståndsmyndighet vid tillämpning av 24 kap. 3 och 5 §§ miljöbalken på tillstånd som har meddelats före ikraftträdandet och som länsstyrelsen efter ikraftträdandet är behörig att meddela.*

32. Förslag till Förordning (1998:000) om tillsyn enligt miljöbalken

Nedan föreslås en förordning med generella bestämmelser om tillsyn som behövs i anslutning till 26 kap. miljöbalken. I förslaget ingår bl.a. bestämmelser om hur tillsynsansvaret skall fördelas mellan tillsynsmyndigheterna och en reglering av tillsynsmyndigheternas arbetsuppgifter och åligganden, innefattande möjligheten att överlåta tillsynsansvar till annan tillsynsmyndighet.

I 26 kap. 1 § miljöbalken anges följande.

"Tillsynen skall syfta till att säkerställa att denna balk samt föreskrifter, domar i ansökningsmål och beslut som har meddelats med stöd av balken efterlevs.

Tillsynsmyndigheten skall kontrollera efterlevnaden av miljöbalken och de föreskrifter som följer av balken, angivna domar och beslut samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

Tillsynsmyndigheten skall dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, skapa förutsättningar för att balkens ändamål skall kunna tillgodoses."

Begreppen "operativ tillsyn", "tillsynsvägledning" och "uppsikt" introduceras för att beskriva de olika tillsynsuppgifter som tillsynsmyndigheterna givits enligt 26 kap. 1 § miljöbalken. I förordningen klargörs innehållet i de olika begreppen enligt följande.

- *"Med operativ tillsyn avses all tillsyn som utövas direkt gentemot den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd".*

- *"Tillsynsvägledning är sådan tillsyn som består i utvärdering, uppföljning och samordning av den operativa tillsynen samt i stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna".*

- *"Med uppsikt avses i denna förordning sådan tillsyn enligt 26 kap. 1 § miljöbalken som inte omfattas av 2 §.*

Uppsikten innefattar bl. a. tillsyn över miljöbalkssystemets funktion genom

- 1. uppföljning av hur miljöbalkens ändamål tillgodoses i fråga om olika verksamheter och för olika delar av landet,*
- 2. utarbetande av underlag för handlingsplaner för att följa upp långsiktiga och övergripande miljö- och resurspolitiska mål,*
- 3 analys, utredning och rådgivning om metodfrågor av betydelse, och*
- 4. att verka för att sådana kunskaper som behövs för tillämpning av miljöbalken genereras och sprids".*

Ansvar för den operativa tillsynen fördelas i en bilaga till förordningen. Tillsynsvägledningen skall ske av centrala förvaltningsmyndigheter enligt en lista i 13 § och av länsstyrelsen. Uppsiktsansvaret ges till de myndigheter som har ansvar för tillsynsvägledning samt ytterligare ett antal centrala förvaltningsmyndigheter. Vidare får länsstyrelsen ett sådant ansvar. Inom miljöbalksområdet, utom de delar som gäller "NRL-frågor", sammanfaller ansvaret för tillsynsvägledning med ansvaret för uppsikt. För "NRL-området" ges ett antal centrala förvaltningsmyndigheter enbart ett uppsiktsansvar.

Särskilt om "NRL-frågor"

Den "uppsikt" som i dag regleras i NRL-bestämmelserna är ett slags tillsyn som i huvudsak mest liknar sådan tillsyn över miljöbalkssystemet som omfattas av begreppet uppsikt enligt ovan. Det är rimligt att ansvarsfördelningen vad gäller den tillsyn som "uppsikten" utgör också framgår av denna förordning. För att detta skall kunna ske har begreppet uppsikt givits en innebörd som stämmer någorlunda både i "NRL-sammanhang" och för miljöbalken i övrigt.

Den operativa tillsyn som sker enligt NRL i dag är begränsad. Myndighetsutövande operativ tillsyn som kan ske i "NRL-sammanhang" kan härledas ur 6 kap. 3 § första stycket NRL i vilket anges att länsstyrelsen har tillsyn i länet över hushållningen med naturresurser och efterlevnaden av vad som föreskrivs i eller beslutas

med stöd av 4 kap. NRL (i princip 17 kap. miljöbalken). I förarbetena (prop. 1985/86:3 s. 201) till NRL anges bl.a. följande. "Till tillsynsuppgifterna hör bl.a. att vara verksam för att anläggningar som fordrar tillstånd kommer under regeringens prövning. Vidare hör hit övervakning och kontroll av att villkor och föreskrifter i regeringens tillståndsbeslut efterlevs." Den myndighetsutövande operativa tillsyn som således kan ske enligt NRL sammanfaller med sådan operativ tillsyn över miljöfarliga verksamheter.

Eftersom operativ tillsyn också innehåller andra moment än de myndighetsutövande är det möjligen så att såväl Boverket som övriga centrala förvaltningsmyndigheter formellt sett givits ett "operativt" tillsynsansvar enligt 6 kap. 3 § NRL. I praktiken synes någon sådan tillsyn dock inte ske. Avsikten torde heller inte ha varit att de centrala förvaltningsmyndigheterna skall ha ett "operativt" tillsynsansvar.

En av grundidéerna med förordningen är att dra upp klara gränser då det gäller vilka myndigheter som skall vara operativa. Endast en myndighet i taget skall kunna vara operativ inom ett visst område. Detta bör gälla också det område i miljöbalken som 3, 4 och 17 kap. utgör. Den enda "operativa" tillsyn av betydelse som förekommer i dag är sådan som länsstyrelsen svarar för enligt vad ovan beskrivits. Det är därför också rimligt att länsstyrelsen blir den myndighet som ensam får stå för den operativa tillsynen inom detta fält. Genom vad Naturvårdsverket redan föreslagit kommer sådan tillsyn att ske enligt vad som framgår av bilaga 1 till förordningsförslaget.

Om man kan tala om "tillsynsvägledning" i "NRL-sammanhang" bör den rimligen, med stöd av olika lagar (miljöskyddslagen och NRL), falla på de centrala förvaltningsmyndigheter som anges i 2 § förordningen (1998:000) om hushållning med mark- och vattenresurser m.m. Vägledningen kan närmast sägas utgöras av bevakning av riksintressena. Denna uppgift kan emellertid likväl ske i form av " uppsikt". Nedan föreslås att så sker. Härigenom belastas inte förordningen med en ytterligare uppräknig av centrala förvaltningsmyndigheter. Styrningen av länsstyrelserna, vad gäller bevakning av riksintressen, kommer härvid i sin helhet att ske genom uppsikten. En sådan ordning torde stämma bäst överens med det sätt systemet fungerar på i dag.

Övrigt

Förslaget innebär att de tillsynsmyndigheter som inte har det operativa tillsynsansvaret inte kan vända sig direkt gentemot den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd. Detta bör emellertid inte hindra att de centrala myndigheterna - med stöd av samarbetskyldigheten - i samråd och med hjälp av de operativa myndigheterna indirekt verkar mot verksamhetsutövarna.

Ett särskilt problem har varit att inordna genteknikfrågorna i förordningen. Som nedan redovisas ges de myndigheter som i dag har det centrala tillsynsansvaret ansvar för såväl uppsikt, tillsynsvägledning som operativ tillsyn. Detta överensstämmer i princip med gällande rätt. Myndigheternas möjligheter att verka förstärks dock genom att de - som utpekade operativa tillsynsmyndigheter - får tillgång till de möjligheter till vitesförelägganden m.m. som 26 kap. miljöbalken bjuder. Vad gäller kemiska produkter och biotekniska organismer har avsteg från ovan skissade huvudlinjer gjorts.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller allmänna bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av miljöbalken. Tillsyn kan bedrivas som operativ tillsyn, tillsynsvägledning och uppsikt. Bestämmelser om tillsynen i särskilda hänseenden finns i,

- 1. förordningen (1998:000) om hushållning med mark- och vattenresurser m.m.*
- 2. förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.*
- 3. förordningar med anknytning till EG-förordningar enligt vad som framgår av bilaga 1 punkten G.*

I bestämmelsen slås fast att tillsynsförordningen endast innehåller allmänna bestämmelser om tillsynen. Vidare anges under vilka former tillsyn kan bedrivas. Tillsynsbestämmelser som är specifikt

inriktade på ett visst sakområde bör finnas i respektive sakområdesförordning. Under punkterna 1-2 anges de förordningar som innehåller sådana speciella tillsynsregler. Punkten 3 hänvisar till de speciella tillsynsbestämmelser som gäller vissa EG-förordningar.

Definitioner

2 § Med operativ tillsyn avses all tillsyn som utövas direkt gentemot den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd.

Tillsynsvägledning är sådan tillsyn som består i utvärdering, uppföljning och samordning av den operativa tillsynen samt i stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna.

I bestämmelsen definieras operativ tillsyn och tillsynsvägledning. I motiven till miljöbalken (prop. 1997/98:45, s. 493) delas tillsynsverksamheten in i den myndighetsutövande verksamheten dvs. tillsynen över efterlevnaden av miljöbalken eller regler utfärdade med stöd av miljöbalken och tillsynsmyndigheternas andra uppgifter av förebyggande och stödjande karaktär. Båda dessa slag av tillsyn bör innefattas i begreppet operativ tillsyn. Det är viktigt att det operativa tillsynsarbetet, genom tillsynsvägledningen, följs upp och utvärderas regelbundet och att resultatet återförs för att kunna användas i bl.a. effektiviserande syfte.

3 § Med uppsikt avses i denna förordning sådan tillsyn enligt 26 kap. 1 § miljöbalken som inte omfattas av 2 § denna förordning.

Uppsikten innefattar bl.a. tillsyn över miljöbalkssystemets funktion genom

- 1. uppföljning av hur miljöbalkens ändamål tillgodoses i fråga om olika verksamheter och för olika delar av landet,*
- 2. utarbetande av underlag för handlingsplaner för att följa upp långsiktiga och övergripande miljö- och resurspolitiska mål,*
- 3. analys, utredning och rådgivning om metodfrågor av betydelse, och*

4. att verka för att sådana kunskaper som behövs för tillämpning av miljöbalken genereras och sprids.

Ett nytt begrepp " uppsikt " föreslås i bestämmelsen. Enligt definitionen är uppsikt i huvudsak vad som skulle kunna kallas för tillsyn över miljöbalkssystemets funktion. Detta innebär uppföljning av hur miljöbalkens ändamål tillgodoses i fråga om olika verksamheter och för olika delar av landet. Vidare skall underlag för handlingsplaner för att följa upp långsiktiga och övergripande miljö- och resurspolitiska mål utarbetas. I denna tillsyn ingår också analys, utredning och rådgivning om metodfrågor av betydelse, och att verka för att sådana kunskaper som behövs för tillämpning av miljöbalken genereras och sprids. Ett övergripande upplysningsansvar till verksamhetsutövare beträffande t.ex. lagstiftningen inom miljöområdet kan således ligga i uppsiktsansvaret.

Ett syfte med bestämmelsen är att heltäckande fånga upp tillsynsmyndigheternas uppgifter enligt 26 kap. 1 § miljöbalken. Ett annat syfte är att underlätta integrationen av bestämmelserna om ansvarsfördelning vad gäller uppsikt i "NRL-sammanhang".

Det är möjligt att uppsikt enligt ovanstående definition och enligt NRL inte exakt sammanfaller. Det förefaller dock vara en vinst att bestämma vad begreppet uppsikt skall innefatta. Detta synes innebära en viss renodling av begreppet i förhållande till hur det används i NRL. Se också ovan under inledande synpunkter.

Operativ tillsyn

Myndigheternas ansvar

4 § Statliga myndigheter och kommunen utövar den operativa tillsynen enligt den närmare fördelning som framgår av bilaga 1.

Regeringen får om det finns särskilda skäl, efter framställning från myndighet med centralt ansvar för tillsynsvägledningen, i

enskilt fall besluta att det operativa tillsynsansvaret skall fördelas på annat sätt.

Med kommunal nämnd avses i denna förordning den eller de nämnder som kommunfullmäktige utser att svara för tillsynen enligt miljöbalken.

Om någon operativ tillsynsmyndighet inte har pekats ut i bilaga 1, eller genom regeringens förordnande i enskilt fall, skall de myndigheter som anges i 13 § första stycket, var och en inom sitt område utöva den operativa tillsynen.

I bestämmelsens första stycke anges hur regeringen utnyttjar bemyndigandet i 26 kap. 3 § miljöbalken vad gäller fördelning av det operativa tillsynsansvaret. Sakinnehållet framgår närmare av bilaga 1. Enligt andra stycket kan regeringen, efter framställning från myndighet med centralt ansvar för tillsynsvägledningen, i ett enskilt fall besluta om avvikelse från ansvarsfördelningen enligt bilaga 1. Ett sådant beslut förutsätter att särskilda skäl föreligger. Regeringen kan givetvis inte besluta i strid mot 26 kap. 3 § miljöbalken. Tanken är närmast att en central tillsynsmyndighet, t.ex. Naturvårdsverket, i undantagsfall skall kunna ges operativa möjligheter om situationen så kräver. Även en länsstyrelse bör under samma förutsättningar kunna ges ett sådant ansvar. I de flesta fall torde ett parallellt ansvar vara tillfyllest. I extrema undantagsfall kan man - med de begränsningar som följer av 26 kap. 3 § miljöbalken - tänka sig att det operativa ansvaret flyttas över från en myndighet till en annan. Av tredje stycket framgår att med kommunal nämnd avses den eller de nämnder som kommunfullmäktige utser att svara för tillsynen enligt miljöbalken. Fjärde stycket innebär att de myndigheter som har det centrala ansvaret för tillsynsvägledningen, inom sina respektive områden, skall utöva det operativa tillsynsansvaret om någon ansvarig myndighet inte har pekats ut i bilaga 1.

Någon motsvarighet till 4 § i Naturvårdsverkets rapport föreslås inte här. I 26 kap. 5 § miljöbalken bemyndigas regeringen att förordna att

tillsynsbestämmelserna skall gälla även i fråga om tillsyn över efterlevnaden av EG:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde. Motsvarande bemyndigande finns i dag i t.ex. 14 § lagen (1985:426) om kemiska produkter. Med stöd av sistnämnda bemyndigande har regeringen i t.ex. 26 a § förordningen (1985:835) om kemiska produkter bemyndigat Kemikalieinspektionen att utöva tillsyn över viss EG-förordning. Tillsynen över förordningen om kemiska produkter fördelas dock på ett annat sätt. I Naturvårdsverkets rapport anges att ca 16 EG-förordningar berör miljöbalkens tillämpningsområde. Efter granskning av nämnda förordningar kan konstateras att en del av dem inte är av den karaktären att tillsyn skall utövas över deras efterlevnad. Andra, som t.ex. Rådets förordning nr 2092/91 av den 24 juni 1991 om produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel, har genom särskild lag (SFS 1995:551) givits tillsynsbestämmelser, innefattande bemyndigande att peka ut tillsynsmyndigheter. I sistnämnda fall har också tillsynsmyndigheter pekats ut, se 4-6 §§ förordningen (1995:701) om EG:s förordning om ekologiskt framställda produkter.

Syftet med den föreslagna bestämmelsen synes vara att upplysa om de tillsynsbestämmelser som skall meddelas (eller kommer att anses meddelade) med stöd av 26 kap. 5 § miljöbalken. Detta kan med fördel ske i bilaga 1 till denna förordning. Tillsynsansvaret bestäms i en till balken knuten sakområdesförordning, se kommentaren till 1 §. Någon allmän upplysningsbestämmelse om reglering av tillsynsansvar för förordningar med anknytning till miljöbalken låter sig svårligen göras och torde inte heller ha varit avsedd, se vidare kommentaren under punkten G i bilaga 1.

5 § Länsstyrelsen utser naturvårdsvakter för den operativa tillsyn med avseende på områden, naturföremål och djur- och växtarter som den eller en kommunal nämnd har att utöva enligt bilaga 1.

Föreskrifter om utseende och utbildning av naturvårdsvakter meddelas av Rikspolisstyrelsen efter samråd med Naturvårdsverket.

I bestämmelsens första stycke anges att det är länsstyrelsen som skall utse naturvårdsvakter. Av andra stycket framgår att Rikspolisstyrelsen, efter samråd med Naturvårdsverket, skall meddela föreskrifter om utseende och utbildning av naturvårdsvakter. Frågan om naturvårdsvakter behandlas i 26 kap. 23-24 §§ miljöbalken.

Myndigheternas åligganden

6 § De myndigheter som utövar den operativa tillsynen skall, var och en inom sitt tillsynsområde,

- svara för de operativa uppgifter som åligger tillsynsmyndigheten enligt 26 kap. 1-2 §§ miljöbalken,

- handlägga sådana beslut som följer av bestämmelser i miljöbalken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av miljöbalken om skyldighet att anmäla en verksamhet eller åtgärd till tillsynsmyndigheten,

- lämna den miljöinformation som myndigheten förfogar över till de andra tillsynsmyndigheter som begär det, och

- besluta om miljöstraffavgift enligt 30 kap. 3 § miljöbalken.

Bestämmelsen, som motsvarar 6 § i Naturvårdsverkets förslag, syftar till att i ett sammanhang räkna upp alla de skilda arbetsuppgifter som ankommer på de operativa tillsynsmyndigheterna.

7 § En myndighet som har tilldelats operativa tillsynsuppgifter skall avsätta resurser för tillsynsarbetet som i tillräcklig grad svarar mot behovet av tillsyn samt ha personal med tillräcklig och relevant kompetens för tillsynsarbetet.

Myndigheten skall

1. ha gjort en utredning om tillsynsbehovet inom sina ansvarsområden senast den 30 juni 1999 samt därefter varje år ha uppdaterat utredningen med hänsyn till de förutsättningar som kan ha ändrats,

2. föra ett register över de verksamheter som fordrar återkommande tillsyn,
3. inför varje verksamhetsår upprätta en plan, baserad på utredningen enligt 1 i aktuell version och verksamhetsregistret enligt 2, för hur tillsynsarbetet skall bedrivas under verksamhetsåret.

Genom bestämmelsen ställs ett antal krav på de operativa tillsynsmyndigheterna. Naturvårdsverket bör i allmänna råd ge vägledning om hur utredningen enligt andra stycket 1 skall göras.

Överlåtelse av ansvaret för den operativa tillsynen

8 § Länsstyrelsen får överlåta åt en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen inom tillsynsområden med beteckningen Ö i bilaga 1 om kommunfullmäktige har gjort framställning om det.

För de tillsynsområden som anges i bilaga 2 skall överlåtelsen avse grupper av tillsynsobjekt. Om länsstyrelsen anser det lämpligt får överlåtelsen avse delar av sådana grupper eller enstaka tillsynsobjekt.

Enligt 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken bemyndigas regeringen att föreskriva att en statlig tillsynsmyndighet får överlåta åt en kommun att i visst avseende utöva den tillsyn som ankommer på myndigheten, om kommunen begär det. Enligt terminologin i denna förordning handlar det om överlåtelse av det operativa tillsynsansvaret. Genom den föreslagna bestämmelsen ges länsstyrelsen möjlighet att i vissa fall överlåta det operativa tillsynsansvaret åt en kommunal nämnd. En förutsättning är dock att kommunfullmäktige har gjort framställning om att få överta tillsynen. Som huvudregel skall endast en tillsynsmyndighet i taget kunna vara operativ inom ett visst område. Av bilaga 1 framgår undantagen härifrån. Det gäller bl.a. hela avsnittet om kemiska produkter och biotekniska organismer.

9 § Vid prövning av en framställan om överlåtelse enligt 8 § skall länsstyrelsen beakta bl.a.

- den kommunala nämndens möjligheter att uppfylla kraven i 7 § första stycket,*
- omfattningen av tillsynsobjektens miljöpåverkan,*
- kommunens interna ansvarsfördelning för drift och tillsyn av kommunala verksamheter, och*
- erfarenheter från uppföljning och utvärdering av kommunal nämnds tillsynsarbete.*

Länsstyrelsen skall, när den får en framställan från en kommun om överlåtelse av tillsynsansvar, pröva om en överlåtelse bör ske. I den föreslagna bestämmelsen anges vissa riktlinjer för vad prövningen skall avse. Vad gäller punkten om kommunens interna ansvarsfördelning är tanken att den skall avse förvaltningsnivån.

10 § Kemikalieinspektionen får, beträffande kemiska produkter och biotekniska organismer, överlåta åt en kommunal nämnd att ensam utöva den operativa tillsynen inom det tillsynsområde där Kemikalieinspektionen och den kommunala nämnden tillsammans är ansvariga myndigheter enligt bilaga 1, om kommunfullmäktige har gjort framställning om det.

Eftersom kommunen och Kemikalieinspektionen, enligt vad som föreslås nedan, ges parallellt operativt tillsynsansvar får inspektionen möjlighet att överlåta sin del av tillsynsansvaret eller delar av det till kommunen. På detta sätt kan kommunen vidga det fält där den är ensam ansvarig för den operativa tillsynen.

11 § Vid prövningen av en framställan om överlåtelse enligt 10 § skall Kemikalieinspektionen beakta bl.a.,

- den kommunala nämndens möjligheter att uppfylla kraven i 7 § första stycket, och*

- huruvida den kommunala nämnden utövar den operativa tillsynen i andra avseenden vid ifrågavarande verksamheter.

12 § Ytterligare bestämmelser om handläggningen av ärenden om överlåtelse av ansvaret för den operativa tillsynen finns i 26 kap. 4 § miljöbalken. Av bestämmelsen framgår bl.a. att tillsyn som har överlåtits kan återkallas.

Tillsynsvägledning

Myndigheternas ansvar

13 § Nedanstående myndigheter har det centrala ansvaret för tillsynsvägledningen vad gäller angivna tillsynsområden.

Myndighet

Tillsynsområde

Arbetskyddsstyrelsen

Skydd mot ohälsa och olycksfall i arbetsmiljön i samband med yrkesmässig hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer (14 kap. miljöbalken). Genteknikfrågor enligt 13 kap. miljöbalken inom det område som anges i bilaga 1.

Boverket

Frågor som Boverket har reglerat med stöd av 26 § förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

Fiskeriverket

Frågor som berör fiskeritressen, däribland genteknikfrågor enligt 13 kap. miljöbalken inom det område som anges i bilaga 1.

Statens jordbruksverk

Frågor som rör verksamheter inom jordbruks- och trädgårdsområdet samt djurhållande verksamhet. Vad avser 14 kap. miljöbalken frågor som verket beslutat om enligt förordningen (1998:000) om bekämpningsmedel. Genteknikfrågor enligt 13 kap. miljöbalken inom det område som anges i bilaga 1.

Kemikalieinspektionen

Frågor i samband med utsläppande på marknaden av kemiska produkter, varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt samt biotekniska organismer, utom i fråga om drivmedel och bränslen, ämnen som bryter ner ozonskiktet, HFC och batterier. Skydd mot effekter i den yttre miljön vid spridning eller annan användning av kemiska eller biologiska bekämpningsmedel. Genteknikfrågor enligt 13 kap. miljöbalken inom det område som anges i bilaga 1.

Livsmedelsverket

Frågor enligt 14 kap. miljöbalken som rör material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel, samt nappar. Genteknikfrågor enligt 13 kap. miljöbalken inom det område som anges i bilaga 1.

Läkemedelsverket

Frågor enligt 14 kap. miljöbalken som gäller flyktiga lösningsmedel samt kosmetiska och hygieniska produkter. Frågor om genteknik enligt 13 kap. miljöbalken inom det område som anges i bilaga 1.

Riksantikvarieämbetet

Frågor om kulturresevat enligt 7 kap. 9 § miljöbalken.

Skogsstyrelsen

Frågor enligt 7 kap. 11 § och 12 kap. 6 § miljöbalken som rör mark som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429). Genteknikfrågor enligt 13 kap. miljöbalken inom det område som anges i bilaga 1.

Socialstyrelsen

Hälsoskydd i bostäder, lokaler m.m. samt övriga hälsoskyddsfrågor av hygienisk och medicinsk karaktär.

Naturvårdsverket

Frågor om naturvård, miljöfarlig verksamhet, avfall och producentansvar samt vattenverksamhet. Frågor om skydd för den yttre miljön i samband med hantering av kemiska produkter, varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt och biotekniska organismer i verksamheter samt övriga frågor enligt miljöbalken och föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken som inte har nämnts ovan.

Av 26 kap. 6 § miljöbalken följer att myndigheterna skall samarbeta i arbetet med tillsyn.

Naturvårdsverket och Gentekniknämnden har, på sätt som framgår av förordningen (1994:901) om genetiskt modifierade organismer, dessutom givits vissa centrala och samordnande uppgifter beträffande kontrollen av genetiskt modifierade organismer. Vad som har sagts ovan i denna bestämmelse innebär inte någon inskränkning i dessa uppgifter.

Genom den föreslagna bestämmelsen fördelas det centrala ansvaret för tillsynsvägledning. I kommentaren till förslaget till ändringar i förordningen om genetiskt modifierade organismer har angetts skälen för varför befintlig ansvarsfördelning mellan de olika myndigheterna med ansvar för genteknikfrågor skall bestå. Den ovan föreslagna bestämmelsen avser således att i denna del spegla gällande rätt. Tanken är också att ansvarsfördelningen vad gäller kemiska produkter och biotekniska organismer mellan Naturvårdsverket, Arbetarskyddsstyrelsen och Kemikalieinspektionen i princip skall överensstämma med den som gäller i dag. Upplysningsbestämmelsen i andra stycket understryker de viktiga samverkansfrågorna vad gäller tillsyn. I Regeringskansliet skissas för närvarande på ett förslag om att inrätta ett råd för samordning av tillsyn och föreskrifter enligt miljöbalken. Tredje stycket pekar på de speciella samordningsbestämmelserna inom genteknikområdet.

14 § Länsstyrelsen svarar för tillsynsvägledningen i länet.

15 § De myndigheter som svarar för den operativa tillsynen är skyldiga att lämna sådana uppgifter som behövs för att de myndigheter som avses 13 § första stycket och 14 § skall kunna fullgöra sitt samordnande, kontrollerande och uppföljande ansvar vad gäller tillsynsvägledning.

I bestämmelsen fastslås, med stöd av bemyndigandet i 26 kap. 6 § andra stycket miljöbalken, att de operativa tillsynsmyndigheterna är skyldiga att ställa sig till förfogande genom att lämna de uppgifter som behövs i samband tillsynsvägledning.

Uppsikt

16 § Naturvårdsverket svarar för den allmänna uppsikten enligt miljöbalken. Vad gäller hushållningen med mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken faller detta ansvar på Boverket. I övrigt svarar de centrala förvaltningsmyndigheter som anges i 13 § denna förordning och i 2 § förordningen (1998:000) om hushållning med mark- och vattenresurser m.m. för uppsikten inom där angivna områden.

Länsstyrelsen svarar för uppsikten inom länet.

I bestämmelsen fördelas ansvaret för uppsikten.

17 § De myndigheter som svarar för den operativa tillsynen är skyldiga att lämna sådana uppgifter som behövs för att de myndigheter som ansvarar för uppsikten skall kunna fullgöra sitt ansvar.

I bestämmelsen fastslås, på motsvarande sätt som i 15 §, att de operativa tillsynsmyndigheterna är skyldiga att ställa sig till förfogande genom att lämna de uppgifter som behövs i samband uppsikt.

Kontroll

18 § I förordningen (1998:000) om egenkontroll anges vissa minimikrav vad gäller verksamhetsutövarens kontroll enligt 26 kap. 19 § miljöbalken.

Den av departementschefen den 1 juli 1997 tillsatta arbetsgruppen för miljöbalkens tillämpning och tillsynsfrågor kommer i en slutrapport, som remitteras tillsammans med Miljöbalksutredningens betänkande, att lämna förslag på en särskild förordning om egenkontroll. Förordningen har utarbetats i samråd med Miljöbalksutredningen.

Miljörapport

19 § En miljörapport enligt 26 kap. 20 § miljöbalken skall innehålla uppgift om verksamhetsutövarens namn och organisationsnummer.

Naturvårdsverket meddelar föreskrifter om hur uppgifterna i en miljörapport skall redovisas. Därvid får föreskrivas att en miljörapport skall innehålla en redovisning av verksamhetens miljöpåverkan även i andra avseenden än vad som omfattas av villkoren i ett tillståndsbeslut liksom andra uppgifter som är relaterade till miljöbalkens tillämpningsområde och mål.

Den ovan nämnda arbetsgruppen för miljöbalkens tillämpning och tillsynsfrågor har under hand lämnat förslag på att det då miljöbalken träder i kraft bör finnas ett krav på att ett företags organisationsnummer finns som obligatorisk uppgift i företagets rapportering till tillsynsmyndigheterna. Detta för att miljöaspekterna skall kunna få ett bättre genomslag i de finansiella aktörernas verksamhet, genom att t.ex. kreditupplysningsföretag skall kunna utvidga sin verksamhet till att omfatta även miljöinformation. Vi anser förslaget väl övervägt och föreslår att det arbetas in i 19 § på

sätt som ovan redovisas. I arbetsgruppens slutrapport som remitteras tillsammans med Miljöbalksutredningens betänkande ges utförligare motivering till förslaget.

20 § En miljörapport, som avser sådan miljöfarlig verksamhet för vilken tillstånd inte har meddelats, skall innehålla en redovisning av de skyddsåtgärder och övriga försiktighetsmått som har vidtagits och resultaten av dessa åtgärder.

Övergångsbestämmelser

- 1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.*
- 2. Länsstyrelsens beslut om överlåtelse av tillsynsansvar till en kommun enligt de äldre bestämmelserna i miljöskyddslagen (1969:387) skall gälla utan hinder av 9 §.*

*Bilaga 1***Fördelningen av ansvaret för den operativa tillsynen**

Tillsynsområden betecknade med Ö avser sådana där tillsynsansvaret kan överlåtas till en kommunal nämnd enligt 8 eller 10 §§.

A. Naturvården

utom försvarets verksamheter enligt C

Tillsynsområde	Ansvarig myndighet
A1 <i>Nationalparker</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A2 <i>Naturreservat som beslutats av länsstyrelsen (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A3 <i>Naturreservat som beslutats av kommunen</i>	<i>Kommunal nämnd</i>
A4 <i>Kulturreseptat som beslutats av länsstyrelsen (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A5 <i>Kulturreseptat som beslutats av kommunen</i>	<i>Kommunal nämnd</i>
A6 <i>Naturminnen som beslutats av länsstyrelsen (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A7 <i>Naturminnen som beslutats av kommunen</i>	<i>Kommunal nämnd</i>
A8 <i>Biotopskyddsområden på skogs- mark</i>	<i>Skogsvårdsstyrelsen</i>
A9 <i>Biotopskyddsområden utom sådana enligt A8 (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A10 <i>Djur- och växtskyddsområden för vilka länsstyrelsen meddelat föreskrifter (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A11 <i>Djur- och växtskyddsområden för vilka kommunen meddelat föreskrifter</i>	<i>Kommunal nämnd</i>
A12 <i>Områden och föremål för vilka det finns interimistiskt beslut enligt 7 kap. 24 § miljöbalken</i>	

	<i>meddelat av länsstyrelsen (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A13	<i>Områden och föremål för vilka det finns interimistiskt beslut enligt 7 kap. 24 § miljöbalken meddelat av kommunen</i>	<i>Kommunal nämnd</i>
A14	<i>Jordbruksmark vad gäller skötsel enligt 7, 8 och 12 kap. miljöbalken (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A15	<i>Frågor som avses i 12 kap. 6 § miljöbalken vad gäller verksamhet eller åtgärder som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429) och som avser avverkning, hyggesbehandling, beståndsanläggning, beståndsvård, bortförande av avverkningsrester, skogsbilvägar, skogsgödsling och skogsmarkskalkning eller andra skogsbruksåtgärder</i>	<i>Skogsvårdsstyrelsen</i>
A16	<i>Frågor som avses i 12 kap. 6 § miljöbalken vad gäller övriga verksamheter eller åtgärder (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A17	<i>Strandskyddsområden (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A18	<i>Vattenskyddsområden (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A19	<i>Miljöskyddsområden, utom beträffande verksamheter för vilka tillsynsansvaret regleras i avsnitten B eller C i denna bilaga (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A20	<i>Vilthägn (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A21	<i>Verksamheter med marinvetenskaplig forskning som bedrivs från forskningsfartyg som är registrerade i eller tillhör en annan stat</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
A22	<i>Efterlevnaden av beslut eller föreskrifter vad gäller sådana</i>	

	<i>verksamheter eller åt gärder som avses i A15 inom tillsyns områdena A1, A2, A10 och A20</i>	<i>Skogsvårdsstyrelsen</i>
A23	<i>Efterlevnaden av föreskrifter meddelade med stöd av 8 kap. 1-4 §§ miljöbalken utom vad som sägs i A22 (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>

Skogsvårdsstyrelsen har givits ansvar för operativ tillsyn enligt punkterna A15 och A22. Detta är en avvikelse i förhållande till Naturvårdsverkets förslag. Förändringen är föranledd av ändringar i 12 kap. 6 § miljöbalken och syftar till att i dessa delar så långt möjligt föra över gällande rätt till det nya miljöbalkssystemet. Vidare har länsstyrelserna givits det operativa tillsynsansvaret - med möjlighet att överlåta ansvaret till kommunen - vad gäller strandskyddsområden och vattenskyddsområden.

B. Verksamheter m.m.

utom försvarets verksamheter enligt C.

Tillsynsområde

Ansvarig myndighet

Miljöfarliga verksamheter

B1	<i>Miljöfarliga verksamheter med beteckningen A eller B i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (Ö)</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
B2	<i>Miljöfarliga verksamheter med beteckningen C i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd</i>	<i>Kommunal nämnd</i>

- B3 *Miljöfarliga verksamheter i form av jordbruk som inte anges i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd men som omfattas av föreskrifter med stöd av 12 kap. 9 § miljöbalken samt övriga verksamheter som inte särskilt tas upp i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd* Kommunal nämnd

Vattenverksamheter, utom sådana som klassas som miljöfarlig verksamhet

- B4 *Tillståndspliktiga vattenverksamheter, utom sådana enligt B5 (Ö)* Länsstyrelsen
- B5 *Vattentäkter för vilka kommunal nämnd föreskrivit om tillståndsplikt med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken* Kommunal nämnd
- B6 *Vattenverksamheter som får företas utan tillstånd (Ö)* Länsstyrelsen

---

Ansvarsfördelningen överensstämmer med Naturvårdsverkets förslag utom vad gäller punkten B6 som ändrats och B7 som utgått. Länsstyrelsen ges dock möjlighet att överlåta tillsynsansvaret till den kommunala nämnden.

Täkter, utom sådana som klassas som vattenverksamhet

- B8 *Tillståndspliktiga täkter utom sådana enligt B9 (Ö)* Länsstyrelsen

- B9 *Husbehovstätter för vilka föreskrivits om tillståndsplikt med stöd av 12 kap. 1 § andra stycket miljöbalken (Ö)* Länsstyrelsen
- B10 *Ej tillståndspliktiga täkter (Ö)* Länsstyrelsen

Övriga verksamheter

- B11 *Andra verksamheter och åtgärder än miljöfarliga verksamheter, vattenverksamheter eller täkter, som kan orsaka olägenheter för människors hälsa* Kommunal nämnd

Föreorenade områden

- B12 *Föreorenade områden enligt 10 kap. miljöbalken, där föreoreningarna härrör från miljöfarlig verksamhet med beteckningen A eller B i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och som upphört efter den 30 juni 1969 (Ö)* Länsstyrelsen
- B13 *Andra föreorenade områden enligt 10 kap. miljöbalken än sådana som avses i B12* Kommunal nämnd

C. Försvarets verksamheter

Tillsynsområde

Ansvarig myndighet

Samtliga verksamheter och åtgärder inom Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk och

Försvarets radioanstalt utom tillverkning av kemiska produkter eller biotekniska organismer eller tillverkning av varor som innehåller eller har behandlats med kemiska produkter eller biotekniska organismer

Generalläkaren

En förkortad version i förhållande till Naturvårdsverkets förslag föreslås. Innebörden är dock densamma. Visserligen är lagtexten i miljöbalken inte tvingande för att ge Generalläkaren denna starka ställning. Det får dock anses att regeringens skrivningar i denna del är så starka (se bl.a. prop.1997/98:45 s. 503-504) att en annan lösning är svår att finna.

D. Kemiska produkter och biotekniska organismer

I de fall där två operativa myndigheter anges får överenskommelse träffas mellan de båda myndigheterna om hur ansvaret normalt skall fördelas. Båda är dock alltid operativa om så krävs.

Tillsynsområde

Ansvarig myndighet

D1 Tillverkare och andra primärleverantörer, som släpper ut kemiska produkter, varor och biotekniska organismer på marknaden med avseende på deras produkter och varor utom i fråga om material och produkter enligt D4 och frågor som anges i D5

Kemikalieinspektionen/kommunal nämnd

D2 Frågor om skydd av den yttre miljön vid hantering av kemiska produkter, varor och biotekniska organismer i miljöfarliga verk-

- samheter enligt B1 utom i fråga om vad som anges i D1* *Länsstyrelsen/kommunal nämnd*
- D3 *Sekundära leverantörer (t.ex. återförsäljare, detaljhandel), utom i fråga om material och produkter enligt D4 samt övriga frågor om skydd av den yttre miljön vid hantering av kemiska produkter, varor och biotekniska organismer i verksamheter som inte täcks av avsnitten B och C, inklusive allmänhetens hantering* *Kommunal nämnd*
- D4 *Material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel, samt nappar* *Livsmedelsverket/
Kommunal nämnd*
- D5 *Skydd mot ohälsa och olycksfall i arbetsmiljön i samband med yrkesmässig hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer* *Yrkesinspektionen/
Kommunal nämnd*

Yrkesinspektionen har lagts till i förhållande till Naturvårdsverkets förslag, se ovan under 13 §. Vidare har dubbleringar gjorts i samtliga fall där kommunen inte tagits med, eftersom kommunen genom 26 kap. 3 § miljöbalken uttryckligen givits ansvar för tillsynen över hanteringen av kemiska produkter enligt 14 kap. miljöbalken. Vissa ytterligare förtydliganden av ansvarsfördelningen har gjorts. Genom punkten D2 är tanken att länsstyrelserna - på samma sätt som sker i dag - skall ha tillsynen vad gäller kemiska produkter (och biotekniska organismer) i de fall då länsstyrelserna har tillsynsansvaret för miljöfarliga verksamheter enligt punkten B1.

E. Avfall och producentansvar

Tillsynsområde

Ansvarig myndighet

- E1 Frågor enligt 15 kap. miljöbalken och förordningar meddelade med stöd därav, som gäller avfall och producentansvar, inklusive nedskräpning, dock inte det som innefattas i E2.*
- E2 Sjöfarten och luftfarten beträffande sådan dumpning av avfall som regleras i 15 kap. 31-33 §§ miljöbalken*
- E3 Frågor om farligt avfall och om gränsöverskridande transporter av avfall*
-

Kommunal nämnd

*Länsstyrelsen i sam-
verkan med lokala tull-
myndigheter och kust-
bevakningen/
Kommunal nämnd*

*Enligt den uppdelning
som framgår under
rubriken D*

Viss dubblering av det operativa tillsynsansvaret har skett även inom detta område. Dubbleringen har skett av samma skäl som vad gäller kemiska produkter m.m.

F. Genteknik

Tillsynsområde

Ansvarig myndighet

Innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer

Arbetskyddsstyrelsen

<i>Innesluten användning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer</i>	<i>Fiskeriverket</i>
<i>Innesluten användning av övriga genetiskt modifierade organismer</i>	<i>Statens jordbruksverk</i>
<i>Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade mikroorganismer, nematoder, spindeldjur och insekter</i>	<i>Kemikalieinspektionen</i>
<i>Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer</i>	<i>Fiskeriverket</i>
<i>Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade skogsträd avsedda för virkesproduktion</i>	<i>Skogsstyrelsen</i>
<i>Avsiktlig utsättning av övriga genetiskt modifierade organismer</i>	<i>Statens jordbruksverk</i>
<i>Utsläppande på marknaden av sådant foder enligt 1 § lagen (1985:295) om foder som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer</i>	<i>Statens jordbruksverk</i>
<i>Utsläppande på marknaden av sådant läkemedel enligt 1 § läkemedelslagen (1992:859) som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer</i>	<i>Läkemedelsverket</i>
<i>Utsläppande på marknaden av sådant livsmedel enligt 1 § livsmedelslagen (1971:511) som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer</i>	<i>Statens livsmedelsverk</i>
<i>Utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av</i>	<i>Kemikalieinspektionen</i>

*genetiskt modifierade mikroorganismer,
nematoder, spindeldjur eller insekter*

*Utsläppande på marknaden av produkter
som innehåller eller består av
genetiskt modifierade vattenlevande
organismer*   *Fiskeriverket*

*Utsläppande på marknaden av genetiskt
modifierade skogsträd avsedda för
virkesproduktion*   *Skogsstyrelsen*

*Utsläppande på marknaden av övriga
produkter som innehåller eller består
av genetiskt modifierade organismer*   *Statens jordbruksverk*

Jämför kommentaren under 21 § förordningen (1998:000) om ändring i förordningen (1994:901) om genetiskt modifierade organismer ovan.

G. Särskilt om tillsyn enligt vissa EG-förordningar

*Rådets förordning (EEG) nr 793/93 av
den 23 mars 1993 om bedömning och
kontroll av risker med existerande ämnen*

*Se 30 §
förordningen
(1998:000) om
kemiska
produkter och
biotekniska
organismer*

Rådets förordning (EEG) nr 2455/92 av den 23 juli 1992 om export och import av vissa farliga kemikalier

*Se 29 §
förordningen
(1998:000) om
kemiska
produkter och
biotekniska
organismer*

Rådets förordning (EEG) nr 259/93 av den 1 februari 1993 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen

*Se 11 §
förordningen
(1995:701) om
gränsöverskrid-
ande transport-
er av avfall*

Rådets förordning (EEG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem.

*Se X §
förordningen
(1994:2027) om
åtgärder
beträffande djur
och växter som
tillhör skyddade
arter*

Ovanstående redovisning motsvarar i princip 4 § i Naturvårdsverkets rapport. I de respektive sakområdesförordningarna finns bestämmelser som pekar ut vilka myndigheter som skall ha ansvaret för tillsynen över viss EG-förordning. I gällande rätt har tillsynsansvaret

över en EG-förordning och en svensk sakområdesförordning som behandlar samma rättsområde i bland sammanfallit och i vissa fall varit olika. Denna skillnad består i vårt förslag. Ovan redovisas var man kan utläsa vilka myndigheter som har tillsynsansvaret över respektive EG-förordning. Beträffande förordningen (1994:2027) om åtgärder beträffande djur och växter som tillhör skyddade arter pågår för närvarande inom Regeringskansliet en bearbetning av bestämmelserna. Hänvisningen till den förordningen får kompletteras när det arbetet är klart.

*Bilaga 2***Tillsynsområden för vilka överlåtelse av tillsynsansvar enligt 8 § andra stycket skall ske via grupper av tillsynsobjekt***Tillsynsområden enligt bilaga 1**A6 Naturminnen som beslutats av**länsstyrelsen**A18 Vilthägn**B1 Miljöfarliga verksamheter med beteckningen A eller B i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd**Gruppomfattning**Hela tillsynsområdet**Hela tillsynsområdet**Alternativ 1**B-verksamheter som saknar markering i kolumnen**"Prövningsnivå" i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd**Alternativ 2**Samtliga slag av B-verksamheter samt i kolumnen**"Prövningsnivå" i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd markerade A-verksamheter*

Kommunen väljer - i samband med framställning till länsstyrelsen enligt 8 § - vilket av alternativen 1 och 2 som kommunen vill att överlåtelsen skall omfatta. I bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har vissa A- respektive B-verksamheter markerats med en understrykning i kolumnen "Prövningsnivå". A-verksamheter som saknar markering är sådana för vilka tillsynen alltid skall vara statlig. Alternativ 1 under punkten B1 ovan är sådana B-verksamheter som saknar markering i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Markerade A-verksamheter och samtliga B-verksamheter utgör alternativ 2. Indelningen bygger på de riktlinjer som anges i prop. 1997/98:45 s. 508 och ett förslag som togs fram i samband Miljöbalksutredningens förslag till miljöbalk SOU 1996:103. I arbetet med det förslaget till indelning deltog företrädare för Regeringskansliet, Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Kommunförbundet. Vi har - utan remissförfarande - uppdaterat förslaget och anpassat det till förteckningen över miljöfarlig verksamhet m.m. i bilagan till den nya förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Avgifter

I. Allmänt om avgifter

1. Inledning

I propositionen om miljöbalk understryks vikten av att myndigheternas verksamhet enligt miljöbalken i möjligaste mån avgiftsfinansieras. I miljöbalken finns enstaka bestämmelser om avgifter, främst för att täcka vissa direkta utlägg som miljödomstol eller en tillsynsmyndighet haft. Stöd för att i övrigt meddela bestämmelser om avgifter finns i 27 kap. 1-2 §§ miljöbalken. Av förstnämnda lagrum framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter för statliga myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt bl.a. balken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken. Såvitt gäller kommuners verksamhet, ges ett allmänt bemyndigande för kommunfullmäktige att meddela föreskrifter om motsvarande avgifter. I 27 kap. 2 § miljöbalken anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader.

I miljöbalkspropositionen uttalas att arbetet med förordningar inom avgiftsområdet bör bygga vidare på dagens ordning och i det följande föreslås dels att merparten av befintliga avgiftsregleringar inom miljöområdet med vissa justeringar förs över till en ny avgiftsförordning, dels att avgiftsförordningen även skall innehålla regler om avgifter för ett antal områden där avgift inte utgår idag.

Inledningsvis kommenteras ett par övergripande problemområden rörande avgifterna, bl.a. gränsdragningen mellan skatt och avgift. Förordningsförslagen som följer därefter bygger i huvudsak på det underlag som lämnats i rapport 4790 från Naturvårdsverket *Avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken* samt Kemikalieinspektionens *Slutredovisning av uppdrag om avgifter enligt miljöbalken på kemikalieområdet*, dnr

221-523-97 och 221-705-97. Rapporterna finns tryckta i en särskild bilaga till detta betänkande. Vi lämnar i några fall egna förslag till avgifter inom ytterligare områden.

Framför allt för att ge en bättre överblick över de skilda avgiftsområden som finns eller som introduceras, har vi valt att ta fram förslag till en sammanhållen förordning om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken och dess följdförfattningar.

Regeringen har i regleringsbrev för budgetåret 1998 uppdragit åt Naturvårdsverket att senast den 30 november 1998 ta fram förslag till avgifter vad gäller myndigheters verksamhet enligt 15 kap. miljöbalken om avfall och producentansvar. Vi lämnar därför inga egna förslag i denna del. Regler om avgifter i förordningen (1997:645) om batterier ändras inte genom våra förslag.

Vi föreslår en särskild förordning om avgifter för myndigheters prövning enligt lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

Under utredningsarbetet har vi översiktligt tittat på möjligheterna att införa alternativa avgiftssystem, dvs. system med separata prövnings- respektive tillsynsavgifter. En slutsats är att det är mycket stora osäkerheter förknippade med de alternativa lösningarna, bl.a. vad gäller tidsåtgången vid prövningen vid miljödömsstol, framräkningen av nya belopp och effekten av generella föreskrifter. Bl.a. av dessa skäl har vi avstått från att lämna några alternativa förslag. När erfarenheter har vunnits om myndigheternas arbete enligt miljöbalken, bör förutsättningarna vara bättre att utreda möjligheterna till alternativa lösningar.

2. Gränsdragningen mellan avgift och skatt

Av regeringsformen framgår att riksdagen ensam är behörig att besluta om skatt, dvs. det är inte möjligt att delegera denna beslutanderätt. När i detta fall regeringen bemyndigats att meddela föreskrifter om avgifter enligt miljöbalken eller dess följdförfattningar, måste sålunda avgiftssystemen konstrueras så

att de inte i realiteten blir förtäckta skatter. I proposition till miljöbalk diskuteras ingående denna grundläggande fråga.

Det avgiftssystem som regleras förordningen (1989:598) om avgift för myndigheters verksamhet enligt miljöskyddslagen (1969:387), bygger på en sammanlagd årsavgift som avses täcka såväl prövning som tillsyn. Det systemet tillkom som en reaktion mot det avgiftssystem som reglerades i förordningen (1984:380) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (ändrad genom SFS 1986:634). I sistnämnda förordning föreskrevs om separata avgifter, timavgifter, för prövning och tillsyn. Vad gäller den närmare diskussionen inför övergången av system, se SOU 1987:32 s. 366 ff.

Såväl i Sverige som i andra länder har, vad gäller avgifter, tillämpats ett slags solidariskt ansvar, där man låter hela branscher eller användargrupper bekosta vissa miljöåtgärder (se SOU 1987:32 s 363 ff). En utgångspunkt för våra förslag har varit att det i avgiftsunderlagen skall ingå dels kostnader som direkt är knutna till prövningen eller tillsynen, dels vissa indirekta kostnader som mer tydligt är knutna till det bestämda avgiftskollektivet, t.ex. vissa delar av tillsynsvägledningen och viss registerföring.

Det går att på olika sätt konstruera avgiftssystem. I propositionen om miljöbalk anges att en viss schablonisering är nödvändig vid utformningen av avgiftsförordningarna. Sådana system är å ena sidan lätta att tillämpa men kan å andra sidan ifrågasättas, eftersom individuella olikheter inte får något egentligt genomslag.

Invändningar har förts fram beträffande de ursprungliga förslagen till schablonsystem som, såvitt gäller miljöfarlig verksamhet, täktverksamhet samt kemiska produkter och biotekniska organismer, dock i allt väsentligt motsvarar det som gäller i dag. Bl.a. har det hävdats att avgifterna är ämnade att täcka kostnader för arbete som inte är direkt hänförliga till avgiftskollektivet; att relationen mellan avgift och prestation är bristfällig. Konstruktionen av sammanslagna avgifter för prövning och tillsyn innebär också att ett sådant samband minskar. Avgiften kan sålunda i det enskilda fallet bli för hög

eller för låg, beroende bl.a. på om det har skett någon prövning eller inte.

Beträffande vissa områden har vi tittat på möjligheterna att ta fram alternativa förslag till system, där avgifterna delas upp i särskilda avgifter för prövning respektive tillsyn.

Alternativsystemen är dock inte heller invändningsfria. Uppdelade avgifter är administrativt mer tunga att hantera, vilket arbete i och för sig kan täckas av taxorna. Ett system där det finns en mer direkt relation mellan myndighetskontakt och avgift kan vidare antas verka avhållande vad gäller ett företags benägenhet att frivilligt ta sådana kontakter. Detta i sin tur kan medföra problem vad gäller tillsynen och i övrigt vad gäller dialogen mellan myndighet och företag.

En generell svårighet har varit att det inte av underlagsmaterialet gått annat än i grova drag att se vilka poster som ingår i underlaget och inte med vilka kvoter. Detta gör att det i flera fall är mycket svårt att dela upp avgifterna. Det ekonomiska utfallet av införandet av alternativa system är sålunda svårt att förutse och det har inte varit möjligt att inom ramen för denna utredning ta fram nya belopp för uppdelade avgifter. Vad gäller miljöfarlig verksamhet har vi låtit ta fram visst statistiskt material, för att se vilken omfattning olika typer av prövningar har i dag. Detta material har vi dock fått in så sent att det inte har kunnat beaktas i nu nämnt avseende.

I samband med presentationen av respektive avgiftskapitel, lämnas ytterligare kommentarer till våra bedömningar i skatte- och avgiftsfrågan.

2.1 Avgift för prövning

I det följande diskuteras hur en separat prövningsavgift skulle kunna konstrueras. Diskussionen tar främst sikte på avgift vid prövning av miljöfarlig verksamhet. Vissa resonemang rörande underlag för en prövningsavgift, är relevanta även vid bedömningen av sammanslagna avgifter.

Vid en konstruktion med separat prövningsavgift är det inte rimligt att som idag ha en årlig avgift som avses täcka all prövning oavsett om något prövas eller inte. Det går inte heller att ha samma avgift för all prövning, eftersom vissa typer av ärenden är mycket mer tids- och arbetskrävande än andra. En prövningsavgift måste därför göras beroende av vad prövningen innefattar. Det är inte tillfredsställande att i förväg endast hänvisa till den allmänna nedsättningsmöjligheten, utan utgångspunkterna för en differentiering bör slås fast i förordning.

Av olika skäl är det inte lämpligt att ha en timtaxa för prövningen. Starka skäl talar för en branschvis bestämd fast grundavgift som kan justeras i det enskilda fallet. En fast prövningsavgift bör motsvara prövningskostnaden för ett normal-ärende. I avgiften bör ingå beräknad kostnad för prövningsmyndighetens verksamhet, exklusive vissa kostnader som debiteras särskilt och viss ersättning för s.k. tillsynsvägledning. I sistnämnda punkt ligger delar som är relevanta för prövningen och som är så förknippade med avgiftskollektivet att det är befogat att ta ut ersättning i detta sammanhang. Viss del är dock närmare knutet till den operativa tillsynen och bör hänföras till en tillsynsavgift.

En prövningsavgift kan bli mycket hög och av den anledningen bör det ges möjlighet att dela upp betalningen i perioder. Detta leder dock till ökade administrativa kostnader som i så fall även skulle kunna täckas av avgiften.

Gränsen mellan prövning och tillsyn är inte helt lätt att avgöra, eftersom ett ärende ofta börjar som ett tillsynsärende och sedan går över till ett prövningsärende/mål. Dessa gränsdragningsfrågor har särskild betydelse såvitt gäller frågan vilket underlag som skall ingå i en prövningsavgift, bl.a. om avgift för annan myndighets arbete kan debiteras separat i ett prövningsärende. Vissa av dessa frågor skulle få lösas i rättspraxis.

2.1.1 Arbete i samband med prövning hos annan myndighet

Ett särskilt problem är möjligheten att ta ut avgift för annan myndighets arbete vid prövning i miljödomstol eller länsstyrelse. Avgift kan debiteras för sådan myndighets arbete när dessa uppträder som sakkunniga. När det gäller arbete i övrigt, har detta i miljöskyddsärenden täckts av schablonavgiften. Såvitt gäller vattenverksamhet är frågan löst genom att miljöbalken i sådana mål har regler om rättegångskostnader, i princip motsvarande de som idag gäller enligt vattenlagen (1983:291). I 25 kap. 1 § miljöbalken sägs dock uttryckligen, att rättegångsbalkens regler om rättegångskostnader inte gäller i mål om utövande av miljöfarlig verksamhet.

De myndigheter som avses är Kammarkollegiet, Naturvårdsverket och länsstyrelserna. - I denna principfråga berörs även kommunerna. - Myndigheterna uppträder i dessa ärenden/mål inte i egenskap av sakägare för att bevaka eller främja egna ekonomiska intressen, utan är snarare att se som företrädare för allmänna intressen eller för allmänheten. Det finns därför en principiell skillnad mot övriga parter i målet/ärendet, en skillnad som motiverar särskilda regler. Grundtanken bör därför vara att, oavsett ärendets karaktär, berörda myndigheter i ett prövningsärende skall få ersättning för arbete, t.ex. ett remissyttrande eller för inställelse vid förhandling.

Inte minst för att få symmetri mellan avgiftssystemen kan det därför övervägas att, såvitt gäller prövningen i miljödomstol, föreslå ändring i miljöbalken och även i dessa fall föra in regler om rättegångskostnader. Beroende bl.a. på att sakägarkretsen som regel är mycket vidare i miljöskyddsärenden/mål än i vattenmål, torde det vara svårt att få gehör för en sådan lösning, såvida inte möjligheten begränsas till ett ansvar för kostnaderna för det allmännas talan i målen.

Bestämmelsen i 25 kap. 1 § miljöbalken bör inte tolkas så att den hindrar att avgift tas ut för arbete annat än som rättegångskostnad. Bestämmelsen bör tvärtom anses ge stöd för att statliga myndigheter genom föreskrifter i en förordning om avgifter kan ta ut avgift i detta avseende. Dessa kostnader ligger i

gränslandet mellan prövning och tillsyn men blir ett problem först när man gör en uppdelad taxa. Avgörande i det senare fallet är därför att se vad det rör sig om för kostnad, dvs. om det är en tillsyns- eller prövningskostnad. Det är en kostnad som är direkt förknippad med prövningen men även - såvitt det är fråga om en tillsynsmyndighet - indirekt knuten till och avgörande för den kommande tillsynen.

Som nämns i det följande, börjar ofta ett ärende som ett tillsynsärende och övergår därefter till ett prövningsärende. Gränsen mellan dessa stadier, i varje fall när det gäller kostnader, är i många fall svår att dra. Vissa delar är förstadier till den egentliga prövningen och såvitt gäller samrådet en formell del av densamma.

Avgift för denna typ av arbete bör för statliga myndigheter ingå i underlaget för en schablonavgift för prövningen, inte som en löpande avgift med debitering i efterhand. Underlaget bör dock enbart täcka arbete i första instans. Överklaganden kan ha så olika karaktär och utfallen kan bli så olika att det inte förefaller rimligt att ta ut avgift i dessa fall annat än enligt regler för rättegångskostnader.

I förhållande till en lösning där respektive myndighet debiterar i efterhand, ökar förutsebarheten för den enskilde vid tillämpning av ett schablonsystem, särskilt jämfört med att respektive myndighet skulle debitera med utgångspunkt i det arbete som lagts ner i det individuella fallet. I dessa fall skulle den enskilde inte förrän kanske långt i efterhand få besked om vad prövningen kostat. - När det gäller arbete i tillåtlighetsärenden enligt 17 kap. miljöbalken, har vi dock inte funnit annan möjlighet än att respektive myndighet i efterhand var och en får debitera sökanden för sitt arbete. Vid ett överklagande får det befogade i avgiftens storlek prövas.

2.1.2 Avgift för prövning i miljödomstol

I miljöbalkspropositionen uttalas att regeringen anser att avgiftsfinansiering av domstolarnas verksamhet bör kunna ske

vad avser den tillståndsprovning där miljödomstolen är första instans. Inriktningen bör enligt propositionen vara att full kostnadstäckning skall uppnås.

Att ta ut avgift för att finansiera domstolarnas verksamhet är inte invändningsfritt. Det förekommer i och för sig olika former av ansökningsavgifter idag, men dessa ligger på en sådan beloppsnivå att de snarast är att se som expeditonsavgifter.

Den provning som avses, får anses falla in under det som regleras i Artikel 6 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, nämligen en rätt att få civila rättigheter och skyldigheter prövade vid en oavhängig och opartisk domstol. Denna konvention gäller som lag i Sverige (SFS 1994:1219). Om det sker en avgiftsfinansiering av domstolarnas verksamhet kan domstolarnas oavhängighet ifrågasättas. Det bör då noteras att enligt våra förslag, får avgiften inte behållas av domstolen utan denna får sina medel genom centralt beslutade ramanslag. Genom detta och då det föreslagna systemet dessutom bygger på schablonavgifter, får domstolens anknytning till avgiften anses vara så uttunnad, att kravet på oberoende måste anses vara uppfyllt.

2.2 Avgift för tillsyn

En tillsynsavgift kan konstrueras på olika sätt. Här beskrivs översiktligt några lösningar:

1. Fast schablonavgift som täcker såväl operativ tillsyn som tillsynsvägledning. - Detta alternativ är enklast att tillämpa.
2. Viss fast avgift efter varje tillsynsbesök, inkluderat tillsynsvägledning samt "hemarbete" och "overhead-kostnader". - När det gäller t.ex. miljöfarlig verksamhet finns det ett omfattande pappersarbete som inte går att täcka i detta system.
3. Ren timtaxa, all ersättning för tillsynsvägledning ligger på prövningsavgifterna. - Tillsyn enligt strikt timavgift riskerar att bli underfinansierad, såvida inte avgiften får behållas av debiterande myndighet.

4. Fast avgift vad gäller tillsynsvägledning jämte delar som rör pappersarbete, t.ex. arbete med miljörapport och mer löpande kontakter vid telefonsamtal samt timtaxa vid tillsynsbesök. Den förstnämnda delen skulle vara kvar även om tillsynen överläts till kommun.
5. Fast avgift för tillsynsvägledning (kvar om tillsynen överläts) och timtaxa för resten.

2.3 Generella bemyndiganden till myndigheter

I Kemikalieinspektionens slutredovisning har föreslagits ett system som bygger på vidsträckta bemyndiganden till berörda centrala myndigheter, dvs. bemyndiganden i en större omfattning än som förekommer idag. Med tanke på svårigheten att dra gränsen mellan skatt och avgift har dessa förslag satts i fråga. Förslaget har därför delvis arbetats om och följer nu i huvudsak den reglering och de bemyndiganden som gäller idag. När det gäller tillsyn som inte täcks av annan avgift, föreslår vi dock att de centrala förvaltningsmyndigheterna inom sina respektive ansvarsområden skall få bemyndigande att utfärda föreskrifter.

3. Återföring av medel till myndigheten

I miljöbalkspropositionen anges att avgifter enligt miljöbalken skall redovisas över inkomstitel. Detta förslag följer i huvudsak denna utgångspunkt. I två fall föreslår vi dock avsteg från denna princip. Det första är de fall där t.ex. en sökande ersätter en myndighet för direkta utlägg. Det andra fallet är den möjlighet som införs att i särskilda fall föreskriva om betalningsskyldighet i mål eller ärenden där tillsynsbehovet är mycket stort. Syftet med dessa bestämmelser är att ge myndigheterna möjlighet att i extremfall avsätta resurser utan att belasta rambudgeten, eller begära extra anslag från berört departement.

Det har i olika sammanhang riktats kritik mot att den operativa tillsynen inte prioriterats i tillräcklig grad och, oavsett hur medlen

redovisas, är det viktigt att det finns en tydlig relation mellan myndighetens arbete, uppbärandet av avgifter och de medel myndigheten får sig tilldelat för att bedriva sin verksamhet.

4. Överväganden om avgifter för vissa övriga verksamheter

Vissa typer av verksamheter är svåra eller går överhuvud taget inte att avgiftsbelägga. Detta kan bero på att det saknas ett tillräckligt väl definierat avgiftskollektiv eller att avgift av annan anledning är olämplig, t.ex. att avgiften skulle motverka syftet med en bakomliggande bestämmelse. I det följande kommenteras översiktligt några områden där vi funnit det svårt att införa avgifter.

Avgift för prövningsmyndighetens arbete torde inte vara möjlig i samband med prövning av överklagade beslut, vare sig i länsstyrelsen eller i miljödomstol. Att införa sådan skyldighet innefattar ett stort antal frågor och kräver noggranna överväganden från rättssäkerhetssynpunkt och om ett sådant system är förenligt med Europarådskonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. En möjlighet skulle kunna vara att, i vart fall för vissa typer av beslut, bestämma ett fast belopp som skall betalas in vid överklagande. Beloppet skulle kunna sättas relativt lågt, t.ex. 500 - 1 500 kr och vara oberoende av utgången av målet/ärendet. Effekten skulle dels kunna bli att i vart fall någon del av kostnaden för arbetet med överprövningen täcks, dels att blotta förekomsten av en avgift skulle kunna ha en dämpande inverkan på antalet överklaganden. Frågan innehåller många principiella aspekter som bör utredas i ett större sammanhang.

Länsstyrelsens samordningsuppgifter gentemot kommuner går inte att avgiftsbelägga annat än i ringa utsträckning och inte heller arbete med sammanställningar enligt 6 kap. 12 § miljöbalken. Vidare går inte länsstyrelsens arbete med miljöövervakning att avgiftsfinansiera, såvida inte detta har ett mer direkt samband med ett tillsyns- eller prövningsärende. Arbete med miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram är andra sådana uppgifter som kan

vara svåra att koppla till något bestämt avgiftskollektiv och som vi inte föreslår någon avgift för. Inom naturvården finns ett antal ärendetyper som är svåra att avgiftsbelägga, t.ex. när det gäller fullgörande av den allmänna samrådsskyldigheten eller vid reservatsbildning samt tillsyn och skötsel av skyddade områden.

Som framgår av miljöbalkspropositionen skall tillämpningen av miljöbalken följas upp bl.a. vad gäller finansieringsfrågan. I stället för att generellt bemyndiga respektive centrala myndighet att inom sina ansvarsområden utfärda föreskrifter om avgifter, bör dessa fortlöpande bevaka finansieringsfrågorna och efter hand som erfarenheter vunnits av att arbeta enligt miljöbalken, lämna förslag till nya avgiftsområden.

33. Förslag till Förordning (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Enligt denna förordning skall avgift betalas för statliga myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken samt för myndigheters kostnader i övrigt i samband med sådan prövning och tillsyn.

Avgift skall inte betalas för handläggning som föranleds av att ett beslut enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken överklagas.

För en kommunal myndighets verksamhet gäller bestämmelserna i 8 kap. 2 § och 9 kap. 3 och 5-6 §§ denna förordning. Bestämmelser om rätt för kommunfullmäktige att i övrigt meddela föreskrifter om avgifter för prövning och tillsyn när det gäller en kommunal myndighets verksamhet finns i 27 kap. 1 § miljöbalken.

Andra stycket är nytt i förhållande till Naturvårdsverkets förslag. Kostnader för sådant arbete har dock inte räknats in i avgiftsunderlagen.

Bestämmelserna i miljöbalken innebär inte ett fullständigt bemyndigande för kommunerna vad gäller avgiftsfrågor. I tredje stycket andra meningen anges därför att förordningens bestämmelser om ersättning för provtagnings- och analyskostnader respektive om verkställighetsförordnande och uppgiftslämnande skall tillämpas även såvitt gäller en kommunal myndighets verksamhet.

2 § Om det finns särskilda skäl kan regeringen, i stället för det som föreskrivs i 2-4 och 8 kap. denna förordning, i ett ärende enligt 17 kap. miljöbalken besluta om skyldighet för sökanden att gentemot berörda statliga myndigheter stå för samtliga undersöknings-, övervaknings- och tillsynskostnader för den verksamhet ansökan avser, innefattande kostnad för en kontroll- och styrorganisation om regeringen fattar beslut om en sådan organisation.

Föreskriver regeringen om betalningsskyldighet enligt första stycket skall avgift, som utgår enligt annan bestämmelse i denna förordning, sättas ned vad avser de delar som täcks av nu angivna betalningsskyldighet.

Här föreslås en generell möjlighet för regeringen att i mycket omfattande projekt - sådana som idag prövas enligt 4 kap. naturresurslagen - förordna om särskild betalningsskyldighet för tillsynen. Motsvarande möjlighet för miljödomstol föreslås i 3 kap. nedan. Sådan fråga kan tas upp även i samband med omprövning av verksamheten om tillsynsbehovet visat sig vara särskilt omfattande. Regler om debitering av avgiften finns i 9 kap. 2 § denna förordning. Fördelen med denna lösning är att företagaren i dessa fall betalar direkt till berörd myndighet. Dessa avgifter bör inte redovisas över inkomstitel utan bör hanteras som ett tillskott utanför ramanslaget i enstaka mycket arbetskrävande projekt.

3 § För verksamhet som bedrivs av försvaret skall avgift enligt denna förordning bestämmas till belopp motsvarande de som utgår om kommunen tagit över ansvaret för den operativa tillsynen.

Paragrafen är ny i förhållande till Naturvårdsverkets förslag. Innebörden är att i de fall generalläkaren har tillsynsansvaret,

skall avgift endast avse kostnad för provning och tillsynsvägledning.

2 kap. Avgift för miljöfarlig verksamhet m.m.

Vi har under utredningens gång undersökt möjligheterna att konstruera ett alternativt system med uppdelade provnings- respektive tillsynsavgifter. Oklarheterna beträffande de alternativa konstruktionerna är dock så stora att vi avstår från att lägga fram några sådana förslag. Förslaget nedan följer i huvudsak det som gäller idag enligt förordningen (1989:598) om avgift för myndigheters verksamhet enligt miljöskyddslagen. Vi bedömer att förslagen i detta kapitel uppfyller kraven för att betraktas som avgifter.

Som kommenteras närmare i inledningen till 6 kap. föreslår vi att schablonbeloppen enligt detta kapitel även skall täcka länsstyrelsernas operativa kemikalietillsyn över verksamheterna.

1 § Avgift enligt 1 kap. 1 § första stycket denna förordning för miljöfarlig verksamhet som avses i 9 kap. 1 § miljöbalken skall betalas årligen för kalenderår med de belopp som anges i bilagan till denna förordning.

I de fall ansvaret för tillsynen över verksamheten inte har överlåtits till kommunen, inbegriper avgiftsbeloppet enligt första stycket även ersättning för länsstyrelsens tillsyn enligt 14 kap. miljöbalken.

Har regeringen med stöd av 1 kap. 2 § denna förordning beslutat om särskild betalningsskyldighet för sökanden såvitt gäller tillsynskostnader, skall avgift enligt detta kapitel motsvara avgift för verksamhet där kommun utövar tillsynen.

De två sista styckena är nya i förhållande till Naturvårdsverkets förslag.

Om det påvisas att det vid verksamheten inte förekommer någon kemikaliehantering, kan det vara en omständighet som kan

utgöra grund för att sätta ned avgiften enligt 9 kap. i denna förordning.

2 § Avgift enligt 1 § första stycket skall betalas av den som

1. bedriver miljöfarlig verksamhet som anges med beteckningen A eller B i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,

2. har tillstånd till annan än i 1 avsedd verksamhet som har prövats efter föreläggande att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. 6 § andra stycket miljöbalken, eller

3. har tillstånd till annan än i 1 avsedd verksamhet som har prövats frivilligt enligt 9 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken.

Har tillståndsprövning ägt rum skall avgiften bestämmas med utgångspunkt i tillåten produktionsvolym eller motsvarande.

Om det vid en fabrik, annan inrättning eller annan miljöfarlig verksamhet bedrivs verksamhet av sådan art eller omfattning som omfattar flera punkter i bilagan till denna förordning, skall avgift utgå med full avgift enligt den punkt som föreskriver den högsta avgiften. För verksamhet som är att hänföra till annan punkt, skall avgiften sättas ned till 25 procent av ordinarie avgift.

Avgift enligt bilagan till denna förordning utgår i första hand enligt punkt 1.a, Verksamhet. Endast om verksamheten inte kan hänföras under denna punkt, skall avgift utgå enligt punkt 1.b., Verksamhet inom vilka följande processer ingår, eller 1.c., Verksamheter inom vilka hantering av kemiska ämnen m.m. sker.

Förslaget avviker från Naturvårdsverkets förslag genom att i stället för att endast ta ut avgift för den dyraste verksamheten, för övriga verksamheter ta ut reducerad avgift. Förslaget syftar till att nå ökad överensstämmelse med myndigheternas faktiska kostnader och tillägget föreslås uppgå till skäliga 25 procent.

Om verksamheten faller in under såväl verksamhetspunkt som t.ex. processpunkt bortses från processpunkten enligt sista stycket.

3 § Avgiften skall betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamheten har meddelats eller, om verksamheten bedrivs utan tillstånd, det år som följer efter det att den miljöfarliga verksamheten har påbörjats. Avgiften skall därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår.

Avgift utgår endast om tillstånd meddelats. Man skulle i och för sig kunna överväga att bestämma en avgift även vid avslag av en ansökan. Vi har dock avstått från att lämna något sådant förslag, bl.a. med tanke på att det torde vara fråga om förhållandevis få fall samt att det skulle kunna bli administrativt krångligt att hantera avgiften i samband med ändring i tillståndsdelen i en överinstans. Motsvarande resonemang kan föras beträffande avgift enligt 4 kap. Se 4 kap. 4 § nedan.

4 § Avgiften skall betalas efter beslut av länsstyrelsen som också tar emot och redovisar den.

3 kap. Avgift för vattenverksamhet

Avgift för prövning utgår i dag endast vad gäller vissa ärenden om markavvattnings. Merparten av de avgifter som föreslås i detta kapitel är sålunda nya i förhållande till dagens förhållanden. Våra förslag utgår från miljöbalkspropositionens utgångspunkt om kostnadstäckning för prövning i första instans. Detta leder till att de avgifter som vi föreslår avses täcka såväl domstolens kostnad för den miljömässiga prövningen som sådana delar som kan sägas ligga närmare en mer traditionell tvistlösning.

Även beträffande vattenverksamhet har vi undersökt möjligheterna att införa ett alternativt system med uppdelade prövnings- respektive tillsynsavgifter. Skillnaden mot avgift för tillsyn av miljöfarlig verksamhet är att i det senare fallet sker en årlig debitering medan vad gäller vattenverksamhet tillsynsavgiften debiteras en gång för alla i samband med tillstånds-

prövningen oavsett tillsynsbehov. När det däremot gäller bl.a. anläggningar där utförande påbörjats före den 1 januari 1999 föreskrivs om avgift för varje tillsynsbesök. Det kan i praktiken bli svårt att hålla isär de fall när tillsynsavgift skall utgå från de fall när avgiften är betald. Vårt förslag ansluter till de av Naturvårdsverket föreslagna sammanslagna avgifterna, men det finns anledning att diskutera frågan vidare under den fortsatta beredningen.

Vi bedömer att förslagen i detta kapitel uppfyller kraven för att betraktas som avgifter.

1 § Avgift enligt 1 kap. 1 § första stycket denna förordning för vattenverksamhet som avses i 11 kap. miljöbalken skall betalas av den som

- 1. ansöker om tillstånd till vattenverksamhet som avses i 11 kap. 9 § första stycket miljöbalken,*
- 2. frivilligt begär prövning enligt 11 kap. 9 § andra stycket miljöbalken av annan än med 1 avsedd vattenverksamhet,*
- 3. ansöker om tillstånd till markavvattning enligt 11 kap. 13 § miljöbalken,*
- 4. ansöker om dispens enligt 11 kap. 14 § andra stycket miljöbalken,*
- 5. begär laglighetsprövning enligt 17 § lagen (1998:000) om införande av miljöbalken av en vattenverksamhet eller en vattenanläggning,*
- 6. begär prövning enligt 11 kap. 22 § miljöbalken innan en anläggning för bortledande av grundvatten tas ur bruk,*
- 7. ansöker om tillstånd eller begär prövning enligt 11 kap. 19 eller 20 § miljöbalken, eller*
- 8. ansöker enligt 24 kap. 8 § miljöbalken om upphävande eller ändring av villkor eller annan bestämmelse i en tillståndsdom eller ett tillståndsbeslut.*

Punkterna 7 och 8 är nya i förhållande till Naturvårdsverkets förslag. Avgift föreslås inte för de fall Naturvårdsverket, Kammarkollegiet eller länsstyrelsen enligt 24 kap. 7 §

miljöbalken ansöker om prövning enligt 24 kap. 3-6 §§ miljöbalken. Av 25 kap. 3 § miljöbalken framgår att Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och länsstyrelsen i dessa fall skall svara för sina kostnader i miljödomstolen. Enligt nyssnämnda lagrum gäller för dessa myndigheter skyldighet att i vissa fall även stå för andra motparter än tillståndshavarens rättegångskostnader. Endast när målet är föranlett av att ändringen behövs för att förbättra en anläggnings säkerhet, skall tillståndshavaren förpliktas att svara för sistnämnda kostnader. Med tanke på utgångspunkten om kostnadstäckning genom avgiftsfinansiering av det allmännas verksamhet, har vi övervägt att föra in en skyldighet för tillståndshavaren att stå för kostnaden för domstolens prövning i omprövningsmålen. Bl.a. mot bakgrund av att miljöbalken i dessa fall föreskriver att det allmänna skall stå för sina egna kostnader, har vi avstått från att lämna något sådant förslag.

2 § Avgift för länsstyrelsernas tillsyn får i annat fall än som avses i 1 § tas ut av den som

- 1. äger en vattenanläggning som avses i 11 kap. 3 § miljöbalken och vars utförande har påbörjats före den 1 januari 1999, eller*
- 2. bedriver vattenverksamhet som avses i 11 kap. 2 § miljöbalken vilken har påbörjats före den 1 januari 1999.*

Avgiften skall betalas, efter genomfört tillsynsbesök, till länsstyrelsen med ett belopp om 3 000 kronor. Länsstyrelsen redovisar tillsynsavgiften.

Avgift skall inte betalas för tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig vara obefogade.

Sista stycket är nytt i förhållande till Naturvårdsverkets förslag.

3 § Om inte annat följer av 4 § skall avgift betalas för prövning och tillsyn vid ansökan enligt 1 § 1 eller 4 denna förordning. Avgift skall betalas med belopp enligt nedanstående tabell.

<i>Anläggningskostnad i kronor</i>	<i>Avgiftens storlek i kronor</i>
<i>0 - <1 000 000</i>	
<i>a. mål utan huvudförhandling</i>	<i>1 500</i>
<i>b. mål med huvudförhandling</i>	<i>5 000</i>
<i>1 000 000 - <5 000 000</i>	<i>10 000</i>
<i>5 000 000 - <10 000 000</i>	<i>30 000</i>
<i>10 000 000 - <50 000 000</i>	<i>85 000</i>
<i>50 000 000 - <75 000 000</i>	<i>175 000</i>
<i>75 000 000 - <100 000 000</i>	<i>300 000</i>
<i>≥100 000 000</i>	<i>500 000</i>

Vid ansökan enligt 1 § 8 denna förordning skall avgift utgå med 1 500 kr om målet avgörs utan huvudförhandling och i annat fall med 5 000 kr.

Om ansökan enligt första stycket avser en verksamhet för vilken tillsynsbehovet bedöms vara särskilt stort kan miljödomstolen, i stället för det som föreskrivs i första och andra styckena, förordna om skyldighet för sökanden att stå för samtliga undersöknings-, övervaknings- och tillsynskostnader för den verksamhet ansökan avser, innefattande kostnad för en kontroll- och styrorganisation om miljödomstolen fattar beslut om en sådan organisation. Har regeringen eller miljödomstolen beslutat särskilt rörande kostnader för tillsyn m.m., skall avgiften betalas med ett belopp som motsvarar 80 procent av beloppen enligt första stycket.

Beslut får meddelas om fördelning av avgiften på två eller flera betalningstillfällen.

Innefattar ansökan såväl prövning enligt 1 § 1 som enligt 4 denna förordning, skall avgiften bestämmas så som om hela målet prövas enligt 1 § 1.

Sambandet mellan avgiften och anläggningskostnaden är i vissa avseenden svagt. Att införa en timbaserad avgift för domstolens verksamhet vore i och för sig den modell som är mest rättvisande men är mindre lämplig ur andra aspekter. På sikt bör i stället övervägas att utreda möjligheterna att gå över till ett nytt avgiftssystem där avgiften knyter till olika typer av vattenföretag. Att ta fram sådana avgifter är ett omfattande arbete, vilket även påpekas i Naturvårdsverkets rapport och är inte möjligt att genomföra inom ramen för denna utredning. Vi har därför valt att i vart fall för ett inledningsskede föreslå en avgiftsmodell i princip enligt Naturvårdsverkets grundförslag.

Utgångspunkten är, som Naturvårdsverket föreslagit, att avgiftsunderlaget inte skall omfatta sådant som kan ersättas enligt andra regler. I detta fall har vi därför tagit bort de delar av underlaget som hänförs till länsstyrelsens, Kammarkollegiets och Naturvårdsverkets arbete i provningsdelen (1,8+0,1+0,1= 2 Mkr), eftersom dessa delar kan ersättas som rättegångskostnader.

I stället för att bestämma avgifter efter en glidande skala har vi, för att underlätta avgiftsättningen, gjort en uppdelning i avgiftsklasser i princip enligt ett av Naturvårdsverkets förslag, alternativ A2. Beloppen motsvarar omkring fem promille av vattenverksamhetens kostnad. För att undvika tröskeeffekter har vi gjort en uppdelning i ett relativt stort antal klasser. En annan lösning skulle kunna vara att fr.o.m. nivån 50 Mkr göra ett tillägg för varje tillkommande intervall om 10 Mkr med t.ex. 40 000 kr.

Enligt vårt förslag sätts ett tak för avgiften om 500 000 kr och avgiften för denna och övriga klasser avses täcka tillsynskostnader för i princip all framtid. I mycket tillsynskrävande projekt kan detta belopp vara orimligt lågt. För sådana projekt, föreslår vi därför att miljödomstolen skall kunna förordna särskilt om tillsynen. Detta skulle kunna vara fall där anläggningstiden beräknas sträcka sig över en längre tidsperiod eller tillsynsbehovet av annan särskild omständighet anses avsevärt större än i normalfallet. Som anges i motiveringen under 1 kap. 2 §, skulle sådant särskilt förordnande även kunna beslutas i samband med omprövning av dom om det i efterhand visat sig att tillsynsbehovet är särskilt stort.

I Naturvårdsverkets rapport föreslås att avgift inte skall tas ut om verksamhetskostnaden är lägre än 1 000 000 kr. Motiven till detta är dels att stat och kommun står för merparten av ärendena vid vattendomstolen, dels att man vill minimera administrationskostnaderna och att man är rädd att avgiften skulle utgöra hinder mot önskvärda frivilliga ansökningar. Mot bakgrund av utgångspunkten att miljödomstolarnas hantering i första instans skall avgiftsfinansieras, har vi efter övervägande stannat för att för dessa mål föreslå en avgift om 1 500 kr - motsvarande avgiftsklass 4 i avgiftsförordningen (SFS 1992:191) - i de fall målet avgörs utan huvudförhandling och till 5 000 kr om det hålls huvudförhandling i målet.

Sista stycket är nytt i förhållande till Naturvårdsverkets förslag.

Det kan komma upp många frågeställningar beträffande vad som avses med "anläggningskostnad", närmare bestämt om vilka faktorer som skall ingå i avgiftsunderlaget. För att inte den materiella prövningen av ansökan skall skymmas av avgiftsproblematiken, är det därför viktigt att stryka under att beräkningen av anläggningens kostnad, med nödvändighet måste ske efter grova uppskattningar, se resonemangen i propositionen, s. 129, kring beräkning av nyttoövervikt enligt 11 kap. 6 § miljöbalken.

Avgiften är tänkt att täcka myndigheternas kostnader för prövning och tillsyn och vad gäller kostnaderna för prövningen är det relevanta endast de anläggnings- eller entreprenadkostnader som är direkt hänförliga till det projekt som prövas av domstolen. Prövas t.ex. fråga om grundvattensänkning i samband med anläggandet av en större trafikplats, är för avgiftsunderlaget endast relevant de anläggningsdelar som skall prövas av domstolen - inte hela projektet som sådant. Med tanke på syftet med avgiften och eftersom myndigheternas arbete inte påverkas av om det skett en lyckad upphandling eller ej, bör vidare avgiften bestämmas genom en uppskattning av investeringskostnaden sådan den skulle bli vid en upphandling på den öppna marknaden. Sökanden skall lämna den utredning som behövs för att fastställa avgiften. - Mervärdesskatt bör inte ingå i underlaget.

I vissa fall där sökanden vill göra större vattenuttag eller vill tillgodogöra sig vatten för vattenkraft kan, beroende på förhållandena i det enskilda fallet, projektkostnaderna vara låga, medan domstolens prövning är omfattande t.ex. på grund av att miljökonsekvenserna är stora eller svårbedömda. Sådana förhållanden borde påverka avgiften men komplicerar självfallet beräkningarna. Man kan överväga att i dessa fall höja grundavgiften med ett engångsbelopp som är knutet till beräkningarna enligt 6 kap. lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. En lösning skulle kunna vara att bestämma ett engångsbelopp som motsvarar 1 procent av saluvärdet av det årliga tillståndsgivna uttaget av grundvatten, t.ex. $5 \text{ kr} \times 1 \% = 5 \text{ öre/kubikmeter}$. Beloppet skulle vara det samma oavsett om det är fråga om bortledning av grundvatten i skadeförebyggande syfte eller för en kommersiell exploatering. För vattenkraft skulle motsvarande värde kunna beräknas till $1-3 \% \times 20 \text{ öre/kilowattimme}$.

I mål om ändring av tidigare meddelad dom och frågan endast rör ändring av villkor, har vi föreslagit att avgift bestäms i avgiftsklass för en anläggningskostnad av 0-1 Mkr. Om ansökan jämväl, eller i stället, avser ny ansökan t.ex. om ökat vattenuttag vid befintlig anläggning, kan olika avgiftsmodeller komma ifråga:

1. Avgiften bestäms enligt gängse regler, dvs. om ändringen inte innefattar någon nyanläggning eller nya anläggningsdelar värderas till mindre än 1 Mkr, hamnar målet automatiskt i lägsta avgiftsklassen osv.

2. Avgiftsunderlaget kan i stället grunda sig på en beräkning även av berörda befintliga anläggningsdelars kostnad. Denna modell kan vara svår att tillämpa, bl.a. på grund av avgränsningssvårigheter. Dessutom skulle - samtidigt som domstolen oftast torde ha hjälp av utredning enligt tidigare mål - kostnaden i dessa fall bli lika hög som vid en ny ansökan. Det skulle många gånger krävas en tillämpning av jämkningsbestämelsen i 9 kap. denna förordning och alltså bli en i praktiken delvis godtycklig och ofta mycket krånglig lösning.

3. Avgiftsunderlaget grundar sig på en modell där man tar hänsyn till t.ex. den utökning av ett vattenuttag som ansökan avser, se resonemangen ovan.

Enligt vårt förslag skall modell 1 tillämpas i ändringsfallen utom i de fall det endast är fråga om en villkorsändring. Det är den modell som torde vara enklast att tillämpa men det finns anledning att ytterligare överväga en lösning enligt modell 3.

4 § Avgift enligt 1 § 3 eller 4 för markavvattning skall tas ut av länsstyrelsen i de fall som framgår av andra stycket.

För avgiftens storlek m.m. gäller bestämmelserna i 9-12 §§ avgiftsförordningen (1992:191), varvid följande avgiftsklasser tillämpas:

<i>Ärendeslag</i>	<i>Avgiftsklass</i>
<i>Tillstånd till markavvattning enligt 11 kap. 9 § första stycket miljöbalken eller dispens enligt 11 kap. 14 § andra stycket miljöbalken för en dikeslängd av</i>	
<i>0 - <100 meter</i>	<i>4</i>
<i>100 - <1 000 meter</i>	<i>5</i>
<i>1 000 - <10 000 meter</i>	<i>6</i>
<i>≥ 10 000 meter</i>	<i>8</i>

Prövas flera ansökningar om markavvattning samtidigt och rör ansökningarna samma eller intilliggande markområden, skall avgift tas ut för den sammanlagda dikningslängd som ansökningarna avser.

Har ansvaret för den operativa tillsynen över verksamheten överlåtits till kommunen, skall avgift utgå med 80 procent av beloppen enligt andra stycket.

Beloppen enligt förslaget ovan har höjts i förhållande till nuvarande reglering och dess skälighet har satts ifråga. Inledningsvis bör fastslås, att avgiften bör täcka såväl prövningen

av som tillsynen över verksamheterna. Mot bakgrund av detta och skillnaden i prövningens omfattning - i sin tur relaterad till skillnad i risker för miljöpåverkan - bör avgiften vara högre för större än för mindre projekt. Med tanke på den höjda ambitionsnivå som skall följa miljöbalken och de moment som bör ingå i hanteringen - ofta med fältbesök - av ett sådant ärende, kan vi inte finna annat än att de av Naturvårdsverket föreslagna beloppen i huvudsak förefaller rimliga. Avgifterna ligger i nivå med motsvarande avgifter för jämförbara ärenden, t.ex. olika ärenden om dispens från bestämmelser om skydd för naturen. För de två högsta avgiftsnivåerna föreslår vi dock en sänkning i förhållande till Naturvårdsverkets förslag, från 7 till 6 respektive från 9 till 8. Vidare föreslår vi att avgiften sätts ned om kommunen har tillsynen över verksamheten.

Under kapitel 8 föreslår vi en möjlighet att vid länsstyrelseprövning i vissa fall ta ut avgift för kungörelse enligt 4 § förordningen (1998:000) om vattenverksamhet m.m. Motsvarande möjlighet för miljödomstolarna regleras i miljöbalken.

5 § Avgift enligt 1 § 2, 5 eller 6 skall betalas när ansökan ges in med följande belopp:

<i>Ansökan avser</i>	<i>Avgiftens storlek i kronor</i>
<i>Frivillig prövning enligt 11 kap. 9 § andra stycket miljöbalken</i>	<i>5 000</i>
<i>Prövning enligt 11 kap. 23 § miljöbalken</i>	<i>5 000</i>
<i>Prövning enligt 11 kap. 19-20 §§ miljöbalken</i>	<i>2 500</i>

6 § När en ansökan enligt 1 § 1 eller 4 har givits in skall miljödomstolen utan dröjsmål fastställa en preliminär avgift enligt 3 och 4 §§. I samband med att ansökan ges in skall sökanden lämna de uppgifter som behövs för att domstolen skall kunna bestämma avgiftens storlek.

I samband med att domstolen skiljer målet från sig genom dom eller slutligt beslut, skall avgiften fastställas slutligt. Från den

slutliga avgiften skall det belopp som har betalats preliminärt räknas av.

Vid avslag av en ansökan enligt första stycket, skall avgiften reduceras med 20 procent avseende ersättning för tillsyn.

Ränta skall inte tas ut eller betalas tillbaka vid slutligt fastställande av avgift enligt andra stycket.

Detta förslag avviker från Naturvårdsverkets genom en regel om nedsättning av avgift vid avslag av en ansökan föreslås och att bestämmelserna om omprövning har tagits bort. Den nu föreslagna konstruktionen bygger i stället på att domstolen, innan målet prövas i sak, preliminärt bestämmer avgiften. Om det under målets hantering förekommit någon omständighet som motiverar att avgiften ändras, t.ex. nedsättning p.g.a. återkallelse av en ansökan eller höjning p.g.a. att kostnaden för vattenverksamheten visat sig vara högre än som förutsågs i samband med det preliminära beslutet, fastställs avgiften slutligt i samband med dom eller slutligt beslut. I de fall en ansökan avslås skall avgift inte utgå för tillsynen men det finns anledning att i detta fall särskilt även peka på bestämmelserna om nedsättning av avgift enligt 9 kap. 4 § denna förordning.

7 § Sedan domstolen har fastställt preliminär avgift enligt 6 § och innan målet prövas i sak, skall avgiften betalas in.

Avgift enligt 5 och 6 §§ skall betalas till miljödomstolen, som redovisar avgiften.

Har en avgift enligt 3 § fördelats på två eller flera betalnings-tillfällen, skall ränta enligt vad som föreskrivs i fråga om statens utlåningsränta betalas på de delbelopp för vilka betalnings-uppskov har medgivits.

4 kap. Avgift för täktverksamhet

Täktavgifterna har satts i fråga bl.a. vad gäller gränsdragningen mot skatter. Det avgiftssystem som föreslås nedan överensstämmer delvis med dagens. De stora skillnaderna i förhållande till det som regleras i förordningen (1984:381) om täktavgift är dels att avgift föreslås utgå som årsavgift i stället för engångsavgift, dels att vissa delar, massdatabank och forskning, utgår ur avgiftsunderlaget. Vi bedömer att med justeringarna i förhållande till dagens reglering, bör förslagen i detta kapitel anses uppfylla kraven för att betraktas som avgifter.

1 § Avgift enligt 1 kap. 1 § första stycket denna förordning för sådan tillståndspliktig täktverksamhet som avses i 12 kap. 1 § första eller andra stycket miljöbalken skall betalas av den som är innehavare av tillståndet till täkten.

Paragrafen har förtydligats genom att avgift uttryckligen knyts till tillståndspliktig täktverksamhet. I motivtexten till bestämmelserna i 9 kap. 4 § om nedsättning har vi pekat på behovet att ta fram föreskrifter om nedsättning av avgifter vid mycket små täkter.

2 § Täktavgift enligt 1 § skall om inte annat följer av 3 § betalas årligen för tillståndsgiven mängd enligt följande tabell:

<i>Tillståndsgiven mängd i ton</i>	<i>Årlig avgift i kronor</i>
<i>0 - <1 000</i>	<i>1 000</i>
<i>1 000 - <5 000</i>	<i>1 500</i>
<i>5 000 - <10 000</i>	<i>2 000</i>
<i>10 000 - <50 000</i>	<i>5 000</i>
<i>50 000 - <200 000</i>	<i>12 000</i>
<i>≥200 000</i>	<i>20 000</i>

Har ansvaret för den operativa tillsynen överlåtits till kommunen, skall avgift utgå med 70 procent av beloppen enligt föregående stycke.

Avgiftsklassen för tillståndsgiven mängd om 200 000 ton och däröver samt sista stycket är nytt i förhållande till Naturvårdsverkets förslag.

Det har från Naturvårdsverket påpekats, att avgiftsunderlaget inkluderar sådana delar, krossar och sorteringsverk som anges som C-anläggningar och som skall anmälas till kommunerna. Den del av prövningen och tillsynen som täcker nu nämnda verksamheter bör därför utgå ur underlaget. Något underlag för att göra denna reducering har inte kunnat tas fram. Frågan får i stället beaktas i senare sammanhang.

Sista stycket är nytt i förhållande till Naturvårdsverkets förslag.

3 § Avgift enligt 1 § för torvtäkt skall, oberoende av tillståndsgiven volym, årligen betalas med ett belopp om 1 000 kr.

4 § Avgiften skall betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till täktverksamheten har meddelats. Därefter skall avgift betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som tillståndet gäller. Om hela tillståndstiden endast avser en del av ett kalenderår skall avgift betalas för detta kalenderår.

Se kommentaren till 2 kap. 3 § denna förordning.

5 § Avgiften skall betalas efter beslut av länsstyrelsen som också tar emot och redovisar avgiften.

5 kap. Avgift för genteknisk verksamhet

Regleringen följer den som gäller idag. Som framhålls i proposition till lagen om genetiskt modifierade organismer (prop. 1993/94:198 s. 64 f) får avgift inte tas ut generellt för företag som bedriver sådan verksamhet som avses. Meningen är att avgifterna skall täcka myndigheternas kostnader för prövning och tillsyn. Avsikten är givetvis att dessa grundprinciper även skall gälla framgent då bemyndigandena i det följande tas i anspråk.

1 § Avgift enligt 1 kap. 1 § första stycket för genteknisk verksamhet som avses i 13 kap. 1 § första stycket miljöbalken skall betalas av den som bedriver en sådan verksamhet eller ansöker om tillstånd till verksamheten eller gör en anmälan om verksamheten.

2 § De myndigheter som anges under punkten F i bilaga 1 till förordningen (1998:000) om genetiskt modifierade organismer meddelar på respektive område föreskrifter om avgifter enligt 1 §.

6 kap. Avgift för kemiska produkter och biotekniska organismer

Kapitlet innehåller i princip dagens reglering jämte bemyndiganden. Dessutom har vissa nya avgifter kommit till. Kemikalieinspektionen har bedömt att den ambitionshöjning som genom miljöbalken skall ske inom kemikalieområdet, i huvudsak gäller det ökade kommunala ansvaret. I förekommande fall är därför avgiftsbeloppen oförändrade i förhållande till dagens nivå.

Inom kemikalieområdet utgår avgift eller finns bemyndiganden att utfärda föreskrifter enligt en mängd författningar, t.ex. förordningen (1989:216) om kemikalieavgift, förordningen (1985:836) om förhandsprövning av kemiska bekämpningsmedel, förordningen (1985:835) om kemiska produkter, förordningen (1996:971) om farligt avfall, förordningen (1991:1289) om vissa

klorerade lösningsmedel, förordningen (1991:1288) om förhandsgranskning av biologiska bekämpningsmedel med Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1994:4) om biologiska bekämpningsmedel, förordningen (1995:636) om ämnen som bryter ned ozonskiktet med Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1993:5) om avgifter vid användning av CFC m.m., förordningen (1993:1283) om kosmetiska och hygieniska produkter med Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1996:19) om avgifter för kontrollen av kosmetiska och hygieniska produkter, förordningen (1994:901) om genetiskt modifierade organismer jämte föreskrifter.

Såvitt gäller kemikalieavgifterna, se nedan i 2 §, motsvaras dessa av bestämmelserna i förordningen om kemikalieavgifter. Regeringsrätten har i ett avgörande (se RÅ 1991 ref. 87) funnit att konstruktionen av kemikalieavgifterna är tveksam vad gäller gränsdragningen skatt/avgift. Regeringsrätten fann dock att författningsregleringen av kemikalieavgiften i vart fall inte var uppenbart felaktig. Från och med 1997 tillämpas ett nytt avgiftssystem som innebär att avgift beräknas på grundval av antal produkter och kvantitet av produkterna, inte som tidigare enbart baserat på antalet produkter. Kemikalieinspektionen har förklarat att den nya konstruktionen bättre motsvarar den prestation som utförs vid myndigheten. Avgiften baseras på det aktuella årets produktion genom avstämningen i den slutliga avgiften. Det kan även nämnas, att det tidigare systemet var diskriminerande mot parallellimport; det var billigare att handla från svenska tillverkare eller handelsagenter än att föra in varorna själv. De nya reglerna föregicks av att Kemikalieinspektionen med biträde av Riksrevisionsverket genomförde en översyn av bestämmelserna. Kemikalieinspektionen har i sin rapport ansett att det finns skäl att utvärdera systemet när det har tillämpats en tid.

Med beaktande av bl.a. Regeringsrättens uttalande rörande den tidigare avgiftskonstruktionen, har vi bedömt att det på sikt kan finnas anledning att göra en närmare översyn av regleringen, men att övervägande skäl talar för att åtminstone i ett inledningsskede tillämpa dagens avgiftskonstruktion.

Vi har övervägt att i detta kapitel föreskriva särskilt om avgift för länsstyrelsernas operativa kemikalietillsyn. Enligt den tillsynsförordning som vi föreslår är det operativa tillsynsansvaret för länsstyrelserna dock mer inskränkt än i dag och föreligger endast i de fall länsstyrelsen samtidigt har tillsynsansvaret över en miljöfarlig verksamhet. De lösningar som ligger närmast till hands är att antingen låta viss andel flyta in i underlaget för den avgift som utgår enligt 2 kap. i denna förordning, eller att låta länsstyrelserna debitera timavgift i dessa delar. Eftersom en timavgift allmänt sett är mer tung att administrera samt att det i praktiken många gånger skulle vara svårt att urskilja den tillsyn som berör 9 kap. miljöbalken från ren kemikalietillsyn, har vi stannat för det förstnämnda alternativet. Vid ställningstagandet har vi beaktat att det förekommer kemikaliehantering vid i princip samtliga miljöfarliga verksamheter som kommer ifråga.

1 § Avgifter för prövning och tillsyn i fråga om kemiska produkter, biotekniska organismer och varor enligt 14 kap. miljöbalken, skall tas ut enligt detta kapitel.

Kemikalieavgifter

2 § Kemikalieavgifter skall betalas för att finansiera Kemikalieinspektionens prövning och tillsyn i fråga om kemiska produkter, biotekniska organismer och varor enligt 14 kap. miljöbalken, i den utsträckning sådan prövning och tillsyn inte finansieras genom avgifter enligt andra bestämmelser i denna förordning.

Kemikalieavgifter tas ut som årsavgift och produktavgift. Avgifterna skall betalas årligen för kalenderår av den som yrkesmässigt tillverkar eller till Sverige för in sammanlagt mer är ett ton av sådana kemiska produkter som enligt förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer skall vara anmälda till produktregistret.

Om Kemikalieinspektionen enligt 10 § förordningen om kemiska produkter och biotekniska organismer har medgett att en

handelsagent fullgör anmälningsskyldighet, är handelsagenten avgiftsskyldig.

3 § Kemikalieavgiften skall betalas preliminärt och slutligt.

Den preliminära avgiften beräknas med ledning av uppgifterna i produktregistret föregående år eller av en preliminärdeklaration från den avgiftsskyldige. Från den slutliga avgiften skall det belopp som har betalats preliminärt räknas av.

4 § Årsavgiften tas ut för den sammanlagda mängden anmälningsskyldiga kemiska produkter enligt följande tabell:

Kvantitet i ton	Årsavgift i kronor
0-<1	0
1-<5	1 300
5-<10	4 000
10-<50	8 000
50-<100	13 000
100-<1000	20 000
1 000-<5 000	30 000
5 000-<10 000	40 000
10 000-<50 000	50 000
50 000-<100 000	60 000
≥100 000-	75 000

5 § Produktavgiften skall fastställas till ett genomsnittvärde som beror på antalet anmälningsskyldiga produkter.

Avgiften för en produkt beräknas enligt följande formel:

$$\frac{\text{startvärde} - \text{slutvärde}}{n} + \text{slutvärde}$$

k

Startvärdet är 1 000 kr och slutvärdet är 350 kr.

n är antalet anmälningsspliktiga produkter, varav produkter som har samma funktion och kemiska sammansättning eller anmäls under en gemensam beteckning räknas som en produkt.

k är värdet 1,003.

6 § Årsavgiften och produktavgiften skall betalas efter debitering från Kemikalieinspektionen.

Avgift för prövning av ansökan enligt 14 kap. 12 § miljöbalken

7 § Ansökningsavgift skall betalas för prövning av ansökningar om tillstånd enligt bestämmelser som har meddelats med stöd av 14 kap. 12 § miljöbalken.

För avgiftens storlek m.m. gäller bestämmelserna i 9-12 §§ avgiftsförordningen (1992:191), varvid följande avgiftsklasser tillämpas.

Ärendeslag	Avgiftsklass
<i>Tillstånd som har meddelats med stöd av</i>	
12 § 1	3
12 § 2	4
12 § 3	2

Avgift för bekämpningsmedel

8 § För Kemikalieinspektionens prövning och tillsyn i fråga om kemiska bekämpningsmedel enligt 14 kap. miljöbalken skall ansökningsavgift och årsavgift betalas enligt följande

	Ansökningsavgift kronor
1. Vid ansökan om godkännande,	
a) för varje produkt	10 000
b) för varje aktivt ämne som inte ingår i annan godkänd produkt	30 000

2. Vid ansökan om villkorsändring
- a) som avser namn, förpackningsstorlek eller icke aktivt ämne 1 000
- b) i övrigt 5 000
3. Vid ansökan om fortsatt godkännande 6 000
4. Vid ansökan om undantag 3 000

Vid ansökan om att ett verksamt ämne skall tas upp i bilaga 1 till rådets direktiv 91/414/EEG av den 15 juli 1994 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden¹, ändrat senast genom rådets direktiv 97/57² skall ansökningsavgift tas ut med 950 000 kr.

Årsavgift skall betalas för varje godkänd produkt. Avgiften uppgår per kalenderår till 2,6 procent av värdet av försäljningen av produkten året före det år avgiften avser, dock högst 200 000 kronor. Lägsta årsavgift är 2 000 kronor.

Ansökningsavgift skall betalas av sökanden. Årsavgift skall betalas av den som har fått ett bekämpningsmedel godkänt eller av den som har trätt i dennes ställe.

Genom ändring i förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel, har årsavgiften höjts till 2,6 procent fr.o.m. den 1 januari 1998 (se SFS 1997:1126).

Nytt i förhållande till tidigare reglering är att avgift föreslås för ansökan om att ta upp ett verksamt ämne i bilaga 1 till rådets direktiv 91/414/EEG om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden. Vi har övervägt att införa avgift vid ansökan om ändring av villkoren för sådant upptagande. Enligt Kemikalieinspektionen finns dock för närvarande inte tillräckligt underlag för att föreslå något belopp i denna del. Med tanke på att Kemikalieinspektionen dessutom bedömer att det under de närmaste åren endast kommer att vara aktuellt med nya ansökningar, bör avgift för villkorsändring inte införas för närvarande.

¹ EGT nr L 230, 19.8.1991, s 1 (Celex 391L0414).

² EGT nr L 265, 27.9.1997, s 87 (Celex 397L0057)

9 § För Kemikalieinspektionens prövning och tillsyn i fråga om biologiska bekämpningsmedel enligt 14 kap. miljöbalken skall ansökningsavgift och årsavgift betalas enligt följande

	<i>Ansökningsavgift kronor</i>
<i>Vid ansökan om godkännande</i>	
<i>Biologiska bekämpningsmedel</i>	
<i>Mikroorganismer</i>	
<i>a) för varje bekämpningsmedel</i>	5 000
<i>b) för varje verksam organism som inte ingår i annat godkänt bekämpningsmedel</i>	15 000
<i>Genmodifierad organism</i>	
<i>för varje verksam organism som inte ingår i annat godkänt bekämpningsmedel</i>	23 000
<i>Nematoder, insekter, spindeldjur</i>	
<i>a) för varje bekämpningsmedel</i>	3 000
<i>b) för varje verksam organism som inte ingår i annat godkänt bekämpningsmedel</i>	8 000
<i>Vid ansökan om villkorsändring</i>	
<i>som avser bekämpningsmedlets namn eller förpackningsstorlek</i>	1 000
<i>i övrigt</i>	2 000
<i>Vid ansökan om fortsatt godkännande</i>	
<i>Mikroorganismer</i>	3 000
<i>Genmodifierade mikroorganismer</i>	4 500

<i>Nematoder, insekter, spindeldjur</i>	1 500
<i>Vid ansökan om undantag</i>	
<i>Mikroorganismer</i>	1 500
<i>Genmodifierade mikroorganismer</i>	2 000
<i>Nematoder, insekter, spindeldjur</i>	1 000

Årsavgift skall betalas för varje godkänd produkt. Avgiften uppgår per kalenderår till 1,8 procent av värdet av försäljningen av produkten året före det år avgiften avser, dock högst 200 000 kronor. Lägsta årsavgift är 2 000 kronor.

Ansökningsavgift skall betalas av sökanden. Årsavgift skall betalas av den som har fått ett bekämpningsmedel godkänt eller av den som har trätt i dennes ställe.

Avgifter för prövning och tillsyn i fråga om biologiska bekämpningsmedel regleras idag genom föreskrifter som har utfärdats av Kemikalieinspektionen (KIFS 1994:4). I konsekvens med förslaget att i denna förordning reglera avgifter såvitt gäller kemiska bekämpningsmedel, föreslås att också avgifter avseende biologiska bekämpningsmedel regleras här. Enligt uppgift från Kemikalieinspektionen är prövningen mindre kostnadskrävande i dessa fall än när det gäller kemiska bekämpningsmedel. Detta motiverar skillnaden i årsavgift.

10 § Avgift enligt 8-9 §§ skall betalas när ansökan görs. Årsavgift skall betalas för varje kalenderår från och med året efter året då beslut om godkännande meddelades till och med det år då ett sådant beslut upphör att gälla.

Årsavgift skall betalas senast den 31 mars det år som avgiften avser.

11 § Den som innehar godkännandet av ett bekämpningsmedel skall betala kostnaderna för en sådan undersökning som Kemikalieinspektionen har låtit göra för att kontrollera medlets sammansättning.

12 § Kemikalieinspektionen uppbär och redovisar avgifter som avses i 7 och 10 §§.

Avgift enligt förordningen (1998:000) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter

13 § Respektive central förvaltningsmyndighet får ta ut en ansökningsavgift från den som ansöker om dispens från förbud enligt förordningen (1998:000) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter. Denna avgift tas ut enligt en taxa som fastställs av myndigheten.

Avgift enligt förordningen (1998:000) om kosmetiska och hygieniska produkter

14 § Läkemedelsverkets prövning och tillsyn i fråga om kosmetiska och hygieniska produkter enligt förordningen (1998:000) om kosmetiska och hygieniska produkter skall finansieras genom avgifter enligt föreskrifter som meddelas av Läkemedelsverket.

Avgift enligt förordningen (1998:000) om bränslen

15 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters prövning och tillsyn enligt förordningen (1998:000) om bränsle.

Avgift för förhandsanmälan enligt 14 kap. 11 § miljöbalken

16 § Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om avgift för prövning i ärenden om förhandsanmälan enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap. 11 § miljöbalken.

Avgift för prövning av ärenden enligt 14 kap. 20 § miljöbalken

17 § Skogsstyrelsen får meddela föreskrifter om avgift för prövning av ansökan om dispens enligt 14 kap. 20 § miljöbalken.

Bemyndigandet till Skogsstyrelsen är nytt i förhållande till dagens reglering.

7 kap. Avgift för viss övrig verksamhet

1 § Ansökningsavgift skall betalas för länsstyrelsens prövning av ansökningar om tillstånd enligt förordningen (1998:000) om farligt avfall.

För avgiftens storlek m.m. gäller bestämmelserna i 9-12 §§ avgiftsförordningen (1992:191), varvid följande avgiftsklasser tillämpas.

<i>Ärendeslag</i>	<i>Avgiftsklass</i>
<i>Tillstånd till transportverksamhet</i>	<i>4</i>
<i>Tillstånd till mellanlagring, bortscaffande och återvinning</i>	
<i>- om anläggningen är prövad enligt 9 kap. miljöbalken</i>	<i>4</i>
<i>- om anläggningen inte är prövad enligt 9 kap. miljöbalken</i>	<i>7</i>

Bestämmelserna motsvarar regleringen i förordningen (1996:971) om farligt avfall.

2 § Naturvårdsverket får besluta om avgifter för de kostnader som avses i artikel 33.1 i rådets förordning 259/93/EEG av den 1 februari 1993 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen³. Avgifterna skall betalas enligt en avgiftstaxa som fastställs av Naturvårdsverket.

För Naturvårdsverkets kostnader för anmälningsförfarandet enligt rådets förordning gäller dock avgiftsklass 7 i 10 § avgiftsförordningen (1992:191).

Förslaget avviker från Kemikalieinspektionens förslag genom att andra stycket har lagts till. Denna ändring ansluter till det som gäller i dag enligt förordningen (1995:701) om gränsöverskridande transporter av avfall.

3 § Avgift skall tas ut av en statlig prövningsmyndighet i de fall som framgår av andra stycket.

För avgiftens storlek m.m. gäller bestämmelserna i 9-12 §§ avgiftsförordningen (1992:191), varvid nedan angivna avgiftsklasser tillämpas:

Ärendeslag enligt följande bestämmelser i miljöbalken	Avgiftsklass
Dispens enligt 7 kap. 10 §, jämfört med 7 kap. 7 § andra stycket från föreskrifter som har meddelats för naturminne	4
Dispens med stöd av föreskrifter om biotopskyddsområde som har meddelats enligt 7 kap. 11 § andra stycket andra meningen	5

---

³ EGT nr L 30, 6.2.1993, s 1 (Celex 393R0259)

Naturvårdsverket pekar på att ansökningsavgiften kan betalas tillbaka enligt 13 § avgiftsförordningen, om dispens begärs enbart för att vårda biotopskyddsområdet.

Dispens med stöd av föreskrifter om fredning av djur- eller växtart som har meddelats enligt 7 kap. 12 § 4

Naturvårdsverket anger som kommentar, att undersökningar i naturvårdssyfte kan vara skäl för återbetalning av avgiften.

Dispens enligt 7 kap. 18 § från bestämmelserna om strandskyddsområde 5

Dispens enligt 7 kap. 20 § från föreskrifter om miljöskyddsområde 5

Dispens enligt 7 kap. 22 § från föreskrifter om vattenskyddsområde 5

Tillstånd enligt 7 kap. 23 § för marinvetenskaplig forskning 5

Dispens eller tillstånd ovan, inom särskilt skydds- eller bevarandeområde som enligt 7 kap. 29 § första stycket inte får meddelas utan regeringens tillåtelse 6

Tillstånd enligt föreskrifter meddelade med stöd av 8 kap. 4 §, om skydd av vilt levande djur- eller växtarter 4

Anmälan för samråd enligt föreskrifter meddelade med stöd av 12 kap. 6 § andra stycket 4

Avgiftsskyldighet i dessa situationer har ifrågasatts eftersom samrådet i första skedet syftar till en dialog med myndigheten och kostnaden kan avhålla de berörda från att över huvud taget höra av sig. Enligt vårt förslag föreligger dock avgiftsskyldighet endast i de fall det är särskilt föreskrivet, dvs. avgift utgår inte i samband med den allmänna samrådsskyldigheten i 12 kap. 6 § första stycket miljöbalken. Nivån på avgiften har sänkts i förhållande till Naturvårdsverkets förslag, från avgiftsklass 5 till 4.

Dispens från föreskrifter som har meddelats med stöd av 12 kap. 10 § 4

Denna punkt är ny i förhållande till Naturvårdsverkets förslag.

Tillstånd enligt 12 kap. 11 § till uppförande av vilthägn 6

Dispens enligt föreskrifter, meddelade med stöd av 15 kap. 33 §, från förbud att dumpa avfall 4

Ansökan om nya eller ändrade villkor i ett beslut enligt någon av punkterna ovan 4

Sista punkten om avgift vid ansökan om ändring av villkor etc. är ny i förhållande till Naturvårdsverkets förslag.

Avgift föreslås inte för dispens till åtgärder inom naturreservat, 7 kap. 7 §, och inte heller inom kulturreseptat, 7 kap. 9 §. Anledningen är att det i princip uteslutande är fastighetsägaren

som är berörd i dessa fall och att det skulle bli svårare att förhandla om nya reservat om markägaren vet att han skall betala särskild avgift i varje dispensärende.

I det följande föreslås avgifter för ett antal ärendetyper som inte tagits upp i Naturvårdsverkets eller Kemikalieinspektionens förslag.

Myndigheters arbete i samband med tillåtlighetsärenden enligt 17 kap. miljöbalken

4 § Sökanden skall svara för kostnaderna för myndigheters arbete i ett ärende som prövas av regeringen enligt 17 kap. 1, 3 eller 4 §§ miljöbalken. Sådan avgiftsskyldighet föreligger endast om kostnaderna inte kan täckas genom ersättning för rättegångskostnader enligt miljöbalken.

Ersättning för myndighets arbete skall utgå som timersättning och debiteras av respektive myndighet som anmodats att yttra sig med 800 kronor för varje hel timme handläggningstid.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som tjänsteman vid myndigheten har använt för beredning inför regeringens prövning.

I handläggningstiden skall inte räknas in den del av restiden som vid ett och samma resetillfälle överstiger två timmar.

Anspråk på ersättning enligt första stycket skall framställas senast två månader efter det att regeringen beslutat om tillåtlighetsfrågan.

Dessa ärenden prövas som regel och avgift utgår även enligt annat kapitel i denna förordning. Hanteringen av denna typ av ärenden är dock mer kostnadskrävande än normalärenden och myndigheternas extra arbete p.g.a. tillåtlighetsprövningen ingår inte i schablonbeloppen. I den mån kostnaden för arbetet inte täcks av rättegångskostnader, skall därför avgift debiteras särskilt och anspråk framställas senast inom två månader från det att regeringen avgjort tillåtlighetsfrågan. En svårighet är

avgränsningen gentemot övriga avgiftsbestämmelser, dvs. sådana moment som täcks av eventuella schablonavgifter. Det är därför viktigt att berörda myndigheter noga dokumenterar och kan redovisa sina arbetsinsatser i denna typ av ärenden.

Arbete med miljökonsekvensbeskrivningar enligt 6 kap. miljöbalken

5 § Sökanden skall, i den mån avgift inte utgår för förfarandet enligt annan bestämmelse i denna förordning, betala myndighets hantering av ärende om miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 4-6 §§ miljöbalken.

Avgift skall betalas efter särskilt beslut av länsstyrelsen och utgå med 800 kronor för varje hel timme handläggningstid.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som tjänsteman vid myndigheten har använt för beredning, föredragning och beslut i ärendet.

I handläggningstiden skall inte räknas in den del av restiden som vid ett och samma resetillfälle överstiger två timmar.

Förfarandet vad gäller hantering av miljökonsekvensbeskrivningar skall enligt 6 kap. 10 § miljöbalken bekostas av sökanden. I 8 kap. denna förordning finns bestämmelser om skyldighet för sökanden att bekosta kungörelser m.m.

Ärenden rörande miljöriskområden enligt 10 kap. miljöbalken

6 § Den som enligt 10 kap. 8 § miljöbalken är ansvarig för sanering av ett miljöriskområde, skall svara för kostnaden för länsstyrelsens hantering av ärendet. Ersättning skall betalas efter särskilt beslut av länsstyrelsen och utgå med 800 kronor för varje hel timme handläggningstid.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som tjänsteman vid myndigheten har använt för beredning, föredragning och beslut i ärendet.

I handläggningstiden skall inte räknas in den del av restiden som vid ett och samma resetillfälle överstiger två timmar.

Av 8 kap. 1 § andra stycket denna förordning framgår att sökanden är skyldig att svara för kungörelsekostnader m.m.

Ärenden enligt 28 kap. miljöbalken om tillträde

7 § Den som ansöker om tillträdesrätt enligt 28 kap. 3 § miljöbalken, skall svara för kostnaden för länsstyrelsens hantering av ärendet. Motsvarande avgiftsskyldighet gäller i ett ärende om tillträde enligt 28 kap. 4 § miljöbalken.

Ersättning enligt första stycket skall betalas efter särskilt beslut av länsstyrelsen och utgå med ett fast belopp om 3 000 kr.

Det bör påpekas, att det i ett ärende enligt 28 kap. 4 § miljöbalken i vissa fall kan framstå som oskäligt att ta ut avgift.

8 § De centrala förvaltningsmyndigheterna får, inom sina respektive ansvarsområden, meddela föreskrifter om avgifter för tillsyn som inte täcks av avgift enligt annan bestämmelse i denna förordning.

Områden där det kan vara aktuellt att föra in avgifter är tillsyn enligt 12 kap. miljöbalken rörande miljöhänsyn i jordbruket. Ett annat exempel är tillsyn enligt 14 kap. miljöbalken över varutillverkare. I första hand bör timbaserade avgifter komma ifråga.

8 kap. Avgifter för myndigheters övriga kostnader i samband med prövning eller tillsyn

I följande kapitel föreslås bestämmelser om avgifter för myndigheters kostnader enligt bemyndigande i 27 kap. 2 § miljöbalken. Det som regleras är dels avgifter för provtagningar och analyser, främst vid tillsyn avseende kemiska produkter, dels kungörelsekostnader i samband med ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vissa kostnader i samband med hantering av ärenden om miljöriskområden.

Vissa delar är redan reglerade i miljöbalken, se hänvisningar i 27 kap. 2 § andra stycket miljöbalken. I 25 kap. 8 § miljöbalken regleras bl.a. frågor om ersättning för miljödomstolarnas kostnader för kungörelser, sammanträdeslokaler, aktförvarare och kostnader för sakkunniga. Motsvarande, såvitt gäller de två första punkterna bör regleras även för länsstyrelsens verksamhet.

I § I ärenden om ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken, är sökanden skyldig att ersätta länsstyrelsens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ i miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av länsstyrelsen, för lokaler för sammanträden samt för kungörelser i ärendet.

Motsvarande skyldighet gäller i ärenden enligt förordningen (1998:000) om miljöriskområden för den som enligt 10 kap. 8 § miljöbalken är ansvarig för efterbehandling av förorenade områden.

Sökanden är skyldig att ersätta myndighets kostnad för kungörelser enligt 6 kap. 8 § miljöbalken i ärende om miljökonsekvensbeskrivning samt för sådan kungörelse som anges i 4 § förordningen (1998:000) om vattenverksamhet m.m.

Bestämmelser om skyldighet för sökanden att ersätta miljödomstols kostnader för kungörelser m.m. finns i 25 kap. 8 § miljöbalken.

Motsvarande reglering såvitt gäller kungörelse, dock endast i samband med ansökan, finns i 17 §, jämfört med 14 §, miljöskyddslagen.

Även vid länsstyrelsernas prövning kan det finnas behov av att hämta in yttrande från utomstående expert. För enkelhetens skull har i detta sammanhang beteckningen sakkunnig använts, trots att det begreppet inte förekommer i förvaltningslagen.

2 § En myndighets kostnader för provtagning och undersökning av prov vid tillsyn i fråga om kemiska produkter, biotekniska organismer och varor enligt 14 kap. miljöbalken samt avfall enligt 15 kap. miljöbalken, skall ersättas av den vars verksamhet provtagningen avser, i den utsträckning och enligt de villkor som den centrala tillsynsmyndigheten föreskriver.

Bemyndigandet i paragrafen gäller även för kommunala tillsynsmyndigheter.

I 26 kap. 22 § miljöbalken finns allmänna bestämmelser om skyldighet för bl.a. verksamhetsutövare att bekosta undersökningar m.m.

9 kap. Gemensamma bestämmelser

1 § För avgifter enligt 1-8 kap. gäller bestämmelserna i 2-7 §§ detta kapitel om inte annat är föreskrivet.

2 § Ansökningsavgifter skall betalas av sökanden när ansökan görs. Om inte detta sker skall sökanden föreläggas att betala avgiften inom en viss tid. Ett sådant föreläggande får sändas till sökanden med post eller förmedlas på annat lämpligt sätt. Följs inte föreläggandet skall ansökan avvisas. Sökanden skall upplysas om detta i föreläggandet.

Om sökanden är en myndighet som ger in ett stort antal ansökningar, får den myndighet till vilken ansökan ges in i det

enskilda fallet medge dispens från kravet att avgiften skall betalas när ansökan ges in. Om det finns synnerliga skäl får myndigheten även i andra fall medge sådan dispens.

Ansökningsavgift skall betalas för varje avgiftsbelagt ärende som en ansökan avser.

Övriga avgifter skall betalas efter debitering av myndigheten. Avgifterna uppbärs och redovisas av den myndighet som har debiterat avgiften.

I fråga om indrivning av avgift som inte har betalats in i rätt tid, gäller 30 a § avgiftsförordningen (1992:191) vid tillämpning av denna förordning.

Regleringen följer avgiftsförordningen (1992:191).

3 § Den som enligt denna förordning är skyldig att betala avgift, skall till den myndighet som skall beräkna avgiften, lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens storlek skall kunna bestämmas.

De centrala myndigheterna får inom sina respektive ansvarsområden meddela föreskrifter om uppgiftsskyldighetens omfattning.

Bestämmelsen, som har sin grund i 27 kap. 3 § miljöbalken, gäller även för kommunala myndigheter. Här bemyndigas dock endast statliga myndigheter att meddela föreskrifter. I samband med pågående lagstiftningsarbete vad gäller miljöbalken, kan det finnas anledning att se över bemyndigandet i miljöbalken så att även kommunfullmäktige kan bemyndigas att meddela föreskrifter.

4 § Om det finns särskilda skäl får berörd myndighet i det enskilda fallet, med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet eller annan omständighet, sätta ned eller

eftersänka avgift som har beslutats med stöd av denna förordning.

Berörda centrala myndigheter får på samma grunder och inom sina respektive ansvarsområden, meddela föreskrifter om nedsättning eller eftersänkning av avgift.

Genom kravet på särskilda skäl skall förhållandena avvika påtagligt från normalärendet. Skäl för att jämka en avgift kan vara att en ansökan återkallas och att myndighetens arbete med ärendet därför är mindre än om ansökan fullföljts. Andra exempel kan vara, att avgift enligt denna förordning utgår enligt olika kapitel vid samtidig prövning hos eller tillsyn av samma myndighet, eller att företaget är anslutet till EMAS e.dyl. system och att tillsynsbehovet har visat sig vara mindre än för en normalverksamhet. Vad gäller sistnämnda fråga har vi samrått med den av Miljödepartementet tillsatta arbetsgruppen om miljöbalkens tillämpning och tillsynsfrågor (Tillsynsgruppen) som utreder frågan närmare.

Eftersom det i avgiftsunderlagen som regel ligger poster som inte är direkt knutna till prövnings- eller tillsynsförfarandet i det enskilda fallet, kostnader för registerföring, tillsynsvägledning etc., är det ofta inte så enkelt att endast debitera avgift enligt det kapitel som anger högst avgift. Bl.a. i denna del, finns det skäl att framöver ta fram närmare tillämpningsföreskrifter. Vidare finns det behov av att ta fram generella regler om nedsättning av täktavgifter för mycket små täkter.

5 § Förvaltningsmyndighets beslut om betalning av avgifter får verkställas enligt utsökningsbalken.

Motsvarande regler om verkställighet såvitt gäller domstols domar eller beslut finns i 3 kap. 1 § 1 utsökningsbalken.

6 § *En myndighet får bestämma att dess beslut om avgift skall gälla omedelbart även om det överklagas.*

7 § *Bestämmelser om överklagande av beslut enligt denna förordning finns i 19 och 23 kap. miljöbalken.*

Övergångsbestämmelser

1. *Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.*
2. *Genom förordningen upphävs*
  - a) *förordningen (1989:598) om avgift för myndigheters verksamhet enligt miljöskyddslagen (1969:387),*
  - b) *förordningen (1984:381) om täktavgift, och*
  - c) *förordningen (1989:216) om kemikalieavgifter. Den sistnämnda förordningen gäller dock fortfarande ifråga om avgifter som inte har slutdebiterats när denna förordning träder i kraft.*
3. *För täktverksamhet för vilken täktavgift har bestämts enligt 4 § förordningen (1984:381) om täktavgift gäller äldre bestämmelser. Efter ett sådant täkttillstånds utgång eller efter omprövning av tillståndet skall dock denna förordning tillämpas.*
4. *I fråga om överklagande av beslut om avgift som har meddelats före ikraftträdandet av denna förordning gäller äldre bestämmelser.*
5. *Bestämmelser om fortsatt giltighet av föreskrifter som har meddelats med stöd av en lag som upphävs genom miljöbalken finns i 4 § lagen (1998:000) om införande av miljöbalken.*

Kommentarer till bilagan:

Vi har övervägt att justera beloppen i bilagan, eftersom den nu föreslagna avgiftsförordningen i vissa avseenden avviker från det ursprungliga förslaget. Mot bakgrund bl.a. av osäkerheterna vad gäller underlagen, har vi dock valt att endast ge till känna de förändringar vi anser bör göras. Vad gäller förändringar i bilagan,

kan det finnas skäl att avvakta erfarenheter av tillämpningen av miljöbalken för att bl.a. se hur avgifterna slår inom olika branscher.

I diskussionen nedan kommer vi att använda begreppet "grundbelopp" för att beteckna den del av avgiften som avser prövning och tillsynsvägledning samt begreppet "tillsynsbelopp" för att beteckna den del som skall täcka länsstyrelsernas operativa tillsyn.

I bilagan har gjorts några ändringar till följd av att ett antal s.k. B-verksamheter flyttats till A-listan efter det att Naturvårdsverket lämnade sitt förslag. Prövning i miljödomstol är dyrare än prövning i länsstyrelse. Vissa justeringar har gjorts i beloppen, bl.a. vad gäller kemiska industrier. Grundbeloppen för berörda verksamheter bör mer konsekvent höjas med omkring 20-30 procent.

Genom bestämmelser i miljöbalken respektive denna förordning ges miljödomstolarna och länsstyrelserna rätt att ta ut avgifter särskilt för kungörelsekostnader såväl i samband med att allmänheten ges tillfälle att yttra sig över ansökan som i samband med delgivning av beslutet. Eftersom avgifter för den sistnämnda kungörelsen var inräknad i underlaget för schablonavgiften, bör grundbeloppen sänkas. Sänkningen kan skäligen uppskattas till ett fast belopp om 500 kr per år.

Slutligen föreslås att schablonavgiften skall täcka även länsstyrelsernas operativa kemikalietillsyn vid verksamheterna. Detta bör föranleda, att tillsynsbeloppet höjs med tio procent.

Beloppen avseende prövning efter föreläggande respektive frivillig prövning, är satta på en sådan nivå att de inte bör påverkas av ovannämnda förslag till förändringar.

Bilaga

Förteckning över sådana miljöfarliga verksamheter för vilka skyldighet föreligger att betala avgift enligt 2 kap. i denna förordning

1. Miljöfarlig verksamhet som anges med beteckningarna A eller B i bilagan till förordningen (1998:001) om tillståndsprövning och anmälan avseende miljöfarlig verksamhet

1 a

VERKSAMHET

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
JORDBRUK, M.M.			
Djurhållning, m.m.			
Jordbruk med ladugård, stall eller annan anläggning för djur med utrymme för mer än 200 djurenheter, varvid som en djurenhet avses ett fullvuxet nötkreatur, en häst, två ungnöt, två suggor, tio slaktsvin, tio vuxna får eller getter, fem pålsdjur (avelshonor) eller 100 fjäderfän	01-1	3 000	1 300
Stall eller annan anläggning med utrymme för mer än 200 hästar (tävlingsstall eller träningsanläggning för hästsport eller ridskola, uthymingsstall eller ridklubb eller liknande anläggning)	92-1	3 000	1 300
VATTENBRUK			
Fiskodling för en nettoproduktion av mer än 20 ton fisk per år	05.02-1	120 kr/ton	40 kr/ton
MALM, MINERAL, KOL, OLJA, M.M.			
Kol			
Utvinning av eller gruvanläggning för brytning av stenkol	10.1-1	52 000	18 000
Provbrytning av stenkol	10.1-2	25 000	8 800
Råpetroleum och naturgas			
Anläggning för provborring efter, eller utvinning av, råolja eller naturgas	11.1-1		
- provborring eller utvinning till sjöss		10 300	3 600
- provborring på land		0	0
- utvinning på land		5 200	1 800
Uran- och toriummalm			
Utvinning av, eller gruvanläggning för brytning av, uran- eller toriummalm eller provbrytning av uran- eller toriummalm	12.0-1	187 000	66 000
Metallmalmer			
Utvinning av eller gruvanläggning för brytning av järnmalm eller anläggning för anrikning eller pelletering av järnmalm	13.1-1		
- utvinning av eller gruvanläggning för brytning av järnmalm med anläggning för anrikning eller pelletering av järnmalm		150 000	52 000
- endast fristående anrikningsverk eller pelleteringsverk		74 000	26 000
- utvinning av eller gruvanläggning för brytning av järnmalm utan anläggning för anrikning eller pelletering		74 000	26 000
Provbrytning av järnmalm	13.1-2	52 000	18 000
Utvinning av eller gruvanläggning för brytning av icke-järnmalm med undantag av uran- och toriummalm eller anläggning för anrikning av icke-järnmalm med undantag av uran- och toriummalm	13.2-1		

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
- utvinning av eller gruvanläggning för brytning av icke-järnmalm med undantag av uran- och toriummalm, med anläggning för anrikning		187 000	66 000
- endast fristående anrikningsverk		150 000	52 000
- utvinning av eller gruvanläggning för brytning av icke-järnmalm med undantag av uran- och toriummalm utan anläggning för anrikning		150 000	52 000
Provbrytning av icke-järnmalm med undantag av uran- och toriummalm	13.2-2	52 000	18 000
LIVSMEDEL, DRYCKESVAROR, M.M.			
Slakteri för en produktion baserad på mer än 5 000 ton slaktvikt per år	15.1-1		
- mer än 50 000 ton per år		74 000	26 000
- mer än 5 000 ton men högst 50 000 ton per år		25 000	8 800
Charkuteri- eller styckningsanläggning eller anläggning för tillverkning av köttkonserver, för en produktion av mer än 15 000 ton per år	15.1-3	52 000	18 000
Anläggning för bearbetning av slaktbiprodukter eller animaliskt avfall för en produktion baserad på mer än 10 000 ton råvara per år	15.1-6	74 000	26 000
Anläggning för bearbetning av slaktbiprodukter eller animaliskt avfall för en produktion baserad på mer än 1 000 men högst 10 000 ton råvara per år	15.1-7	25 000	8 800
Anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl eller fiskpellet för en produktion baserad på mer än 200 ton råvara per år	15.2-1		
- mer än 6 000 ton per år		52 000	18 000
- mer än 2 000 ton men högst 6 000 ton per år		25 000	8 800
- mer än 200 ton men högst 2 000 ton per år		10 300	3 600
Anläggning för beredning eller konservering av frukt, bär, rotfrukter eller grönsaker för en produktion baserad på mer än 2 000 ton råvara per år	15.3-1		
- mer än 50 000 ton per år		52 000	18 000
- mer än 2 000 ton men högst 50 000 ton per år		25 000	8 800
Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter för en produktion av mer än 1 000 ton per år	15.4-1		
- mer än 100 000 ton per år		74 000	26 000
- mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton per år		52 000	18 000
- mer än 1 000 ton men högst 50 000 ton per år		25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av margarin eller andra ätbara beredningar av animaliska eller vegetabiliska oljor eller fetter för en produktion av mer än 1 000 ton per år	15.4-3	25 000	8 800
Mejeri eller annan anläggning för tillverkning av mjölkbaserade produkter (med undantag av glass) för en produktion baserad på en invägning av mer än 50 000 ton per år	15.51-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av mer än 5 000 ton per år	15.52-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av kvarnprodukter för en produktion av mer än 50 000 ton per år	15.61-1	52 000	18 000
Anläggning för tillverkning av stärkelse- eller stärkelsederivat	15.62-1	52 000	18 000
Anläggning för framställning av beredda djurfoder för en produktion av mer än 50 000 ton spannmålsfodermedel eller mer än 1 000 ton annat fodermedel per år	15.7-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av socker	15.83-1	52 000	18 000
Anläggning för tillverkning av choklad eller konfektyr för en produktion av mer än 20 000 ton per år	15.84-1	52 000	18 000
Anläggning för rostning av kaffe för en produktion av mer än 3 000 ton per år	15.86-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av jäst	15.89-1	74 000	26 000
Anläggning för framställning av andra livsmedelsprodukter än som tidigare har nämnts för en produktion av mer än 15 000 ton per år	15.8-1	52 000	18 000
Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker där destillation förekommer	15.9-1	52 000	18 000
Bryggeri för en produktion av mer än 5 000 kubikmeter mältdryck per år	15.96-1		

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
- mer än 20 000 kubikmeter maltdryck per år		52 000	18 000
- mer än 5 000 men högst 20 000 kubikmeter maltdryck per år		25 000	8 800
Anläggning för framställning av malt	15.97-1	10 300	3 600
TEXTILVAROR			
Anläggning för blekning, färgning eller annan beredning av textilmaterial för en produktion av mer än 200 ton textilier eller garner per år	17-1		
- mer än 2 000 ton per år		74 000	26 000
- mer än 1 000 ton men högst 2 000 ton per år		52 000	18 000
- mer än 200 ton men högst 1 000 ton per år		25 000	8 800
PALSSKINN, LADER			
Anläggning för garvning eller annan beredning av pälsskinn för en produktion baserad på mer än 100 ton råvara per år	18.3-1		
- mer än 1000 ton per år		74 000	26 000
- mer än 100 ton men högst 1 000 ton per år		25 000	8 800
Anläggning för garvning eller annan läderberedning för en produktion baserad på mer än 100 ton råvara per år	19.1-1		
- mer än 1000 ton per år		74 000	26 000
- mer än 100 ton men högst 1 000 ton per år		25 000	8 800
TRAVAROR			
Sågverk eller anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning där mer än 60 000 kubikmeter toppmått volym råvara (rundvirke) eller kubikmeter virke (råvara) förbrukas per år	20-1		
- mer än 200 000 kubikmeter per år		52 000	18 000
- mer än 60 000 men högst 200 000 kubikmeter per år		25 000	8 800
Tillverkning av fanér, plywood, lamellträ, spånskivor eller andra produkter av spån	20.2-1	25 000	8 800
Tillverkning av träfiberskivor	20.203-1		
- mer än 20 000 ton per år		113 000	40 000
- högst 20 000 ton per år		52 000	18 000
MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR			
Anläggning för tillverkning av mekanisk eller kemimekanisk massa eller returfiberassa	21.111-1		
- för en produktionen av mer än 200 000 ton per år		113 000	40 000
- för en produktionen av högst 200 000 ton per år		74 000	26 000
Anläggning för tillverkning av halvkemisk massa	21.111-2	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av sulfatmassa	21.112-1		
- med blekeri för en produktion av mer än 300 000 ton per år		250 000	87 000
- med blekeri för en produktion av högst 300 000 ton per år		187 000	66 000
- utan blekeri		150 000	52 000
Anläggning för tillverkning av sulfitmassa	21.113-1		
- med blekeri för en produktion av mer än 300 000 ton per år		250 000	87 000
- med blekeri för en produktion av högst 300 000 ton per år		187 000	66 000
- utan blekeri		150 000	52 000

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
Anläggning för integrerad tillverkning av papper eller kartong	21.12-1	74 000	26 000
GRAFISK OCH FOTOGRAFISK PRODUKTION			
Tryckeri där tryckning sker med heatsetteknik	22.2-1	25 000	8 800
Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter fotografiskt material framkallas per år eller där processavloppsvatten omhändertas och mer än 100 000 kvadratmeter fotografiskt material framkallas per år	74.814-1		
- med utsläpp av processavloppsvatten:			
- mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material framkallas per år		25 000	8 800
- mer än 15 000 men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material framkallas per år		10 300	3 600
- där processavloppsvatten omhändertas		10 300	3 600
STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER, ANDRA GASFORMIGA BRÄNSLEN SAMT KÄRNBRÄNSLE			
Anläggning för tillverkning av koks eller andra produkter ur stenkol	23.1-1	74 000	26 000
Anläggning för framställning av gasformiga bränslen	40.2-1	52 000	18 000
Anläggning för raffinering av mineralolja	23.2-1		
- mer än 500 000 ton mineralolja per år		250 000	87 000
- högst 500 000 ton mineralolja per år		150 000	52 000
Anläggning för behandling, omhändertagande eller lagring av kärnbränsle	23.3-1	74 000	26 000
KEMIKALIER OCH KEMISKA PRODUKTER			
Anläggning för framställning av acetylen eller lustgas	24.11-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av färg- eller garvännen där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.12-1	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av färg- eller garvännen där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.12-2	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av oorganiska kemiska produkter där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner (dock ej tillverkning av gödselmedel eller oorganiska kväveprodukter)	24.13-1		
- anläggning för tillverkning klor eller natriumhydroxid (klor-alkali) med amalgammotoden		187 000	66 000
- anläggning för tillverkning av oorganiska kemiska produkter med undantag av klor eller natriumhydroxid (klor-alkali) med amalgammotoden		150 000	52 000
Anläggning för tillverkning av oorganiska kemiska produkter där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.13-2	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av organiska baskemikalier där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.14-1	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av organiska baskemikalier där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.14-2	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av gödselmedel eller oorganiska kväveprodukter, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.15-1	187 000	66 000
Anläggning för tillverkning av basplastpolymerer med undantag av epoxi- eller polyuretanpolymerer där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.16-1	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av basplastpolymerer av epoxi- eller polyuretanpolymerer där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.16-2	74 000	26 000
Anläggning för tillverkning av basplastpolymerer, där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.16-3	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av syntetiskt gummi, tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.17-1	113 000	40 000

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
Anläggning för tillverkning av syntetiskt basgummi, där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.17-2	25 000	8 800
Anläggning för kemisk eller biologisk tillverkning av bekämpningsmedel eller andra lantbruks- eller skogsbrukskemiska produkter	24.2-1	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av bekämpningsmedel eller andra lantbruks- eller skogsbrukskemiska produkter, där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.2-2	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av färg, lack, tryckfärg m.m. för en produktion av mer än 1 000 ton per år	24.3-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanser genom kemisk syntes	24.41-1	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanser genom biosyntetiska processer för en produktion baserad på en total reaktorvolym på mer än 10 kubikmeter	24.41-2	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanser läkemedelssubstans genom biosyntetiska processer för en produktion baserad på en total reaktorvolym på högst 10 kubikmeter	24.41-3	74 000	26 000
Anläggning för tillverkning av läkemedelssubstanser eller naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material	24.41-4	52 000	18 000
Anläggning för tillverkning av läkemedel genom enbart fysikaliska processer (farmaceutisk tillverkning)	24.42-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av yttaktiva ämnen, där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.5-1	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av rengöringsmedel, hygien- eller kroppsvårdsprodukter, där tillverkningen omfattar enbart fysikaliska processer, för en produktion av mer än 1 000 ton per år	24.5-2	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av krut eller andra sprängämnen, tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.61-1	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av krut eller andra sprängämnen eller pyrotekniska artiklar, där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.61-2	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av ammunition	29.6-1	10 300	3 600
Anläggning för tillverkning av fotokemikalier där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.64-1	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av fotografisk film eller fotografiskt papper eller fotokemikalier, där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.64-2	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av organiska kemiska produkter som inte ingår i någon annan punkt och där tillverkningen omfattar kemiska reaktioner	24.66-1	113 000	40 000
Anläggning för tillverkning av organiska kemiska produkter som inte ingår i någon annan punkt och där tillverkningen omfattar endast fysikaliska processer	24.66-2	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av regenererad cellulosa	24.7-1		
- mer än 5 000 ton per år		150 000	52 000
- högst 5 000 ton per år		74 000	26 000
GUMMI- OCH PLASTVAROR			
Anläggning för tillverkning av gummivaror genom vulkning för en produktion baserad på mer än 1 000 ton oavlad gummiblandning per år	25.1-1		
- mer än 10 000 ton per år		52 000	18 000
- mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per år		25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av plastprodukter, där tillverkningen omfattar ytterligare polymerisation av basplastpolymerer, för en produktion av mer än 10 ton per år	25.2-1		
- mer än 100 ton polyester eller motsvarande per år		25 000	8 800
- mer än 10 ton men högst 100 ton polyester eller motsvarande per år		10 300	3 600
Anläggning för tillverkning av plastprodukter, där tillverkningen inte omfattar ytterligare polymerisation av basplastpolymerer och där tillverkningen omfattar kalandrering eller beläggning	25.2-3	25 000	8 800

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
ICKE-METALLISKA MINERALISKA PRODUKTER			
Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, där mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per år	26.1-1		
- mer än 1 000 ton tung blykristall eller blykristall (helkristall) eller mer än 2 000 ton kristall (halvkristall) hanteras per år		52 000	18 000
- mer än 100 ton men högst 1 000 ton tung blykristall eller blykristall (helkristall) eller mer än 500 ton men högst 2 000 ton kristall (halvkristall) hanteras per år		25 000	8 800
- mer än 5 ton men högst 100 ton tung blykristall eller blykristall (helkristall) eller mer än 5 ton men högst 500 ton kristall (halvkristall) hanteras per år		10 300	3 600
Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, där mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per år	26.1-2		
- mer än 20 000 ton annat glas hanteras per år		74 000	26 000
- mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton annat glas hanteras per år		52 000	18 000
- mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton annat glas hanteras per år		25 000	8 800
- mer än 500 ton men högst 1 000 ton annat glas hanteras per år		10 300	3 600
Anläggning för tillverkning av mineralull (glasull eller stenull)	26-1		
- mer än 10 000 ton per år		74 000	26 000
- högst 10 000 ton per år		25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av keramiska produkter (med undantag av keramiska golvlager eller vägglattor eller murtegel) för en produktion av mer än 50 ton per år	26.2-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av keramiska golvlager eller vägglattor för en produktion av mer än 50 ton per år	26.3-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av tegel genom bränning	26.4-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av cement	26.51-1	150 000	52 000
Anläggning för framställning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion av mer än 10 000 ton per år	26.52-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av varor av lättbetong	26.611-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av varor av gips	26.62-1	25 000	8 800
Anläggning för tillverkning av asbest eller asbestbaserade produkter	26.829-1	52 000	18 000
Anläggning för tillverkning av lättklinker	26.829-2	25 000	8 800
STÅL OCH METALL			
Järn- eller stålverk med masugn, tunnelugn, ljusbågsugn eller AOD-konverter	27-1		
- mer än 1 000 000 ton per år		250 000	87 000
- mer än 100 000 ton per år men högst 1 000 000 ton per år		187 000	66 000
- högst 100 000 ton per år		74 000	26 000
Järn- eller stålverk utan smältugn men med varm- eller kallvalsning eller smide	27-2		
- för en produktion av mer än 50 000 ton per år		74 000	26 000
- för en produktion av högst 50 000 ton per år		52 000	18 000
Järn- eller stålverk med induktionsugnar, ESR-anläggning	27-3	52 000	18 000
Ferrolegeringsverk	27-4	150 000	52 000
Anläggning för pyro-, elektro- eller hydrometallurgisk framställning av icke-jämetallprodukter ur malm, anrikad malm, stoft eller koncentrat	27.4-1		
- för en produktion av mer än 80 000 ton per år		250 000	87 000
- för en produktion av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per år		150 000	52 000
- för en produktion av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per år		74 000	26 000
- för en produktion av högst 3 000 ton per år		25 000	8 800

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
Anläggning för smältning eller raffinering av icke-järnmetaller ur annan råvara än malm, anrikad malm, stoft eller koncentrat för en produktion av mer än 20 000 ton per år	27.4-2		
- för en produktion av mer än 80 000 ton per år		187 000	66 000
- för en produktion av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per år		113 000	40 000
Anläggning för smältning eller raffinering av icke-järnmetaller ur annan råvara än malm, anrikad malm, stoft eller koncentrat för en produktion av högst 20 000 ton per år	27.4-3		
- för en produktion av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per år		52 000	18 000
- för en produktion av högst 3 000 ton per år		25 000	8 800
ELEKTRISKA ARTIKLAR			
Anläggning för tillverkning av elektrisk tråd eller kabel	31.3-1	25 000	8 800
anläggning för tillverkning av batterier eller ackumulatörer där kadmium, bly eller kvicksilver ingår	31.4-1	150 000	52 000
Anläggning för tillverkning av batterier eller ackumulatörer där inte kadmium, bly eller kvicksilver ingår	31.4-2	52 000	18 000
Anläggning för tillverkning av kol- eller grafit elektroder	31.6-1	150 000	52 000
PLATTFORMAR			
Byggnad av plattformar som är avsedda att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden samt annan, än helt tillfällig, ankring eller förtöjning av plattformar för reparation, ombyggnad eller annan anledning	35.11-1	150 000	52 000
Plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd	35.11-2	74 000	26 000
EL, GAS, VARME OCH KYLA			
Kärnkraftverk och andra kärnreaktorer	40.1-1	74 000	26 000
Anläggning för förgasning eller förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 200 MW	40-1		
- gasturbinanläggning		25 000	8 800
- övriga anläggningar		113 000	40 000
Anläggning för förgasning eller förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 10 MW men högst 200 MW	40-2		
- mer än 100 MW men högst 200 MW		52 000	18 000
- mer än 10 MW men högst 100 MW		25 000	8 800
Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 200 MW	40.1-3	10 300	3 600
Gruppstation med vindkraftverk eller vindkraftverk med enstaka aggregat för en sammanlagd uttagen effekt av mer än 1 MW	40.1-4	5 200	1 800
Anläggning för utvinning - på annat sätt än genom vattentäkt - av värme eller kyla ur mark, luft, vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller ur grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen effekt av mer än 10 MW	40.3-1	10 300	3 600
INFRASTRUKTUR			
Hamnar, lastnings- eller lossningskajer som medger trafik med fartyg på mer än 1 350 ton	63.22-1	52 000	18 000
Civil flygplats med instrumentbana över 1 200 meter	63.23-1		
- mer än 50 000 landningar per år		187 000	66 000
- mer än 20 000 men högst 50 000 landningar per år		113 000	40 000
- mer än 5 000 men högst 20 000 landningar per år		52 000	18 000

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
- högst 5 000 landningar per år		25 000	8 800
Flottiljflygplats med en banlängd av mer än 1 200 meter	75.224-1	52 000	18 000
Annan flygplats där mer än 100 flygrörelser per år äger rum med undantag av civil flygplats med instrumentbana över 1 200 meter eller flottiljflygplats med en banlängd av mer än 1 200 meter	63.23-2	5 200	1 800
SKJUTBANOR, SKJUTFALT			
Skjutbana, skjutfält samt annan anläggning som disponeras av Försvarsmakten eller Försvarets materielverk och som är stadigvarande inrättad för användning (inklusive destruktion) av skarp ammunition eller sprängämnen utomhus	75.225-1		
- skjutbana för enbart finkalibrig ammunition		5 200	1 800
- övriga anläggningar		10 300	3 600
Civilt skjutfält som är stadigvarande inrättad för användning (inklusive destruktion) av skarp ammunition eller sprängämnen	29.6-2	10 300	3 600
HALSO- OCH SJUKVÅRD			
Akutsjukhus	85.11-1	25 000	8 800
Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar där etylenoxid används som steriliseringsmedel	85.14-1	10 300	3 600
TANKRENGÖRING			
Anläggning för tvättning av tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter	74.702-1	10 300	3 600
AVLOPPSRENING			
Avloppsanläggning som är dimensionerad för mer än 2 000 personekvivalenter	90.001-1		
- mer än 100 000 personekvivalenter		113 000	40 000
- mer än 20 000 men högst 100 000 personekvivalenter		52 000	18 000
- mer än 2 000 men högst 20 000 personekvivalenter		25 000	8 800
SKROT ELLER ANNAT AVFALL AN FARLIGT AVFALL			
Anläggning för återvinning av skrot eller avfall genom fragmentering eller annan bearbetning samt skrotupplag, om den hanterade avfallsmängden skrot eller avfall är mer än 10 000 ton per år eller om skrotet innehåller isolerolja (omfattar inte farligt avfall)	37-1		
- den hanterade avfallsmängden är mer än 50 000 ton per år		52 000	18 000
- den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton per år		25 000	8 800
Anläggning för sortering eller omlastning av avfall, om den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.002-1		
- den hanterade avfallsmängden för sortering är mer än 75 000 ton per år		25 000	8 800
- den hanterade avfallsmängden för sortering är mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per år		10 300	3 600
- den hanterade avfallsmängden för omlastning är mer än 10 000 ton per år		5 200	1 800
Anläggning för mellanlagring av avfall, om tillfört avfall lagras kortare tid än ett år och den totala avfallsmängden är mer än 10 000 ton vid något enskilt tillfälle under året (omfattar inte farligt avfall)	90.002-3	10 300	3 600
Anläggning för deponering, förbränning eller annan behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.004-1	113 000	40 000

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		lansstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
Anläggning för deponering, förbränning eller annan behandling än biologisk behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 100 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.004-2		
- den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per år		52 000	18 000
- den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per år		25 000	8 800
- den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 10 000 ton per år		10 300	3 600
Anläggning för biologisk behandling av avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 200 ton men högst 100 000 ton per år (omfattar inte farligt avfall)	90.003-1		
- den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per år		52 000	18 000
- den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per år		25 000	8 800
- den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per år		10 300	3 600
- den tillförda mängden avfall är mer än 200 ton men högst 1 000 ton per år		5 200	1 800
Uppläggning eller utsläpp av fast avfall (omfattar inte farligt avfall) eller något annat fast ämne på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten och där föroreningsrisken inte bedöms som ringa	90.007-1	10 300	3 600
FARLIGT AVFALL			
Anläggning för omlastning eller mellanlagring av oljeavfall eller förbrukade blybatterier eller annat farligt avfall	90.005-1	10 300	3 600
Anläggning för annan behandling än deponering av sådant farligt avfall som avses i förordningen (1996:971) om farligt avfall och förordningen (1997:645) om batterier, med undantag av förorenade uppgrävda massor, om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden är mer än 1 000 ton per år	90.006-1		
- behandling genom förbränning:			
- den tillförda mängden är mer än 25 000 ton per år		250 000	87 000
- den tillförda mängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per år		74 000	26 000
- den tillförda mängden är mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton per år		25 000	8 800
- annan behandling än förbränning:			
- den tillförda mängden är mer än 25 000 ton per år		113 000	40 000
- den tillförda mängden är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per år		52 000	18 000
- den tillförda mängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per år		25 000	8 800
Anläggning för annan behandling än deponering av sådant farligt avfall som avses i förordningen (1996:971) om farligt avfall och förordningen (1997:645) om batterier, med undantag av förorenade uppgrävda massor, om huvuddelen av det avfall som avses bli behandlat i anläggningen kommer från andra inrättningar och den tillförda mängden är högst 1 000 ton per år	90.006-2		
- behandling genom förbränning		25 000	8 800
- annan behandling än förbränning		10 300	3 600
Anläggning för annan behandling än deponering av sådant farligt avfall som avses i förordningen (1996:971) om farligt avfall och förordningen (1997:645) om batterier, om avfallet uppkommit i egen anläggning	90.006-3	10 300	3 600
Anläggning för behandling av farligt avfall i form av uppgrävda massor om den tillförda mängden är mer än 20 000 ton per år	90.006-4	52 000	18 000
Anläggning för behandling av farligt avfall i form av uppgrävda massor om den tillförda mängden är högst 20 000 ton per år	90.006-5		
- den tillförda mängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per år		25 000	8 800
- den tillförda mängden är högst 10 000 ton per år		10 300	3 600
Anläggning för deponering av farligt avfall om den tillförda mängden är mer än 1 000 ton per år	90.006-6		
- den tillförda mängden är mer än 25 000 ton per år		187 000	66 000
- den tillförda mängden är mer än 1 000 ton men högst 25 000 ton per år		113 000	40 000

Benämning av miljöfarlig verksamhet som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod utifrån SNI	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
Anläggning för deponering av farligt avfall om den tillförda mängden är högst 1 000 ton per år	90.006-7		
- den tillförda mängden är högst 1 000 ton per år		25 000	8 800
- deponering av högst 1 000 ton kvicksilverhaltiga belysningskällor per år		10 300	3 600
Anläggning för destruktion eller annan bearbetning av kasserade produkter som innehåller fullständigt eller ofullständigt halogenerade klorfluorkarboner eller halon	90.006-8	10 300	3 600
FÖRORENAD MARK M.M.			
Behandling av förorenad mark, förorenat grundvatten eller förorenade sediment (in situ)	90.006-9		
- behandlingen avser mer än 10 000 ton		25 000	8 800
- behandlingen avser högst 10 000 ton		10 300	3 600
BEGRAVNINGSVERKSAMHET			
Krematorium	93.03-1	10 300	3 600

1 b

VERKSAMHETER INOM VILKA FÖLJANDE PROCESSER INGÅR

Verksamheten klassificeras med företagets SNI-kod med en tilläggsbokstav efter ett bindestreck för angivande av process som föranleder miljöprovning.

Benämning av miljöfarlig process som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod för process som föranleder provning	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
Träskyddsbehandling genom tryck- eller vacuumimpregnering där träskyddsmedel används	-i1		
- mer än 10 000 kubikmeter per år		52 000	18 000
- mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per år		25 000	8 800
- högst 500 kubikmeter per år		10 300	3 600
Träskyddsbehandling genom doppling där träskyddsmedel används	-i2		
- mer än 10 000 kubikmeter per år		52 000	18 000
- mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per år		25 000	8 800
- högst 500 kubikmeter per år		10 300	3 600
Kemisk, elektrolytisk eller termisk ytbehandling av metall (t.ex. kromatering, anodisering, svartoxidering, passivering), annan beläggning med metall, betning med undantag av betning med betpasta, fosfatering med undantag av järnfosfatering, våttrumling av annan metall än aluminium eller stål	-y1		
- varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av			
- mer än 10 000 ton zink per år		25 000	8 800
- mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per år		10 300	3 600
- mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per år		5 200	1 800
- högst 100 ton zink per år		2 400	800
- varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av			
- mer än 10 000 ton zink per år		52 000	18 000
- mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per år		25 000	8 800
- mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per år		10 300	3 600
- högst 100 ton zink per år		5 200	1 800
- annan ytbehandling med utsläpp av process- och sköljvatten av			

Benämning av miljöfarlig process som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod för process som föranleder prövning	Avgift i kronor om	
		länsstyrelse utövar tillsynen	Kommun utövar tillsynen
- mer än 10 000 kubikmeter per år		52 000	18 000
- mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter år		25 000	8 800
- mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter per år		10 300	3 600
- högst 100 kubikmeter per år		5 200	1 800
- annan ytbehandling utan utsläpp av process- eller sköljvatten men med utsläpp av stoft		10 300	3 600
- annan ytbehandling utan utsläpp av process- eller sköljvatten eller stoft		2 400	800
Borttagning av lack eller färg från material av metall med termiska eller kemiska metoder för mer än 10 ton metallgods per år	-a1	25 000	8 800
Gjutning för en produktion av mer än 100 ton per år av järn, stål, aluminium eller magnesium	-g1		
- gjuteri där form- eller kärnsand användes:			
- mer än 10 000 ton per år		52 000	18 000
- mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per år		25 000	8 800
- mer än 200 ton men högst 1 000 ton per år		10 300	3 600
- mer än 100 ton men högst 200 ton per år		5 200	1 800
- gjuteri där form- eller kärnsand inte användes:			
- mer än 10 000 ton per år		25 000	8 800
- mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per år		10 300	3 600
- mer än 100 ton men högst 1 000 ton per år		5 200	1 800
Gjutning för en produktion av mer än 20 000 ton per år av andra metaller än järn, stål, aluminium eller magnesium	-g3	150 000	52 000
Gjutning för en produktion av mer än 10 ton men högst 20 000 ton per år av andra metaller än järn, stål, aluminium eller magnesium	-g4		
- mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per år		113 000	40 000
- mer än 3 000 ton men högst 10 000 ton per år		74 000	26 000
- mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per år		25 000	8 800
- mer än 200 ton men högst 1 000 ton per år		10 300	3 600
- mer än 50 ton men högst 200 ton per år		5 200	1 800
- mer än 10 ton men högst 50 ton per år		2 400	800
Verkstadsindustri med mer än 100 000 kvadratmeter verkstadsyta (exklusive yta för enbart montering)	-v1	150 000	52 000
Verkstadsindustri med mer än 20 000 men högst 100 000 kvadratmeter verkstadsyta (exklusive yta för enbart montering)	-v2		
- mer än 20 maskinbearbetningsplatser		74 000	26 000
- högst 20 maskinbearbetningsplatser		52 000	18 000
Verkstadsindustri med högst 20 000 kvadratmeter verkstadsyta (exklusive yta för enbart montering) där det förekommer metallbearbetning och där antalet maskinbearbetningsplatser är fler än 20	-m1	74 000	26 000

1 c

VERKSAMHETER INOM VILKA HANTERING AV KEMISKA ÄMNEN, M.M. SKER

Verksamheten klassificeras med företagets SNI-kod med en tilläggsbokstav efter ett bindestreck för angivande av provningskål.

Benämning av miljöfarlig hantering som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6§ miljöbalken	Kod för provningskål	Avgift i kronor om	
		Länsstyrelse utövar tillsynen	kommun utövar tillsynen
Förbrukning av mer än 500 ton organiska lösningsmedel per år (dock ej mineralolja eller vegetabilisk olja i ark- och tidningsoffsetfärg)	-o1	150 000	52 000

Benämning av miljöfarlig hantering som ska tillståndsprövas enligt 9 kap. 6 § miljöbalken	Kod för prövnings-skäl	Avgift i kronor om	
		Länsstyrelse utövar tillsynen	kommun utövar tillsynen
Förbrukning av mer än 5 ton men högst 500 ton halogenerade lösningsmedel eller förbrukning av mer än 10 ton men högst 500 ton organiska lösningsmedel (dock ej mineralolja eller vegetabilisk olja i ark- och tidningsoffsetfärg) per år	-o2		
- mer än 200 ton men högst 500 ton organiska eller halogenerade organiska lösningsmedel per år		74 000	26 000
- mer än 50 ton men högst 200 ton organiska eller halogenerade organiska lösningsmedel per år		52 000	18 000
- mer än 20 ton men högst 50 ton organiska eller halogenerade organiska lösningsmedel per år		25 000	8 800
- mer än 10 ton men högst 20 ton organiska eller halogenerade organiska lösningsmedel per år		10 300	3 600
Framställning av produkter där mer än 500 ton organiska lösningsmedel ingår per år	-o4	25 000	8 800
Framställning av produkter där mer än 10 ton halogenerade organiska lösningsmedel ingår per år	-h1	25 000	8 800
Omtappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år	-h3	10 300	3 600
Omtappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år	-h4	10 300	3 600
Hantering av mer än 50 000 ton olja eller andra kemiska produkter per år	-k1	25 000	8 800
Lagring av mer än 50 miljoner normal kubikmeter naturgas per år	-n1	25 000	8 800
Lagring av timmer på land med begjutning av vatten eller anläggning för lagring av timmer i vatten, om lagerkapaciteten är mer än 10 000 kubikmeter toppmått volym	-t1	10 300	3 600

2. Annan än i avdelning 1 angiven miljöfarlig verksamhet som har prövats efter föreläggande att ansöka om tillstånd, se 9 kap. 6 § andra stycket miljöbalken (1998:000)

Avgift: 3 000 kronor.

3. Annan än i avdelning 1 och 2 angiven miljöfarlig verksamhet som har prövats frivilligt, se 9 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken (1998:000)

Avgift: 1 000 kronor.

34. Förslag till Förordning (1998:000) om avgifter för myndigheters prövning enligt lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning

I 13 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om avgift för en myndighets prövning av fråga om tillstånd eller medgivande enligt 5-7 och 9 §§ i lagen. Regeringen får överlåta åt myndigheten att meddela sådana föreskrifter. Regeringen bemyndigas inte att överlåta föreskriftsrätt till kommunfullmäktige såvitt gäller kommunal myndighets verksamhet. Denna förordning föreslås därför gälla för såväl länsstyrelsernas som kommunernas hantering. Det är önskvärt att bemyndigandena i lagen ses över så att kommunerna ges föreskriftsrätt inom avgiftsområdet.

I övrigt följer vårt förslag i huvudsak Naturvårdsverkets.

1 § Enligt denna förordning får länsstyrelsen ta ut avgift för prövning av fråga om tillstånd eller medgivande som avses i 6, 7 eller 9 §§ lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.

En kommunal myndighet får på motsvarande sätt ta ut avgift för prövning av fråga om tillstånd eller medgivande som avses i 5-7 eller 9 §§ i lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.

2 § Avgift enligt 1 § får tas ut av länsstyrelsen i enlighet med vad som framgår av andra stycket.

För avgiftens storlek m.m. gäller bestämmelserna i 9-12 §§ avgiftsförordningen (1992:191), varvid nedan angiven avgiftsklass tillämpas:

<i>Ärendeslag</i>	<i>Avgiftsklass</i>
<i>Tillstånd eller medgivande som avses i 1 §</i>	5

Länsstyrelsen tar emot och redovisar avgiften.

Sista stycket är nytt i förhållande till Naturvårdsverkets förslag.

3 § För en kommunal myndighets prövning gäller 2 § i denna förordning såvitt gäller avgiftens storlek.

Bestämmelserna om kommunala avgifter har ändrats i förhållande till Naturvårdsverkets förslag. Här föreslås enbart en bestämmelse rörande avgiftens storlek som hänvisar till vad som gäller när länsstyrelsen prövar ett ärende. Vidare föreslås i följande paragraf att nedsättningsmöjligheten även skall gälla för kommunal myndighet. Mer administrativa uppgifter utelämnas. Sådana uppgifter bör föreskrivas av kommunen och det förutsätts att ändring sker i lagförslagets bemyndigande i samband med den fortsatta hanteringen.

4 § Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen eller den kommunala myndigheten i det enskilda fallet sätta ned eller efterskänka avgiften.

5 § Beslut om betalning av avgift får verkställas enligt utskökningsbalken.

6 § En kommuns beslut enligt denna förordning överklagas till länsstyrelsen.

Bestämmelser i övrigt om överklagande av beslut enligt denna förordning finns i 16 § lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

35. Förslag till Förordning (1998:000) om miljöskaktions- avgifter

Ett väl fungerande sanktionssystem är ett väsentligt led i en reglering som skall utgöra ett effektivt värn för vår miljö. Det nuvarande sanktionssystemet har inte fungerat på avsett sätt. För att råda bot på bristerna har straffbestämmelserna samordnats och skärpts i miljöbalken. Dessutom har ett system med miljöskaktionsavgifter införts. Miljöskaktionsavgifterna skall ersätta de nuvarande miljöskyddsavgifterna och därmed på ett bättre sätt motsvara behovet av effektiva sanktioner.

Det förslag till förordning om miljöskaktionsavgifter som lämnas nedan bygger till stor del på Naturvårdsverkets rapport 4791 Miljöskaktionsavgifter. Det bör dock nämnas att vi på en del punkter gjort inte enbart språkliga utan även materiella ändringar, till exempel har några överträdelser utgått och andra tillkommit i bilagan till förordningen. Det bör särskilt nämnas att vi inte föreslår någon regel om att ny avgift inte får beslutas för en pågående överträdelse förrän tre månader har gått. Hur snabbt ett beslut om ny avgift skall fattas i sådana fall måste bedömas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet med beaktande bl.a. av att näringsidkaren får skälig tid för rättelse.

Det kan nämnas att regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 1998 har givit Naturvårdsverket i uppdrag att föreslå ytterligare överträdelser som är lämpliga att ingå i en tariff om miljöskaktionsavgifter. Regeringen har i det sammanhanget särskilt framhållit villkorsöverträdelser. Uppdraget skall redovisas senast den 30 november 1998.

1 § Miljöskaktionsavgift enligt 30 kap. miljöbalken skall tas ut för sådana överträdelser och med de belopp som anges i bilagan till denna förordning.

2 § Det åligger tillsynsmyndigheten att utreda misstänkta fall av överträdelser och att, i de fall en överträdelse konstateras, besluta om påförande av miljöstraffavgift.

3 § Om en överträdelse upprepas inom två år från ett beslut om påförande av miljöstraffavgift, får miljöstraffavgift påföras med dubbla det belopp som anges i bilagan till denna förordning, dock högst 500 000 kr.

4 § Om ett vitesföreläggande har överträtts skall miljöstraffavgift inte tas ut för en överträdelse som omfattas av föreläggandet.

5 § Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om den ordning i vilken miljöstraffavgifter skall betalas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

*Bilaga***Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd****Förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd**

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- utan att tillstånd har meddelats anlägger fabrik, annan inrättning eller annan miljöfarlig verksamhet som i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har beteckningen A eller B.</i>	<i>A-verksamhet 300 000 kr B-verksamhet 150 000 kr</i>
<i>- utan att tillstånd har meddelats driver fabrik, annan inrättning eller annan miljöfarlig verksamhet som enligt bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd inte får drivas utan tillstånd.</i>	<i>Engångsavgift A-verksamhet 100 000 kr B-verksamhet 50 000 kr</i>
<i>- innan anmälan har gjorts anlägger eller driver fabrik, annan inrättning eller annan miljöfarlig verksamhet som i bilagan till förordningen (1998:000) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har beteckningen C.</i>	<i>Anläggande av verksamhet 25 000 kr Engångsavgift Drift av verksamhet 10 000 kr</i>
<i>- innan anmälan har gjorts tar i bruk byggnader, lokaler eller anläggningar, i fall där det är föreskrivet att anmälan skall göras. (33 §)</i>	<i>Lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling 5 000 kr och i övrigt 10 000 kr Engångsavgift</i>

Förordningen (1998:000) om träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- åsidosätter kravet på att impregneringsanläggningen skall vara placerad under tak på en invallad platta av vattentät betong utan golvbrunnar. (4 §)</i>	<i>10 000 kr</i>
<i>- åsidosätter kravet på att ventilationsluft från torkning av impregnerat virke samt från anläggningens vakuumpump och lucköppning skall avledas minst tre meter över byggnadens högsta punkt. (18 §)</i>	<i>10 000 kr</i>

Förordningen (1998:000) om ytbehandling genom järnfosfatering

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- åsidosätter kravet på att process- och sköljkar skall vara invallade så att badlösningar vid spill eller haverier kan samlas upp. (8 §)</i>	<i>10 000 kr</i>
<i>- åsidosätter kravet på att torra kemiska produkter som avses att användas i verksamheten och torrt avfall i avvaktan</i>	<i>10 000 kr</i>

*på bortforsling skall förvaras under tak eller att flytande kemiska produkter som avses att användas i verksamheten och flytande avfall i avvaktan på bortforsling skall förvaras på invallad yta under tak.
(9 §)*

Statens naturvårdsverks kungörelse (SNFS 1990:6) med föreskrifter om kontroll av utsläpp av processavloppsvatten från fabriker för framställning av massa, papper eller fiberskivor

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

Avgiftsbelopp

*- underlåter att föra journal över underhållsåtgärder och funktionskontroller.
(19 §)*

25 000 kr

Statens naturvårdsverks kungörelse (SNFS 1990:14) med föreskrifter om kontroll av utsläpp till vatten- och markrecipient från anläggning för behandling av avloppsvatten från tätbebyggelse

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

Avgiftsbelopp

*- underlåter att föra journal över underhållsåtgärder och funktionskontroller.
(19 §)*

Avloppsreningsverk med anslutning

> 20 000 pe

25 000 kr

2 001-20 000 pe

15 000 kr

501-2 000 pe

10 000 kr

< 500 pe

5 000 kr

Statens naturvårdsverks kungörelse (SNFS 1991:4) med föreskrifter om kontroll av utsläpp av kväveoxider och svaveloxider till luft från förbränning i fasta anordningar

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

Avgiftsbelopp

- underlåter att i fråga om fast förbränningsanordning minst en gång per år låta ackrediterat laboratorium utföra kontroll av mätsystemet för SO₂, NO_x, NO, NO₂, O₂ och CO₂, eller, i fall där den årliga drifttiden understiger 2 000 drifttimmar, låta utföra kontroll en gång per 2 000 drifttimmar, dock minst en gång vart tredje år.

50 000 kr

(13 a §)

- underlåter att föra journal över kalibreringar, underhållsåtgärder samt resultatet av dessa åtgärder.

25 000 kr

(15 §)

Statens naturvårdsverks kungörelse (SNFS 1993:1) med föreskrifter om miljörapport för tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- åsidosätter skyldighet att ge in miljörapport senast tre månader från utgången av kalenderåret eller den tidpunkt som bestämts i ett skriftligt beslut om anstånd. (3 §)</i>	<i>A-verksamhet 10 000 kr B-verksamhet 5 000 kr</i>

Vattenverksamhet

Miljöbalken

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- utför markavvattning utan tillstånd. (11 kap. 9 §)</i>	<i>Markavvattning för skogsbrukets behov utan tillstånd 5 000 kr om arealen som påverkas är mindre än 10 ha respektive</i>
<i>- utför markavvattning inom områden där det är särskilt angeläget att våtmarkerna bevaras och regeringen har förbjudit markavvattning. (11 kap. 14 §)</i>	<i>25 000 kr vid 10-100 ha och 50 000 kr vid mer än 100 ha</i>

*Markavvattning för
jordbruksbehov utan
tillstånd
dikeslängd < 1 000 m
5 000 kr
1 000- 10 000 m
25 000 kr
> 10 000 m
50 000 kr*

*Vid markavvattning i strid
mot utfärdat förbud utgår
dubbel avgift.
Engångsavgift*

Täkter, jordbruk och annan verksamhet

Miljöbalken

*Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid
bedrivande av näringsverksamhet*

Överträdelse

*-utan att föreskrivet tillstånd har meddelats
utför täkt av berg, sten, grus, sand, lera,
jord, torv eller andra jordarter.
(12 kap. 1 §)*

Avgiftsbelopp

*25 000 kr + 30 kr per ton
utbrutet material*

Förordningen (1998:000) om täkter, samråd, miljöhänsyn i jordbruket m.m.

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- åsidosätter föreskriven skyldighet för den som exploaterar en täkt eller bedriver en stenkrossrörelse att årligen till länsstyrelsen lämna uppgift om produktionen enligt föreskrifter som har meddelats av Statens naturvårdsverk. (2 §)</i>	<i>5 000 kr</i>
<i>- sprider stallgödsel eller andra organiska gödselmedel i strid mot vad som anges i 10 §.</i>	<i>5 000 kr om spridning skett på 1-10 ha respektive 10 000 kr om 11-25 ha 15 000 kr om 26-50 ha 20 000 kr om > 50 ha</i>
<i>- åsidosätter kravet på att vid lagring av stallgödsel 1. påfyllning av flytgödselbehållare och urinbehållare skall ske under täckning, eller 2. flytgödselbehållare och urinbehållare skall ha ett stabilt svämtäcke eller annan täckning som effektivt minskar ammoniakförlusterna. (13 §)</i>	<i>5 000 kr</i>
<i>- åsidosätter kravet för jordbruksföretag med mer än 5 ha åkermark att ha en viss del av marken höst- eller vinterbevuxen enligt vad som framgår av 17 §.</i>	<i>Om arealen av marken som inte har hållits höst- eller vinterbevuxen enligt kraven är</i>

1-10 ha
 5 000 kr
 11-50 ha
 10 000 kr
 > 50 ha
 15 000 kr

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1991:1) om begränsning av antalet djur i ett jordbruk

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- åsidosätter föreskrifter om begränsning av antalet djur i ett jordbruk.</i>	<i>15 000 kr per tiotal djurenheter</i>

Genteknik

Miljöbalken

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- avsiktligt sätter ut genetiskt modifierade organismer eller på marknaden släpper ut en produkt som innehåller eller består av sådana organismer utan tillstånd. (13 kap. 12 §)</i>	<i>150 000 kr</i>

Kemiska produkter

Miljöbalken

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
---------------------	----------------------

<i>- yrkesmässigt överlåter dödskallemärkta kemiska produkter utan tillstånd. (14 kap. 12 §)</i>	<i>25 000 kr</i>
--	------------------

Förordningen (1995:636) om ämnen som bryter ned ozonskiktet

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
---------------------	----------------------

<i>- använder CFC eller övriga CFC för påfyllning av befintliga kyl-, värme- eller andra klimatanläggningar. (2 §)</i>	<i>CFC, övriga CFC och halon 10 000 kr + 1 200 kr/kg otillåtet använt ämne</i>
--	--

<i>- efter den 31 december 1999 använder CFC eller övriga CFC som arbetsmedium i en befintlig kyl-, värme- eller annan klimatanläggning. (2 §)</i>	<i>HCFC 5 000 kr + 600 kr/kg otillåtet använt ämne</i>
--	--

<i>- använder HCFC som arbetsmedium vid nyproduktion eller nyinstallation av kyl-, värme- eller andra klimatanläggningar. (2 §)</i>	
---	--

<i>- efter den 31 december 2001 använder HCFC för påfyllning av befintliga kyl-,</i>	
--	--

*värme- eller andra klimatanläggningar.
(2 §)*

*- använder halon i eller vid installation av
brandsläckningsanordning.
(2 §)*

Förordningen (1996:971) om farligt avfall

*Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid
bedrivande av näringsverksamhet*

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- på väg transporterar farligt avfall som uppkommit i yrkesmässig verksamhet utan att ha särskilt tillstånd för detta. (12 §)</i>	<i>10 000 kr</i>
<i>- underlåter att till länsstyrelsen anmäla transport av eget farligt avfall. (18 §)</i>	<i>10 000 kr</i>
<i>- i egenskap av avsändare underlåter att upprätta ett transportdokument med uppgift om avsändare, mottagare, transportör, avfallsslag och avfallsmängd. (19 §)</i>	<i>5 000 kr</i>
<i>- underlåter att till länsstyrelsen anmäla transport av farligt avfall som har uppkommit i yrkesmässig verksamhet. (21 §)</i>	<i>10 000 kr</i>

Förordningen (1998:000) om kemiska produkter och biotekniska organismer

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- tillverkar eller inför kemiska produkter utan att i tid göra föreskriven produktanmälan till Kemikalieinspektionens produktregister. (10 §)</i>	<i>< 5 produkter 5 000 kr 5-50 produkter 25 000 kr > 50 produkter 100 000 kr</i>

Förordningen (1998:000) om bekämpningsmedel

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

<i>Överträdelse</i>	<i>Avgiftsbelopp</i>
<i>- själv eller genom anställd personal yrkesmässigt använder bekämpningsmedel i klass 1 utan att de särskilda utbildningskraven för användning av medel i klass 1 är uppfyllda. (13 §)</i>	<i>20 000 kr</i>
<i>- själv eller genom anställd personal yrkesmässigt använder bekämpningsmedel i klass 2 utan att de särskilda utbildningskraven för användning av medel i klass 2 är uppfyllda. (13 §)</i>	<i>5 000 kr</i>

Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1986:2) om anmälan till produktregistret

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

Avgiftsbelopp

- påbörjar yrkesmässig tillverkning eller införsel av kemiska produkter utan att göra verksamhetsanmälan till Kemikalieinspektionens produktregister, och inte samtidigt har åsidosatt sin skyldighet att göra produktanmälan.

*5 000 kr
Engångsavgift*

(1 §)

- har gjort produktanmälan men inte i tid lämnar kompletterande uppgifter om de mängder som har tillverkats eller förts in till Sverige under föregående kalenderår.

5 000 kr

(7 §)

Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1987:4) om förpackningar och om förvaring av hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

Avgiftsbelopp

- yrkesmässigt saluhåller kemiska produkter i förpackningar som helt saknar barnskyddande förslutning i fall där det är föreskrivet att förpackningarna skall ha barnskyddande förslutningar som uppfyller särskilda krav.

15 000 kr

(3 §)

- yrkesmässigt saluhåller kemiska produkter i förpackningar som helt saknar avkännbar varningsmärkning i fall där det är föreskrivet att förpackningarna skall ha avkännbar varningsmärkning som uppfyller särskilda krav.

(3 a §)

Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1990:10) om träskyddsbehandlat virke

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

Avgiftsbelopp

- yrkesmässigt överlåter buntat träskyddsbehandlat virke utan att föreskriven information finns på buntarna.

(9 och 10 §§)

5 000 kr

- yrkesmässigt överlåter träskyddsbehandlat virke som inte är buntat utan att det på anslag vid virket finns information om de begränsningar i användningen som enligt särskilda föreskrifter gäller för virket.

(9 och 11 §§)

5 000 kr

Statens naturvårdsverks kungörelse (SNFS 1991:1) med föreskrifter om återföringssystem för bensingaser vid tankställen för motorfordon

Miljösanktionsavgift skall betalas av slutförsäljare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

*- överlåter motorbensin trots att kontrollintyg visar att återföringssystem saknas eller inte fungerar, att brister i underhåll har upptäckts eller att utrustningen för steg 2 inte omfattas av typgodkännande.
(25 §)*

Avgiftsbelopp

Bensinstation där nedanstående volym motorbränslen hanteras per år:
 $< 1\ 000\ m^3$
 20 000 kr
 $1\ 000-5\ 000\ m^3$
 30 000 kr
 $> 5\ 000\ m^3$
 40 000 kr
om överlåtelse sker trots att återföringssystem saknas

Övriga överträdelser

5 000 kr

Statens naturvårdsverks kungörelse (SNFS 1992:16) med föreskrifter om kyl- och värmepumpanläggningar innehållande CFC, HCFC och HFC ("köldmediekungörelsen")

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

- åsidosätter krav på ackreditering/certifiering vid installation och reparation av

Avgiftsbelopp

10 000 kr

*kylanläggningar.
(4 och 14 §§)*

*- underlåter att utföra eller rapportera resultat 5 000 kr
av återkommande kontroll.
(11 och 16 §§)*

Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1994:12) om klassificering och märkning av kemiska produkter

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

Avgiftsbelopp

- yrkesmässigt saluhåller hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter utan att de är märkta med föreskriven risk- och skyddsinformation som förstås av svensktalande.

15 000 kr

Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1994:13) om varuinformationsblad

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

Avgiftsbelopp

*- yrkesmässigt överlåter hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter utan att vidta åtgärder för att lämna varuinformationsblad där det är föreskrivet att sådana skall lämnas.
(3 §)*

15 000 kr

Statens naturvårdsverks föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel

Miljösanktionsavgift skall betalas av näringsidkare som vid bedrivande av näringsverksamhet

Överträdelse

Avgiftsbelopp

- underlåter att skriftligen anmäla till kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet om spridning av bekämpningsmedel i fall där detta är föreskrivet.

10 000 kr

Engångsavgift

(11 §)

Ekonomiska konsekvenser och andra konsekvenser av våra förslag

Inledning

En följd av miljöbalksförslaget blir att berörda myndigheter får ett antal nya arbetsuppgifter. Vidare kan konstateras att miljöbalken bl.a. syftar till att höja ambitionsnivån rent allmänt vad gäller myndigheternas verksamhet inom balkens tillämpningsområde. I propositionen om miljöbalk framgår att regeringen anser att utgångspunkten skall vara att full kostnadstäckning skall uppnås för myndigheters och kommuners verksamhet enligt miljöbalken. Vidare uttalas att detta så långt möjligt skall ske genom avgifter.

Kommunerna ges i miljöbalken ett generellt bemyndigande att ta ut avgifter inom hela balkens tillämpningsområde och av propositionen om miljöbalk framgår att de tillkommande arbetsuppgifter kommunerna får till följd av ändrad lagstiftning och som inte går att täcka med avgifter, skall finansieras av staten. Storleken på det underskott som kan komma att finansieras över statsbudgeten är därför i princip oberoende av om ansvaret för arbetsuppgifterna åvilar statlig eller kommunal huvudman.

Tanken är sålunda att myndigheternas arbete med miljöfrågor skall intensifieras och att kostnaderna så långt möjligt skall täckas av avgifter.

Resonemangen i det följande rör i huvudsak konsekvenser som är mer direkt kopplade till våra förslag och kommer inte annat än för sammanhangets skull att ha hela miljöbalken som utgångspunkt.

Närmare om våra överväganden och förslag

Inledning

I det föregående har vi föreslagit ett antal förordningar till miljöbalken. Bland dessa förordningar finns förslag till en sammanhållen förordning om avgifter för prövning och tillsyn enligt

miljöbalken (i detta kapitel kallat avgiftsförordningen) i huvudsak för statliga myndigheters verksamhet samt en förordning om avgifter för myndigheters prövning enligt lagen (1998:000) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning. Såvitt gäller avgifter kan vidare nämnas att vi föreslår en särskild förordning om miljöstraffavgifter. Sistnämnda avgifter har givetvis inte kommit till i syfte att finansiera miljöbalken men kan inte bortses från i detta sammanhang.

Förslagen rörande avgiftsförordning respektive avgifter för myndigheters prövning enligt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning, bygger i stora delar på det underlag som har lämnats över genom Naturvårdsverkets rapport 4790 om *Avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken* samt Kemikalieinspektionens *Slutredovisning av uppdrag om avgifter enligt miljöbalken på kemikalieområdet*. I arbetet att ta fram Naturvårdsverkets rapport har företrädare för bl.a. Riksrevisionsverket och Svenska kommunförbundet medverkat.

Vårt förslag innebär i vissa fall en skärpning av enskilda bestämmelser i Naturvårdsverkets och Kemikalieinspektionens förslag. Härutöver föreslår vi avgifter inom ytterligare ett antal områden, t.ex. avgifter för myndigheters kostnader - kungörelser, utrednings- och analyskostnader m.m. - samt avgifter för länsstyrelsernas arbete med miljökonsekvensbeskrivningar och miljöriskområden.

Genom ovannämnda förslag jämte de bestämmelser som redan finns i miljöbalken om rättegångskostnader och om skyldighet att ersätta miljödomstols eller övriga myndigheters kostnader, kommer en mycket stor del av myndigheternas verksamhet att kunna finansieras genom avgifter.

Som nämns i samband med förslaget till avgiftsförordning, har regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 1998 uppdragit åt Naturvårdsverket att ta fram förslag till avgifter vad gäller myndigheters verksamhet enligt 15 kap. miljöbalken om avfall och producentansvar. Uppdraget skall redovisas senast den 30 november 1998. Vi lämnar därför inga egna förslag i denna del. Regler om avgifter i förordningen (1997:645) om batterier ändras inte genom våra förslag.

Inom vissa områden är finansiering genom avgifter inte möjlig, eftersom det inte finns något tillräckligt klart definierat avgiftskollektiv. Avgifter kan också från andra synpunkter vara olämpliga. Inom de flesta av dessa områden utförs dock arbetsuppgifter redan idag.

Verksamheter som vi inte föreslår skall avgiftsfinansieras

Enligt 8 kap. 7 § regeringsformen får inte riksdagen delegera beslutanderätten angående skatter till regeringen eller underlydande myndigheter. Delegationsmöjlighet finns dock för avgifter. I propositionen om miljöbalk och i anslutning till förslaget om avgiftsförordning diskuteras dessa gränsdragningsfrågor närmare. Vi har funnit att ett antal myndighetsuppgifter inte kan finansieras genom avgifter. I andra fall har vi funnit att avgifter inte är lämpliga eftersom de skulle motverka syftet med den bakomliggande regleringen.

De delar av tillsynsvägledningen som bl.a. rör tillsyn över annans tillsyn eller samordning av tillsyn, liksom den form av tillsyn som vi benämner uppsikt, har vi i huvudsak bedömt falla utanför det område som är lämpligt att avgiftsbelägga. Länsstyrelsernas arbete med sammanställningar enligt 6 kap. 12 § miljöbalken kan enligt vår mening inte avgiftsbeläggas. Vidare kommer arbete med miljökvalitetsnormer i princip att kunna avgiftsfinansieras endast i den utsträckning fråga är om tillsyn.

Andra exempel är arbete med reservatsbildning samt tillsyn över och skötsel av skyddade områden. - Vad gäller skötsel av skyddade områden har vi dock uttryckligen pekat på möjligheten att handla upp tjänster för att på så sätt pressa ned kostnaderna.

Prövning av överklagade beslut förutsätts öka, bl.a. med tanke på att kommunerna kommer ges möjlighet att i större utsträckning ta över tillsynsuppgifter samt att antalet s.k. C-listade verksamheter enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd kommer att ökas. Hantering av överklagade ärenden avgiftsfinansieras inte i dag men det kan övervägas att på sikt öppna en möjlighet att även täcka sådant arbete med någon form av avgift.

Mot bakgrund av frågans principiella karaktär, har vi emellertid avstått från att föreslå något i denna del. Frågan diskuteras närmare i anslutning till förslaget om avgiftsförordning.

Verksamhet som vi föreslår skall avgiftsfinansieras

Som framgår av tabellen i det följande syftar vårt förslag till att avgifter liksom idag skall utgå vid prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet (9 kap. miljöbalken), verksamhet avseende kemikalier och biotekniska organismer (14 kap. miljöbalken), täktverksamhet och miljöhänsyn i jordbruket (12 kap. miljöbalken), genteknisk verksamhet (13 kap. miljöbalken), ärenden enligt förordningen (1998:000) om farligt avfall och om dumpning av avfall (15 kap. miljöbalken) samt en stor del av ärendena rörande naturvård och skydd av vilt levande djur- eller växtarter (7, 8 respektive 12 kap. miljöbalken).

Vad gäller prövning och tillsyn över vattenverksamhet (11 kap. miljöbalken) förekommer i dag avgifter endast i mycket ringa omfattning. Genom vårt förslag är det tänkt att avgifter skall införas för i princip all sådan hantering i första instans. Vad gäller mål om tillstånd till vattenverksamhet finns dessutom i miljöbalken regler om rättegångskostnader.

Andra områden som vi föreslår skall avgiftsfinansieras är myndigheters arbete i ärenden hos regeringen om tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. miljöbalken, hantering av miljökonsekvensbeskrivningar (6 kap. miljöbalken), ärenden rörande miljöriskområden (10 kap. miljöbalken) samt ärenden om tillträde till annans fastighet (28 kap. miljöbalken). Dessa ärendetyper ingår inte i Naturvårdsverkets förslag och kostnaderna förknippade med dessa är i vissa avseenden svåra att uppskatta. Vi gör dock den bedömningen att hanteringen i huvudsak skall kunna avgiftsfinansieras genom våra förslag. Vad gäller regeringsprövningen täcks dock inte regeringens egen hantering av våra förslag.

Vidare föreslår vi att det införs regler som gör det möjligt att i större utsträckning än idag direkt ta ut avgifter för att täcka

myndigheters kostnader för kungörelser etc. Vissa av dessa regler finns i förslaget till miljöbalk.

Genom den reglering som görs i vår nu föreslagna avgiftsförordning och det bemyndigande som ges till kommunerna, kommer i princip all tillståndsprovning och operativ tillsyn samt stora delar av tillsynsvägledningen att avgiftsfinansieras.

Beräkning av kostnader och intäkter - idag och enligt miljöbalken

I Naturvårdsverkets rapport finns beräkningar av kostnader och intäkter förknippade med miljöbalken. Vid en beräkning av kostnaderna för myndigheters verksamhet år 1996 enligt lagar som skall ingå i balken har Naturvårdsverket kommit fram till att verksamhet värderad till ungefär 110 Mkr finansieras på annat sätt än genom avgifter. Med hänvisning till osäkerheter vad gäller underlaget, pekas i rapporten på att beloppet kan vara ännu större.

Naturvårdsverkets rapport grundar sig bl.a. på en enkät till berörda statliga myndigheter. Enkätsvaren ger en bild av resursåtgången men Naturvårdsverket pekar på en osäkerhet vad gäller tillförlitligheten, bl.a. eftersom svaren i vissa fall förefaller vara underskattningar av tidsåtgången. Oklarheterna beror till stor del på att det inte finns ett enhetligt eller allmänt fungerande tidsredovisnings- och uppföljningssystem för myndigheternas verksamhet.

Genom en enkät till länsstyrelsernas miljöchefer har vi försökt att få in ytterligare underlagsmaterial. De svar som kommit in ger dock endast en indikation rörande hur resurserna fördelats.

Följande tabell är sammanställd efter Naturvårdsverkets rapport.

Kostnader i dag	298 Mkr
Avgiftsintäkter i dag	<u>190 Mkr</u>
Finansiering över statsbudgeten	108 Mkr

Tabellen nedan visar beräknade statliga avgiftsintäkter och kostnader för provning och tillsyn enligt de lagar som skall ingå i miljöbalken

enligt Naturvårdsverkets respektive vårt förslag. Kapitelhänvisningen avser avgiftsförordningen.

Nuvarande lag	Kostnader (exkl. ambitionshöjning 20 - 25 %) Mkr	Intäkter enligt Naturvårdsverkets förslag Mkr	Intäkter enligt vårt förslag Mkr
Miljöskyddslagen	minst 100	96-120	minst 100 (2 kap.)
Lagen om kemiska produkter	89	82-89	minst 85 (2 och 6 kap., delvis bemyndigande)
Naturvårdslagen	minst 47	22-23	minst 22 (4 och 7 kap. 3§)
Vattenlagen	minst 26	26-32	minst 26 (3 kap.)
Lagen om hushållning med naturresurser	minst 12	0	minst 1 (1 kap. 2 §, 7 kap. 4 §)
Hälsoskyddslagen	7	0	0
Lagen om genetiskt modifierade organismer	minst 7	0-1	0-1 (5 kap., bemyndigande)
Renhållningslagen	minst 5	0	0
Lagen om skötsel av jordbruksmark	minst 4	0-4	0-4 (7 kap. 3, 7 §§)
Lagen om förhandsgranskning av biologiska bekämpningsmedel	minst 2	0	minst 1 (6 kap. 9 §)
Lagen om åtgärder beträffande djur och växter som tillhör skyddade arter	minst 2	0	minst 0 (7 kap. 3 §)
Lagen om förbud mot dumpning av avfall i vatten	minst 1	0-1	0-1 (7 kap. 3 §)
Lagen om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark	minst 0	0	minst 0 (6 kap. 17 §, bemyndigande)
Lagen om svavelhaltigt bränsle	minst 0	0	minst 0 (6 kap. 15 §, bemyndigande)
Totalt	Ca 300	226-270	minst 234

Naturvårdsverket har angett att kostnadsbeloppet 300 Mkr motsvarar dagens kostnadsnivå. Vid en ambitionshöjning om 20-25 procent kommer kostnadsbeloppet att uppgå till omkring 380 Mkr. I kostnadsbeloppet ingår inte sådant arbete som inte kan knytas till "miljöbalkslagar", t.ex. internationellt arbete, miljöövervakning, miljöstatistik, kunskapsförmedling och forskningsadministration. Inte heller ingår kostnader för information och utbildning i samband med introduktionen av miljöbalken. Kostnaderna för sistnämnda delar har uppskattats till omkring 8 Mkr som en engångskostnad. Utbildningsfrågorna utreds särskilt och berörs inte ytterligare här.

Eventuella övergångskostnader har inte räknats med i tabellen ovan och ingår inte heller i följande beräkningar.

För miljöbalken uppskattas sålunda enligt Naturvårdsverkets förslag att statlig verksamhet värderad till omkring 30 - 154 Mkr måste finansieras på annat sätt än genom avgifter. En motsvarande beräkning avseende våra förslag ger som mest ett underskott av omkring 60 - 140 Mkr som inte kan avgiftsfinansieras.

Avgörande för ovannämnda belopp är hur mycket ambitionsnivån höjs. Om ingen ambitionshöjning sker ger en översiktlig beräkning vid handen att de kostnader, som behöver finansieras på annat sätt än genom avgifter, kommer att minska från omkring 108 Mkr till omkring 60 Mkr. En bibehållen annan finansiering om 108 Mkr, enligt dagens förhållande, skulle motsvara en ambitionshöjning med omkring 15 procent.

I rapporten bedömer Naturvårdsverket att kostnadstäckningen enligt miljöbalken blir något högre jämfört med dagens nivå, främst beroende på att avgifter införs inom vattenverksamhetens område.

Som framgår av den tidigare redovisningen, föreslås avgifter inom ett antal områden som endast delvis är med i tabellen ovan: Hantering av miljökonsekvensbeskrivningar (7 kap. 5 § avgiftsförordningen), ärenden rörande miljöriskområden (7 kap. 6 § avgiftsförordningen) samt ärenden om tillträde till annans fastighet (7 kap. 7 § avgiftsförordningen). Kostnaderna för hanteringen av miljöriskområden har uppskattats till högst 3 Mkr och kan delvis finansieras genom införandet av saneringsförsäkring. I övrigt är kostnaderna för dessa ärendetyper svåra att uppskatta. Vi gör dock

den bedömningen att hanteringen i huvudsak skall kunna avgiftsfinansieras genom våra förslag.

Tillståndsprovning av befintlig tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet är bl.a. styrd av EU-medlemsskapet och de krav som ställs i det s.k. IPPC-direktivet. Detta arbete kan i ett inledningsskede komma att ta mycket resurser i anspråk men kostnaderna är svåra att uppskatta. De schablonavgifter som föreslås i avgiftsförordningen täcker inte denna typ av merarbete och viss underfinansiering förutses.

Åligganden för myndigheter att företräda allmänna intressen kan i stor utsträckning täckas genom rättegångskostnader eller genom avgifter för provning eller tillsyn.

Kostnaden vid hantering av miljö sanktionsavgifter får förutsättas finansieras genom de avgifter som flyter in till staten men kan också finansieras som ett led i tillsynen.

Kostnader i samband med överprovning ingår i princip i alla poster enligt ovan. Enbart domstolarnas hantering av överklagade ärenden enligt miljöbalken eller följdförfattningar kan beräknas till omkring 9 Mkr. Till detta kommer den provning som görs hos länsstyrelserna av överklagade kommunala beslut. Vi har inte underlag för att ange något belopp för länsstyrelsernas hantering. Som nämnts ovan i anslutning till avsnittet om verksamheter som vi inte föreslår skall avgiftsfinansieras förekommer inte avgifter för den typen av verksamhet inom andra områden. Vi lämnar därför inga förslag rörande avgifter i denna del.

Vi föreslår en särskild förordning om avgifter för myndigheters provning enligt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning. Kostnaderna för arbete enligt den lagen är svåra att uppskatta men vi förutsätter att det skall kunna avgiftsfinansieras fullt ut.

Myndigheters arbete enligt förordningen om batterier förutsätts kunna finansieras genom de avgiftsbestämmelser som redan finns i den förordningen.

Genom den tillsynsförordning vi föreslår, ges kommunerna i stor utsträckning möjlighet att frivilligt ta över det operativa tillsynsansvaret inom flera områden. Antalet s.k. C-listade verksamheter kommer att öka men i övrigt kommer inte några nya

obligatoriska tillsynsuppgifter att läggas på kommunerna genom våra förslag. Tillsynen över de tillkommande verksamheterna (C-listade verksamheterna) bedöms i princip kunna avgiftsfinansieras fullt ut.

Kommunerna kommer emellertid att tilläggas vissa ytterligare uppgifter såvitt gäller arbete med miljökvalitetsnormer, närmare bestämt avseende åtgärdsprogram och mätningar. Viss del av detta arbete torde i slutändan vara beroende av statlig finansiering. Genom vårt förslag till miljökvalitetsnormer för kvävedioxid krävs ett utökat mätprogram. Naturvårdsverket har grovt uppskattat kostnaden för det program som krävs inledningsvis till ett engångsbelopp om 1 Mkr. Detta belopp torde kräva statlig finansiering och således läggas till tidigare beräknat belopp. Omfattningen av kostnaderna i övrigt är avhängigt av det antal miljökvalitetsnormer som kommer att utfärdas och för vilka områden detta sker. Vad gäller statliga myndigheters arbete med miljökvalitetsnormer gäller motsvarande resonemang.

Det bör samtidigt påpekas, att oberoende av våra förslag, kan den vidare hanteringen av miljöbalksförslaget jämte följdförfattningar påverka kostnadsbilden, t.ex. hur många miljödomstolar som skall inrättas, i vilken omfattning miljökvalitetsnormer införs eller vilken ambitionsnivå tillsynen skall ha framöver.

Samhällsekonomiska konsekvenser av våra förslag

Regeringen har i olika sammanhang (bl.a. i prop. 1993/94:100 bil. 15) lagt fast att den s.k. miljöskulden inte får öka. Miljöbalken och dess förordningar syftar till att miljöskulden skall minska. I enlighet med detta har en skärpning skett av en del av dagens regler om enskildas och associationers ansvar för vidtagna åtgärder som medför en negativ miljöpåverkan. Det har också, i överensstämmelse med principen om att förorenaren skall betala, slagits fast att inriktningen bör vara att full kostnadstäckning genom avgifter uppnås. Sammantaget innebär därför förslagen, trots en del ökade krav på verksamhetsutövarna, positiva samhällsekonomiska effekter.

Kraven skärps bl.a. genom utökade krav på att verksamheter eller anläggningar skall förprövas, ökade krav på utredning i samband

med prövningen och utökade krav på sättet att bedriva verksamheten. Det sistnämnda kan kräva en mer aktiv tillsyn. Över huvud taget höjs kraven på myndigheternas insatser i samband med planering av och anläggande och bedrivande av verksamheter eller anläggningar. Det är krav som innebär en ökad formalisering av förfarandena och som dels kan fördröja genomförandet av planerade åtgärder, dels kan fördyra dessa och som kan begränsa valfriheten bl.a. vad gäller processer och kemikaliehantering. Förutsättningarna för vissa pågående miljöfarliga verksamheter rubbas delvis genom krav på tillståndsprövning. Allmänhetens inflytande samt regleringen rörande miljökonsekvensbeskrivningar och om miljö kvalitetsnormer är särskilt tydliga exempel på förhållanden som ur utövarnas perspektiv kan ha negativa konsekvenser. Krav på att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning drar t.ex. kostnader först i samband med att den tas fram, utredningstvävet kan fördröja planerade åtgärder. En annan följd är att ju tydligare olika konsekvenser och alternativ blir belysta, desto mindre riskerar utrymmet att bli för företagaren att besluta om de företagsekonomiskt sett billigaste lösningarna. Detta bör samtidigt ses i ljuset av den ökade insyn och det inflytande som allmänheten får genom det nya förfarandet när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar. Ett system med miljö kvalitetsnormer kan innebära inskränkningar vad gäller möjlighet att etablera en verksamhet inom visst område men även ökade krav på befintliga verksamheter.

Genom våra avgiftsförslag, som har sin grund i uttalandena i miljöbalkspropositionen om kostnadstäckning genom avgiftsfinansiering, kommer själva myndighetskontakten att i långt större utsträckning än i dag medföra kostnader. Detta är fallet även när det gäller domstols kostnader. Vad gäller miljöfarlig verksamhet innebär vårt förslag i princip inget nytt i detta avseende, men däremot när det gäller vattenverksamhet kan bördan för den som söker tillstånd bli tung. Detta mot bakgrund av att avgiftsskyldigheten enligt tidigare reglering ligger kvar, att möjligheten för det allmänna att ta ut ersättning för rättegångskostnader ökar och att även miljödomstolens eget arbete avgiftsbeläggs.

Ökade kostnader kan inom vissa sektorer leda till en minskad investeringsvilja eller till att åtgärder vidtas utan myndighets-

kontakter. Det sistnämnda försämrar naturligtvis möjligheterna till tillsyn. Detta kan bli fallet där den ekonomiska bärkraften inte är så stor eller där traditionellt det allmänna har stått för myndigheternas kostnader i samband med rådgivning, prövning eller tillsyn. Särskilda farhågor vad gäller negativa konsekvenser av ett ökat kostnadstryck har framförts rörande skogsnäringen. Bl.a. har det pekats på att avgifter kan försämra möjligheten att få till stånd angelägna frivilliga åtaganden. I några fall där vi har funnit att en avgift mer direkt skulle motverka syftet med den bakomliggande regleringen har vi därför avstått från att lämna förslag eller försökt att lägga avgifterna på en nivå som inte bedöms ha sådan negativ inverkan.

Som framgår av redogörelsen ovan kan många av våra förslag ur den enskilde verksamhetsutövarens synvinkel uppfattas som betungande. Utgångspunkten är att kraven skall vara konkurrensneutrala och när det t.ex. gäller industrin drabba alla företag i en bransch lika. Samtidigt kan många gånger miljökraven bli en faktor som driver teknikutvecklingen framåt. Att företag i allt större utsträckning ansluter sig till EU:s miljöledningssystem EMAS eller något annat liknande system är omständigheter som visar på ett miljötänkande som genomsyrar stora delar av näringslivet och som är ägnat att minska "friktionen" mot omgivningen. I avgiftskapitlet har vi särskilt pekat på att anslutning till t.ex. EMAS kan minska tillsynsbehovet och då utgöra grund för att sätta ned avgiften för tillsyn. Ett aktivt miljötänkande och en noggrann förprovning ger ur företagets synvinkel fördelar för framtiden genom att skador för omgivningen förebyggs eller att tillsynsbehovet minskar. Härigenom undviks framtida kostnader.

Vägvalet vad gäller våra förslag har gjorts i miljöbalken med utgångspunkt i överordnade intressen och långsiktigt perspektiv. Många gånger är det dessutom styrt av internationella åtaganden. De miljökrav som fastställs inom EU är t.ex. ofta motiverade av en strävan att uppnå konkurrensneutralitet mellan medlemsstaterna. Även om våra krav i vissa hänseenden går längre än vad som beslutats i vissa minimidirektiv, bedömer vi inte att kraven går längre än vad som motiveras utifrån miljöbalkens övergripande principer.

Kommunerna kommer i större utsträckning än i dag att kunna ta över ansvaret för den operativa tillsynen. En konsekvens av detta är att verksamhetsutövaren i många fall skall betala dels en, i förhållande till dagens förhållanden, höjd statlig avgift, dels en kommunalt bestämd taxa som är olika i olika kommuner. Det har under utredningens gång från olika håll framförts farhågor rörande det framtida kostnadstrycket och önskemål om att vi skall lämna förslag på nivåer för de kommunala avgifterna. Eftersom kommunerna enligt miljöbalken har ett i princip fullständigt bemyndigande att besluta om avgifter inom miljöbalkens område, har vi dock inte berört denna fråga.

Om de samhällsekonomiska effekterna kan sammanfattningsvis sägas att de är positiva genom minskningen av miljöskulden. Förslagen är också i linje med med den grundprincip inom EU:s miljö rätt som fastslår att förorenaren skall betala.

Avslutande diskussion

Våra förslag är en följd av det som har beslutats i miljöbalken. Ökade krav på enskilda verksamhetsutövare kan beskrivas som spegelbilden av den övergripande ambitionen att främja en hållbar utveckling och att söka tillförsäkra levande och kommande generationer en hälsosam och god livsmiljö samt att minska miljöskulden. Att förbättra statsfinanserna, genom att i så stor utsträckning som möjligt avgiftsfinansiera myndigheternas verksamhet, är en följd av principen om att förorenaren skall betala.

Miljöbalksreformen är ett mycket stort lagstiftningsprojekt som bl.a. innefattar en introduktion av ett antal nya arbetsuppgifter och "arbetsredskap" för berörda myndigheter. Vidare görs en omfattande omfördelning av uppgifter mellan myndigheter, inte minst genom inrättandet av miljödomstolar. Bland annat detta gör att det finns en stor osäkerhet i de ekonomiska beräkningarna rörande finansiering av myndigheternas verksamhet. I vissa avseenden måste erfarenheten visa hur stora kostnaderna och intäkterna blir och på vilket sätt den ökade ambitionsnivån skall få ett genomslag i praktiken. Det är mot denna bakgrund viktigt att, som uttalas i

miljöbalkspropositionen, det sker en utvärdering rörande avgifterna inom två år från balkens ikraftträdande.

Det är värt att notera, att stora delar av det som inte heller framöver kan avgiftsfinansieras, är arbetsuppgifter som skattefinansieras i dag. Även om det genom miljöbalken tillkommer uppgifter som måste finansieras på annat sätt än genom avgifter, innebär vårt förslag samtidigt att stora delar av tillkommande arbetsuppgifter avgiftsbeläggs. Det bör understrykas att genom förslaget avgiftsbeläggs ett antal arbetsuppgifter som skattefinansieras idag.

Det bör vidare understrykas, att vissa reformer som föreslås i våra förordningar är ägnade att på sikt leda till en minskad byråkrati, t.ex. utfärdande av generella föreskrifter inom miljöskyddsområdet.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det inte kommer att bli full kostnadstäckning genom avgifter vid genomförandet av miljöbalken. Genom förslaget till avgiftsförordning jämte reglerna i miljöbalken om rättegångskostnader och om ersättning för myndigheters kostnader, uppnås emellertid en högre kostnadstäckning än dagens system, dvs. den sammantagna effekten av förslagen är en minskning av belastningen på statsbudgeten.

Våra förslag är till sin karaktär sådana att de inte får några negativa konsekvenser vad gäller regionalpolitik, jämställdhetspolitik och brottslighet respektive brottsförebyggande arbete (dir. 1992:50, 1994:124 och 1996:49).

Särskilda yttranden

Särskilt yttrande av *Richard Almgren* och *Allert Alverborg*

Miljökonsekvensbeskrivning

Industrins erfarenheter från tillämpningen av nuvarande regler rörande samråd och miljökonsekvensbeskrivningar är att de fungerar väl.

Införandet av ett förfarande med miljökonsekvensbedömning och därtill kopplade regler i förordning motiveras bl a med att det är en anpassning till gällande EG-direktiv (85/337/EEG) av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, ändrat genom direktiv 97/11/EG. Ändringsdirektivet var föranlett av det sk IPPC-direktivet 96/61/EG. Direktivet anger att de projekt som kräver bedömning av inverkan på miljön också bör omfattas av krav på tillstånd. Bedömningen bör utföras innan ett sådant tillstånd lämnas. Vidare anges i direktivet att medlemsstaterna får föreskriva ett enda förfarande för att uppfylla kraven i direktiven. Enligt direktiven är det således inte nödvändigt att införa ett utökat förfarande utöver miljökonsekvensbeskrivning. Det räcker med att en bedömning av miljöpåverkan görs i miljökonsekvensbeskrivning i samband med ansökan om tillstånd till den ifrågavarande verksamheten. Vi kan alltså inte finna något stöd i direktiven för att införande av ett särskilt förfarande med miljökonsekvensbedömning är nödvändigt för att leva upp till gällande EG-direktiv.

Mot bakgrund härav finns det möjligheter att vid utformningen av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar generellt se till att den ger uttryck för "vanligt sunt förnuft" när det gäller tillämpningen av det utökade förfarandet. Bedömningen av om en "betydande negativ miljöpåverkan" föreligger måste kunna få ske med

utgångspunkt i vilken faktiskt negativ miljöpåverkan som uppkommer och inte vara låst till anläggningens art. Det bör klart framgå att det utökade förfarandet med miljökonsekvensbedömning utlöses endast om det verkligen finns risk för att det blir en negativ miljöpåverkan.

Ekonomiska konsekvenser av förslaget

Med anledning av innehållet i förslagen till miljöbalk, följdlagstiftning och förordningar kommer tillsyns- och prövningsmyndigheterna att få ett stort antal nya arbetsuppgifter. Därutöver ger miljöbalken uttryck för att ambitionsnivån rent allmänt skall höjas när det gäller myndigheternas verksamhet.

Det kan konstateras att de beräkningar som finns när det gäller de ekonomiska konsekvenserna av miljöbalken och föreslagna förordningar i huvudsak avser myndigheternas kostnader och hur dessa kostnader skall kunna täckas. Vidare är den uttalade principen i miljöbalkspropositionen att finansiering så långt det är möjligt skall ske genom avgifter. Detta innebär att industrin i stor utsträckning direkt får bära kostnaderna för myndigheternas verksamheter. Den fråga som då inställer sig är om den utökade myndighetsverksamheten och de utökade myndighetskontakterna för industrin kommer att medföra en bättre miljö och för det fall det gör det till vilken kostnad utöver kostnaderna för myndigheternas verksamhet. Mot bakgrund av att miljöbalken är en ramlagstiftning måste man i samband med införandet av omfattande tillägg och ändringar såvitt avser förordningar även utreda de kostnader för industrin som inte utgör avgifter till olika myndigheter. Enligt vår uppfattning måste en större och övergripande analys genomföras avseende de samhälls-ekonomiska konsekvenserna av förordningarna, exempelvis en cost-benefit-analys. Vi finner att en sådan utredning är nödvändig för att man på ett korrekt sätt skall kunna ta ställning till de föreslagna förordningarna.

Det som tas upp i slutbetänkandet under rubriken "Samhällsekonomiska konsekvenser av våra förslag" är inte någon seriös samhällsekonomisk analys av förordningarna. I detta avsnitt

påstås bl a att det som kallas miljöskulden kommer att minska till följd av förslagen. Några belägg för detta framförs dock inte. Vår intuition säger oss i stället att byråkratin och kostnaderna kommer att öka kraftigt samtidigt som miljövinster är ytterst osäkra.

Avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Utredningen har översiktligt undersökt möjligheterna att införa system med separata prövnings- respektive tillsynsavgifter men stannat vid att föreslå ett befintligt avgiftssystem förs över till en ny avgiftsförordning. Ett skäl att inte gå vidare med att utreda separata avgifter har varit att det finns stora osäkerheter förknippade med alternativa lösningar. Däremot uttalas både i slutbetänkandet och i miljöbalkspropositionen att när erfarenheter har vunnits om myndigheternas arbete enligt miljöbalken, bör förutsättningarna vara bättre att utreda möjligheterna till alternativa lösningar. Enligt miljöbalkspropositionen bör en utvärdering ske inom två år från balkens ikraftträdande.

Mot bakgrund av bl a de olämpliga gränsdragningar som finns i nuvarande schablonsystem och den ovilja som myndigheterna idag visar mot att anpassa avgifterna i särskilda fall, finns det enligt vår bedömning klara fördelar med ett system med separata avgifter jämfört med dagens system. Ett system med uppdelade avgifter kan konstrueras så att de blir prestationsrelaterade och allra helst tidsbaserade. Ett tidsbaserat system skulle öka företagets tilltro till systemet samtidigt som avgifternas karaktär av skatt minskar. Vårt förslag är att avgifterna för prövning utgörs av schabloner medan avgifterna för tillsyn är tidsbaserade och därmed prestationsrelaterade. Någon form av tak bör dock finnas så att inte glesbygdslokaliserade företag och småföretag missgynnas.

Om utgångspunkten är att tillsynsavgifterna skall vara prestationsrelaterade bör detta medföra att avgifterna blir lägre om exempelvis behovet av att utöva tillsyn minskar. Ett konkret exempel på när detta behov minskar är för det fall ett företag eller en del därav EMAS-registrerar sig eller certifierar sig enligt ISO 14001.

I båda dessa system finns inbyggda uppföljningar som medför effektiv miljötillsyn. I ett system med prestationsrelaterade tillsynsavgifter skulle alltså införandet av miljöledningssystem minska ett företags avgifter. Följaktligen skulle prestationsrelaterade tillsynsavgifter skapa incitament för att införa miljöledningssystem. Även i ett system med schablonavgifter kan motsvarande incitament åstadkommas genom nedsättning av avgiften. I slutbetänkandet utpekas särskilt att anslutning till EMAS och liknande system kan utgöra grund för att sätta ned avgift för tillsyn. Vi anser att dessa uttalanden måste komma till praktisk tillämpning av tillsynsmyndigheterna snarast efter miljöbalkens ikraftträdande.

Vidare pekar man i slutbetänkandet på den osäkerhet som finns om nivåerna på de kommunala avgifterna och att dessa avgifter kan komma att vara olika mellan kommunerna. Det torde emellertid stå klart för alla att olika avgifter i kommunerna snedvrider konkurrensen mellan företag i olika kommuner. Vi vill därför uttrycka en betydande oro över följderna av ett fullständigt bemyndigande för kommunerna att besluta om avgifter inom miljöbalkens område.

Vidare vill vi uppmärksamma att en prövning i miljödomstol faller in under Artikel 6 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna som reglerar rätten att få prövat civila rättigheter och skyldigheter vid en oavhängig och opartisk domstol. Vi anser att en sådan rätt i praktiken kan förhindras med höga avgifter. En konsekvens härav är att miljödomstolarna måste finansieras via statsbudgeten.

Särskilt yttrande av *Owe Björk*

Förordning om miljökonsekvensbeskrivningar

I fråga om utformningen av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar instämmer jag med vad som anförts i Richard Almgrens och Allert Alverborgs särskilda yttrande.

Hela förfarandet med s.k. tidigt samråd synes i praktiken överflödigt om en förordning av föreslaget innehåll ges. Praktiskt

taget inget utrymme lämnas åt länsstyrelsen för bedömning huruvida en verksamhet eller åtgärd skall anses ha betydande miljöpåverkan.

Till den under remissbehandlingen av balkförslaget framförda kritiken av balkens krångliga och tidsödade förfarande med både s.k. tidigt samråd och miljökonsekvensbedömning kan - om den nu föreslagna förordningen utfärdas - fogas anmärkningen att det tidiga samrådet ter sig skäligen meningslöst.

Förordning om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn

De skäl som anförts för införande av en avgiftsskyldighet för vattenverksamhet är vaga och rättsligt tvivelaktiga. En mycket betydande del av domstolsprövningen av vattenverksamhet har avsett och kommer att avse förhållandet mellan enskilda parter - sökanden och enskilda sakägare - eftersom vattenmålsprocessen omfattar inte bara tillståndsprövning utan också skadereglering. Skaderegleringen belastar mestadels domstolen mycket mer än tillståndsdelen.

Kammarkollegiet och kommunerna, vilka är företrädare för allmänna intressen i vattenmål, är berättigade till ersättning för rättegångskostnader och så blir det också för länsstyrelsen vid genomförande av balkförslaget, eftersom även länsstyrelsen ges rätt att föra det allmännas talan.

Det är alltså endast domstolens eget arbete med den del av vattenmålsprövningen som avser tillståndsfrågan som kan vara aktuellt för avgiftsbeläggning. Avgiftsskyldighet förelåg i större mål enligt 1918 års vattenlag, som hade bestämmelser om s.k. domstolsavgift. Dessa togs emellertid bort när nya vattenlagen kom till. Ett betydelsefullt skäl härtill var att det ansågs vara en medborgerlig rättighet att ha fri tillgång till domstolen.

Även om det nu inte föreligger skyldighet att ersätta staten för domstolens arbete är sökanden i ett vattenmål dock skyldig att betala kostnader för kungörelse och andra utgifter som domstolen har för vattenmålsprocessen.

Mot den angivna bakgrunden kan man inte komma ifrån att den betalningsskyldighet för vattenmålsprövningen som nu föreslås avser inte en avgift i offentligrättslig mening utan en skatt. Mot förslaget kan därför riktas konstitutionella anmärkningar.

När det gäller tillsyn av vattenverksamheter är det så - som framskyntar i författningskommentaren till förordningsförslaget - att behovet är mycket litet jämfört med behovet för t.ex. miljöfarlig verksamhet. Om man likväl anser att ägaren av en vattenverksamhet bör betala för den tillsyn som kan bli aktuell, borde betalningsskyldigheten anknytas till prestationen så som föreslagits beträffande sådana vattenverksamheter som redan prövats när miljöbalken träder i kraft.

Ekonomiska konsekvenser av utredningsförslagen

Även beträffande beskrivningen av de ekonomiska konsekvenserna instämmer jag i vad Richard Almgren och Allert Alverborg anført. Konsekvenserna är otillräckligt utredda. Det må vara att utredningen anser sig kunna tillförsäkra staten god kostnadstäckning genom avgiftsbeläggningen, men denna ambition är ingalunda tillräcklig. Analys saknas av den ekonomiska belastningen på olika verksamheter i den privata sektorn, inte bara genom vidgad avgiftsskyldighet utan också till följd av omständligare prövningsförfarande och förlängda ledtider.

En intressant omständighet som framhålls i författningskommentaren är att staten kommer att kunna förbättra intäkterna från avgiftskollektivet genom att införa avgift inom vattenverksamhetens område. Iakttagelsen visar att anknytningen mellan avgift och prestation är mycket dålig vad gäller vattenverksamhet; vad ägarna av vattenverksamheter påföres är som ovan påpekats att betrakta som en skatt och inte som en avgift.

Påståendet att utredningens förslag åstadkommer en minskning av miljöskulden är inte belagt. Förslagen går väsentligen ut på att införa ökad förprövningsplikt, ökade krav på utredning i samband med prövningen och ökade myndighetskontakter inom praktiskt taget alla områden. Detta kan - vilket konstateras i betänkandet - leda till

fördyring av planerade åtgärder, fördyring av projektering och kostnadskrävande förseningar. Denna iakttagelse är riktig. Men att detta skulle minska miljöskulden - vad den nu än är - är däremot svårt att förstå.

Särskilt yttrande av *Hans Ekelund*

Avgift för samråd

Utredaren föreslår att anmälan för samråd enligt föreskrifter meddelade med stöd av 12 kap. 6 § andra stycket i fortsättningen skall tas ut (avgiftsklass 4, 1 500 kronor). Utredaren anför att avgift inte skall tas ut för den allmänna samrådsskyldigheten enligt första stycket samma bestämmelse. I sistnämnda fall grundas ställningstagandet på farhågor för att kostnaden skulle avhålla berörda för att över huvudtaget höra av sig till myndigheten.

Att avgiftsbelägga samråd är någonting nytt som menar jag nogga bör övervägas så att statens intresse att täcka kostnader för myndigheterna inte leder till att negativa effekter av olika slag uppstår.

Först bör själva begreppet "samråd" leda till eftertanke. Det står för något ömsesidigt, en dialog på lika villkor där båda parter tillför kunskap och erfarenheter. Det är inte naturligt att den ena parten då skall stå för den andra partens kostnader i sammanhanget.

Inom skogspolitiken har under senare år sektorsansvaret för miljöpolitikens måluppfyllelse tagit allt mer konkret form när det gäller skogsägarnas vilja att frivilligt avstå mark och skog av miljöskäl. Det handlar dels om större sammanhängande arealer med höga naturvärden, dels om nyckelbiotoper och andra mindre markområden som säkrar den biologiska mångfalden. Inte sällan klarläggs dessa biotoper i en samrådssituation där ett tilltänt arbetsföretag utlöser aktivitet som här omnämnts. Om staten då väljer att avgiftsbelägga samrådet kan detta uppfattats som en signal som kan hämma frivilligheten att avstå mark och skog av miljöskäl. Det finns en stor risk att samrådsavgiften kan bli kontraproduktiv

och leda till att statens kostnader för skydd av mark blir högre. Det är onödigt att på detta sätt störa den positiva process som nu pågår med sådana förslag.

Det faktum att utredaren själv valt att inte avgiftsbelägga det allmänna samrådet bekräftar tydligt att negativa konsekvenser av olika slag är troliga. Jag menar dock, till skillnad från utredaren, att sådana negativa effekter kan uppstå även för det särskilt föreskrivna samrådet om det avgiftsbeläggs. Detta bl.a. av det skälet att det avgiftsbelagda samrådet bestäms på länsnivå och därmed kan komma att omfatta olika arbetsföretag i olika län men framför allt på grund av att man inte normalt väntar sig att man i denna typ av myndighetskontakter skall - utöver eget avstående av möjlig intäkt från arbetsföretaget och egen insatt tid - också skall stå för myndighetens kostnader.

Förvaltning av naturvårdsobjekt

I nu gällande naturvårdsförordning föreskrivs beträffande förvaltning av naturvårdsobjekt, dels i 2 § att Statens naturvårdsverk har det centrala ansvaret för naturvårdsförvaltningen och att Länsstyrelsen är ansvarig för naturvårdsförvaltningen i länet, dels i 3 § att "för naturvårdsobjekt skall den naturvårdsförvaltare utses som med hänsyn till kompetens samt från naturvårdssynpunkt och av ekonomiska eller andra skäl bedöms som mest lämplig". Här återgiven förordningstext bygger i sin tur på proposition 1998/88:85 som med utgångspunkt i betänkandet DsJo 1986:4 fastslog de kriterier som skulle gälla vid val av naturvårdsförvaltare i det enskilda fallet (tredje paragrafen) samt miljömyndigheternas centrala respektive regionala ansvar för förvaltningen (andra paragrafen). Propositionen eftersträvade, dels en effektivisering av förvaltningen, dels en renodling av länsstyrelsernas roll inom naturvårdsförvaltningen.

I nu lagt förslag har utan att någon utvärdering av hittillsvarande verksamhet redovisats innehållet i gällande 3 § utmönstrats. I det nya förslaget fullföljs Länsstyrelsens huvudmannaskap för förvaltningen men de ovan redovisade kriterierna för val av

naturvårdsförvaltare har tagits bort utan att skälen för detta närmare har redovisats. Jag menar att detta skapar osäkerhet om under vilka villkor verksamheten med förvaltning praktiskt skall bedrivas och att den effektivisering i olika hänseenden - kvalitet, kostnad m.m. - som eftersträvades genom ovannämnda proposition därmed har skjutits i bakgrunden. Sammanfattningsvis föreslår jag att texten i nuvarande 3 § återförs.

I motivtexten till 7 § i nu lagt utredningsförslag sägs bl.a. att huvudmannen kan bedriva verksamheten i egen regi, arvoda lantbrukare och markägare samt att verksamheten kan upphandlas enligt gängse upphandlingsregler. Denna motivtext har dock svag koppling till författningstexten. Mitt förslag att återföra texten i nuvarande 3 § förtydligar på ett nödvändigt sätt detta samband.

Särskilt yttrande av *Ann-Sofie Eriksson*

Staten måste garantera även de långsiktiga merkostnaderna för kommunerna till följd av miljökvalitetsnormer

Jag välkomnar det slutliga ställningstagandet som innebär att finansieringen av kommunernas arbete med miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och mätningar ska finansieras av staten. Jag vill dock framhålla vikten av att det inte bara rör en initial kostnad. Det finns även fortlöpande kostnader för mätningar m.m. enligt förslaget till förordning om miljökvalitetsnormer.

Jag är inte emot den höjda ambitionsnivå som miljöbalksförslaget syftar till vad gäller myndigheternas verksamhet inom tillämpningsområdet, men jag ser på kort sikt problem med att uppfylla målet om det fokuseras till traditionell tillsyn. Ur det perspektivet vill jag framhålla vikten av att statliga sektorsmyndigheter inte ökar kommunernas arbetsbörda genom t.ex. allmänna råd.

Kommunerna ska kunna vara tillsynsmyndighet för stora verksamheter

Miljöbalksutredningen föreslår i tillsynsförordningen att kommunerna endast ska kunna ta över tillsynsansvaret för vissa A-anläggningar. Genom det kommunala övertagandet av delar av tillsynsansvaret har miljötillsynen förbättrats markant. Övertagandet har även medfört att många kommuner idag har en betydligt bättre miljökompetens, både kvalitativt och kvantitativt.

Ett fortsatt frivilligt övertagande av även mer kvalificerade tillsynsobjekt är ett naturligt led i en fortsatt kompetensutveckling i kommunerna. Staten bör ha tillsynsansvaret för verksamheter med särskilt stor miljöpåverkan som t.ex. kärnkraftverken och SAKAB m.m. De kommuner som själva bedömer att de besitter den erforderliga kompetensen, bör enligt min mening beredas möjlighet att överta tillsynsansvaret för övriga större verksamheter efter överläggningar med länsstyrelserna. Det är viktigt att miljöbalken erbjuder en möjlighet att på ett flexibelt sätt klara tillsynen regionalt eller lokalt mellan länsstyrelser och kommuner. Genom samverkan kommer kommunerna att kunna erbjuda även specialistkompetens lokalt i framtiden

Särskilt yttrande av *Karin Hermanrud*

Enligt regeringens förslag till miljöbalk, prop. 1997/98:45, föreslås i 27 kap. 1 § att riksdagen skall bemyndiga regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter för myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt balken.

Enligt 8 kap. 7 § regeringsformen (RF) får inte riksdagen delegera beslutanderätten angående skatter till regeringen eller underlydande myndigheter. Delegationsmöjlighet finns dock för avgifter. Gränsdragningen mellan skatter och avgifter är således väsentlig. I förarbetena till RF anförde departementschefen bl.a. att en skatt kan karaktäriseras som ett tvångsbidrag till det allmänna

utan direkt motprestation, medan med en avgift vanligen förstås en penningprestation som betalas för en specificerad motprestation från det allmänna (prop. 1973:90 s 213).

I författningskommentaren till 27 kap. 1 § finns en omfattande redogörelse för uttalanden i förarbeten och praxis angående gränsdragningen mellan skatter och avgifter (prop. 1997/98:45 del 2 s. 286 - 288). Regeringen uttalar där att avgifternas utformning enligt miljöbalken självfallet bör vara sådan att delegering till regeringen eller underlydande myndighet stämmer överens med RF. Avgifterna skall omfatta myndigheternas kostnader i samband med prövning och tillsyn och kostnader i anmälningsärenden. Det framhålls som särskilt viktigt att beakta de begränsningar som finns i RF när det gäller bedömningen av vilka kostnader för verksamhet av förebyggande och stödjande karaktär - t.ex. rådgivning, information och liknande verksamhet - som kan finansieras genom avgifter, dvs. verksamhet som inte kan hänföras till direkt myndighetsutövning. En viss schablonisering vid utformningen av avgiftsförordningarna är nödvändig. Förordningarna måste dock utformas så att avgifterna kommer att stå i rimlig proportion till de kostnader som den avgiftsbetalande åsamkar myndigheterna.

Utifrån gränsdragningen mellan skatter och avgifter ser jag två problem med utredningens förslag. Det ena är de kostnader som avgifterna är tänkta att täcka, det andra den långt drivna schabloniseringen av avgifterna.

I den rapport som Naturvårdsverket lämnat finns en post "övrigt" som uppgår till 87 miljoner kr. I denna post synes ingå kostnader som inte kan hänföras till direkt myndighetsutövning och således inte kan ingå i ett underlag för en avgift.

Även utformningen av avgifterna får enligt min mening betydelse för gränsdragningen mellan skatter och avgifter. En alltför långt driven schablonisering kan leda till att sambandet mellan avgiften och motprestationen blir allt för svag. Som exempel kan nämnas tillsyns- och prövningsavgiften för vattenverksamhet, täktavgiften och de avgifter inom kemikalieområdet som baserar sig på tillverkade eller importerade mängder eller försäljningsvärdet av produkten.

Sammanfattningsvis anser jag att förslaget till avgiftsförordning i många delar inte kan anses stämma överens med delegationsbestämmelsen i miljöbalksförslagets 27 kap. 1 §.

Mot bakgrund av ovanstående menar jag att den ekonomiska analysen överskattar avgiftsintäkterna och att vissa förslag delvis saknar finansiering. Enligt direktivet till samtliga kommittéer och särskilda utredare att pröva offentliga åtaganden (Dir 1994:23) gäller att "Varje kommitté skall visa hur förslag som innebär utgiftsökningar eller inkomstminskningar skall finansieras. "

Avslutningsvis, enligt direktiven till utredningen gäller även att "Varje kommitté skall redovisa konsekvenserna av sina förslag. Alla för en bedömning viktiga konsekvenser skall identifieras, kvantifieras och så långt möjligt värderas. Både utgångsläge och förslag till förändringar skall beskrivas i finansiella och - i möjlig mån - samhällsekonomiska termer." Den analys och redovisning av konsekvenser som görs i betänkandet är enligt min mening ej tillräckligt utvecklad.

Särskilt yttrande av *Mikael Karlsson*

Miljöbalksreformen med dess följdlagstiftning och förordningar har inte blivit vad den hade kunnat bli.

Om några av utredningens brister

Ett antal faktorer har inverkat störande på utredningens arbete och den politiska processen däromkring. Till de båda främsta av dessa faktorer hör dels att utredningen inte givits den tid som hade behövts för att fullborda de olika förslagen, dels att revirstriden mellan olika fackdepartement försvårat den skärpning och samordning av svensk miljölagstiftning som såväl miljötillståndet i vårt land, som EG-rätten och folkrätten *kräver*. Det ter sig uppenbart att dessa främsta anledningar till miljöbalksreformens brister båda beror på bristande miljöpolitiska ambitioner inom regeringen som ett kollektiv.

Vad gäller föreliggande betänkande med förordningar till miljöbalken har den vecka miljöpolitiska ambitionen i kombination med den begränsade tidsramen i huvudsak inte tillåtit annat än marginella förändringar i sakfrågorna. Utredningen har skjutit på framtiden nästan alla de förbättringar och skärpningar av lagstiftningen som miljötillståndet, de miljöpolitiska målen och EG-rätten kräver.

I viss utsträckning beror givetvis bristerna i föreliggande betänkande även på själva miljöbalkens begränsningar. Vad gäller EG-rätten har utredningen, p.g.a. svårbegripliga sekretesskäl, *inte* tillåtit ta del av den (som det nu har visat sig) mycket kritiska granskning av förhållandet mellan Sveriges och EU:s miljö rätt som EU-kommissionen låtit ta fram.

Till saken hör också att Naturvårdsverket levererade ett underlag (rapporterna 4790-4797) som, i den utsträckning det hade blivit förordningstext, riskerade att medföra kraftiga *försämringar* av svensk miljöpolitik. Trots att utredningen gjorde det kloka i att mer eller mindre justera Naturvårdsverkets förslag, lider betänkandet fortfarande, och i framtiden sannolikt även miljötillståndet, av verkets olika idéer.

I det nedanstående kommenteras vissa av bristerna i förslaget mer eller mindre ingående.

Miljökvalitetsnormer

Tydliga och tidsfästa miljökvalitetsnormer (t.ex. gränsvärden) baserade på vad människan och naturen långsiktigt tål, kombinerade med ett effektivt genomförande- och genomdrivandesystem har en mycket god potential att leda till värdefulla förbättringar av miljötillståndet. Om därtill myndighetsapparaten i ett visst land förses med tillbörliga resurser ökar landets i fråga chanser att säkerställa sina miljöpolitiska mål i inte obetydlig grad. Tyvärr leder miljöbalksreformen *inte* till en sådan utveckling i Sverige.

Hittills har ett styrsystem baserat på miljökvalitetsnormer, med möjligt undantag av en relativt outnyttjad skrivning i plan- och bygglagen (5 kap, 7§, 11) *saknats* i svensk rätt. Medlemskapet i EES

och sedermera EU har dock tvingat miljöbalksutredningen att i viss mån beakta och även arbeta fram en ansats till ett miljökvalitetsnormsystem.

Miljöbalksreformen brister dock på flera punkter. Allvarligast kanske är att genomförandesystemet inte utvecklats i tillräcklig grad. Om normer som *eventuellt* utfärdats överskrids kan visserligen tillstånd till miljöfarlig verksamhet mm omprövas (prop 1997/98:45, miljöbalken, 24 kap, 5§ 2) och ny sådan verksamhet (balken 16 kap, 5§), nya vägbyggen (lagrådsremissen av den 22 januari 1998 om följdlagstiftning till miljöbalken) etc förhindras, men när utsläppskällorna är många och/eller diffusa räcker regelverket inte till. Som många har pekat på är de åtgärdsprogram som föreslås i propositionen om miljöbalk (5 kap, 5-6§) inte tillräckligt utvecklade för att få ordentlig genomslagskraft, vilket är ett tydligt tecken på bristande ambitioner eftersom mer genomarbetade förslag finns att tillgå.

I föreliggande betänkande om förordningar ges inte någon ytterligare vägledning vare sig åtgärdsprogram eller genomförandet i övrigt (med undantag av vissa regler om mätning av miljökvaliteten). Inte heller föreslås miljökvalitetsnormer i den utsträckning Sverige är skyldig att utfärda sådana enligt EG-rätten. Utredningen har begränsat sig till att föreslå vissa luftkvalitetsnormer; *exempelvis* saknas helt och hållet de olika vattenkvalitetsnormerna enligt skaldjussvattendirektivet (79/923/EEG) och fiskevattendirektivet (78/659/EEG).

Naturvårdsverket har visserligen i regleringsbrevet för budgetåret 1998 fått i uppdrag att utarbeta ytterligare förslag till miljökvalitetsnormer. Men innan regeringen eventuellt utfärdar sådana normer i förordningsform, och innan samma normer småningom träder i kraft för specifika adressater, så lär förseningen i förhållande till EG-rättens krav uppgå till cirka fem år. Det faktum att samtliga miljöregler i EG-rätten som Sverige inte fått undantag för, skulle ha varit implementerade fullt ut senast den 1 januari 1995, har inte varit vägledande för miljöbalksreformen.

Vad gäller föreliggande betänkande uppnås inte på alla platser (se Naturvårdsverkets rapport 4793, sid. 55 ff) i Sverige idag de miljökvalitetsnormer för kväveoxider som enligt förslaget inte får

överskridas efter den 31 december år 2005. Eftersom förordningen om miljökvalitetsnormer föreslås träda i kraft den 1 januari 1999, och då systemet med miljökvalitetsnormer inte rimligtvis kan baseras på antagandet att den tekniska utvecklingen *eventuellt* leder till att normerna uppfylls år 2006, måste till den 1 januari 1999 ett åtgärdsprogram upprättas, eller regeringen senast då besluta om upprättande av ett sådant åtgärdsprogram. Den uppgiften borde ha lösts i föreliggande betänkande, men har skjutits på framtiden.

Listan över brister i systemet med miljökvalitetsnormer kunde, med gott stöd av EU-kommissionens läsvärda granskning av svensk miljö rätt, ha gjorts avsevärt längre.

Miljökonsekvensbeskrivningar

Vad gäller miljökonsekvensbeskrivningar har förteckningen över verksamheter som alltid kan antas medföra betydande miljöpåverkan, och därmed utökat samråd och miljökonsekvensbedömning (se balken, 6 kap, 5§), fortlöpande urholkats på inrådan av kostnadsrädda industrirepresentanter. Likaså har förordningens tredje paragraf, andra stycket, i utredningens slutskede omformulerats så att *ändringar* av de verksamheter som återfinns i förteckningen *inte* automatiskt räknas som betydande miljöpåverkan, och därmed *inte* automatiskt omfattas av utökat samråd. I dessa fall krävs beslut (som inte får överklagas) av länsstyrelsen (balken, 6 kap, 4§) enligt kriteriedokumentet i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (förordningen 3§, 2 st).

Eftersom det endast (se författningskommentaren till balken 6 kap, 5§, i propositionens andra del, sid. 57 och 60) är vid utökat samråd som den breda allmänheten ges goda möjligheter att påverka en viss tillståndsprocess mm så är förordningen otillfredsställande. Även mindre *ändringar* av befintliga tillstånd mm kan medföra svåra olägenheter. Att allmänheten då inte har en *given* rätt att på ett rimligt sätt påverka tillståndsprocessen är ur demokratisk synvinkel otillfredsställande. Skrivningarna i Agenda 21 om medborgarinflytande talar ett motsatt språk.

Miljöfarlig verksamhet

Jämfört med gällande rätt har flera förändringar i förteckningen över provningsnivåer gjorts i förslaget till förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Naturvårdsverket föreslog i sin underlagsrapport (4795) att en mycket lång rad av dagens A-anläggningar i den nya förordningen skulle klassas som B-anläggningar (bl.a. *kärnkraftverk*, se nämnda rapport, sid. 92). Vidare föreslogs många B-anläggningar blir C-anläggningar, varvid ett antal C-anläggningar knuffades ut från förteckningen. Förslaget var uppenbart orimligt och föreliggande betänkande har utformats till något mittmellan Naturvårdsverkets förslag och gällande rätt.

Fler brister kvarstår dock och det finns goda skäl att noga läsa den förteckning som nu föreligger, särskilt mot bakgrund av att länsstyrelser och kommuner ofta varken har tillräckliga *resurser* eller teknisk och juridisk kompetens för den tillståndsprovning och tillsyn som genomförandet av miljöbalkens kravregler förutsätter. Därtill är ofta länsstyrelser och kommuner själva ett starkt intresse bakom vissa exploateringar, varvid tendensen lätt kan uppstå att sänka miljökraven i tillståndsärenden och tillsyn i oskälig utsträckning.

I listan nedan ges några exempel på hur verksamheter bör klassas om. I några fall krävs även en differentiering av den indelning som föreslås i betänkandet, exempelvis bör större hamnar med höga tonnage prövas av miljödomstol, medan mindre hamnar kan prövas av länsstyrelsen.

<u>SNI-kod</u>	<u>Verksamhet (förk.)</u>	<u>Bör klassas som</u>
01-2	samtliga ladugårdar över 100 d.e.	B
05.02-2	all fiskodling över 1 ton per år	B
10.1-1	stenkolsbrytning...	A
11.1-1	provboring..., utvinning råolja/naturgas...	A
40.2-1	gasformiga bränslen...	A
21.2-1	tillverkning av pappvaror mm m torr process	B
24.11-2	framställning av industrigas...	B
24.41-3	läkemedel...	A
24.41-4	läkemedel...	A
24.5-3	rengöringsmedel	B

25.1-2	tillverkning av gummivaror	B
27-3	järn- eller stålverk med induktionsugnar...	A
27.4-3	smältning, raffinering icke-järnmetaller	A
31.4-2	tillverkning av batterier	A
63.22-1	hamnar, höga tonnage	A
96.621-1	civil skjutbana	B
37-1	skoråtervinning...	A
90.004-2	deponering, förbränning...	A
90.003-2	biologisk behandling av avfall	B
90.007-2	utsläpp fast avfall...	B
90.006-2	farligt avfall...	B
90.006-5	farligt avfall...	B
92.613-1	motorsport...	B
93.01-1	tvätterier...	B
-y2	betning med betpasta...	B
-g4	gjutning...	A
-v3	verkstadsindustri...	B
-m2	verkstadsindustri	B
-t2	lagring av timmer på land med begjutning...	B

Miljösanktionsavgifter

I förordningen om miljösanktionsavgifter är avgifterna generellt sett satta på en alltför låg nivå, och hela *det i sig begränsade* spann upp till 500 000 kronor som föreslås i propositionen om miljöbalk (30 kap, 2§) utnyttjas inte. I det fall en verksamhetsutövare har anledning att befara en monetärt sett synnerligen begränsad miljösanktionsavgift torde det visa sig lönsamt att undvika att ompröva tillstånd mm.

Det är inte rimligt att en förordning till en ny miljöbalk utformas på ett sådant sätt, att miljökostnaderna för olika uppenbara underlåtanden inte synliggörs och blir kännbara för var och en som överträder reglerna.

Avgifter

En viktig utgångspunkt i svensk och internationell miljöpolitik är principen om förorenarens betalningsansvar. I strikt bemärkelse

säger principen att en förorenare skall täcka samtliga samhällsekonomiska kostnader som en förorenande verksamhet medför. Till dessa hör självfallet kostnader för myndigheternas arbete med tillståndsprövning, olika former av tillsyn, etc. För att tydliggöra priset på natur och miljö bör således avgifter för myndigheternas verksamhet tas ut så långt som möjligt.

I föreliggande betänkande föreslås en jämfört med idag viss utökning av avgiftssystemet. Fortfarande täcker dock inte avgifterna samtliga kostnader. Dessutom har Naturvårdsverket i sin underlagsrapport om avgifter (4790) beräknat kostnaderna utifrån dagens otillräckliga myndighetsutövning (se bl.a. Riksrevisionsverket 1997:47), och inte utifrån den myndighetsutövning som lagstiftningen förutsätter. Förslaget leder följaktligen till krav på finansiering via statsbudgeten. Den lösningen har fram till idag de facto medfört en eftersatt tillsyn.

Svagheten med otillräcklig avgiftsfinansiering framgår i avsnittet i betänkandet om ekonomiska konsekvenser. Där laboreras med möjligheten att göra statsfinansiella besparingar genom att undvika den ambitionshöjning som miljöbalksreformen till stora delar bygger på. Ett sådant *övertvägande* rimmar illa med avsikten att förbättra genomförandet av miljölagstiftningen. Miljöbalksreformen kan rimligtvis inte inledas med en fas i vilken myndigheterna har otillräckliga resurser för den tillsyn mm som lagstiftningen förutsätter.

Statens offentliga utredningar 1998

Kronologisk förteckning

---

1. Omstruktureringar och beskattning. Fi.
  2. Tänder hela livet
– nytt ersättningssystem för vuxentandvård. S.
  3. Välfärdens genusansikte. A.
  4. Män passar alltid? Nivå- och organisationsspecifika processer med exempel från handeln. A.
  5. Vårt liv som kön. Kärlek, ekonomiska resurser och maktdiskurser. A.
  6. Ty makten är din ... Myten om det rationella arbetslivet och det jämställda Sverige. A.
  7. Översyn av rörelse- och tillsynsregler för kollektiva försäkringar. Fi
  8. Alkoholreklam. Marknadsföring av alkoholdrycker och Systembolagets produkturval. S.
  9. Integritet – Effektivitet – Skattebrott. Fi.
  10. Campus för konst. U.
  11. Fristående utbildningar med statlig tillsyn inom olika områden. U.
  12. Självdeklaration och kontrolluppgifter
– förenklade förfaranden. Fi.
  13. Säkrare kemikaliehantering. Fö
  14. E-pengar – näringsrättsliga frågor. Fi.
  15. Gröna nyckeltal – Indikatorer för ett ekologiskt hållbart samhälle. M.
  16. När åsikter blir handling. En kunskapsöversikt om bemötande av personer med funktionshinder. S.
  17. Samordning av digital marksänd TV. Ku.
  18. En gräns – en myndighet? Fi.
  19. IT och regional utveckling.
120 exempel från Sveriges län. K.
  20. IT-kommisionens hearing om infrastrukturen för digitala medier. Andrakammarsalen, Riksdagen 1997-10-24. K.
  21. Problem med inbäddade system inför 2000-skiftet. Hearing anordnad av IT kommissionen i samverkan med Industriförbundet och Statskontoret 1997-11-14. K.
  22. Försäkringsgaranti.
Ett garantisystem för försäkringsersättningar. Fi.
  23. Staten och exportfinansieringen. N.
  24. Fiskeriadministrationen i ett EU-perspektiv.
Översyn av fiskeriadministrationen m.m. Jo.
  25. Tre städer. En storstadspolitik för hela landet.
+ 4 st bilagor. S.
  26. Från hembränt till Mariakliniken.
– fakta om ungdomar och svartsprit. S.
  27. Nya ledningsregler för bankaktiebolag och försäkringsbolag. Fi.
  28. Läkemedel i vård och handel. Om en säker, flexibel och samordnad läkemedelsförsörjning. S.
  29. 1976 års lag om immunitet och privilegier i vissa fall – en översyn. UD.
  30. Utlandsstyrkan. Fö.
  31. Det gäller livet. Stöd och vård till barn och ungdomar med psykiska problem. S.
  32. Rättssäkerhet, vårdbehov och samhällsskydd vid psykiatrisk tvångsvård. S.
  33. Historia, ekonomi och forskning.
Fem rapporter om idrott. In.
  34. Företagare med restarbetsförmåga. S.
  35. Förordningar till miljöbalken. + Bilagor. M.
-

Statens offentliga utredningar 1998

Systematisk förteckning

Utrikesdepartementet

1976 års lag om immunitet och privilegier i vissa fall
– en översyn. [29]

Försvarsdepartementet

Säkrare kemikaliehantering. [13]

Utlandsstyrkan. [30]

Socialdepartementet

Tänder hela livet

– nytt ersättningssystem för vuxentandvård. [2]

Alkoholreklam. Marknadsföring av alkoholdrycker och
Systembolagets produkturval. [8]

När åsikter blir handling. En kunskapsöversikt om
bemötande av personer med funktionshinder. [16]

Tre städer. En storstadspolitik för hela landet.

+ 4 st bilagor. [25]

Från hembränt till Mariakliniken.

– fakta om ungdomar och svartsprit. [26]

Läkemedel i vård och handel. Om en säker, flexibel
och samordnad läkemedelsförsörjning. [28]

Det gäller livet. Stöd och vård till barn och
ungdomar med psykiska problem. [31]

Rättssäkerhet, vårdbehov och samhällsskydd vid
psykiatrisk tvångsvård. [32]

Företagare med restarbetsförmåga. [34]

Kommunikationsdepartementet

IT och regional utveckling.

120 exempel från Sveriges län. [19]

IT-kommisionens hearing om infrastrukturen
för digitala medier. Andrakammaralen,

Riksdagen 1997-10-24. [20]

Problem med inbäddade system inför 2000-skiftet.

Hearing anordnad av IT kommissionen i
samverkan med Industriförbundet och Statskontoret
1997-11-14. [21]

Finansdepartementet

Omstruktureringar och beskattning. [1]

Översyn av rörelse- och tillsynsregler för kollektiva
försäkringar. [7]

Integritet – Effektivitet – Skattebrott. [9]

Självdeklaration och kontrolluppgifter

– förenklade förfaranden. [12]

E-pengar – näringsrättsliga frågor. [14]

En gräns – en myndighet? [18]

Försäkringsgaranti.

Ett garantisystem för försäkringsersättningar. [22]

Nya ledningsregler för bankaktiebolag och
försäkringsbolag. [27]

Utbildningsdepartementet

Campus för konst [10]

Fristående utbildningar med statlig tillsyn
inom olika områden. [11]

Jordbruksdepartementet

Fiskeriadministrationen i ett EU-perspektiv.

Översyn av fiskeriadministrationen m.m. [24]

Arbetsmarknadsdepartementet

Välfärdens genusansikte. [3]

Män passar alltid? Nivå- och organisationspecifika
processer med exempel från handeln. [4]

Vårt liv som kön. Kärlek, ekonomiska resurser och
maktdiskurser. [5]

Ty makten är din ... Myten om det rationella
arbetslivet och det jämställda Sverige. [6]

Kulturdepartementet

Samordning av digital marksänd TV. [17]

Närings- och handelsdepartementet

Staten och exportfinansieringen. [23]

Inrikesdepartementet

Historia, ekonomi och forskning.

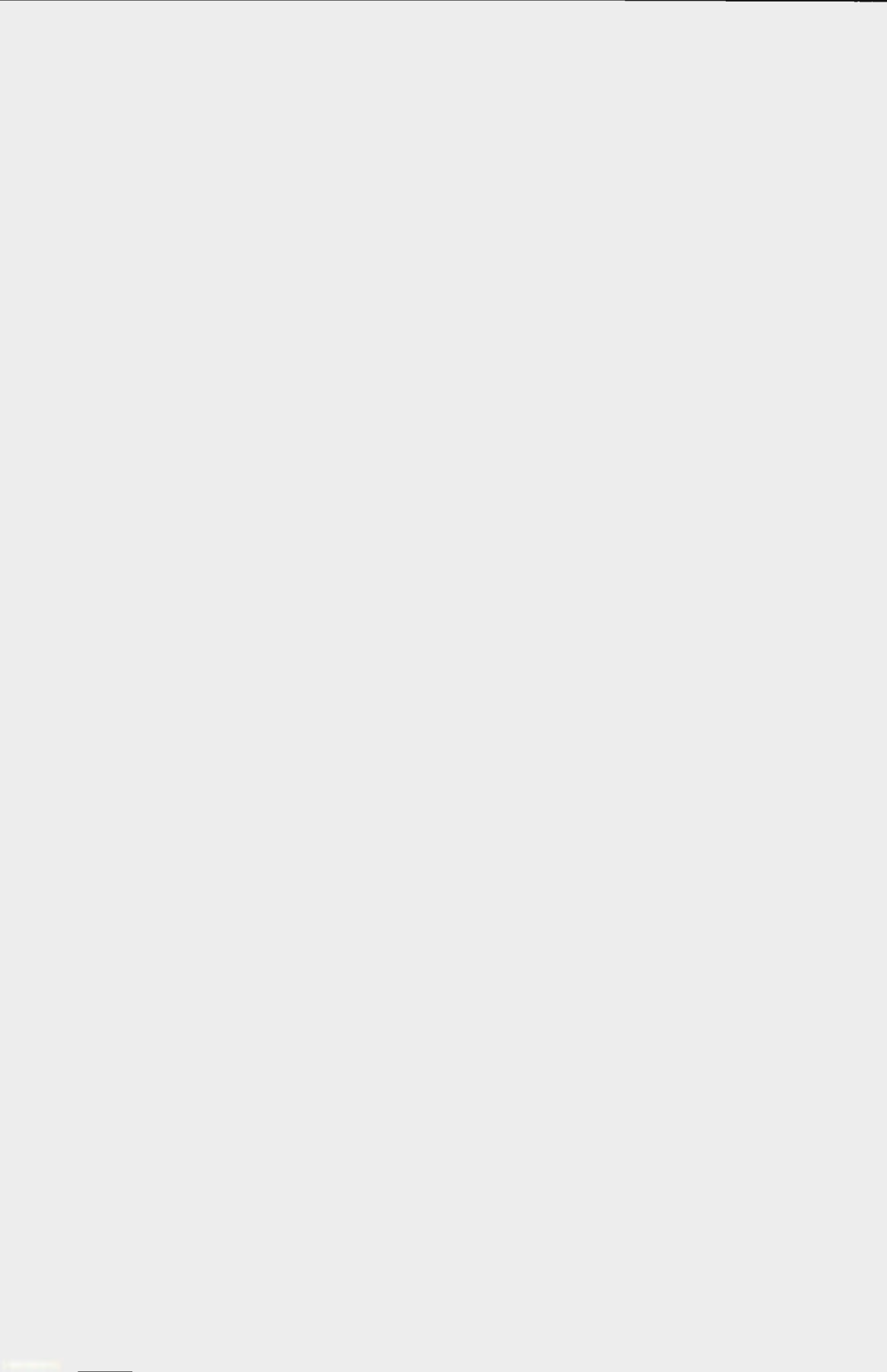
Fem rapporter om idrott. In. [33]

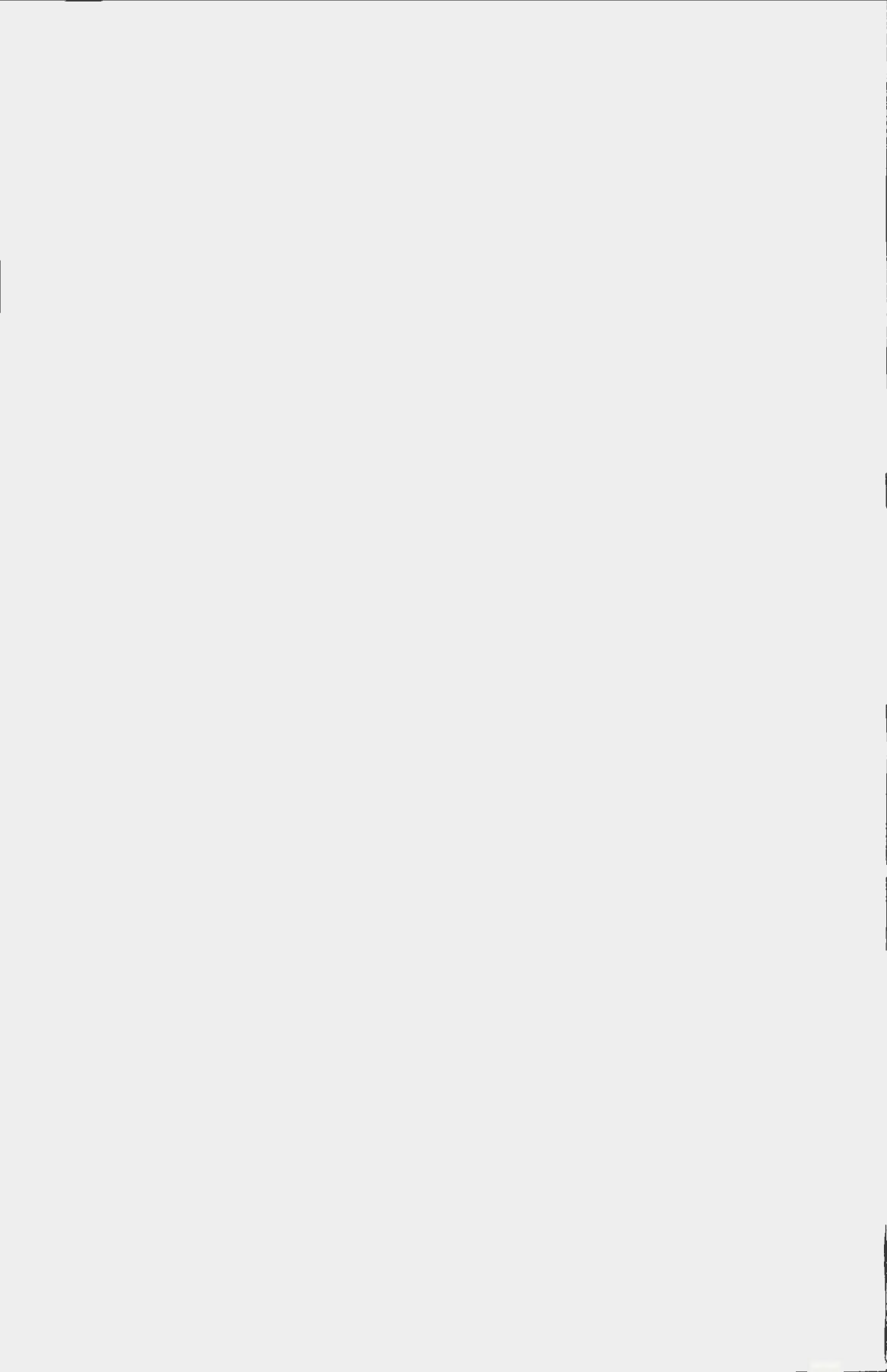
Miljödepartementet

Gröna nyckeltal – Indikatorer för ett ekologiskt hållbart
samhälle. [15]

Förordningar till miljöbalken. + Bilagor. [35]

FRITZES
ÖFFENTLIGA
PUBLIKATIONER

POSTADRESS: 106 47 STOCKHOLM
FAX 08-690 91 91. TELEFON:08-690 91 90
E-POST: fritzes.order@liber.se
FRITZES INTERNETBOKHANDEL: www.fritzes.se

ISBN 91-38-20870-9
ISSN 0375-250X